

Prijedlog

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 150/11., 119/14. i 93/16.), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj _____ godine donijela

ZAKLJUČAK

1. Prihvaća se Izvješće o provedbi mjera iz Programa provedbe Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014.-2020.) za razdoblje od 2014. do 2016. godine za 2016. godinu, u tekstu koji je dostavilo Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku aktom, KLASA: 233-01/17-02/2, URBROJ: 519-04-1-1/1-18-32 od 8. ožujka 2018. godine.
2. Obvezuju se nositelji strateških područja iz Programa provedbe iz točke 1. ovog Zaključka da i nadalje redovito prate provedbu mjera iz svoje nadležnosti te u predviđenim rokovima dostavljaju tražene podatke Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku radi podnošenja godišnjeg izvješća Vladi Republike Hrvatske.
3. Zadužuje se Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, kao nadležno tijelo za koordinaciju provedbe da o ovom Zaključku izvijesti nadležna tijela, nositelje strateških područja iz Programa provedbe iz točke 1. ovoga Zaključka.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

PREDSJEDNIK

Andrej Plenković

Obrazloženje

Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014.-2020.) (dalje Strategija), koji je Vlada Republike Hrvatske usvojila 27. ožujka 2014. godine je temeljni dokument koji zastupa aktualnu hrvatsku i europsku politiku, uvažavajući ciljeve Strategije Europa 2020 te Europsku platformu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, kao i međunarodne obveze. Strategija se temelji na prikazu postojećeg stanja siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj, kao i uzrocima koji su doveli do tog stanja te daje društvenu i gospodarsku projekciju kao osnovu za daljnje djelovanje. Dokument definira najranjivije skupine društva koje su izložene siromaštvu i socijalnoj isključenosti, strateška područja djelovanja i njegove nositelje. Posebno su naglašene četiri kategorije stanovništva koje su u najvećoj mjeri izložene riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, i to: djeca i mladi, starije osobe i umirovljenici, nezaposlene osobe i osobe s invaliditetom.

Uz Strategiju je izrađen i Program provedbe Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014.-2020.) za razdoblje 2014.-2016. godine (dalje Program) kojim se jasno definiraju mjere i aktivnosti te nositelji osam strateških područja:

1. obrazovanje i cjeloživotno učenje (nositelj: Ministarstvo znanosti i obrazovanja);
2. zapošljavanje i pristup zapošljavanju (nositelj: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava);
3. stanovanje i dostupnost energije (nositelj: Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta);
4. pristup socijalnim naknadama i uslugama (nositelj: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku);
5. pristup zdravstvenom sustavu (nositelj: Ministarstvo zdravstva);
6. skrb o starijim osobama (nositelj: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava);
7. borba protiv zaduženosti i financijska neovisnost (nositelj: Ministarstvo financija) i
8. uravnoteženi regionalni razvoj (nositelj: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije).

Za svaku pojedinu stratešku aktivnost definirane su mjere koje su se planirale provesti do kraja 2016. uz navođenje glavnog i posebnog cilja, nositelja i sunositelja mjere, ciljnih skupina, načina praćenja provedbe, rokova izvršenja te izvora financiranja i troškova provedbe. Provedba mjera Programa financira se sredstvima Državnog proračuna, sredstvima fondova Europske unije, kao i međunarodnim fondovima i drugim raspoloživim sredstvima. Mjere navedene u Programu planirane su za razdoblje od tri godine prema trenutačno raspoloživim materijalnim i ljudskim resursima, u uvjetima ekonomske krize i loših demografskih trendova, uz realne procjene za moguću provedbu. To podrazumijeva da je Program nužno prilagođavati promijenjenim okolnostima i standardu što će se činiti na osnovu analiza godišnjih izvješća, kao i provedenih istraživanja.

Ovo je **treće Izvješće o provedbi mjera iz Programa**, koje se podnosi za 2016. godinu. Izvješće sadrži informacije o provedenim aktivnostima na realizaciji planiranih mjera za 2016. godinu, a prema parametrima koji su zadani u Programu, s tim da je kod analize provedbe svake mjere dodana ocjena stanja i preporuka za naredno razdoblje. Gotovo sve mjere su provedene u skladu s planiranim aktivnostima u 2016. godini. Ovo periodično

Izvješće ima za svrhu utvrditi provodi li se Program, odnosno u kojoj je fazi realizacija pojedine mjere Programa te ostvaruju li se ciljevi i prioriteti Strategije. U izradi navedenih dokumenata usuglašeno je da dokumenti trebaju biti podložni promjenama, nadopunjavanjima i korekcijama, ovisno o njihovoj provedbi i uključenosti pojedinih sudionika, stanju u društvu i gospodarstvu, te u tom smislu će pojedina ministarstva, zadužena za strateška područja u nastavku provedbe Programa koristiti rezultate ovog Izvješća.

Od ukupno 96 mjera Programa provedbe u potpunosti je realizirano 70 mjera, djelomično je realizirano 6 mjera, nije realizirano 17 mjera, a tri su provedene u prethodnom razdoblju. Provedba Programa nastavljena je i u 2017. godini.

Veći dio istih mjera provodit će se i u narednim razdobljima te je za svaku mjeru potrebno dodatno unaprijediti njenu provedbu.

Mjere definirane kroz strateške aktivnosti glavnog strateškog područja **Obrazovanje i cjeloživotno učenje** nastavile su se uspješno provoditi i u 2016. godini. Kod ostvarivanja aktivnosti *Povećanje dostupnosti odgoja i obrazovanja na svim razinama neovisno o ekonomskom statusu pojedinca* vidljiv je daljnji napredak na području obrazovanja i to ranim uključivanjem sve djece u obrazovni sustav, a posebno u porastu uključivanja djece romske nacionalne manjine u programe predškolskog odgoja kako bi se premostio jaz između socijalno-ekonomske situacije u kojoj djeca romske nacionalne manjine žive i mogućnosti za njihovu uspješnu integraciju tijekom obveznog osnovnog obrazovanja. Uspješno su provedene i mjere sufinanciranja troškova prijevoza učenika. Mjere kojima se ostvaruje *Poticanje inkluzivnog obrazovanja kroz uključivanje djece i učenika s teškoćama u razvoju u redoviti sustav odgoja i obrazovanja* uspješno su se provodile te je u 2016. godini vidljivo povećanje broja učenika s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama, uključenih u obrazovni sustav, kao i uključivanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika u neposredan rad s učenicima s teškoćama u razvoju čime se omogućava njihovo potpuno uključivanje u odgojno-obrazovni sustav. Unaprjeđenje kvalitete obrazovanja na svim razinama provodi se razvijanjem i provođenjem Hrvatskog kvalifikacijskog okvira te kao instrument uređenja sustava kvalifikacija od općeg je društvenog interesa jer usklađuje obrazovni sustav s potrebama tržišta rada. Tijekom 2016. godine nastavljeno je s uspostavljanjem ključne infrastrukture Informacijskog sustava Registra Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Značajnu ulogu u provođenju politike cjeloživotnog učenja, među ostalim pripada i obrazovanju odraslih kroz aktivnost *Poticanje cjeloživotnog učenja i povećanje broja odraslih osoba uključenih u programe obrazovanja*.

U prioritetnom području **Zapošljavanje i pristup zapošljavanju** u 2016. godini nastavljeno je s provedbom mjera Aktivne politike zapošljavanja i to kroz potpore za zapošljavanje i usavršavanje te samozapošljavanje, kao i uključivanjem u javne radove te potpore za očuvanje radnih mjesta. Zapošljavanje osoba s invaliditetom pokazuje tendenciju rasta u odnosu na prethodnu godinu. Korisnici ovih mjera su i osobe romske nacionalnosti, liječeni ovisnici, žrtve obiteljskog nasilja te invalidi Domovinskog rata. Mjere se provode sukladno planu, bez poteškoća i nisu uočeni problemi te će se nastaviti provoditi i u narednom razdoblju. Nastavljena je i kontinuirana provedba *Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja HB i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih HB*, kao i aktivnosti u osiguranju pravne i socijalne sigurnosti radnika.

U okviru strateškog područja **Stanovanje i dostupnost energije** tijekom izvještajnog razdoblja zabilježeno je povećanje broja stanova danih u najam (ukupno 453 stambene jedinice tijekom 2016. godine). S ciljem zaštite socijalno ugroženih potrošača od 1. siječnja 2016. godine primjenjuje se nova Uredba o mjesečnom iznosu naknade ugroženog kupca energenata. Prema dostupnim statističkim podacima u razdoblju od 1.1. do 31.12. 2016. godine registrirano je 63.571 korisnika prava na naknadu za ugroženog kupca energenata. Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku nastavilo je sa provedbom upravnog nadzora nad jedinicama lokalne samouprave u postupcima priznavanja prava na naknadu za troškove stanovanja. Ministarstvo hrvatskih branitelja u 2016. godini stambeno je zbrinulo 129 stradalnika od kojih je 38 dobilo stan s pravom otkupa, a 91 putem stambenog kredita, te nastavlja dalje provoditi organiziranu stambenu izgradnju, ali i preuzimanje stanova od drugih državnih tijela kako bi se što prije i kvalitetno stambeno zbrinula stradalnička populacija. Tijekom 2016. godine nisu provedene *Mjera 1: Korištenje stambenih kapaciteta u vlasništvu RH za socijalna pitanja izradom plana korištenja nekretnina za zbrinjavanje socijalno osjetljivih skupina*, kao niti *Mjera 2: Osiguravanje materijalne podrške programima prihvatilišta i nužnog smještaja unutar Glavne strateške aktivnosti: 2.3.2. Osnivanje i podrška programima prihvatilišta i programima nužnog smještaja, i osnivanje pučkih kuhinja i 2.3.5. Osiguranje prostora i potpora programima stambenih zajednica*. Naime, kao što je istaknuto i u prethodnom Izvješću, državni stanovi dani na korištenje Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku za ovu namjenu su u iznimno lošem stanju i potrebno ih je u potpunosti urediti, pa su od 10 stanova, dobivenih u prethodnim godinama za ovu namjenu, tri stana još uvijek u procesu uređivanja, dok je jedan protupravno useljen. Međutim, treba istaknuti kako je tijekom 2016. godine Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku financiralo programe i projekte usmjerene smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji u život zajednice socijalno osjetljivih skupina, a među njima bili su i osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita.

Mjere definirane kroz glavne strateške aktivnosti područja **Pristup socijalnim naknadama i uslugama** nastavile su se provoditi i tijekom 2016. godine, čime je nastavljena skrb o najugroženijim i najosjetljivijim skupinama društva. Vezano uz *Jedinstveni centar za naknade (JCN)*, u prvom tromjesečju 2016. godine, nakon parlamentarnih izbora, došlo je do novog prijedloga koncepta uspostave JCN i realokacije JCN iz ureda državne uprave. Nakon provedenih analiza odluka o konačnoj lokaciji nije donesena, a nakon izvanrednih parlamentarnih izbora u 2016. godini, inicijalna ideja JCN, unatoč naporima, u praksi se pokazala teško provedivom. Unutar mjere *Osiguravanje humanitarne pomoći u naravi te drugih programa podrške najpotrebitijima - FEAD* sve planirane aktivnosti su provedene, te je za Poziv „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva“ potpisano 27 ugovora sa 22 korisnika, dok je za Poziv „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći“, ugovoreno ukupno 35 ugovora sa 13 korisnika.

Proces deinstitutionalizacije domova za djecu i mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djece i mladih s problemima u ponašanju, djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom kojima je osnivač Republika Hrvatska u značajnoj je mjeri intenziviran, aktivno se provodio i tijekom 2016. godine te će se kontinuirano provoditi i u narednom razdoblju.

Nastavljena je i sustavna skrb posvećena hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata.

Radi poboljšanja skrbi o beskućnicima u 2016. godini raspisan je Poziv za prijavu programa i projekata usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji u život zajednice socijalno osjetljivih skupina.

U svrhu poticanja, podržavanja i daljnjeg širenja volontiranja izrađen je Konačni prijedlog Nacionalnog programa za razvoj volonterstva za razdoblje 2016. – 2019. te Konačni prijedlog Operativnog plana provedbe Nacionalnog programa za razvoj volonterstva, no procedura usvajanja istih nije završena do kraja 2016. godine.

Unutar strateškog područja **Pristup zdravstvenom sustavu** nastavlja se s provedbom planiranih reformskih aktivnosti, javnozdravstvenim mjerama, ali i mjerama koje su namijenjene isključivo najugroženijim skupinama. Preustroj i razvoj bolnica u Republici Hrvatskoj, uz regionalnu funkcionalnu integraciju bolničkih ustanova, povećanje kapaciteta dnevnih bolnica, povećanje kapaciteta za kronično liječenje i palijativnu skrb, te razmjerno smanjenje akutnih stacionarnih bolničkih kapaciteta u cilju je povećanja učinkovitosti, djelotvornosti, održivosti i dostupnosti bolničke zdravstvene zaštite.

Kontinuirano se provode aktivnosti u cilju uspostave sustava praćenja podataka koji sada nedostaju u sustavu i kontinuirane zdravstvene skrbi, promicanja zdravlja, ranog otkrivanja zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti te sprječavanja širenja preventabilnih zaraznih bolesti među ranjivim skupinama kao što su romska djeca i žene Romkinje, te beskućnici, tražitelji azila i stranci koji nezakonito borave u Republici Hrvatskoj smješteni u prihvatilištima, kao i sprječavanje širenja zaraznih bolesti u općoj populaciji.

Temeljem Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju u 2016. godini uplaćeno je putem Državne riznice sveukupno 480.000.00,00 kn u svrhu premija polica dopunskog zdravstvenog osiguranja (875.502,00 kn) na teret Državnog proračuna Republike Hrvatske koje uključuju i osigurane osobe po prihodovnom cenzusu, dok su troškovi zdravstvene zaštite za navedene police u istom razdoblju iznosili 533.234.067,18 kn te zajedno sa procijenjenim troškovima administracije i upravljanja od 32.000.000,00 ukupno iznose 565.234.067,18 kn dakle 85.234.067,18 kn više od uplaćene premije.

U cilju unaprjeđenja položaja umirovljenika, osiguranja održivosti mirovinskog sustava i osiguranja socijalne adekvatnosti mirovina, sukladno planiranom, nastavljeno je sa provedbom planiranih mjera unutar strateškog područja **Skrb o starijim osobama**.

Mjerama se poticalo organiziranje dnevnih aktivnosti te postojeće i nove pružatelje usluga za pružanje izvaninstitucionalnih usluga za starije osobe kroz financiranje projekata i trogodišnjih programa organizacija civilnog društva i drugih pružatelja usluga za starije osobe. Kroz organizaciju izvaninstitucijskih usluga starijoj osobi koja živi sama želi se povećati osjećaj sigurnosti, pomoći joj u odluci da što duže ostane živjeti u vlastitom domu uz spoznaju da će u slučaju nužde moći zatražiti i dobiti potrebnu pomoć.

Osobe starije životne dobi predstavljaju posebno osjetljivu skupinu građana koja je obuhvaćena nizom mjera. Tako se nastavila provedba, praćenje i vrednovanje Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. u kojem su utvrđena prioritetna područja, ciljevi i mjere zaštite i promicanja ljudskih prava u Republici Hrvatskoj između ostalog i za osobe starije životne dobi.

Kroz organizaciju trajne edukacije iz osnova gerontologije, gerijatrije i gerijatrijske zdravstvene njege, kao i edukaciju i reedukaciju stručnjaka različitog profila koji skrbe u zaštiti zdravlja starijih osoba, kao i samih starijih osoba s redovitom primjenom semantičkog diferencijala o stavovima prema starijim osobama značajno je unaprijeđena zaštita zdravlja i zdravstvena zaštita za starije osobe kako u institucijskoj tako i izvaninstitucijskoj skrbi.

U 2016. godini unutar strateškog područja **Borba protiv zaduženosti i financijska neovisnost** nastavilo se s jačanjem održivosti javnih financija, jer je stabilnost javnih financija temelj trajnog ekonomskog rasta, ali i ukupne ekonomske stabilnosti.

Promatrano iz perspektive javnih financija, tijekom 2016. godine ostvaren je snažan napredak u procesu fiskalne konsolidacije koji ujedno predstavlja i jednu od obaveza Republike Hrvatske u okviru rješavanja procedure prekomjernog proračunskog manjka. Istovremeno, nastavljeno je sa aktivnostima usmjerenim na provedbu Nacionalnog strateškog okvira financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2015. do 2020. Tako su nositelji pojedinih mjera, odnosno aktivnosti iz Akcijskog plana za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za 2016. godinu provodili mjere i aktivnosti usmjerene na podizanje financijske pismenosti potrošača, od najmlađe do starije životne dobi.

Unutar *Glavne strateške aktivnosti 2.7.3. Ublažavanje posljedica prezaduženosti stanovništva Mjera 2: Donošenje zakona o stečaju potrošača* u potpunosti realizirana tijekom 2015., a 01.01.2016. godine stupio je na snagu Zakon o stečaju potrošača¹.

U strateškom području ***Uravnoteženi regionalni razvoj*** u 2016. godini nije provedeno devet mjera, a jedna je djelomično provedena te su se u provedbu mjera uključila i dva nova dionika: Hrvatski crveni križ i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

Nastavljena je provedba mjere *Priprema i provedba pilot projekata fizičke, ekonomske i socijalne regeneracije depriviranih zajednica u slabije razvijenim urbanim i ruralnim područjima* gdje je proveden *Program integrirane fizičke, gospodarske, socijalne regeneracije pilot područja malih gradova na ratom pogođenim područjima* kojeg zajednički provode Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije i Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava. U okviru ove mjere Državni zavod za statistiku je proveo aktivnost *Mapiranje siromaštva i područja sa stambeno-demografskim problemima* što uključuje pregled dostupnosti socijalnih i komunalnih servisa, stanje stambenog fonda te socijalnih pokazatelja vezanih uz siromaštvo i socijalnu isključenost (*poverty mapping*), a temeljem Ugovora o Savjetodavnim uslugama (RAS) s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj u travnju 2016. godine.

Aktivnost mjere *Provedba pilot projekata u 5 identificiranih depriviranih područja* u 2016. godini nije započela s obzirom da su tijekom 2016. godine bili u izradi IP-a temeljem kojih se kreće u provedbu. Sve navedene aktivnosti u 2016. godini odvijale su se prema planu, a preporuke za naredno razdoblje idu u smjeru ubrzanja provedbe svih aktivnosti postojećih mjera.

Aktivnosti 2.8.3. Mjera 2, aktivnost 2.8.4. Mjera 1 i aktivnost 2.8.6. Mjera 2 također nisu provedene u 2016. godini iz razloga što je provedba mjera u okviru kojih su predviđene aktivnosti u okviru Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020., kao i u izvornim Pravilnicima, postavljena bez posebnih ograničenja, a naknadno se ipak pokazalo da su ista bila potrebna, a s obzirom na veliki broj potencijalnih korisnika te ograničena sredstva kao i potrebu intervencije u pravcu smanjenja, a ne daljnjeg povećanja socijalnih razlika te potporama doprinijeti uravnoteženom razvoju i ostanku stanovnika u ruralnim područjima i to češće u svojstvu gospodara-poduzetnika.

U sklopu nacionalnog programa stambenog zbrinjavanja i obnove, Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje nastavlja provoditi program obnove te program stambenog zbrinjavanja na i izvan područja posebne državne skrbi. Na područjima posebne državne skrbi mjere se odnose na poticanje demografskog i gospodarskog napretka, završetak programa obnove, povratak prijeratnog stanovništva i trajno stambeno zbrinjavanje. Izvan područja posebne državne skrbi provodi se mjera stambenog zbrinjavanja povratnika - bivših nositelja stanarskih prava.

¹ Zakon o stečaju potrošača (NN, broj: 100/15)

**MINISTARSTVO ZA DEMOGRAFIJU, OBITELJ, MLADE I
SOCIJALNU POLITIKU**

**Program provedbe Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne
isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014.-2020.),
za razdoblje od 2014. do 2016.**

Izvješće o provedbi mjera za 2016. godinu

Zagreb, ožujak 2018. godine

SADRŽAJ

POPIS KRATICA:	4
UVOD	8
2. IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA ZA 2016. GODINU	10
2.1. Strateško područje: Obrazovanje i cjeloživotno učenje	10
2.1.1. Povećanje dostupnosti odgoja i obrazovanja na svim razinama neovisno o ekonomskom statusu pojedinca.....	11
2.1.2. Poticanje inkluzivnog obrazovanja kroz uključivanje djece i učenika s teškoćama u razvoju u redoviti sustav odgoja i obrazovanja	24
2.1.3. Unaprjeđenje kvalitete obrazovanja na svim razinama	28
2.1.4. Poticanje cjeloživotnog učenja i povećanje broja odraslih osoba uključenih u programe obrazovanja	30
2.1.5. Obrazovanje o ljudskim pravima.....	33
2.2. Strateško područje: Zapošljavanje i pristup zapošljavanju	35
2.2.1. Korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja i omogućavanje stručnog osposobljavanja	36
2.2.2. Osiguravanje pravne i socijalne sigurnosti radnika	39
2.2.3. Poticanje poduzetništva i samozapošljavanja i razvoj socijalnog poduzetništva	41
2.2.4. Provedba i razvoj Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja.....	43
2.2.5. Praćenje provedbe zapošljavanja osoba koje imaju prednost pri zapošljavanju sukladno posebnim zakonima.....	49
2.2.6. Uspostava sustava usklađivanja obrazovanja s potrebama tržišta rada	55
2.2.7. Regionalni razvoj zapošljavanja.....	57
2.2.8. Informiranje i stvaranje uvjeta za mobilnost	58
2.3. Strateško područje: stanovanje i dostupnost energije	61
2.3.1. Unaprjeđenje sustava najamnog stanovanja	61
2.3.2. Osnivanje i podrška programima prihvatilišta i programima nužnog smještaja, i osnivanje pučkih kuhinja i 2.3.5. Osiguranje prostora i potpora programima stambenih zajednica.....	62
2.3.3. Učinkovito gospodarenje energijom u graditeljstvu.....	64
2.3.4. Unapređenje standarda stanovanja ranjivih skupina	65
2.3.6. Osiguranje stambenih jedinica za stradalnike iz Domovinskog rata	68
2.4. Strateško područje: Pristup socijalnim naknadama i uslugama	71

2.4.1. Unaprjeđenje sustava dodjele socijalnih naknada i potpora programima namijenjenim najpotrebitijim građanima	71
2.4.2. Unaprjeđenje dostupnosti, priuštivosti i kvalitete socijalnih usluga	74
2.4.3. Briga o sudionicima i stradalnicima ratnih zbivanja	79
2.4.4. Unaprjeđenje sustava skrbi o beskućnicima	81
2.4.5. Pružanje potpore programima psihosocijalne zaštite skupinama kojima prijeti socijalna isključenost.....	90
2. 5. Strateško područje: Pristup zdravstvenom sustavu.....	93
2.5.1. Zdravstvena zaštita najranjivijih skupina poboljšanjem dostupnosti zdravstvene zaštite.....	94
2.5.2. Poboljšanje pokazatelja zdravlja	99
2.5.3. Osiguravanje podmirenja troškova zdravstvenih usluga/naknada osobama koje nisu pokrivene osnovnim zdravstvenim osiguranjem	102
2.5.4. Razvijanje i unapređivanje sustava sveobuhvatne zdravstvene i psihosocijalne skrbi za sudionike i stradalnike ratnih zbivanja	103
2.6. Strateško područje: Skrb o starijim osobama	107
2.6.1. Unaprjeđenje kvalitete života starijih osoba i širenje usluga u zajednici	107
2.6.2. Unaprjeđenje položaja umirovljenika.....	112
2.6.3. Osiguranje održivosti mirovinskog sustava i osiguranje socijalne adekvatnosti..... ..	115
2.7. Strateško područje: Borba protiv zaduženosti i financijska neovisnost.....	120
2.7.1. Postizanje održivog ekonomskog rasta te nastavak fiskalne konsolidacije	121
2.7.2. Nastavak reforme porezne politike.....	122
2.7.4. Financijsko obrazovanje građana	124
2.8. Strateško područje: Uravnoteženi regionalni razvoj	127
2.8.1. Povećanje investiranja u depriviranim područjima	128
2.8.2. Podizanje dostupnosti socijalnih usluga	134
2.8.3. Poboljšanje i dostupnost komunalnih usluga.....	135
2.8.4. Poticanje obrazovanja, zapošljavanja i samozapošljavanja.....	138
2.8.5. Provedba stambenog programa i poticanje stanovanja u demografski ugroženim područjima.....	1421
2.8.6. Provedba mjera ruralnog razvoja.....	146
2.8.7. Statističko praćenje siromaštva na regionalnoj razini (na razini županija)	1510
ZAKLJUČAK.....	1543

POPIS KRATICA:

1. **AMPEU** - Agencija za mobilnost i programe EU
2. **AORPS** - Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca
3. **APN** – Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama
4. **APRRR** - Agencije za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju
5. **APZ** - Aktivna politika zapošljavanja
6. **ASOO** - Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih
7. **AZOO** - Agencija za odgoj i obrazovanje
8. **AZVO** - Agencija za znanost i visoko obrazovanje
9. **BDP** – bruto domaći proizvod
10. **CARNet** – Hrvatska akademska istraživačka mreža
11. **CEZIH** – Centralni zdravstveni informacijski sustav Republike Hrvatske
12. **CSR** (eng. Corporate social responsibility)- društveno odgovorno poslovanje
13. **CZSS** – Centar za socijalnu skrb
14. **DCK** – Društvo crvenog križa
15. **DPRH**- Državni proračun Republike Hrvatske
16. **DPUP** - djeca i mladi s problemima u ponašanju
17. **DZ** – Dom zdravlja
18. **DZO** – dopunsko zdravstveno osiguranje
19. **DZS** – Državni zavod za statistiku
20. **EaSI** – Program za zapošljavanje i socijalne inovacije
21. **ECDC** (eng. European Centre for Disease Prevention and Control) –Europski centar za prevenciju i nadzor bolesti
22. **ECTS** – (eng. European Credit Transfer System) - europski sustav prijenosa bodova
23. **EFRR** - Europski fond za regionalni razvoj
24. **EK** – Europska komisija
25. **Erasmus+** - program Europske unije za obrazovanje, osposobljavanje, mlade i sport koji obuhvaća razdoblje od 2014. do 2020. godine.
26. **ESF** – Europski socijalni fond
27. **ESI** - Europski strukturni i investicijski fond
28. **EU** – Europska unija
29. **EURES** – Europska mreža javnih službi za zapošljavanje
30. **FEAD** (eng. Fund for European Aid to the Most Deprived) – Fond za europsku pomoć najugroženijima
31. **FER**- Fakultet elektrotehnike i računarstva
32. **FINA** – Financijska agencija
33. **GeroS** - Sustav za praćenje i evaluaciju zdravstvenih potreba i funkcionalnih sposobnosti gerontoloških osiguranika i gerijatrijskih bolesnika
34. **HANFA** - Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga
35. **HB** – hrvatski branitelj
36. **HCK** – Hrvatski crveni križ
37. **HGK** – Hrvatska gospodarska komora
38. **HKO** - Hrvatski kvalifikacijski okvir
39. **HMP** – Hitna medicinska pomoć

40. **HNB** - Hrvatska narodna banka
41. **HOK** – Hrvatska obrtnička komora
42. **HRVI** – Hrvatski ratni vojni invalidi
43. **HUB**- Hrvatska udruga banaka
44. **HUO** - Hrvatski ured za osiguranje
45. **HUP** – Hrvatska udruga poslodavaca
46. **HZHM** – Hrvatski zavod za hitnu medicinu
47. **HZJZ** – Hrvatski zavod za javno zdravstvo
48. **HZMO** – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
49. **HZTM** – Hrvatski zavod za telemedicinu
50. **HZZ** – Hrvatski zavod za zapošljavanje
51. **HZZO** - Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
52. **ISRHKO** - Informacijski sustav Registra Hrvatskog kvalifikacijskog okvira
53. **IPA** (eng. Instrument for Pre-Accession assistance)- instrument pretpristupne pomoći
54. **IRO**- Institut za razvoj obrazovanja
55. **JLS**- jedinice lokalne samouprave
56. **JCN** – jedinstveni centar za naknade
57. **JLP(R)S** – jedinice lokalne, područne (regionalne) samouprave
58. **JP(R)S** – jedinice područne (regionalne) samouprave
59. **KB** – klinička bolnica
60. **KBC** – klinički bolnički centar
61. **KING ICT** - regionalni sistem integrator kao dio M SAN Grupacije
62. **kn** - kuna
63. **MB** – Ministarstvo branitelja (prani slijednik Ministarstvo hrvatskih branitelja)
64. **MDI** – Ministarstvo državne imovine
65. **MDOMSP** – ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku
66. **MFIN** – Ministarstvo financija
67. **MFIN PU** – Ministarstvo financija - Porezna uprava
68. **MGIPU** – Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja
69. **MGPO** – Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta
70. **MHB** – Ministarstvo hrvatskih branitelja
71. **MINGO** – Ministarstvo gospodarstva (pravni slijednik MGPO)
72. **MINPO** – Ministarstvo poduzetništva i obrta (pravni slijednik MGPO)
73. **MISOSS** - Informacijski sustav za upravljanje administriranjem i isplatom naknada u Jedinstvenom centru za naknade
74. **MiZ** – Ministarstvo zdravlja (pravni slijednik Ministarstvo zdravstva – ista kratica)
75. **MK**- Ministarstvo kulture
76. **MORH**- Ministarstvo obrane Republike Hrvatske
77. **MP** – Ministarstvo pravosuđa
78. **MPPI** – Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture
79. **MPS** – Ministarstvo poljoprivrede
80. **MRMS** – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
81. **MRRFEU**- Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije
82. **MSP** – mentoriranje socijalnih poduzeća
83. **MSPM** – Ministarstvo socijalne politike i mladih (pravni slijednik MDOMSP)
84. **MU** – Ministarstvo uprave
85. **MUP** – Ministarstvo unutarnjih poslova

- 86. MZOP** – Ministarstvo zaštite okoliša i prirode (pravni slijednik Ministarstvo zaštite okoliša i energetike)
- 87. MZO** – Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- 88. MZOS** – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta (pravni slijednik Ministarstvo znanosti i obrazovanja)
- 89. NCVVO** – Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
- 90. NN** – Narodne novine
- 91. NPR** - Nacionalni program reformi
- 92. npr.** – na primjer
- 93. NISpVU** – Nacionalni informacijski sustav prijava na visoka učilišta
- 94. NISpuSŠ** – Nacionalni informacijski sustav prijava i upisa u srednje škole
- 95. NKZ** - Nacionalna klasifikacija zanimanja
- 96. NSKO** - Nacionalna standardna klasifikacija obrazovanja
- 97. NVRLJP**- Nacionalno vijeće za razvoj ljudskih potencijala
- 98. OB** – opća bolnica
- 99. OCD** – organizacije civilnog društva
- 100. OP** – operativni program
- 101. OSI** - osobe s invaliditetom
- 102. PPDS** – područje posebne državne skrbi
- 103. PPI** – poduzetničke potporne institucije
- 104. PDV** – porez na dodanu vrijednost
- 105. PIN** – tajna brojčana oznaka
- 106. PROGRAM** – Program provedbe Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. – 2020.) za razdoblje od 2014. do 2016.
- 107. PSP CENTAR** – Centar za psihosocijalnu pomoć
- 108. PU** – Porezna uprava
- 109. RC** – regionalni centar
- 110. RH** – Republika Hrvatska
- 111. RU** – regionalni ured
- 112. SKZZ** – specijalistička konzilijarna zdravstvena zaštita
- 113. SMS** - (engleski Short Message Service) usluga je slanja kratkih tekstualnih poruka unutar GSM standarda mobilne telefonije
- 114. SPU** - Središnji prijavni ured
- 115. STRATEGIJA** - Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014. – 2020.)
- 116. ŠTEDOPIS** - Institut za financijsko obrazovanje Zagreb
- 117. TDU** – Tijela državne uprave
- 118. TRS**- tematska radna skupina
- 119. UDU** – Ured državne uprave
- 120. ULJPPNM** - Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
- 121. UMFO** - Udruga društava za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinskih osiguravajućih društava
- 122. VRH** - Vlada Republike Hrvatske
- 123. WEB** - jedan od servisa Interneta, koji služi za prezentaciju internetskih stranica pomoću HTTP/HTTPS protokola
- 124. Webinar** (eng. Webinar – WEB based semINAR) - seminar, predavanje ili radionica koja se prenosi putem Interneta

- 125. **ZHMP** – Zavod za hitnu medicinsku pomoć
- 126. **ZMN** – zajamčena minimalna naknada
- 127. **ZOMO** - Zakon o mirovinskom osiguranju (NN, broj: 157/13.)
- 128. **ZOSS** - Zakon o socijalnoj skrbi (NN, broj: 157/13. i 152/14.)
- 129. **ZJZ** - Zavod za javno zdravstvo
- 130. **ZSE** – (eng. Zagreb Stock Exchange) Zagrebačka burza
- 131. **ŽDCK** – županijsko društvo Crvenog križa
- 132. **ŽZJZ** – županijski zavod za javno zdravstvo
- 133. **ZVPRZOI** – Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom

UVOD

Najnoviji podaci o pokazateljima siromaštva i socijalne uključenosti, dobiveni su iz podataka prikupljenih Anketom o dohotku stanovništva¹ koja je provedena u 2016. godini (ADS 2016). Prema konačnim rezultatima stopa rizika od siromaštva² u 2016. u Republici Hrvatskoj je iznosila 19,9%, a prag rizika od siromaštva³ za jednočlano kućanstvo je iznosio 25.668,00 kn na godinu, dok je za kućanstvo s dvije odrasle osobe i dvoje djece iznosio 53.903,00 kn na godinu. Pokazatelj osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti⁴ iznosio je 28,5%, dok je pokazatelj osobe u teškoj materijalnoj deprivaciji⁵ iznosio 12,6%. Pokazatelj osobe koje žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada⁶ je iznosio 13,3%. Nejednakost distribucije dohotka ili kvintilni omjer (S80/S20)⁷ u istoj godini prema prvim rezultatima iznosio je 5,1 (u 2015. iznosio je 5,2) što znači da je 20% stanovništva s najvišim ekvivalentnim dohotkom primalo 5,0 puta veći dohodak od 20% stanovništva s najnižim ekvivalentnim dohotkom. Ginijev koeficijent u 2016. godini je iznosio 30,0%, dok je u 2015. iznosio 30,4%.

Na razini regija NUTS2, stopa rizika od siromaštva za regiju Jadranska Hrvatska u 2016. iznosila je 15,8%, dok je za Kontinentalnu Hrvatsku iznosila 21,9%. Pokazatelj Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti za Jadransku Hrvatsku u 2016. iznosio je 24,0%, a za Kontinentalnu Hrvatsku 30,8%.

Navedeni podaci ukazuju na sljedeće zaključke:

- Stopa rizika od siromaštva smanjena je za 0,1 postotni poen u odnosu na 2015. i u 2016. iznosi 19,9% (u 2015. 20,0%), odnosno prema konačnim rezultatima 826 097 osoba u RH živi u riziku od siromaštva.

¹ Anketa o dohotku stanovništva je godišnje istraživanje na panelnom uzorku privatnih kućanstava. Na razini EU ovo istraživanje (eng. SILC, Statistics on Income and Living Conditions) obvezno je istraživanje i referentni je izvor.

² Stopa rizika od siromaštva osnovni je pokazatelj siromaštva, a predstavlja postotak osoba koje imaju raspoloživi ekvivalentni dohodak ispod praga rizika od siromaštva.

³ Prag rizika od siromaštva postavljen je na 60% od srednje vrijednosti (medijana) ekvivalentnog raspoloživog dohotka svih kućanstava.

⁴ Predstavlja postotak osoba koje su u riziku od siromaštva ili u teškoj materijalnoj deprivaciji ili žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada.

⁵ Prikazuje postotak osoba koje žive u kućanstvima koja si ne mogu, isključivo zbog financijskih razloga, priuštiti najmanje četiri od devet stavki materijalnog oskudijevanja koje uključuju sljedeće: 1) kašnjenje s plaćanjem najamnine, računa za režije, stambenog ili potrošačkoga kredita, 2) nemogućnost kućanstva da svim članovima priušti tjedan dana godišnjeg odmora izvan kuće, 3) nemogućnost kućanstva da si priušti obrok koji sadrži meso, piletinu, ribu ili vegetarijanski ekvivalent svaki drugi dan, 4) nemogućnost kućanstva da podmiri neočekivani financijski trošak, 5) nemogućnost kućanstva da si priušti telefon, 6) nemogućnost kućanstva da si priušti TV u boji, 7) nemogućnost kućanstva da si priušti perilicu za rublje, 8) nemogućnost kućanstva da si priušti automobil, 9) nemogućnost kućanstva da si priušti adekvatno grijanje u najhladnijim mjesecima.

⁶ Predstavlja postotak osoba koja žive u kućanstvima u kojima su svi radno sposobni članovi radili manje od 20% ukupnog broja mjeseci u referentnom razdoblju. Pokazatelj je dohodovne nejednakosti koji mjeri veličinu jaza između najviših i najnižih dohodaka populacije. Predstavlja odnos između petog i prvog kvintila distribucije dohotka, tj. odnos ukupnog ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najvećim dohotkom i ukupnog ekvivalentnog dohotka 20% populacije s najmanjim dohotkom.

⁷ Mjera nejednakosti raspodjele dohotka - kad bi postojala savršena jednakost (tj. kad bi svaka osoba primala jednaki dohodak), tada bi koeficijent iznosio 0%. Što je vrijednost bliža 100%, to je dohodovna nejednakost veća.

- Prema pokazatelju Osobe u riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti 28,5% ili 1 183 537 osoba u RH su u riziku od siromaštva ili teškoj materijalnoj deprivaciji ili žive u kućanstvima s vrlo niskim intenzitetom rada.

- Pokazatelji Stopa rizika od siromaštva i Osobe u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti izračunani na razini regija ukazuju na značajnu regionalnu nejednakost u životnom standardu u Republici Hrvatskoj.

Ovo je treće Izvješće o provedbi mjera iz Programa provedbe Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014.-2020.) za razdoblje od 2014. do 2016., koje se podnosi za 2016. godinu.

Izvješće sadrži informacije o provedenim aktivnostima na realizaciji planiranih mjera za 2016. godinu, a prema parametrima koji su zadani u Programu, s tim da je kod analize provedbe svake mjere dodana ocjena stanja i preporuka za naredno razdoblje.

U nastavku slijedi narativno i tablično izvješće o stanju provedbe svake pojedine mjere za 2016. godinu planirane u okviru pojedine strateške aktivnosti za osam strateških područja:

1. obrazovanje i cjeloživotno učenje
2. zapošljavanje i pristup zapošljavanju
3. stanovanje i dostupnost energije
4. pristup socijalnim uslugama i naknadama
5. pristup zdravstvenom sustavu
6. skrb o starijim osobama
7. borba protiv zaduženosti i financijska neovisnost
8. uravnoteženi regionalni razvoj

2. IZVJEŠĆE O PROVEDBI MJERA ZA 2016. GODINU

2.1. Strateško područje: *Obrazovanje i cjeloživotno učenje*

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo znanosti i obrazovanja

Mjere definirane kroz glavne strateške aktivnosti prioritetnog područja **Obrazovanje i cjeloživotno učenje** nastavile su se uspješno provoditi i u 2016. Kod ostvarivanja aktivnosti **Povećanje dostupnosti odgoja i obrazovanja na svim razinama neovisno o ekonomskom statusu pojedinca** vidljiv je daljnji napredak na području obrazovanja i to ranim uključivanjem sve djece u obrazovni sustav, a posebno u porastu uključivanja djece romske nacionalne manjine u programe predškolskog odgoja kako bi se premostio jaz između socijalno-ekonomske situacije u kojoj djeca romske nacionalne manjine žive i mogućnosti za njihovu uspješnu integraciju tijekom obveznog osnovnog obrazovanja. Stopa rizika od siromaštva djece u korelaciji je sa stupnjem obrazovanja roditelja te je stoga nužno posebnu pozornost usmjeriti na rane faze obrazovanja gdje počinju socijalne nejednakosti. *Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije* u svojim dugoročnim mjerama ima za cilj uspostavljanje sustava izjednačavanja mogućnosti neovisno o razini isključenosti pojedinih društvenih skupina te na taj način smanjivati socijalnu isključenost, a osigurati istinsku društvenu integraciju. Nadalje, iako su uspješno provedene mjere sufinanciranja troškova prijevoza učenika, jedna od teškoća u provedbi su nedostatna sredstva zbog stalne tendencije porasta cijena mjesečnih učeničkih karata te se pristupilo novom modelu elektroničkih kontrola popisa. Mjere kojima se ostvaruje **Poticanje inkluzivnog obrazovanja kroz uključivanje djece i učenika s teškoćama u razvoju u redoviti sustav odgoja i obrazovanja** uspješno su se provodile te je u 2016. vidljivo povećanje broja učenika s teškoćama u razvoju u osnovnim i srednjim školama, uključenih u obrazovni sustav kao i uključivanje pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika u neposredan rad s učenicima s teškoćama u razvoju čime se omogućava njihovo potpuno uključivanje u odgojno-obrazovni sustav. **Unaprjeđenje kvalitete obrazovanja na svim razinama** provodi se razvijanjem i provođenjem HKO te kao instrument uređenja sustava kvalifikacija od općeg je društvenog interesa jer usklađuje obrazovni sustav s potrebama tržišta rada. Tijekom 2016. nastavljeno je s uspostavljanjem ključne infrastrukture ISRHKO. Značajna uloga u provođenju politike cjeloživotnog učenja, među ostalim pripada i obrazovanju odraslih i to kroz aktivnost **Poticanje cjeloživotnog učenja i povećanje broja odraslih osoba uključenih u programe obrazovanja**. Nastavno na navedeno, temeljem prijedloga Zakona o obrazovanju odraslih, stvorene su pretpostavke za usklađivanje i standardizaciju programa obrazovanja odraslih kao i reguliranje kvalitete u sustavu obrazovanja odraslih. Nadalje, građanski odgoj i obrazovanje provodio se u osnovnim i srednjim školama te su održani i stručni skupovi u organizaciji AZOO, čime je realizirana mjera za ostvarivanje glavne strateške aktivnosti **Obrazovanje o ljudskim pravima**.

2.1. Strateško područje: Obrazovanje i cjeloživotno učenje Nositelj strateškog područja: Ministarstvo znanosti i obrazovanja (MZO)
Glavna strateška aktivnost: <i>2.1.1. Povećanje dostupnosti odgoja i obrazovanja na svim razinama neovisno o ekonomskom statusu pojedinca</i>
Mjera 1: Omogućavanje ravnomjernog razvoja predškolskog odgoja i obrazovanja za svu djecu
a) aktivnosti mjere: - Sufinanciranje programa predškole za djecu predškolske dobi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima i drugim pravnim osobama koji provode program predškole u 2016. godini. b) način praćenja/pokazatelji učinka: - Izvješće o broju djece uključene u obvezni predškolski program. Realizirano: - Broj djece u godini dana prije polaska u osnovnu školu obuhvaćene obveznim programom predškole u 2016. godini iznosio je 43.140 djece (i to 31.117 djece obveznika programa predškole u sklopu redovitog programa dječjega vrtića i 12.044 djece koja nisu polaznici dječjega vrtića). - U tijeku je postupak davanja suglasnosti dječjim vrtićima i osnovnim školama koji su dostavili programe predškole na verifikaciju.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MZO sunositelj: predškolske ustanove, osnovne škole, JLS
Ciljne skupine/korisnici: djeca u godini dana prije polaska u osnovnu školu.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Za programe predškole u 2016. godini u DPRH osigurano je ukupno 6.133.199,00 kn u razdjelu 080 - MZO, Glavi 08005 - MZO, Šifra programa 3702 - predškolski odgoj, Aktivnost A578008 - Odgoj i naobrazba djece u programima predškole. Realizirano: 6.110.080,00 kn, A578008 - Odgoj i naobrazba djece u programima predškole. Sva sredstva utrošena su u skladu sa planiranim. Korisnici sredstava bili su dužni najkasnije do 31.1.2017. godine dostaviti MZO financijsko izvješće o namjenskom utrošku sredstava. ostali izvori: Program predškole kao i sve druge programe ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja financiraju općine i gradovi, kao i županije sukladno mjerilima za osiguravanje sredstava za programe predškolskog odgoja i obrazovanja (članak 49. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju⁸), a u skladu s člankom 48. Zakona roditelji su oslobođeni sudjelovanja u cijeni programa predškole.
Ocjena stanja: Sukladno odredbama članka 23.a i odredbama članka 50. Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju i Odlukom ministra znanosti, obrazovanja i sporta o financijskom planu raspodjele sredstava namijenjenih sufinanciranju obveznog programa predškole za djecu predškolske dobi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima i drugim pravnim osobama koji provode program predškole u 2016. godini od 18. siječnja 2016. godine i Odlukom ministra znanosti, obrazovanja i sporta o financijskom planu raspodjele sredstava namijenjenih sufinanciranju obveznog programa

⁸ Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (NN, broj: 10/97, 107/07, 94/13)

predškole za djecu predškolske dobi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima i drugim pravnim osobama koji provode program predškole u 2016. godini od 4. travnja 2016. godine, osigurana su sredstva za program predškole koji se ostvaruje u dječjim vrtićima i drugim pravnim osobama koji provode program predškole u 2016. godini. Provedba aktivnosti mjere za svu djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu započela je u kolovozu 2014. godine kada je stupila na snagu odredba članka 23.a Zakona¹ te je sukladno tomu ministar znanosti, obrazovanja i sporta donio novu Odluku od 31.10.2014. godine za svu djecu u godini dana prije polaska u osnovnu školu uključenu u obvezni program predškole kojom su obuhvaćena ukupno 592 dječja vrtića/osnovne škole koje imaju verificirane programe predškole.

Broj djece u godini dana prije polaska u osnovnu školu obuhvaćene obveznim programom predškole u 2016. godini iznosio je 43.140 djece (i to 31.117 djece obveznika programa predškole u sklopu redovitog programa dječjega vrtića i 12.044 djece koja nisu polaznici dječjega vrtića) što znači minimalni porast u odnosu na 2015. godinu te možemo reći da je obuhvat djece u godini dana prije polaska u osnovnu školu gotovo 100% što je u skladu s preporukom Komisije za obrazovanje EU 2014-2020. o obuhvaćenosti broja djece u programima predškolskog odgoja i obrazovanja.

Preporuke za naredno razdoblje:

Nastaviti praćenje obuhvata djece programom predškole i financiranje programa sukladno članku 7. Pravilnika o načinu raspolaganja sredstvima DPRH i mjerilima sufinanciranja programa predškolskog odgoja i u sljedećoj pedagoškoj godini. Suradnja s JLS na provedbi programa, a posebno u području izrade mreže dječjih vrtića koja mora obuhvatiti i organizaciju i provedbu programa predškole u dječjim vrtićima i osnovnim školama tamo gdje nema dječjih vrtića.

Mjera 2: Osiguranje sufinanciranja troškova obrazovanja za učenike slabijeg socio-ekonomskog statusa i učenike koji pravo na potporu ostvaruju po posebnim propisima

a) aktivnosti mjere:

- (su)financiranje udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola i studente koji ostvaruju pravo na temelju braniteljskog statusa njihovih roditelja
- (su)financiranje udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola koji ostvaruju pravo kao djeca civilnih i vojnih invalida rata
- (su)financiranje udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola koji su članovi kućanstva koje je korisnik ZMN i korisnik pomoći za uzdržavanje
- (su)financiranje udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola koji ostvaruju pravo kao djeca smrtno stradalih osoba od eksplozivnih zaostataka rata.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- Izvješća o broju korisnika i iznosa isplaćenih sredstava na osnovu baze podataka korisnika.

Realizirano:

Broj učenika osnovnih i srednjih škola i studenata kojima su (su)financirani udžbenici:

- studenti koji su ostvarili pravo na besplatne udžbenike: 1.341
- učenici osnovnih i srednjih škola koji su ostvarili pravo na besplatne udžbenike po osnovi branitelji/invalidi/pirotehničari: 7.268
- učenici osnovnih i srednjih škola korisnici ZMN i pomoći za uzdržavanje koji su ostvarili pravo na besplatne udžbenike: 10.180

Nositelji/sunositelji:

nositelj: MZO

sunositelji: MHB, MDOMSP, MFIN, UDU nadležni za reguliranje pitanja prava HB, CZSS

Ciljne skupine/korisnici:

- učenici osnovnih i srednjih škola i studenti koji ostvaruju pravo na besplatne udžbenike na temelju braniteljskog statusa njihovih roditelja,
- učenici osnovnih i srednjih škola koji ostvaruju pravo na besplatne udžbenike kao djeca civilnih i vojnih invalida rata,

- učenici osnovnih i srednjih škola koji ostvaruju pravo na besplatne udžbenike kao članovi kućanstva koje je korisnik ZMN i korisnik pomoći za uzdržavanje
- učenici osnovnih i srednjih škola koji ostvaruju pravo na besplatne udžbenike kao djeca smrtno stradalih osoba od eksplozivnih zaostataka rata.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: 14.487.481,00 kn sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO, Aktivnost A578045 - Sufinanciranje udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola.

Realizirano: 11.937.498,09 kn sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO, Aktivnost A578045 - Sufinanciranje udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola..

Ocjena stanja:

Tijekom 2016. godine osigurane su pravne, administrativne i organizacijske pretpostavke za provedbu mjere koja se uspješno provodila i u 2015. godini i to na temelju provedbenih propisa (Pravilnika i Odluka) vezanih za (su)financiranje udžbenika:

- Pravilnik o uvjetima, postupku i načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike HB iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji⁹,
- Pravilnik o uvjetima, postupku i načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike vojnih i civilnih invalida rata¹⁰,
- Odluka o sufinanciranju nabave udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za potrebe učenika osnovnih i srednjih škola u RH za šk. god. 2015./2016¹¹,
- Odluka o sufinanciranju nabave udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za potrebe učenika osnovnih i srednjih škola u RH za šk. god. 2016./2017.¹²,
- Odluka o sufinanciranju besplatnih obvezatnih udžbenika za djecu smrtno stradalih osoba od eksplozivnih zaostataka¹³.

U 2016. godini ukupno je za učenike osnovnih i srednjih škola i studente koji ostvaruju pravo u skladu s *Pravilnikom o uvjetima, postupku i načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike HB iz domovinskog rata i članova njihovih obitelji, Pravilnikom o uvjetima, postupku i načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike vojnih i civilnih invalida rata* te *Odlukom o sufinanciranju besplatnih obvezatnih udžbenika za djecu smrtno stradalih osoba od eksplozivnih zaostataka* rata isplaćeno 4.405.879,71 kn za 7.268 učenika osnovnih i srednjih škola i 2.141.134,47 kn za 1.341 studenta, tj. ukupno 6.547.014,18 kn za 8.609 korisnika.

Ukupno je za učenike koji ostvaruju pravo u skladu s *Odlukama o sufinanciranju nabave udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za potrebe učenika osnovnih i srednjih škola u RH za šk. god. 2015./2016. i 2016./2017.* u 2016. godini isplaćeno 3.035.820,79 kn za 6.927 učenika osnovnih škola i 2.354.663,12 kn za 3.253 učenika srednjih škola, odnosno sveukupno 5.390.483,91 kn za 10.180 korisnika.

Preporuke za naredno razdoblje:

Tijekom akademske i šk. god. 2017./2018., nastavlja se s provedbom projekta (su)financiranja besplatnih udžbenika za korisnike koji ostvaruju pravo na temelju braniteljskog statusa njihovih roditelja, kao djeca civilnih i vojnih invalida rata, kao članovi kućanstva koje je korisnik ZMN te kao djeca smrtno stradalih osoba od eksplozivnih zaostataka rata.

⁹ Pravilnik o uvjetima, postupku i načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike HB iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN, broj: 73/14)

¹⁰ Pravilnik o uvjetima, postupku i načinu ostvarivanja prava na besplatne udžbenike vojnih i civilnih invalida rata (NN, broj: 73/14)

¹¹ Odluka o sufinanciranju nabave udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za potrebe učenika osnovnih i srednjih škola u RH za šk. god. 2015./2016. (NN, broj: 74/15)

¹² Odluka o sufinanciranju nabave udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za potrebe učenika osnovnih i srednjih škola u RH za šk. god. 2016./2017. (NN, broj: 79/16)

¹³ Odluka o sufinanciranju besplatnih obvezatnih udžbenika za djecu smrtno stradalih osoba od eksplozivnih zaostataka rata (MZO, 8. srpnja 2016.)

Mjera 3: Povećanje udjela djece pripadnika romske nacionalne manjine u odgojno-obrazovanim programima od predškolskog do srednjoškolskog obrazovanja

a) aktivnosti mjere:

Provedba Nacionalne strategije za uključivanje Roma za razdoblje od 2013. do 2020. godine:

- sufinanciranje roditeljskog udjela u cijeni predškolskog odgoja,
- sufinanciranje produženog boravka,
- dodjeljivanje stipendija redovitim učenicima srednjih škola.

b) način praćenja/pokazatelj učinka:

- Izvješća i baza podataka o školovanju učenika pripadnika romske nacionalne manjine

Realizirano:

- Broj djece kojima je sufinanciran roditeljski udio: 652
- Broj učenika u produženom boravku: 282
- Broj učenika srednjih škola kojima su dodijeljene stipendije: 675

Nositelji/sunositelji:

nositelji mjere: MZO

sunositelji: ustanove za predškolski odgoj, osnovnoškolsko i srednjoškolsko obrazovanje, osnivači ustanova, JLS, JP(R)S

Ciljne skupine/korisnici: djeca i učenici pripadnici romske nacionalne manjine.

Izvori financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO ukupan iznos od 8.459.923,39 kn na Aktivnosti:

- A 767015 - Poticaj predškolskog odgoja i predškola za Rome,
- A 767003 - Provedba nacionalnog programa za Rome,
- A 577137 - Posebni programi obrazovanja za provođenje programa nacionalnih manjina.

Realizirano: 8.459.923,39 kn.

Ocjena stanja:

Tijekom 2016. godine postignut je daljnji napredak na području obrazovanja uključivanjem djece romske nacionalne manjine na svim razinama obrazovnog sustava. Za djecu romske nacionalne manjine osigurava se uključivanje u programe predškolskog odgoja kako bi se premostio jaz između socijalno-ekonomske situacije u kojoj djeca romske nacionalne manjine žive i mogućnosti za njihovu uspješnu integraciju tijekom obveznog osnovnog obrazovanja.

Početkom pedagoške godine 2016./2017. u programima predškolskog odgoja/predškole ukupno je bilo uključeno 1.118 (600 m, 518 ž) djece, što je povećanje broja djece u odnosu na šk. god. 2015./2016., kada je bilo ukupno 1.026 (513 m, 513 ž) djece. Iz DPRH u 2016. godini za predškolski odgoj/predškolu utrošeno je ukupno 5.178.164,15 kn, od čega za sufinanciranje roditeljskog udjela u ekonomskoj cijeni predškolskog odgoja 2.742.547,68 kn.

Osiguranje produženog boravka iznimno je važno s obzirom da je produženi boravak preduvjet uspješnog završetka osnovnog obrazovanja. Na početku šk. god. 2015./2016. ukupno je bilo 318 učenika u produženom boravku, dok je na početku šk. god. 2016./2017. u produženom boravku bilo 282 (130 m, 152 ž) učenika. Za odgojno-obrazovne programe, naturalna putovanja, školu u prirodi, ljetne škole, aktivnosti nakon nastave, produženi boravak i plaće romskih pomagača u 2016. isplaćeno je ukupno 1.940.859,24 kn, od čega 42.461,27 kn za produženi boravak, dok je isplata preostalih zahtjeva prebačena na 2017. Uz produženi boravak ističemo kako se, temeljem čl. 43. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi¹⁴ i u 2016./2017. šk. god. osigurava posebna pomoć u učenju hrvatskog jezika. Na početku šk. god. 2016./2017. posebnu pomoć u učenju hrvatskog jezika ukupno je dobilo 403 učenika pripadnika romske nacionalne

¹⁴ Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN, broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10-isp., 90/11, 16/12, 86/12, 94/13, 152/14)

manjine.

I u 2016. godini nastavljen je trend povećanja broja učenika romske nacionalne manjine uključenih u sustav srednjoškolskog obrazovanja. Tako je u 2015./2016. šk. god. uključeno 746 (406 m, 340 ž) učenika dok je na početku šk. god. 2016./2017. upisano 820 (433 m, 387 ž) učenika. Iako je veći broj učenika koji nastavljaju obrazovanje u trogodišnjim srednjoškolskim programima u odnosu na broj učenika u četverogodišnjim programima, vidljiv je porast broja učenika upisanih u prve razrede četverogodišnjih škola. MZO je osiguralo isplatu srednjoškolskih stipendija za 675 (373 m, 302 ž) učenika na što je iz DPRH u 2016. godini utrošeno ukupno 2.950.900,00 kn.

Preporuke za naredno razdoblje:

Mjera odgovara potrebi osiguravanja pristupa kvalitetnom i uključivom obrazovnom sustavu u ranoj dječjoj dobi koje cilja na smanjenje početnih nejednakosti, eliminiranje diskriminacije, redukciju izazova s kojima se susreću djeca iz ranjivih društvenih skupina te promicanje emocionalnog, socijalnog, psihološkog i fizičkog razvoja sve djece te pridonosi sprječavanju preuranjenog prekida školovanja i olakšanja prijelaza iz škole do zaposlenja. Također, osiguravanje stipendija učenicima srednjih škola jedan je od preduvjeta za povećanje broja učenika koji upisuju i završavaju srednjoškolsko obrazovanje.

Mjera 4. Provođenja programa učenja hrvatskog jezika za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom

a) aktivnosti mjere:

- Priprema i provedba postupka javne nabave u skladu s Planom nabave MZOS za uslugu provedbe Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo (rok: 15.04.2015.).
- Odabir najpovoljnijih ponuda koje zadovoljavaju prostorne i kadrovske uvjete za provedbu Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo.
- Provedba Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo.

b) način praćenja/pokazatelj učinka:

način praćenja

- prikupljanje i objedinjavanje podataka

Realizirano:

- U 2016. godini 126 osoba ostvarilo je pravo na pohađanje Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom.

pokazatelji učinka

Realizirano:

- Tijekom 2015. i 2016. godine proveden je tečaj hrvatskoga jezika u 6 gradova (Zagreb, Velika Gorica, Kutina, Split, Pula, Poreč), a od 74 osobe koje su imale obvezu pohađati tečaj i za koje je Ministarstvo osiguralo financijska sredstva, 21 osoba uredno je izvršavala svoje obveze i uspješno je završila program u trajanju od 70 sati.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MZO

sunositelji: UDU u županijama, pučka otvorena učilišta, osnovne škole i druge ustanove verificirane za izvođenje tečaja hrvatskoga jezika.

Ciljne skupine/korisnici: Azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO, A767042 – Obrazovanje osoba bez hrvatskog državljanstva, Iznos: 129.068,00 kn

Realizirano: MZO u 2016. za provedbu mjere utrošilo je 95.385,38 kuna (DPRH - A767042).

Ocjena stanja:

Ustanove u kojima se prema ugovornim obvezama iz 2015. i u 2016. godini nastavilo provođenje Programa učenja hrvatskoga jezika povijesti i kulture su: Svijet jezika – Vodnikova Zagreb, POU Velika Gorica, POU Kutina i Škola za dizajn, grafiku i održivu gradnju Split. Mjera se provodila do svibnja 2016. godine.

MZO je svake godine dužno izvršiti pripremu i provedbu postupka javne nabave koja se provodi u skladu s Planom nabave MZO.

U DPRH za 2016. godinu nisu bila osigurana dostatna sredstva za daljnji nastavak provođenja tečaja hrvatskoga jezika te je privremeno došlo do prekida provođenja tečaja. Prema podacima, u 2016. godini je 126 osoba ostvarilo pravo na pohađanje Programa učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo.

Usporedbom dostupnih popisa osoba koje su ostvarile pravo na učenje hrvatskoga jezika, a koje dostavlja MUP i mjesečnih izvještaja ustanova koje provode Program učenja hrvatskoga jezika, povijesti i kulture za azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom radi uključivanja u hrvatsko društvo razvidno je kako postoje određena odstupanja u broju polaznika. Razlozi odstupanja u broju polaznika su sljedeći: promjena mjesta boravka u odnosu na mjesto održavanja tečaja hrvatskoga jezika, prelazak iz jedne obrazovne skupine u drugu, napuštanje RH, neredoviti dolazak ili odustajanje od pohađanja tečaja hrvatskoga jezika.

Preporuke za naredno razdoblje:

Važno je napomenuti kako su neki polaznici zbog promjena mjesta boravka u odnosu na mjesto održavanja tečaja hrvatskoga jezika, prelaska iz jedne obrazovne skupine u drugu, napuštanja RH, neredovito pohađali ili odustajali od pohađanja tečaja hrvatskoga jezika. Slijedom navedenog, potrebno je donijeti jasna pravila oko prava i obveza polaznika tečaja.

Budući da članak 74. stavak 1. *Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti*¹⁵ propisuje kako je azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom obavezan pohađati tečaj hrvatskoga jezika, povijesti i kulture radi uključivanja u hrvatsko društvo, a stavak 2. ovoga članka propisuje kako u slučaju neispunjenja obveze pohađanja tečaja hrvatskoga jezika azilant i stranac pod supsidijarnom zaštitom nadoknađuje troškove tečaja ministarstvu nadležnom za obrazovanje postojeći sustav praćenja ispunjenja propisanih obveza potrebno je dodatno unaprijediti.

Mjera 5. Financiranje troškova prijevoza učenika**a) aktivnosti mjere:**

- Odluke o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola u razdoblju siječanj – ožujak 2016.¹⁶,
- Odluke o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola u razdoblju travanj – lipanj 2016.¹⁷,
- Odluke o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola u razdoblju rujan - prosinac 2016.¹⁸

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- evidencije učenika koji koriste pravo sufinanciranja/financiranja prijevoza kroz sustav E-matice

Realizirano:

- 74.000 učenika koji je koristio sufinancirani/financirani prijevoz u 2016. godini.

Nositelji/sunositelji:

¹⁵ Zakona o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN, broj: 70/15)

¹⁶ Odluka o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola u razdoblju siječanj – ožujak 2016. (NN, broj: 140/50)

¹⁷ Odluka o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola u razdoblju travanj – lipanj 2016. (NN, broj: 28/16)

¹⁸ Odluke o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola u razdoblju rujan - prosinac 2016. (NN, broj: 76/16)

nositelj mjere: MZO sunositelji: županije i Grad Zagreb
Ciljne skupine/korisnici: redoviti učenici koji pohađaju srednju školu na području RH, koji kupuju mjesečnu kartu za korištenje sredstava redovitoga javnog prijevoza (autobus i vlak), a kojima udaljenost od adrese u mjestu prebivališta odnosno boravišta učenika do adrese u mjestu škole/praktične nastave i vježbi te stručne prakse iznosi više od 5 kilometara.
Izvori financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO, Aktivnost - A580037 – Javni međumjesni prijevoz za učenike, Iznos: 279.150,812 Realizirano: sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO, Aktivnost - A580037 – Javni međumjesni prijevoz za učenike, Iznos: 279.150.646,27 ostali izvori: proračun JLP(R)S
Ocjena stanja: Mjera nije završena u 2016. godini, odnosno ista se nastavila i u 2017. godini donošenjem <i>Odluke o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola u razdoblju siječanj - lipanj 2017.</i>¹⁹. Problem s kojim se Ministarstvo i dalje susreće u procesu je manjkavost kontrola osnivača i škola. Naime, mnoge škole ne ažuriraju podatke o prijevozu učenika u e-Matici te ne vode evidencije o izdanim potvrdama za ostvarivanja prava. Najveći problem javlja se kod evidencija učenika koji se voze kombiniranim prijevozom (učenik za odlazak u školu koristi dva prijevoznika). Kako bi kontrole u procesu ostvarivanja prava podigli na najvišu razinu, MZO je od šk. god. 2016./2017. pristupilo novom modelu elektroničkih kontrola popisa, uvođenjem osobnog identifikacijskog broja (OIB) učenika. Uvođenjem OIB-a omogućeno je povezivanje podataka koje dostavljaju prijevoznici s podacima koje škole unose u e-Maticu. Ovakvim pristupom, MZO kroz mjesečne izvještaje dobiva točne evidencije učenika koji koriste sufinancirani/financirani prijevoz sukladno Odluci VRH. Izvještajni sustav MZO omogućuje detaljan uvid u sve podatke učenika, relacije i prijevoznike kojima učenici putuju, cijene mjesečnih karata koje plaćaju, prosječne cijene po kilometrima itd. Isti služe kao temelj za doznaku sredstava županijama i Gradu Zagrebu te omogućuju provedbu raznih analiza za potrebe MZO. Uparivanjem podataka u mjesecu rujnu 2016. godine provedena je analiza te je dobiven velik broj učenika s duplim OIB-om (učenici koji se više puta pojavljuju kod različitih prijevoznika), kao i velik broj učenika s neispravnim odnosno neusporedivim OIB-om. Velik broj duplih OIB-a odnosio se na učenike koji se voze kombiniranim prijevozom te isti nisu od strane škola evidentirani u e-Matici. Kod neispravnih OIB-a, prijevoznici najčešće nisu unijeli „0“ na početku OIB-a te time aplikacija nije mogla učitati i usporediti učenike s evidencijama u e-Matici. Radi utvrđivanja stvarnog stanja, MZO je svim županijama i Gradu Zagrebu putem službene upute dostavilo tablice spornih učenika te je zatražena ponovna provjera spornih učenika. Ovakvim načinom kontrole ostvarene su određene uštede, kao i ispravljen velik dio OIB-a učenika, što je omogućilo još kvalitetnije funkcioniranje kontrola koje provodi Ministarstvo.
Preporuke za naredno razdoblje: MZO će VRH predložiti <i>Odluku o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola u razdoblju rujan - prosinac 2017.</i> U suradnji sa svojim stručnim službama te ostalim institucijama nastaviti će se na usavršavanju procesa u svim fazama. Nastaviti će se rad na tehničkom poboljšanju za sve sudionike u procesu, što će MZO u značajnoj mjeri omogućiti točniju procjenu potrebnih sredstava, veću kontrolu i bolji uvid u doznačena sredstva krajnjim korisnicima.

¹⁹ Odluke o kriterijima i načinu financiranja troškova javnog prijevoza redovitih učenika srednjih škola u razdoblju siječanj - lipanj 2017. godine (NN, broj: 123/16)

Mjera 6: Osiguravanje programa nastavka obrazovanja nakon završavanja trogodišnjeg školovanja**a) aktivnosti mjere:**

- Odobravanje upisa radi stjecanja više razine kvalifikacije ovisno o traženjima i zadovoljenju uvjeta.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- broj zahtjeva učenika koji su prijavili nastavak obrazovanja i broj učenika koji su uspješno završili navedeno obrazovanje,
- praćenje odustajanja / napretka,
- praćenje vertikalne prohodnosti kroz sustav (polaganje državne mature, upis na visoka učilišta i dr.).

Realizirano:

- U 2016. godini broj učenika koji je nastavio svoje obrazovanje u statusu redovitog učenika bio je 466.
- Svi zahtjevi srednjih škola za dodatne sate zbog nastavka obrazovanja su odobreni, ali budući da se radi o zahtjevima koji su integrirani u okviru zahtjeva redovne djelatnosti škole, nije moguće iskazati posebne brojčane podatke.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MZO

sunositelj: srednje strukovne škole

Ciljne skupine/korisnici:

učenici dvogodišnjih i trogodišnjih strukovnih programa.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO – redovna djelatnost.

Realizirano: Mjera se provodi u okviru redovne djelatnosti te se ne mogu iskazati pojedinačni podaci koji se odnose samo na ove učenike.

Ocjena stanja:

*Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi*²⁰ propisano je da učenik koji je stekao nižu razinu srednjeg obrazovanja, kao i učenik koji je završio obrazovni program u trajanju od tri godine, ima pravo, u skladu s potrebama tržišta rada, steći višu razinu kvalifikacije nastavljanjem obrazovanja ili polaganjem ispita. Učenik može u roku od dvije godine od dana završetka strukovnog programa nastaviti školovanje u statusu redovitog učenika.

Upis učenika u programe obrazovanja u kojima nastavljaju svoje obrazovanje odobravano je ovisno o traženjima za upis u određeni program i zadovoljenju uvjeta učenika sukladno *Pravilniku o uvjetima i načinima nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije*²¹.

Navedena mjera se provodi od šk. godine 2013./2014. te je provedena bez poteškoća i u 2016. godini.

Preporuke za naredno razdoblje:

Potrebno je kontinuirano nastaviti s provedbom mjere, jer ona omogućava učenicima vertikalnu prohodnost.

Mjera 7: Povećati dostupnost visokog obrazovanja u RH kroz Nacionalni informacijski sustav prijava na visoka učilišta (NISpVU)**a) aktivnosti mjere:**

- povećanje dostupnost visokog obrazovanja.

b) Način praćenja/pokazatelj učinka:

²⁰ Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN, broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10-isp., 90/11, 16/12, 86/12, 94/13 i 152/14)

²¹ Pravilniku o uvjetima i načinima nastavka obrazovanja za višu razinu kvalifikacije (NN, broj: 8/16)

način praćenja provedbe

Realizirano: SPU nacionalni je informacijski centar za prijave na studijske programe, odnosno na visoka učilišta u RH. SPU objedinjava poslove vezane uz prijave na studijske programe te ispunjavanje uvjeta za upise na visoka učilišta. Ured ima niz zadataka koje izvršava tijekom mjeseci pripreme za prijavu na visoka učilišta, a jedan od važnijih je da provede centralnu obradu prijava na efikasan način. Namjera je omogućiti jednak tretman svim kandidatima te smanjiti troškove prijava.

Cjelokupni proces prijave odvija se putem NISpVU koji služi kandidatima za prijavu na odabrane studijske programe, čime se određuju i ispiti državne mature koje moraju položiti. Sustavu se pristupa preko internetske adrese www.postani-student.hr.

pokazatelji učinka**Realizirano:****- polaganje državne mature:**

- broj učenika koji su polagali ispite državne mature u šk. god. 2015./2016. – 3.0761
- broj kandidata koji su polagali ispite državne mature u šk. god. 2015./2016. – 4.857

- prijava i upisi kandidata na visoka učilišta u RH:

- broj učenika koji su izvršili prijavu za upis na studijske programe visokih učilišta tijekom ljetnoga i jesenskoga upisnoga roka u 2016. – 30.761
- broj kandidata koji su izvršili prijavu za upis na studijske programe visokih učilišta tijekom ljetnoga i jesenskoga upisnoga roka u 2016. – 47.853
- broj učenika koji su ostvarili pravo upisa na studijske programe visokih učilišta tijekom ljetnoga i jesenskoga upisnoga roka u 2016. – 22.510
- broj kandidata koji su ostvarili pravo upisa na studijske programe visokih učilišta tijekom ljetnoga i jesenskoga upisnoga roka u 2016. – 34.710

Kad je riječ o broju učenika koji su završili prijavu, napominjemo da se radi o podacima na dan objave konačnih rang lista u ljetnom i jesenskom upisnom roku, pa je stoga taj broj učenika manji u odnosu na razdoblja cjelokupnog postupka prijave. Naime, učenici su u svakom trenutku sve do objave konačnih rang lista mogli prijavljivati i brisati studijske programe sa svoje liste prioriteta, pa je ukupan broj učenika koji su prijavljivali studije u prosjeku veći od broja objavljenog na dan objave konačnih rang lista. S obzirom da se traže oba upisna roka u ukupnoj brojci je moguće da se dva puta broji ista osoba. Svi navedeni podaci se odnose na provedbu prijave na preddiplomske i integrirane studijske programe, bez prijave na diplomatske studijske programe.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MZO

sunositelj: NCVVO, AZVO, visokoškolske institucije

Ciljne skupine/korisnici:

učenici završnih razreda srednje škole, kandidati koji žele nastaviti obrazovanje na visokim učilištima.

Izvor financiranja/sufinanciranja:**Državni proračun:**

Planirano: sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO, Aktivnost K621194 - Nacionalni informacijski sustav prijave na visoka učilišta - NISpVU - osigurano 393.499,95 kn
NCVVO: aktivnost K628067 - Izrada središnjeg registra za državnu maturu - osigurano 118.621,00 kn

Realizirano:

Financijska sredstva AZVO (Aktivnost K621194) koja su utrošena za pripremu i provedbu elektroničkih prijave i upisa kandidata na visoka učilišta za akademsku godinu 2016./2017. – 393.499,95 kn, te 118.422,50kn na Aktivnosti K628067.

Ocjena stanja:

Upis na studij obavlja se na temelju javnog natječaja koji objavljuje sveučilište, veleučilište ili visoka škola najmanje šest mjeseci prije početka nastave. Postupak odabira i kriterije na temelju kojih se obavlja klasifikacija utvrđuju visoka učilišta. Isto tako, visoka učilišta u RH prihvatila su položene ispite državne mature kao jedan od kriterija upisa na studij koji izvedu. U šk. god. 2009./2010. u hrvatskim školama uspješno je, po prvi put, provedeno polaganje standardiziranog nacionalnog završnog ispita - državne mature. Državnom maturom provjeravaju se i vrednuju postignuta znanja, vještine i sposobnosti učenika koje su prethodno stekli tijekom obrazovanja u osnovnoj i srednjoj školi, u skladu s propisanim nastavnim planovima i programima.

Na temelju rezultata državne mature, objektivno i nepristrano se ocjenjuje znanje svakog pojedinog učenika te se time dobiva usporediva ocjena svih učenika u RH, čime se omogućava nastavak daljnjeg školovanja na visokim učilištima u RH i u inozemstvu. Uspostavom i razvojem NISpVU povećana je dostupnost visokog obrazovanja za sve pristupnike sustava.

Prijave za upis na studentske programe u ljetnom i jesenskom upisnom roku za akademsku godinu 2016./2017. uspješno su provedene.

Preporuke za naredno razdoblje:

U narednom razdoblju preporuka je omogućiti prijave preddiplomskih i integriranih studija i na engleskom jeziku te sučelje sustava za prijavu prilagoditi svim veličinama ekrana.

Mjera 8: Povećati dostupnost srednjeg obrazovanja u RH kroz Nacionalni informacijski sustav prijava i upisa u srednje škole (NISpuSŠ)

a) aktivnosti mjere:

- elektroničke prijave i upisi u srednje škole.

Prijave i upis kandidata u prve razrede srednjih škola provode se putem NISpuSŠ, osim u posebnim slučajevima propisanim odlukom o upisu.

Pravilnikom o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u srednju školu utvrđuju se zajednički, posebni i dodatni elementi i kriteriji za izbor kandidata za upis u prvi razred srednjih škola u RH.

b) Način praćenja/pokazatelj učinka:

- donesena Odluka o upisu učenika u I. razred srednje škole za sljedeću šk. god. u kojoj se utvrđuje:

- način upisa,
- broj mjesta u razrednim odjelima prvih razreda srednjih škola planiranih za upis učenika u srednje škole u sljedećoj šk. god.,
- okvirni broj, veličina i ustrojstvo razrednih odjela,
- utvrđuju rokovi za upis te ostali uvjeti i postupci za upis učenika u prvi razred srednje škole u sljedećoj šk. god.

Realizirano:

Ljetni upisni rok:

<u>Status učenika</u>	<u>Upisanih</u>
Izvan sustava RH	419
Redovni učenik 8. razreda	38.652
Redovni učenik, nije 8. razred	414
Ukupno	39.485

Jesenski upisni rok:

<u>Status učenika</u>	<u>Upisanih</u>
Izvan sustava RH	123
Redovni učenik 8. razreda	601
Redovni učenik, nije 8. razred	105
Ukupno	829

Putem NISpuSŠ u I. razred srednje škole u šk. god. 2016./2017. ukupno je upisano **40.314** kandidata.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MZO

sunositelj: CARNet, školske ustanove, županijski upravni odjeli (osnivači)

Ciljne skupine/korisnici: učenici završnog razreda osnovne škole, učenici koji su osnovnu školu završili u inozemstvu, učenici ponavljači ili učenici koji su prijavili paralelni umjetnički program.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO, CARNet: sveukupno osigurano 1.145.000,00 kn i to:

Aktivnost: A628070 – Program objedinjavanja i održavanja nacionalnih informacijskih servisa i e-škola - osigurano 506.200,00 kn i

Aktivnost: K628069 – Ulaganje u opremu za održavanje nacionalnih i informacijskih servisa - osigurano 638.800,00 kn.

Realizirano: sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO, CARNet: U 2016. godini utrošeno je sveukupno 1.145.000,00 kn na nadogradnju i održavanje sustava (FER i KING ICT) te za honorare agenata u kontakt centru koji pružaju podršku za upise.

Ocjena stanja:

NISpuSŠ je središnji informacijsko-administracijski servis putem kojeg kandidati, koji planiraju nastavak školovanja u srednjoškolskim ustanovama, mogu prijaviti upis u obrazovne programe, odnosno srednju školu. Sustav pokriva cijeli proces, od pretraživanja obrazovnih programa prema željenim kriterijima, preko prijave odabranih programa te uvida u rezultate po tim programima, pa do ostvarivanja prava na upis u srednju školu.

Putem NISpuSŠ učenici su prijavljivali obrazovne programe za koje su konkurirali za upis. Učenicima je bilo omogućeno kandidiranje na više programa obrazovanja u više srednjih škola, prilagođavanje učeničkih želja njihovim mogućnostima upisa te kontinuirano praćenje bodovnog stanja i ranga u odnosu na ostale učenike na ljestvicama poretka. Na kraju upisnog roka generirane su konačne ljestvice poretka nakon čega su učenici imali uvid u podatke o tome za koji obrazovni program su ostvarili pravo upisa.

Preporuke za naredno razdoblje:

Jedina poteškoća se javljala kod prijave u sustav, pri isporuci PIN-a. Određeni broj učenika je imao aktiviranu zabranu primanja ili slanja SMS poruka trećih strana putem mobilnog operatera. Ovo je opcija koju sami korisnici aktiviraju. U dogovoru s vanjskim dobavljačima i pravovremenom obavijesti učenika od strane CARNeta poteškoća je otklonjena i učenici su se prijavljivali bez problema. Navedena poteškoća nije iziskivala dodatna slanja SMS poruka od strane učenika. Navedeno će se primijeniti i ove upisne godine, tako da se ne očekuju iste poteškoće.

Mjera 9: Stipendiranje redovitih studenata slabijeg socio-ekonomskog statusa

a) aktivnosti mjere:

- provedba i objava javnoga natječaja za dodjelu državnih stipendija na temelju odredaba *Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju*²²,
- zaprimanje prijava na natječaj i bodovanje prijava studenata,
- objava rang lista dobitnika stipendija te dodjela stipendija,
- objava žalbenog postupka na rezultate natječaja te objava liste kandidata kojima je prihvaćen prigovor i dodjela stipendija na temelju prihvaćenog prigovora,
- priprema, izrada i objava novog *Pravilnika o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu*

²² Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju (NN, broj: 134/15)

stipendiju²³.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- Provjera i praćenje statusa studenata (godina upisa, godina studija, ostvareni ECTS bodovi, mirovanje studijskih prava i obveza, diplomiranje) u informacijskom sustavu visokih učilišta.
- Praćenje brojčanih pokazatelja i evidentiranje eventualnih promjena u sustavu stipendiranja za studente koji su ostvarili pravo na stipendiju.

pokazatelji učinka

Realizirano:

Tijekom 2016. godine dodijeljeno je:

- 5.286 novih državnih stipendija na temelju javnoga natječaja za dodjelu državnih stipendija za 2016. godinu (objavljenog 18.1.2016.)
- 5.493 novih državnih stipendija na temelju javnoga natječaja za dodjelu državnih stipendija za akademsku godinu 2016./2017. (objavljen 14.10.2016.) – osigurana sredstva su isplaćena u 2017. godini.
- Državna stipendija isplaćena je u mjesečnom iznosu od 1.200,00 kn u devet mjesečnih rata svim studentima koji su ostvarili pravo, što ukupno po svakom pojedinačnom studentu iznosi 10.800,00 kn.
- U sustavu je zadržano 172 studenta koji su u ranijem razdoblju ostvarili pravo na stipendiju (po starom Pravilniku) i koji su primali iznos od 500,00 kn, 700,00 kn i 800,00 kn mjesečno (sukladno diplomiranju i završetku studija te izlasku iz sustava stipendiranja).

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MZO

sunositelj: Visoka učilišta

Ciljne skupine/korisnici:

Redoviti studenti hrvatski državljani i državljani EU s prijavljenim boravkom u RH koji imaju odobren status stranca na stalnome boravku u RH i osobe sukladno *Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti*²⁴ koji su upisani na sveučilišne i stručne studije u RH, studenti - djeca osoba poginulih, umrlih i nestalih pod okolnostima iz članaka 6., 7. i 8. *Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata*²⁵ te djeca mirnodopskih vojnih i civilnih invalida rata čije je oštećenje nastalo pod okolnostima iz članaka 6., 7. i 8. istog Zakona, mirnodopski vojni i civilni invalidi rata čije je oštećenje organizma nastalo pod okolnostima iz članaka 6., 7. i 8. istog Zakona te studenti s invaliditetom i studenti bez odgovarajuće roditeljske skrbi upisani na poslijediplomske sveučilišne studije koji su slabijega socio-ekonomskog statusa.

Za dodjelu državnih stipendija studenti se mogu natjecati u sljedećim kategorijama:

- D - 1 - studenti koji su djeca osoba poginulih, umrlih i nestalih pod okolnostima iz članaka 6., 7. i 8. *Zakona o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata te djeca mirnodopskih vojnih i civilnih invalida rata* čije je oštećenje nastalo pod okolnostima iz članaka 6., 7. i 8. istog zakona, mirnodopski vojni i civilni invalidi rata čije je oštećenje nastalo pod okolnostima iz članaka 6., 7. i 8. istog Zakona;
- E - studenti slabijega socio-ekonomskoga statusa;
- P - studenti s invaliditetom i studenti bez odgovarajuće roditeljske skrbi upisani na poslijediplomske sveučilišne studije.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 - MZO, A679067 - Stipendije za redovite studente slabijega socio-ekonomskog statusa - 57.084.500,00 kuna.

²³ Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju (NN, broj: 90/16)

²⁴ Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN, broj: 70/15)

²⁵ Zakon o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata (NN, broj: 33/92, 57/92, 77/92, 27/93, 58/93, 02/94 i 148/13)

Realizirano: MZO je u 2016. godini doznačio za stipendiranje studenata ukupno 56.968.200,00 kn. Dodatno, Nacionalnoj zakladi za potporu učeničkom i studentskom standardu doznačeno je 4.000.000,00 kn za stipendiranje 400 novih stipendista (Aktivnost - A621184 – Nacionalna zaklada za potporu učeničkom i studentskom standardu).
Ocjena stanja: Provedba mjere započela je pripremom i provedbom postupka javnoga natječaja za dodjelu državnih stipendija studentima u cijelosti i završila je u 2016. godini namjenskom isplatom osiguranih i predviđenih sredstava u DPRH svim studentima koji su na javnom natječaju ostvarili pravo na državnu stipendiju. Provedba mjere je završena bez dodatnih poteškoća.
Preporuke za naredno razdoblje: MZO kontinuirano provodi mjere i aktivnosti za naredna razdoblja osiguravanjem sredstava u DPRH i sredstava iz EU fondova za provedbu natječaja za dodjelu novih stipendija redovitim studentima sveučilišnih i stručnih studija te studentima s invaliditetom i studentima bez odgovarajuće roditeljske skrbi koji studiraju na poslijediplomskim sveučilišnim studijima sukladno novom <i>Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju na temelju socio-ekonomskoga statusa</i>²⁶. Važno je napomenuti povećanje broja stipendija za studente slabijega socio-ekonomskoga statusa od 4.500 stipendija godišnje iz Strukturnih fondova.
Mjera 10: Uspostava sustava za priznavanje i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja
a) aktivnosti mjere: - Provedbom ESF projekata namijenjenih razvoju HKO izrađuju se standardi kvalifikacija, koji sadrže skupove ishoda učenja, na temelju kojih će se moći provoditi i vrednovanje u skladu sa donesenim <i>Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru</i>²⁷ odnosno <i>Pravilnikom o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja</i>, koji je u izradi. b) način praćenja/pokazatelji učinka: način prćenja vidi 2.1.3. mjera 2 Provedba HKO pokazatelji učinka vidi 2.1.3. mjera 2 Provedba HKO
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MZO sunositelj: AZVO
Ciljne skupine/korisnici: radno aktivno stanovništvo koje formalnim priznavanjem već stečenih znanja i vještina mogu dulje ostati u svijetu rada ili ukoliko su nezaposleni, povećati svoju zapošljivost.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: vidi 2.1.3. mjera 2: Provedba HKO ostali izvori: vidi 2.1.3. mjera 2: Provedba HKO
Ocjena stanja: Razvoj HKO pretpostavka je za izgradnju sustava priznavanja neformalnog i informalnog učenja u skladu sa Zakonom o HKO. U 2016. godini HKO postigao je veliki napredak, o čemu je izviješteno u točki 2.1.3. mjera 2 Provedba HKO. Vezano uz razvoj sustava o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja, NVRLJP je na 17. sjednici, održanoj u listopadu 2016. godine provelo raspravu o osnovnim

²⁶ Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na državnu stipendiju na temelju socio-ekonomskoga statusa (NN, broj: 43/17)

²⁷ Zakonom o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru (NN, broj: 22/13 i 41/16)

strateškim pitanjima. Uspostava potpuno novog složenog sustava pretpostavlja širu raspravu o ključnim konceptualnim pitanjima sa svim dionicima na temelju koje će se izraditi Strateški plan.
Preporuke za naredno razdoblje: Potrebno je donijeti strateški dokument za razvoj sustava priznavanja neformalnog i informalnog učenja.
Glavna strateška aktivnost: 2.1.2. Poticanje inkluzivnog obrazovanja kroz uključivanje djece i učenika s teškoćama u razvoju u redoviti sustav odgoja i obrazovanja
Mjera 1: Financiranje prijevoza redovitim studentima s invaliditetom pri uključivanju u sustav redovitog visokog obrazovanja
a) aktivnosti mjere: - priprema i objava Odluke i obrazaca za prijavu za ostvarivanje prava na novčanu potporu za podmirenje dijela troškova prijevoza za redovite studente s invaliditetom sveučilišnih i stručnih studija i redovite studente s invaliditetom poslijediplomskih studija, - zaprimanje prijave i evaluacija istih, - dodjela potpore i isplata sredstava.
b) način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - Provjera i praćenje pokazatelja statusa i broja studenata kojima je dodijeljena novčana potpora za podmirivanje dijela troškova prijevoza od mjesta stanovanja do mjesta pohađanja visokog učilišta i za obavljanje ostalih studijskih obveza u sustavu (upis mirovanja studijskih prava i obveza, diplomiranje, ispis s visokog učilišta).
pokazatelji učinka Realizirano: - Tijekom 2016. pravo na novčanu potporu za podmirenje dijela troškova prijevoza ostvario je 131 student u mjesečnom iznosu od 1.000,00 kn.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MZO sunositelj: Visoka učilišta
Ciljne skupine/korisnici: redoviti studenti s invaliditetom koji nisu u mogućnosti samostalno se koristiti sredstvima javnoga gradskog prijevoza.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Sredstva za novčanu potporu za podmirenje dijela troškova prijevoza redovitim studentima s invaliditetom osigurana su u DPRH za 2016. i projekcije za 2017. i 2018. godinu na Razdjelu 080 MZO, Glava 08005 MZOS, Aktivnost: A621058 Programi poboljšanja studentskog standarda, Konto: 3811, Naziv konta: Ostale tekuće donacije: 1.200.000,00 kn
Realizirano: Sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 – MZOS, A621058 Programi poboljšanja studentskog standarda Konto:3811, Naziv Konta: Ostale tekuće donacije 1.062.500,00 kn na ime sredstava za novčanu potporu za podmirenje dijela troškova prijevoza.
Napomena: s navedene aktivnosti, osim prijevoza, isplaćuje se i prehrana, smještaj u dom i sl. U 2016. godini ukupno na aktivnosti A621058: plan: 35.328.754,00 kn, a izvršenje je 34.992.180,73 kn.
Ocjena stanja: Provedba mjere je završila u 2016. godini redovitom isplatom potpora za podmirenje dijela troškova prijevoza redovitim studentima s invaliditetom koji su ostvarili pravo na potporu. Provedba mjera je izvršena bez dodatnih poteškoća.

Preporuke za naredno razdoblje: MZO kontinuirano provodi mjere i aktivnosti za naredna razdoblja osiguravanjem sredstava u DPRH za provedbu i objavu novih Odluka i zahtjeva za ostvarivanje prava na novčanu potporu za podmirenje dijela troškova prijevoza redovitim studentima s invaliditetom sveučilišnih i stručnih studija te redovitim studentima s invaliditetom koji studiraju na poslijediplomskim sveučilišnim studijima, sukladno Pravilniku o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na novčanu potporu za podmirenje dijela troškova prijevoza za redovite studente s invaliditetom.
Mjera 2: Sustavno osiguravanje financijske potpore učenicima s teškoćama u razvoju u srednjoškolskom obrazovanju
a) aktivnosti mjere: - Financiranje prijevoza učenicima s teškoćama u razvoju i njihovim pratiteljima, - Financiranje posebnih nastavnih sredstava i pomagala za školovanje učenika s teškoćama u razvoju uključenih u srednjoškolske programe. b) način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - praćenje broja korisnika i isplaćenih sredstava, - izvješća o broju korisnika. pokazatelji učinka - broj učenika s teškoćama u razvoju uključenih u srednjoškolske programe. Realizirano: - broj učenika u prijevozu: 175 - broj učenika kojima su plaćena nastavna sredstva i pomagala: 682
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MZO sunositelj: srednjoškolske ustanove u sustavu odgoja i obrazovanja, JLS, JP(R)S
Ciljne skupine/korisnici: učenici s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim programima.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 – MZOS, Aktivnost A580004 – Standard učenika s posebnim potrebama –1.430.957,00 kn Realizirano: 1.415.961,80 kn
Ocjena stanja: Zbog povećanja broja učenika s teškoćama u razvoju uključenih u srednjoškolske programe i u 2016. godini došlo je do povećanja troškova za prijevoz učenika s teškoćama te troškova posebnih nastavnih sredstava i pomagala.
Preporuke za naredno razdoblje: Kako bi se omogućilo uključivanje što većeg broja učenika s teškoćama u razvoju potrebno je osiguravanje dodatnih financijskih sredstava za povećane troškove prijevoza te nastavnih sredstava i pomagala za učenike s teškoćama u razvoju u srednjoškolskim programima.
Mjera 3: Povećanje broja učenika s teškoćama u razvoju kojima se osigurava financijska potpora za osnovnoškolsko obrazovanje
a) aktivnosti mjere: - Financiranje prijevoza učenicima s teškoćama u razvoju i njihovim pratiteljima, - Financiranje posebnih nastavnih sredstava i pomagala, - Sufinanciranje prehrane učenika s teškoćama u razvoju uključenih u osnovnoškolske programe. b) način praćenja/pokazatelj učinka: način praćenja - izvješća o broju korisnika i isplaćenih sredstava pokazatelji učinka Realizirano:

- broj učenika kojima je sufinanciran školski prijevoz: 3.038 - broj učenika kojima su sufinancirani troškovi prehrane, nastavna sredstva i pomagala: 3.100
Nositelj/sunositelj: nositelj mjere: MZO sunositelj: osnovnoškolske ustanove u sustavu odgoja i obrazovanja, JLS, JP(R)S
Ciljne skupine/korisnici: učenici s teškoćama u razvoju u osnovnim školama.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Sredstva DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 – MZOS, Aktivnost A579003 Odgoj i naobrazba učenika s teškoćama u razvoju – 23.858.157,00 kn. Realizirano: 26.321.684,37 kn
Ocjena stanja: Zbog povećanja broja učenika s teškoćama u razvoju uključenih u osnovnoškolske programe sustavno se povećavaju troškovi za prijevoz, sufinanciranje prehrane i posebnih nastavnih pomagala te je stoga potrebno osiguravanje dodatnih sredstava u narednom razdoblju.
Preporuke za naredno razdoblje: Kako bi se osiguralo uključivanje svih učenika s teškoćama u razvoju u osnovnoškolske programe primjerene učenicima s teškoćama u razvoju potrebno je osiguravanje dodatnih financijskih sredstava za redovite isplate sredstava za povećane troškove prijevoza za učenike s teškoćama u osnovnim školama, ali i posebnih nastavnih sredstava, pomagala te prehrane za učenike koji se školuju u posebnim odjelima.
Mjera 4: Povećanje udjela djece i učenika s teškoćama u razvoju uključenih u redoviti sustav odgoja i obrazovanja
a) aktivnosti mjere: - Stvaranje uvjeta za uspješno inkluzivno obrazovanje osiguravanjem manjeg broja učenika u redovitom razrednom odjelu u koji se integriraju učenici s blažim teškoćama u razvoju, - Osiguravanje većeg broja stručnih suradnika u ustanovama odgoja i obrazovanja, - Osiguravanje većeg broja posebnih razrednih odjela pri redovitim osnovnim školama. b) način praćenja/pokazatelj učinka: način praćenja - Na temelju podataka iz e-Matice pripremanje izvještaja o: broju uključenih učenika te vrstama programa, broj zaposlenih djelatnika i broj učenika koji ostvaruju pravo na sufinanciranje prilagođenog prijevoza. pokazatelji učinka Realizirano: - broj učenika s teškoćama u razvoju u osnovnim školama: 21.542 - učenici integrirani u redovite razredne odjele: 17.790 - učenici u posebnim razrednim odjelima po posebnom programu: 1.173 - učenici u posebnim razrednim odjelima po posebnom programu (djelomična integracija): 650
Nositelj/sunositelj: nositelj mjere: MZO sunositelj: osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove u sustavu odgoja i obrazovanja, JLS, JP(R)S
Ciljne skupine/korisnici: učenici s teškoćama u razvoju uključeni u osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Navedena mjera uključuje plaće zaposlenih učitelja u posebnim razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama te stručnih suradnika edukacijsko-rehabilitacijskog profila, a sredstva za njihove plaće su osigurana u DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 – MZO na aktivnosti

A579000 – Osnovnoškolsko obrazovanje s koje se isplaćuju svi zaposleni u osnovnoškolskom sustavu, te je u 2016. godini ukupno na aktivnosti: plan – 4.685.063.935,00 kn, a izvršenje 4.684.688.075,62 kn, dok je za provođenje ove mjere planirano 200.000.000,00 kn, a realizirano 193.800.000,00 kn.
Ocjena stanja: MZO, sukladno mogućnostima, odobrava zapošljavanje učitelja i stručnih suradnika (pedagoga, knjižničara, psihologa i stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila). Stručni suradnici zapošljavaju se na temelju propisa iz sustava odgoja i obrazovanja u školskim ustanovama, a ovisno o broju učenika u osnovnoj školi i broju učenika s teškoćama u razvoju. Sukladno Odluci o zabrani zapošljavanja VRH odobrava se zapošljavanje učitelja u novo ustrojenim razrednim odjelima i odgojno-obrazovnim skupinama.
Preporuke za naredno razdoblje: Zbog kontinuiranih zahtjeva škola za zapošljavanjem stručnih suradnika stručnjaka edukacijsko-rehabilitacijskog profila u narednom razdoblju potrebno je osiguravati dodatna sredstva kojima bi se osiguralo njihovo uključivanje u stručnu službu škole.
Mjera 5: Uvođenje sustava potpore pomoćnog odgojno-obrazovanog radnika (pomoćnici) tijekom osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja djece i učenika s teškoćama u razvoju
a) aktivnosti mjere: - financiranje rada pomoćnika tijekom osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja učenika s teškoćama u razvoju, - financiranje edukacije putem projekata OCD. b) način praćenja/pokazatelj učinka: - zaprimanje izvješća prijavitelja projekata. Realizirano: - broj uključenih pomoćnika u nastavi: 2.693 - broj učenika s teškoćama kojima su osigurani pomoćnici: 3.023
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MZO sunositelj: osnovnoškolske i srednjoškolske ustanove u sustavu odgoja i obrazovanja, JLS, JP(R)S, OCD, AZOO
Ciljne skupine/korisnici: učenici s teškoćama u razvoju uključeni u osnovnoškolske i srednjoškolske programe u redovitim ili posebnim odgojno-obrazovnim ustanovama.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 – MZO, A578041 – Pomoć u nastavi za djecu s teškoćama u razvoju – 11.276.811,00 kn Realizirano: 8.481.236,51 kn ostali izvori: ESF - 74.735.497,32 kn
Ocjena stanja: Sredstvima iz ESF osiguran je rad 2.030 pomoćnika u nastavi za 2.268 učenika. Također, sredstvima osiguranim putem projekata 50 udruga (od igara na sreću) za 287 pomoćnika za 302 učenika, u ukupnom iznosu od 11.087.120,60 kn. Uz navedeno, MZO je izdao suglasnost osnivačima škola koji osiguravaju rad pomoćnika u nastavi za 376 pomoćnika u nastavi za 453 učenika s teškoćama u razvoju.
Preporuke za naredno razdoblje: Potrebno je osiguravanje sustavne potpore pomoćnika u nastavi i stručnih komunikacijskih posrednika. U narednom razdoblju planirano je donošenje Pravilnika o pomoćnicima i stručnim komunikacijskim posrednicima.

Glavna strateška aktivnost:
2.1.3. Unaprjeđenje kvalitete obrazovanja na svim razinama
Mjera 1: Donošenje novih strukovnih kurikuluma temeljenih na ishodima učenja i potrebama tržišta rada
a) aktivnosti mjere: - evaluacija eksperimentalne provedbe 23 strukovna kurikuluma, a koji se u srednjim školama izvode od šk. god. 2013./2014. b) način praćenja/pokazatelji učinka: - Izrada novih strukovnih kurikuluma Realizirano: - Izrada novih strukovnih kurikuluma isključivo je vezana uz uspostavu Sektorskih vijeća, donošenja smjernica za izradu standarda zanimanja i standarda kvalifikacije te uspostave Registra HKO sukladno Zakonu o HKO. - Obzirom da nisu ostvareni svi preduvjeti za izradu istih, nije bilo provedbenih aktivnosti.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MZO sunositelj: ASOO, MINPO, MRMS, HZZO, srednje strukovne škole, ustanove za obrazovanje odraslih, sindikati, komore
Ciljne skupine/korisnici: Polaznici strukovnog obrazovanja i osposobljavanja; radno aktivno stanovništvo koje će stjecanjem novih znanja i vještina osigurati kompetencije za ostanak u svijetu rada ili za zapošljavanje.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: U DPRH osigurana su sredstva samo u dijelu koji je potreban radi eventualne participacije, ovisno o glavnom izvoru financiranja - razdjel 080 - MZO, Glava 08005 – MZO , A580050 Razvoj modela kurikuluma za opće, strukovno i umjetničko obrazovanje – 104.549,00 kn i A580044 – Razvoj srednjoškolskog sustava – 325.661,00 kn. Realizirano: DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 – MZO, A580050 – Razvoj modela kurikuluma za opće, strukovno i umjetničko obrazovanje – 57.493,26 kn A580044 – Razvoj srednjoškolskog sustava – 199.247,07 kn ostali izvori: EU fondovi kao glavni izvor financiranja.
Ocjena stanja: U 2016. godini provedena je samo evaluacija eksperimentalne provedbe 23 strukovna kurikuluma od strane ASOO koja je izradila <i>Izvješće o stručnom praćenju i vrednovanju eksperimentalne provedbe strukovnih kurikuluma</i> te od strane NCVVO-a koji je izradio <i>Izvješće o vanjskom vrednovanju eksperimentalne provedbe novih strukovnih kurikuluma</i>. Razvoja novih strukovnih kurikuluma u 2016. godini nije bilo, jer nisu ostvareni svi preduvjeti za izradu istih sukladno Zakonu o HKO.
Preporuke za naredno razdoblje: Nastaviti kontinuirano s provedbom mjere u 2017. godini.
Mjera 2: Provedba HKO-a
a) aktivnosti mjere: - donošenje Pravilnika o Registru HKO, - osnivanje NVRLJP, - uspostava Sektorskih vijeća (25 Sektorskih vijeća do kraja 2015. godine), - uspostava Registra HKO.

b) način praćenja/pokazatelj provedbe:**način praćenja**

- Izvješća o uspostavljenim obrazovanim programima usklađenima sa standardima kvalifikacija iz Registra HKO.

pokazatelji učinka

- donesen Pravilnik,
- uspostavljen Registar HKO,
- broj osnovanih sektorskih vijeća,
- broj standarda zanimanja i standarda kvalifikacija upisanih u Registar HKO.

Realizirano:**Registar HKO-a u 2016.:**

U lipnju 2016. godine dovršena je prva faza izgradnje ISRHKO. U zadnjem kvartalu 2016. godine, najmanje deset pravnih i fizičkih osoba zatražilo je pristup ISRHKO kako bi pokrenuli zahtjev za upis standarda zanimanja u Registar HKO. Nadležno ministarstvo započelo je s formalnom provjerom 5 zahtjeva za upis standarda zanimanja.

Sektorska vijeća u 2016:

- U veljači, ožujku i listopadu u cijelosti ili djelomično ponovljeni su javni pozivi za prijavu kandidata za članove 15 sektorskih vijeća (uključujući javne pozive za izmjenu sastava već osnovanih sektorskih vijeća).
- Povjerenstvo za odabir članova sektorskih vijeća održalo je razgovore s ukupno 119 kandidata za 16 sektorskih vijeća, uključujući kandidate prijavljene na javne pozive objavljene u 2015. godini. Slijedom održanih razgovora s kandidatima, Povjerenstvo je predložilo imenovanje predsjednika i članova 13 sektorskih vijeća.
- Osnovana sektorska vijeća usvojila su Okvirni plan rada sektorskih vijeća za 2016. godinu koji je predložilo MZO na Drugom koordinacijskom sastanku predsjednika sektorskih vijeća.
- U 2016. godini održano je ukupno 12 sjednica sektorskih vijeća.
- Održano je 6 radionica za članove sektorskih vijeća (unutar tri tematske cjeline) te 11 konzultativnih radionica za članove sektorskih vijeća i predlagatelje standarda zanimanja i standarda kvalifikacija.
- U listopadu je MZO objavilo javni poziv za vanjske sektorske stručnjake zainteresirane za sudjelovanje u radu radnih skupina sektorskih vijeća. Godišnji javni poziv bio je otvoren do kraja prosinca 2016. godine.

NVRLJP je u 2016.:

- održalo 6 sjednica i 1 sastanak,
- sudjelovalo na 3 radionice,
- suorganiziralo konferenciju „HKO kvalifikacije - za tržište, društvo ili pojedinca?“ 27. i 28. listopada 2016. godine,
- organiziralo Okrugli stol „Vještine budućnosti za razvoj hrvatskoga gospodarstva“ 21. travnja 2016. godine,
- usvojilo je sljedeće dokumente:
 - Mišljenje o Nacrtu programa razvoja sustava strukovnog obrazovanja i osposobljavanja (2015. - 2020.),
 - Preporuke NVRLJP o korištenju rezultata studije *Projekcije o budućim kretanjima na tržištu rada* i daljnjim aktivnostima vezanima uz analizu potreba tržišta rada, Zaključke NVRLJP vezane uz potporu provođenju Cjelovite kurikularne reforme,
 - Preporuke NVRLJP za uspješniju provedbu projekata primjenom HKO,
 - Preporuke za primjenu *Smjernica za usklađivanje studijskih programa sa standardima kvalifikacija i izradu novih studijskih programa usklađenih s HKO-om,*

- Upitnik za članove NVRLJP u svrhu prikupljanja informacija koje utječu na razvoj ljudskih potencijala. - uspostavilo pet tematskih radnih skupina koje se fokusirano bave određenim temama i aktivnostima iz programa rada NVRLJP-a, - 2016. godine uspostavljen je i TRS 6. Praćenje i unaprjeđenje primjene HKO. Tematske radne skupine tijekom 2016. godine održale su 2 sastanka, a voditelji TRS, 2 sastanka. Radi pripreme konferencije „HKO kvalifikacije – za tržište, društvo ili pojedinca?“ održana su 3 sastanka Organizacijskog odbora, 1 sastanak Povjerenstva za odabir istraživačkih radova i 1 sastanak Povjerenstva za odabir HKO projekata.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MZO sunositelji: MRMS, MINPO, MSPM, MRRFEU, ASOO, AZOO, AZVO, NCVVO, obrazovne ustanove, sindikati, komore, poslodavci.
Ciljne skupine/korisnici: učenici, studenti, radno aktivno stanovništvo
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 – MZO, A 767028, naknade za rad i putni troškovi članova NVRLJP, radionice za članove NVRLJP Planirano: DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 – MZO, Aktivnost A767028 – 183.108,00 kn Realizirano: 80.237,94 kn ostali izvori: Darovnica EU za povezivanje nacionalnih kvalifikacijskih okvira s Europskim kvalifikacijskim okvirom (EQF NCP grant), ESF projekt „Potpora radu HKO sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO-a“, projekt „Uspostava i upravljanje Registrom HKO kao podrška radu Sektorskih vijeća i ostalih dionika u procesu provedbe HKO“.
Ocjena stanja: Mjera „Provedba HKO“ je dugoročna koja se sastoji od niza aktivnosti započetih i prije 2016. godine. Aktivnosti će se provoditi i sljedećih nekoliko godina te svi rezultati neće biti vidljivi istovremeno.
Preporuke za naredno razdoblje: U narednom razdoblju potrebno je ubrzati postupak osnivanja sektorskih vijeća.
Glavna strateška aktivnost:
2.1.4. Poticanje cjeloživotnog učenja i povećanje broja odraslih osoba uključenih u programe obrazovanja
Mjera 1: Standardizacija i povećanje kvalitete programa obrazovanja odraslih uključujući provedbu HKO-a
a) aktivnosti mjere: - Donošenje programa obrazovanja sukladno dinamici HKO. b) način praćenja: Realizirano: - Povjerenstvo za izradu Nacrta prijedloga Zakona o obrazovanju odraslih izradilo je prijedlog Zakona o obrazovanju odraslih koji je usklađen sa Zakonom o HKO. Na taj način stvorit će se pretpostavke za usklađivanje i standardizaciju programa obrazovanja odraslih. Navedeni prijedlog Zakona predviđa i donošenje posebnog provedbenog akta kojim će se regulirati pitanje kvalitete u sustavu obrazovanja odraslih. - U 2015. godini održan je natječaj u okviru ESF za dostavu projektnih prijedloga <i>HR.3.1.19 Jačanje kapaciteta ustanova za obrazovanje odraslih - faza II</i>, u okviru kojeg su ustanove tijekom 2016. godine izradile 32 standarda zanimanja, 46 standarda kvalifikacija te pilotirale nastavne programe. - MZO provodi financiranje osnovnog obrazovanja odraslih, te je u 2016. godini u provedbi

osnovnog obrazovanja odraslih sudjelovalo 27 ustanova. - Intenzivirano je obrazovanje u penološkim ustanovama te je uočen povećani broj zainteresiranih polaznika. - U okviru programa Erasmus+ Ministarstvo provodi projekt <i>Implementacija EU AGENDE obrazovanja odraslih 2015.-2017.</i>, u okviru kojeg će se izraditi novi <i>Nastavni plan i program osnovnog obrazovanja odraslih</i> koji bi trebao prvenstveno staviti naglasak na razvoj ključnih kompetencija odraslih polaznika, ali i temeljnih vještina nužnih za svakodnevni život. pokazatelji učinka - Polaznici osnovnog obrazovanja odraslih financirani putem MZO. Realizirano: - Odobreni projekti ustanovama za izradu standarda kvalifikacije te programa koji će se pilotirati. - Početak provedbe projekta <i>Implementacija EU AGENDE obrazovanja odraslih 2015.-2017.</i> u okviru kojeg se priprema Nacrt Nastavnog plana i programa za osnovno obrazovanje odraslih.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MZO sunositelj: ASOO
Ciljne skupine/korisnici: polaznici programa obrazovanja odraslih i ustanove.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Za financiranje osnovnog obrazovanja odraslih planirano je 3.274.124,00 kn (DPRH, razdjel 080 - MZO, Glava 08005 – MZO, Aktivnost A580014) Realizirano: Realizirano je 3.318.924,00 kn (rebalansom je osigurano dodatnih 44.800,00 kn) ostali izvori: ESF
Ocjena stanja: Trenutno u sustavu obrazovanja odraslih postoji cijeli niz programa za stjecanje cjelovite kvalifikacije, djelomične kvalifikacije te za osposobljavanja i usavršavanja koje je nužno uskladiti sa zahtjevima HKO. Nužno je i pojačati aktivnosti za podizanje kvalitete u sustavu obrazovanja odraslih. MZO financira osnovno obrazovanje odraslih i osposobljavanje za jednostavnije poslove u zanimanju. Osnovno obrazovanje odraslih provodi se po Nastavnom planu i programu iz 2003. godine, a financira se sukladno modelu usvojenom u projektu Za Hrvatsku pismenosti: put do poželjne budućnosti – Desetljeće pismenosti u Hrvatskoj 2003.-2012. Uspostava sektorskih vijeća je u postupku provedbe.
Preporuke za naredno razdoblje: Treba pričekati daljnju provedbu HKO.
Mjera 2: Povećanje udjela polaznika uključenih u programe za stjecanje strukovnih kvalifikacija u sustavu srednjeg obrazovanja i u programe „Erasmus+“
a) aktivnosti mjere: - Informiranje i poticanje strukovnih škola za uključivanje u ERASMUS+ b) način praćenja/pokazatelj učinka: - MZO prati način provedbe programa Erasmus+ kroz godišnje izvješće koje AMPEU dostavlja MZO-u. Realizirano: Broj polaznika programa: - U natječajnoj godini 2016. odobreno je sudjelovanje ukupno 1.258 sudionika mobilnosti (od čega 1.172 mobilnosti učenika i 86 mobilnosti (ne)nastavnog osoblja). - Naglasak je u 2016. godini stavljen na dugotrajnije mobilnosti za koje se smatra da više doprinose stjecanju strukovnih kompetencija i kvalifikacija. Pokazatelji učinka - S ciljem informiranja i poticanja strukovnih škola za sudjelovanjem u aktivnostima programa

Erasmus+ AMPEU tijekom svake natječajne godine organizira razne promotivne aktivnosti kako bi ukazala na mogućnosti stjecanja strukovnih kvalifikacija strukovnih nastavnika i polaznika strukovnog obrazovanja. Realizirano: - u natječajnoj godini 2016. AMPEU je organizirala 3 radionice - 1 u Zagrebu te 2 regionalne (u Rijeci i Osijeku); - u Splitu organiziran i održan međunarodni seminar „<i>Connecting Public Authorities and Educational Institutions in Erasmus+</i>“ na kojem su, uz širok krug raznih dionika, sudjelovali i predstavnici strukovnih škola te predstavnici LP(R)S i uprave kojima je ovim putem, osim informiranja o mogućnostima sudjelovanje u programu, također pružena prilika za stjecanjem kontakata s raznim organizacijama iz inozemstva a čime će se potencijalno doprinijeti većem uključivanju strukovnih škola u program Erasmus+; - organizirana je i Godišnja Erasmus+ konferencija za područje odgoja i općeg obrazovanja, strukovnog obrazovanja i osposobljavanja i obrazovanja odraslih na kojoj su predstavljene novosti u natječaju za 2017. godinu te su predstavljeni primjeri dobrih praksi iz prethodnih natječajnih godina kao i Erasmus+ ambasadori; - AMPEU je svim zainteresiranim ustanovama kao potencijalnim prijaviteljima tijekom 2016. godine nudila razne mogućnosti individualnog savjetovanja, savjetovanja prijave te mogućnost sudjelovanja na brojnim seminarima i studijskim posjetima kroz transnacionalne aktivnosti suradnje, s ciljem pružanja informacija te poticanja većeg uključivanja u program Erasmus +.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MZO sunositelji: AMPEU, strukovne škole
Ciljne skupine/korisnici: polaznici programa, učenici, nastavnici i stručni suradnici.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Mjera će se provoditi kroz predviđene aktivnosti i financiranje AMPEU. Realizirano: Mjera se provodi kroz predviđene aktivnosti i AMPEU.
Ocjena stanja: U 2016. godini u provedbi projekata mobilnosti sudjelovalo je 48 ustanova. Gledajući ukupan broj prijavitelja, 91% bile su strukovne škole (94% u 2015. godini) što govori o većem uključivanju ostalih vrsta organizacija odnosno o podizanju razine njihove informiranosti o programu Erasmus+. Razlog pada sudjelujućih ustanova može se pronaći u većem iskustvu ustanova koje kontinuirano sudjeluju u programu te koje sukladno tome u svoje projekte uključuju veći broj sudionika i planiraju dulje mobilnosti (u odnosu na prethodne natječajne godine). S obzirom na cilj uključivanja što većeg broja ustanova u program Erasmus+, AMPEU svoja događanja organizira na način da se istima pruži mogućnost sudjelovanja što većem broju ustanova iz različitih regija, a dodatna podrška novim prijaviteljima pruža se u obliku raznih vrsta savjetovanja te kroz mogućnosti sudjelovanja na transnacionalnim aktivnostima suradnje kojima se potiče veća uključenost novih ustanova.
Preporuke za naredno razdoblje: Nastaviti s provedbom mjere u 2017. godini. AMPEU kontinuirano radi na poticanju uključivanja što većeg broja učenika i osoblja strukovnih škola u program Erasmus+ i to organiziranjem radionica, seminara i <i>webinara</i> namijenjenih raznim ciljnim skupinama (iskusni prijavitelji, novo sudjelujuće organizacije). Nastaviti s povećanjem broja sudionika mobilnosti te povećanjem broja dužih mobilnosti.
Glavna strateška aktivnost:

2.1.5. Obrazovanje o ljudskim pravima

Mjera 1: Uvođenje građanskog odgoja

a) aktivnosti mjere:

- obrazovanje o građanskom odgoju provodi se od šk.god. 2014./2015. i to obvezno međupredmetno u svim razredima osnovne i srednje škole,
- provedba sadržaja i tema građanskog odgoja u okviru međupredmetne provedbe u osnovnim i srednjim školama s jasno definiranim ciljevima i ishodima,
- unaprjeđenje odgoja i obrazovanja kroz tri dominantne aktivnosti: organizacija stručnih skupova, uključivanje učenika u projekte vezane za provedbu univerzalnih općeprihvaćenih vrijednosti i ljudskih prava, potpore financiranju projekata udruga koje djeluju u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih u području univerzalnih općeprihvaćenih vrijednosti i ljudska prava.

b) Način praćenja/pokazatelj učinka:

način praćenja

- administrativno praćenje u suradnji s AZOO, civilnim sektorom i akademskom zajednicom.

Realizirano:

pokazatelji učinka

- broj učenika uključenih u nastavu građanskog odgoja, organizirani stručni skupovi.

Realizirano:

- Organizirani su stručni skupovi za učitelje nastavnike, stručne suradnike i ravnatelje u okviru programa kontinuiranog profesionalnog razvoja u cilju unaprjeđivanja kompetencija za provedbu univerzalnih općeprihvaćenih vrijednosti i ljudskih prava u nastavne sadržaje u okviru nastavnog plana i programa/kurikuluma i kroz međupredmetne teme, kao i uključivanje učenika u projekte – smotra projekata iz područja Nacionalnog programa za ljudska prava i demokratsko građanstvo (za učenike osnovnih i srednjih škola) u organizaciji AZOO i MZO.
- Financirani su projekti udruga koje djeluju u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih, u području prioriteta Zaštita i promicanje ljudskih prava: obrazovanje o ljudskim pravima, obrazovanje za odgovornog građanina u demokratskom društvu, odgoj za mir i nenasilno rješavanje sukoba i dr.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MZO

sunositelj: AZOO, OCD, akademska zajednica, škole.

Ciljne skupine/korisnici: učenici osnovnih i srednjih škola.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun: Nisu bila potrebna dodatna financijska sredstva

ostali izvori: Europski fondovi – u skladu s uvjetima natječaja

Ocjena stanja:

Odlukom o donošenju programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole²⁸ sadržaji i teme građanskog odgoja i obrazovanja provode se u okviru međupredmetne provedbe u osnovnim i srednjim školama. Materijale za međupredmetnu i interdisciplinarnu provedbu sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole i programa stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika za provedbu građanskog odgoja i obrazovanja pripremit će i provodit AZOO, uključujući i Smotru projekata iz građanskog odgoja. U osnovnim i srednjim školama građanski odgoj i obrazovanje provodi se kroz međupredmetnu provedbu s jasno definiranim ishodima i ciljevima:

- razvijati građansku kompetenciju koja učenicima, kao informiranim, aktivnim i odgovornim

²⁸ Odluka o donošenju programa međupredmetnih i interdisciplinarnih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja za osnovne i srednje škole (NN, broj: 104/14)

- članovima društvene zajednice, omogućuje učinkovito obavljanje građanske uloge,
- usvojiti znanja o ljudskim pravima, dužnostima i odgovornostima građanina, političkim konceptima, procesima i političkim sustavima te obilježjima demokratske zajednice i načinima sudjelovanja u njezinom političkom i društvenom životu,
 - promicati demokratska načela u zajednici unutar i izvan školskoga života, razvijati kritičko mišljenje i vještine argumentiranja te komunikacijske vještine potrebne za društveno i političko sudjelovanje oblikovanjem cjelovitog iskustva aktivnoga građanstva,
 - razvijati odgovornost, uvažavanje različitosti i solidarnost kao temeljne vrijednosti u sklopu demokratskoga školskog ozračja i šire zajednice.

U okviru programa Erasmus+ MZO i AMPEU, u okviru promotivnih aktivnosti i info dana, posebna pažnja posvećena je aktivnostima u cilju promoviranja uključivanja škola u teme vezane za odgoj i obrazovanje o univerzalnim i općeprihvaćenim vrijednostima i ljudskim pravima.

Preporuke za naredno razdoblje:

U narednom razdoblju provedba Građanskog odgoja i obrazovanja planirana je kroz:

- međupredmetnu i interdisciplinarnu provedbu,
- aktivnosti AZOO kroz programe stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika za provedbu građanskog odgoja i obrazovanja te Smotru projekata iz građanskog odgoja,
- potpore inicijativama civilnog društva u okviru Natječaja za dodjelu bespovratnih sredstava projektima udruga u području izvaninstitucionalnoga odgoja i obrazovanja djece i mladih u šk. god. 2017./2018.

2.2. Strateško područje: Zapošljavanje i pristup zapošljavanju

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Broj zaposlenih prema podacima Državnog zavoda za statistiku blago se povećao se s 1.371.759 krajem 2015. na 1.372.696 krajem 2016. godine. Istodobno broj nezaposlenih smanjio se s 285.468 na 236.617 tijekom istoga razdoblja, dakle za 48.851 osoba odnosno 17,1%. Stopa zaposlenosti stanovništva u dobi od 15 do 64 godine povećala se s 56% u 2015. godini na 56,9% u 2016. godini. Istodobno, stopa nezaposlenosti smanjila se sa 16,4% na 13,3%.

Što se tiče potražnje na tržištu rada, tijekom 2016. godine poslodavci su prijavili HZZ-u 232.254 slobodna radna mjesta, što je 14,7% više u usporedbi s 2015. godinom, te čak 52% u odnosu na 2014. godinu.

Tijekom 2016. godine iz evidencije nezaposlenih HZZ-a zaposleno je ukupno 218.834 osoba, i to: 197.047 osoba (90%) na temelju zasnivanja radnog odnosa te 21.787 osoba (10%) na temelju drugih poslovnih aktivnosti koje uključuju stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, registriranje trgovačkog društva ili obrta. U usporedbi s 2015. godini, zapošljavanje s evidencije HZZ-a smanjeno je za 5,9 %. Međutim, pri tome je bitno za istaknuti da je u odnosu na 2015. godinu smanjen i broj novoprijavljenih u evidenciju HZZ-a i to za 10,7%.

U programima aktivne politike zapošljavanje tijekom 2016. godine uključeno je 37.707 novih korisnika, a istodobno je iz programa izašlo 43.838 korisnika, dok je tijekom 2015. godine uključeno 41.595 novih korisnika, a istodobno je iz programa izašlo 31.752 korisnika.

Mjere definirane kroz glavne strateške aktivnosti prioritetnog područja **Zapošljavanje i pristup zapošljavanju** nastavile su se uspješno provoditi i u 2016. godini u okviru osam strateških aktivnosti, u cilju povećanja zapošljivosti i pristupa zapošljavanju. Korisnici mjera iz ovog strateškog područja su nezaposlene osoba koje su u nepovoljnom položaju na tržištu rada, kao i zaposlene osobe kojima prijeti gubitak radnog mjesta, OSI, osobe romske nacionalnosti, liječeni ovisnici, žrtve obiteljskog nasilja te invalidi Domovinskog rata.

U svrhu poboljšanja stanja na tržištu rada provodile su se mjere APZ koje su namijenjene pojedinim ciljnim skupinama nezaposlenih osoba u nepovoljnom položaju na tržištu rada, osobito teže zapošljivim skupinama nezaposlenih osoba, što zbog svoje dobi, što zbog dugotrajne nezaposlenosti i razine obrazovanja. Također, krajem 2016. godine Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava je pristupilo je izradi novih mjera aktivne politike zapošljavanja. Naime, provedena vanjska evaluacija mjera iz 2015. godine pokazala je kako su mjere aktivne politike učinkovite, ali da je potrebno učiniti daljnje korake unaprjeđenja kao što su: osigurati financijsku održivost mjera, ukinuti mjere koje se ne koriste te ustaliti kriterije za postojeće mjere, a ujedno i pojednostaviti cjelokupni administrativni postupak za korisnike mjera.²⁹

Nastavljena je i kontinuirana provedba Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja HB i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih HB, kao i aktivnosti u osiguranju pravne i socijalne sigurnosti radnika.

Također, nastavljena je i provedba aktivnosti vezanih uz razvoj lokalnih inicijativa za zapošljavanje s ciljem jačanja regionalnoga zapošljavanja kao i aktivnosti usmjerenih prema

29 Od ožujka 2017. godine provodi se paket mjera „Od mjere do karijere“ kojeg čini 9 mjera aktivne politike zapošljavanja putem različitih financijskih subvencija i programa obrazovanja i usavršavanja. Mjere su jasnije i pristupačnije svima koji ih mogu iskoristiti. Time se potiče i olakšava zapošljavanje novih radnika, samozapošljavanje, dodatna edukacija, očuvanje radnog mjesta ili uključivanje u programe javnih radova. Poseban naglasak novih mjera stavljen je na obrazovanje i usavršavanje kako bi nezaposlene osobe stekle vještine potrebne tržištu rada, a poslodavcima će se osigurati kvalitetna radna snaga. Više na www.mjere.hr

europskom tržištu rada, u okviru Europske mreže javnih zavoda za zapošljavanje i Europske komisije (EURES).

Sve mjere su se provodile sukladno planu, bez poteškoća i nisu uočeni problemi te će se nastaviti provoditi i u narednom razdoblju. Ovisno u uočenim kretanjima na području zapošljavanja i pristupa zapošljavanju, po potrebi će se intervenirati u važeće propise, odnosno pristupiti izmjenama ili dopunama zakonodavnog okvira te predlagati nove mjere.

2.2. Strateško područje: Zapošljavanje i pristup zapošljavanju

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Glavna strateška aktivnost:

2.2.1. Korištenje mjera aktivne politike zapošljavanja i omogućavanje stručnog osposobljavanja

Mjera 1: Povećanje stope zaposlenosti i poticanje zapošljivosti

a) aktivnosti mjere:

- poticanje zapošljavanja, samozapošljavanja i obrazovanja skupine nezaposlenih osoba koje su i inače teže zapošljive što zbog svoje dobi, što zbog dugotrajne nezaposlenosti i razine obrazovanja,
- provedba mjera koje utječu na povećanje stope zapošljavanja i zapošljivosti,
- provedba mjera koje utječu na očuvanje zaposlenosti osoba koje bi, ulaskom u evidenciju nezaposlenih, mogle ući u dugotrajnu nezaposlenost,
- dodjela potpora za zapošljavanje, usavršavanje i samozapošljavanje, obrazovanje nezaposlenih, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, javni radovi te potpore za očuvanje radnih mjesta,
- stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- redovita godišnja izvješća o stanju zapošljavanja,
- broj korisnika potpora za zapošljavanje i usavršavanje, obrazovanje i stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa nezaposlenih osoba kojima prijeti isključenost s tržišta rada,
- broj korisnika potpore za samozapošljavanje,
- broj sudionika u programu javnih radova i broj očuvanih radnih mjesta,
- broj i udio nezaposlenih i zaposlenih OSI u evidenciji HZZ.

Realizirano:

- Mjere APZ u nadležnosti HZZ tijekom 2016. godine koristilo je ukupno 70.728 osoba, pri čemu je bilo 33.021 aktivnih korisnika na početku godine, dok je 37.707 osoba novouključeno.
- 12.056 osoba koristilo je potpore za zapošljavanje, 4.980 osoba potpore za samozapošljavanje, 504 osobe potpore za usavršavanje, 4.904 osobe bilo je uključeno u obrazovanje prema potrebama tržišta rada, 33.366 osoba u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, 11.990 osoba bilo je zaposleno u javnim radovima, a 2.928 osoba obuhvaćeno je potporom za očuvanje radnih mjesta.
- Od ukupnoga broja novouključenih korisnika mjera u 2016. godini bilo je 569 osoba romske nacionalne manjine.
- Krajem prosinca 2016. godine u evidenciji HZZ bilo je registrirano ukupno 7.204 OSI, što čini udio od 3% u populaciji nezaposlenih osoba u evidenciji Zavoda. Tijekom 2016.

godine iz evidencije HZZ zaposleno je ukupno 2.853 OSI, što čini udio od 1,3 % u populaciji ukupno zaposlenih osoba iz evidencije Zavoda. - U 2016. godini u mjere APZ novouključeno je 915 OSI. - Kroz potpore za zapošljavanje zaposleno je 155 OSI. - Mjeru <i>Sufinanciranje samozapošljavanja</i> koristilo je 9 OSI. - U obrazovne aktivnosti novouključeno je 97 osoba, što je za 23 osobe manje u odnosu na 2015. - Stručno osposobljavanje u 2016. koristilo je 69 OSI. - Najveći broj OSI u 2016. godini zaposlen je kroz financiranja zapošljavanja u javnim radova. Zaposleno je 583 osobe, što čini 63% od ukupno uključenih OSI kroz mjere APZ. - U evidenciji HZZ je, na dan 31. prosinac 2016. godine registrirano 387 liječenih ovisnika uključenih u Projekt resocijalizacije (319 m i 68 ž liječenih ovisnika), od čega su 64 liječena ovisnika novo prijavljene osobe u razdoblju od 01.01. do 31.12.2016. godine. - Ukupan broj liječenih ovisnika korisnika <i>Mjera APZ</i> tijekom 2016. godine iznosi 92. - U razdoblju od 01.01. do 31.12.2016. godine u svim područnim i regionalnim uredima HZZ evidentirano je ukupno 269 nezaposlenih osoba identificiranih kao žrtve nasilja u obitelji. - U razdoblju od 01.01. do 31.12.2016. godine posredovanjem HZZ zaposleno je 111 žrtava nasilja u obitelji. - Kroz 2016. godinu u mjere APZ uključeno je ukupno 55 nezaposlenih osoba, žrtava nasilja u obitelji. - Na dan 31.12.2016. godine, od ukupno 7.204 nezaposlene OSI u evidenciji HZZ 289 osoba imalo je status invalida Domovinskoga rata, odnosno 4% od ukupnog broja nezaposlenih OSI. - U razdoblju od 01.01. do 31.12.2016. godine iz evidencije HZZ zaposlene su ukupno 2.853 OSI, od čega 92 invalida Domovinskoga rata, odnosno 3% od ukupnog broja zaposlenih OSI iz evidencije HZZ.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MRMS sunositelj: HZZ, J(P)RS te socijalni partneri.
Ciljne skupine/korisnici: nezaposlene osobe koje se nalaze u nepovoljnom položaju na tržištu rada (dugotrajno nezaposlene osobe, mlade osobe bez radnog iskustva, osobe starije životne dobi, osobe niže razine obrazovanja, OSI, posebne skupine nezaposlenih).
Izvor financiranja/sufinanciranja: a) Državni proračun: Planirano: Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje: - A689023 Aktivna politika zapošljavanja: osigurano 264.230.363,00 kn - A689016 - Profesionalno usmjeravanje i informiranje i zadržavanje postojeće zaposlenosti: 1.250.000,00 kn za stavku profesionalnog usmjeravanja, informiranja i zadržavanja postojeće zaposlenosti - A689027 - Akcijski plan desetljeća za uključivanje Roma 12.335.000,00 kn - A689014 – Naknade nezaposlenima – za rashode novčanih pomoći i putnih troškova osobama koje su uključene u aktivnosti obrazovanja i stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa te novčane pomoći za stalnog sezonca ukupno su planirana sredstva u iznosu od 454.322.100,00 kn - T813033 – OP Razvoj ljudskih potencijala – planirana sredstva za mjere APZ i rashode novčanih pomoći iz sredstava DPRHRH (za nacionalno sufinanciranje projekata) u iznosu

od 12.581.000,00 kn

- T689035 – OP Učinkoviti ljudski potencijali – planirana sredstva za mjere APZ i rashode novčanih pomoći iz sredstava DPRH (za nacionalno sufinanciranje projekata) u iznosu od 44.879.439,00 kn

Realizirano:

Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje:

- A689023 - APZ: realizirano 236.271.412,06 kn
- A689016 - Profesionalno usmjeravanje i informiranje i zadržavanje postojeće zaposlenosti: 1.047.668,60 kn za stavku profesionalnog usmjeravanja, informiranja i zadržavanja postojeće zaposlenosti
- A689027 - Akcijski plan desetljeća za uključivanje Roma 9.255.825,30 kn
- A689014 – Naknade nezaposlenima – za rashode novčanih pomoći i putnih troškova osobama koje su uključene u aktivnosti obrazovanja i stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa te novčane pomoći za stalnog sezonca ostvarena su sredstva u iznosu od 511.933.654,00 kn
- T813033 – OP Razvoj ljudskih potencijala – utrošena sredstva za mjere APZ i rashode novčanih pomoći iz sredstava DPRH (za nacionalno sufinanciranje projekata) u iznosu od 12.131.954,34 kn
- T689035 – OP Učinkoviti ljudski potencijali – utrošena sredstva za mjere APZ i rashode novčanih pomoći iz sredstava DPRH (za nacionalno sufinanciranje projekata) u iznosu od 31.543.446,76 kn

ostali izvori:

Planirano:

Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje:

- T813033 – OP Razvoj ljudskih potencijala – planirana sredstva za mjere APZ i rashode novčanih pomoći iz sredstava ESF u iznosu od 68.511.800,38 kn
- T689035 – OP Učinkoviti ljudski potencijali – planirana sredstva za mjere APZ i rashode novčanih pomoći iz sredstava ESF u iznosu od 280.535.473,00 kn

Realizirano:

Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje:

- T813033 – OP Razvoj ljudskih potencijala – utrošena sredstva za mjere APZ i rashode novčanih pomoći iz sredstava ESF u iznosu od 68.653.226,58 kn
- T689035– OP Učinkoviti ljudski potencijali – utrošena sredstva za mjere APZ i rashode novčanih pomoći iz sredstava ESF u iznosu od 245.664.826,70 kn

Ocjena stanja:

U uvjetima velikog broja nezaposlenih osoba i nerazmjera ponude i potražnje na tržištu rada, posebno su ugrožene skupine nezaposlenih osoba koje su i inače teže zapošljive što zbog svoje dobi, što zbog dugotrajne nezaposlenosti i razine obrazovanja. Iz tog razloga, ciljevi APZ usmjereni su poticanju zapošljavanja, samozapošljavanja i obrazovanja tih skupina nezaposlenih osoba, te su se u 2016. godini provodile konkretne mjere koje utječu na povećanje njihove stope zapošljavanja i zapošljivosti, kao i mjere koje utječu na očuvanje zaposlenosti osoba koje bi, ulaskom u evidenciju nezaposlenih, mogle ući u dugotrajnu nezaposlenost.

U skladu s navedenim, provodile su se potpore za zapošljavanje, usavršavanje i samozapošljavanje, obrazovanje nezaposlenih, stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja

radnog odnosa, javni radovi te potpore za očuvanje radnih mjesta. Tijekom 2016. godine sve mjere i aktivnosti usmjerene na OSI provodile su se redovito i realizirane su u skladu s planom. Tako je iz evidencije HZZ zaposleno ukupno 2.853 OSI (porast od 9,2% u odnosu na 2015. godinu, kada je zaposleno 2.613 OSI). Od ukupnog broja zaposlenih OSI, 2.728 (95,6%) osobe zaposlene su na temelju zasnivanja radnog odnosa, a 125 osoba (4,4%) na temelju drugih poslovnih aktivnosti (stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, registriranje trgovačkog društva, obrta, ugovor o djelu i dr.). Iako je trend zapošljavanja OSI u posljednjih deset godina u konstantnom rastu, najveći porast bilježi se upravo nakon primjene novog <i>Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju OSI</i>³⁰ i može se povezati sa povećanim naporima svih dionika na tržištu rada u provedbi reformskih mjera u području profesionalne rehabilitacije, rada i zapošljavanja OSI.
Preporuke za naredno razdoblje: Nastaviti provoditi mjere APZ usmjerene na pojedine ciljne skupine, osobito skupine s otežanim pristupom tržištu rada.
Glavna strateška aktivnost:
2.2.2. Osiguravanje pravne i socijalne sigurnosti radnika
<i>Mjera 1: Osiguravanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti radnicima koji su bili u radnom odnosu i osobama koje su prestale obavljati samostalnu djelatnost</i>
a) aktivnosti mjere: - provođenje upravnog postupka pokrenutog zahtjevom nezaposlene osobe, - pravodobno donošenje rješenja. b) način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja: - broj rješenja donesenih u zakonskom roku u odnosu na ukupni broj izdanih rješenja. Realizirano: - U roku od 30 dana doneseno je 94,4% rješenja o pravu na novčanu naknadu, a u roku do 60 dana doneseno je 4,4% rješenja. 1,2% rješenja doneseno je izvan roka od 60 dana. pokazatelji učinka: - broj podnesenih i broj riješenih zahtjeva za novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti. Realizirano: - U 2016. godini podneseno je ukupno 104.008 zahtjeva za novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti i zahtjeva za nastavak isplate preostale novčane naknade. - Nastavno zahtjevima doneseno je 100.917 rješenja o pravu na novčanu naknadu odnosno o pravu na nastavak isplate preostale novčane naknade.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MRMS sunositelj: HZZ
Ciljne skupine/korisnici: nezaposlene osobe po prestanku radnog odnosa, odnosno samostalne djelatnosti.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Sredstva za isplatu novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti, bila su osigurana za 2016. godinu u DPRH Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, A689014 Naknade nezaposlenima u iznosu od 1.022.185.000,00 kn. Realizirano: Na ime novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti u 2016. godini isplaćen je sa Razdjela 086

³⁰ Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (NN, broj: 157/13 i 152/14)

Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glave 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, A689014 Naknade nezaposlenima iznos od 930.053.355,00 kn.
Ocjena stanja: Provedba mjere kojom je ostvarivanje prava na novčanu naknadu omogućeno i nezaposlenim osobama koje su obavljale samostalnu djelatnost započela je 01.01.2014. godine, stupanjem na snagu <i>Izmjena i dopuna Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti</i> ³¹ . Ista se kontinuirano provodi.
Preporuke za naredno razdoblje: Osiguravati sredstva za provedbu mjere, što je regulirano <i>Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti</i> ³² . Zadržavanje nivoa postojećih procedura i pokazatelja učinaka.
Mjera 2: Osiguravanje prava u slučaju stečaja poslodavca i u slučaju blokade računa poslodavca
a) aktivnosti mjere: - pružanje socijalne zaštite radnicima nad čijim je poslodavcem otvoren stečajni postupak na način da se istima osigurava dio njihova potraživanja po osnovi neisplaćene plaće, naknade plaće za bolovanje, naknade za neiskorišteni godišnji odmor, otpremnine i pravomoćno dosuđene naknade štete, - osiguranje socijalnog minimuma radnika u slučaju blokade računa poslodavca neovisno o tijeku ovršnog postupka isplatom dijela ovršnog potraživanja.
b) Način praćenja/pokazatelji učinka: - Temeljem izvješća AORPS.
Realizirano: - Izvještaj o provedbi načina ostvarenja Strateškog plana za razdoblje od 01.01.-31.12.2016. godine, - Izvještaj o ostvarenju posebnog cilja Strateškog plana za razdoblje od 01.01.-31.12.2016. godine.
pokazatelji učinka
Realizirano: - Broj radnika kojima je izvršena isplata osiguranih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca na temelju konačnih i izvršnih rješenja AORPS: 2.245. - Izvršena isplata u slučaju blokade računa poslodavca za 1.045 radnika, odnosno pozitivno riješeno 116 zahtjeva poslodavaca za isplatom plaće/naknade plaće u visini minimalne plaće.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MRMS sunositelj: AORPS
Ciljne skupine/korisnici: Radnici poslodavca nad kojim je otvoren stečajni postupak i kojima nisu isplaćena materijalna prava na osnovi rada i radnici kojima zbog nemogućnosti prisilne naplate i blokade računa poslodavca nije isplaćena plaća.
Izvor financiranja/sufinanciranja: a) Državni proračun: Planirano: Aktivnosti i projekti u DPRH razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08650 Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca, A837001 Administracija i upravljanje, A837002 Osiguranje potraživanja radnika

³¹ Izmjena i dopuna Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN broj: 153/13)

³² Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN, broj: 16/17)

u slučaju stečaja poslodavca, A837006 Osiguranje potraživanja radnika u slučaju blokade računa poslodavca- Ukupno: 56.609.525,00 kn

Realizirano:

Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08650 Agencija za osiguranje radničkih potraživanja u slučaju stečaja poslodavca:

- A837001 Administracija i upravljanje - 2.924.412,00 kn,
- A837002 Osiguranje potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca - 36.965.484,00 kn (osiguranje potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca),
- A837006 Osiguranje potraživanja radnika u slučaju blokade računa poslodavca - 7.053.230,00 kn (osiguranje potraživanja radnika u slučaju blokade računa poslodavca).

Ocjena stanja:

Provedba osiguranja potraživanja u slučaju stečaja poslodavca je kontinuirana. Navedena mjera je pridonijela zaštiti socijalne sigurnosti kroz isplate radničkih potraživanja. Novim Zakonom o osiguranju radničkih tražbina čije stupanje na snagu se očekuje u narednom razdoblju, upotunjene su i precizirane pojedine odredbe koje se odnose na osiguranje potraživanja u slučaju stečaja poslodavca.

Obzirom da su Izmjene i dopune Zakona o osiguranju potraživanja radnika u slučaju stečaja poslodavca stupile na snagu 01.09.2015. godine, te su se u dijelu koji se odnosi na osiguranje potraživanja u slučaju blokade računa poslodavca počele primjenjivati u praksi od 01.11.2015. veliki dio početnih poteškoća je otklonjen, te se aktivno radi na suradnji svih sudionika u procesu (AORPS, Inspektorat rada, PU, FINA). Nadalje, odredbe koje se odnose na ostvarivanje prava u slučaju blokade računa poslodavca su preciznije uređene novim Zakonom o osiguranju radničkih tražbina (Narodne novine, broj: 70/17). Navedena mjera je u velikoj mjeri utjecala na socijalnu sigurnost radnika na način da Agencija pruža socijalnu zaštitu radnicima poslodavca kojemu su računi blokirani radi neisplate plaća radnicima. Također je veliki broj poslodavaca izravnim mjerama ostalih sudionika obavezan blokirati svoje račune za obračune neisplaćenih plaća radnika i time pridonijeti pravovremenoj isplati plaća.

Preporuke za naredno razdoblje:

Kontinuirano praćenje provedbe zakonskih odredbi u praksi u odnosu na sve sudionike procesa s naglaskom na brzo i učinkovito osiguranje socijalnog minimuma radnika, a u cilju eventualnog poboljšanja provedbe aktivnosti. Stupanjem na snagu Zakona o osiguranju radničkih tražbina određene odredbe su precizirane te će biti provedba poboljšana uvođenjem on-line predaje zahtjeva za ostvarivanje prava u slučaju stečaja poslodavca kao i preuzimanjem podataka iz evidencije HZMO. Preporučuje se aktivnije sudjelovanje službenika Agencije na ročištima povodom predstečajnih i stečajnih postupka na trgovačkim sudovima.

Glavna strateška aktivnost:

2.2.3. Poticanje poduzetništva i samozapošljavanja i razvoj socijalnog poduzetništva

Mjera 1: Poticanje samozapošljavanja

a) aktivnosti mjere:

- pružanje stručne pomoć i podrške osobama koje se odlučuju na samozapošljavanje,
- dodjela potpore za samozapošljavanje.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- izvješća o broju korisnika potpore za samozapošljavanje.

Realizirano

- Tijekom 2016. godine savjetnici za samozapošljavanje održali su 7.380 individualnih savjetovanja s osobama zainteresiranim za samozapošljavanje.
- U 2016. godini potpore za samozapošljavanje dodijeljene su za 2.333 novouključenih osoba

(za usporedbu u 2015. godini potporu za samozapošljavanje sveukupno je koristilo 4.980 osoba).
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MRMS sunositelj: HZZ, JLS, JP(R)S te socijalni partneri.
Ciljne skupine/korisnici: nezaposlene osobe s održivom poduzetničkom idejom.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje: - A689023 Aktivna politika zapošljavanja - u 2016. za sve vrste Potpora kumulativno (potpore za zapošljavanje, usavršavanje, samozapošljavanje, stalni sezonac, skraćivanje radnog vremena) ukupno je planirano 73.892.548,00 kn. - A689027 Akcijski plan za uključivanje Roma - u 2016. za više vrsta Potpora kumulativno (potpore za zapošljavanje, usavršavanje, samozapošljavanje) ukupno je planirano 662.000,00 kn. Realizirano: Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje: - A689023 Aktivna politika zapošljavanja - za mjeru potpora za samozapošljavanje osigurano 32.720.354,70 kn, od 236.271.412,06 kn već navedenih u mjeri 2.2.1., - A689027 Akcijski plan za uključivanje Roma – Nacionalna strategija za uključivanje Roma 2013.-2020. za mjeru potpora za samozapošljavanje planirano je 96.966,68 kn, od 9.255.825,30 kn već navedenih u mjeri 2.2.1. ostali izvori: Planirano: T689035 – OP Učinkoviti ljudski potencijali – u 2016. za mjeru APZ, odnosno za potpore za samozapošljavanje, iz EU sredstava planirana su sredstva u iznosu od 31.482.910,00 kn. Realizirano: T689035 – OP Učinkoviti ljudski potencijali – u 2016. za mjeru APZ, odnosno za potpore za samozapošljavanje, iz EU sredstava realizirano je 22.890.925,64 kn
Ocjena stanja: Potpore za samozapošljavanje su državne potpore koje se dodjeljuju nezaposlenim osobama koje se odluče na pokretanje vlastitog posla, a prijavljene su u evidenciju Zavoda. Temeljem Uredbe EK br. 1407/2013 o potporama male vrijednosti HZZ od 2014. godine dodjeljuje potporu za samozapošljavanje kao potporu male vrijednosti u visini 25.000,00 kn. Nezaposlene osobe koje iskažu interes za samozapošljavanje na jednom mjestu mogu dobiti sve relevantne informacije o samozapošljavanju, edukaciji i pomoć u razradi poduzetničke ideje i izradi Poslovnog plana, načinu registracije, besplatnim i drugim edukacijama, potporama i subvencijama drugih davatelja. Zavod potiče umrežavanje s partnerima na lokalnoj razini kroz partnerstva za samozapošljavanje kako bi svi dionici sinergijski poticali i pomogli razvoj i opstanak novog poduzetničkog pothvata. Savjetnici za samozapošljavanje provode individualna savjetovanja za samozapošljavanje, organiziraju radionice za samozapošljavanje, upućuju na radionice i seminare koji se organiziraju u suradnji s lokalnim dionicima na tržištu rada (razvojnim agencijama, centrima za poduzetništvo i dr.) Nezaposlena osoba ima za obavezu izraditi Poslovni plan i uz zahtjev za dodjelu potpore dostaviti i razrađen Troškovnik po kojem će se pratiti namjenski utrošak dodijeljenih sredstva. Provedba aktivnosti mjera započela je u 2016. godini, te će se nastaviti provoditi i u 2017.

godini.

Osim stručne pomoći pri izradi poslovnog plana koju pružaju savjetnici za samozapošljavanje nezaposlene osobe koje su iskazale interes za samozapošljavanje upućuju se na radionice/edukacije za poduzetništvo, HZZ ovom mjerom i kroz savjetnike za samozapošljavanje pruža savjetodavnu podršku u prvoj godini poslovanja kako bi se preveniralo rano zatvaranje poduzeća. Potpora za samozapošljavanje namijenjena je svim osobama bez ograničenja staža osiguranja ili radnog iskustva, zanimanja ili kvalifikacije. U 2016. godini potpore za samozapošljavanje dodijeljene su za 2.333 novouključene osobe dok je sveukupno koristilo 4.980 osoba.

U cilju informiranja te uključivanja nezaposlenih osoba na tržište rada HZZ organizirao je individualna savjetovanja za samozapošljavanje za 7.380 osoba. Na radionicama za samozapošljavanje je sudjelovalo 3.965 nezaposlenih osoba od kojih 1.950 (49,2%) žena.

U 2016. godini na aktivnosti drugih dionika, a koje su vezane uz poduzetništvo i samozapošljavanje upućeno je na: radionice - 946 nezaposlenih osoba, projektne aktivnosti - 152 nezaposlene osobe, seminare - 124 nezaposlene osobe, prezentacije – 300 nezaposlenih osoba.

Preporuke za naredno razdoblje:

Mjera će se provoditi i u narednom razdoblju, sukladno Smjernicama za provedbu APZ u RH za razdoblje od 2015.–2017., ali s poboljšanim i olakšanim novim sustavom mjera.

Krajem 2016. godine pristupilo se izradi novih mjera APZ. Naime, provedena vanjska evaluacija mjera je pokazala kako su neke mjere aktivne politike učinkovite, ali da je potrebno učiniti daljnje korake unaprjeđenja kao što su: osigurati financijsku održivost mjera, ukinuti mjere koje se ne koriste te ustaliti kriterije za postojeće mjere, a ujedno i pojednostaviti cjelokupni administrativni postupak za korisnike mjera.

Glavni ciljevi novog paketa mjera, koji se provodi od ožujka 2017. godine su zapošljavanje, podizanje razine zapošljivosti te uvažavanje specifičnih potreba osoba u nepovoljnom položaju. Nove mjere usmjerene su na one skupine nezaposlenih osoba koje su zbog niza razloga u nepovoljnom položaju na tržištu rada s posebnim naglaskom na mlade, osobe starije životne dobi, dugotrajno nezaposlene te OSI. Najveće novosti odnose se na: mogućnost da se neke od mjera koriste kombinirano, uvećanje iznosa financijskih potpora i novčanih pomoći te naglasak na mjere obrazovanja i usavršavanja.

Glavna strateška aktivnost:

2.2.4. Provedba i razvoj Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja

Mjera 1: Mjera poticanja obrazovanja hrvatskih branitelja i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja

a) aktivnosti mjere:

- priprema provedbenih akata za objavu javnog poziva,
- objava javnog poziva,
- pregled zaprimljenih zahtjeva i njihovo rješavanje u suradnji s predstavnicima nadležnih institucija kroz osnovano stručno povjerenstvo pri nadležnom Ministarstvu,
- sklapanje ugovora o korištenju mjere.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- Kontrola izvršavanja ugovornih obveza.

Realizirano:

- Praćenje izvršavanja ugovornih obveza započelo je krajem 2016. godine, te se provodi sustavno, ovisno o dužini trajanja pojedinog obrazovnog programa, pri čemu je utvrđeno kako je 33,33% korisnika koji su preuzeli ugovorne obveze od srpnja 2016. godine, iste i

ispunilo do kraja prosinca. Za ostale korisnike koji su preuzeli ugovorne obveze u 2016. godini obrazovne aktivnosti još traju. pokazatelji učinka Realizirano: - broj korisnika mjere: 24, - udio korisnika mjere koji su preuzeli ugovorne obveze u odnosu na broj odobrenih: 96%.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MHB sunositelj: MZO, HZZ, ASOO
Ciljne skupine/korisnici: Nezaposleni HB i nezaposlena djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih HB iz Domovinskog rata.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: 215.000,00 kn - Razdjel 041 – MHB, Glava 04105 MB, Aktivnosti A753009 „Zapošljavanje hrvatskih branitelja“, Račun 3721 Realizirano: 134.360,00 kn
Ocjena stanja: Javni poziv za zaprimanje zahtjeva za korištenje ove mjere bio je objavljen u razdoblju od 06.04. do 05.05.2016. godine, čemu je prethodilo pripremanje provedbenih akata za objavu javnog poziva. Stručni tim sastavljen od predstavnika nositelja i sunositelja ove mjere rješavao je zaprimljene zahtjeve na sjednici održanoj 03.06.2016. godine. Za odobrene zahtjeve sklapane su dvije vrste ugovora: ugovori o međusobnim pravima i obvezama s korisnikom mjere, te nakon preuzimanja ugovorih obveza od strane korisnika mjere, ugovori o obrazovanju s obrazovnom ustanovom izabranom od strane korisnika. Proces sklapanja ugovora s korisnicima i obrazovnim ustanovama trajao je od lipnja do zaključno studenog 2016. godine. Kontrola izvršavanja ugovornih obveza obavljala se kontinuirano, sukladno ugovornim obvezama i rokovima definiranim Programom provedbe Strategije. Sve predložene aktivnosti mjere su započele i završile sukladno definiranim rokovima u Programu provedbe Strategije. Mjera je provedena u cijelosti te će se nastaviti provoditi i u narednom razdoblju. Rezultati mjere moći će se ocijeniti tek nakon proteka određenog razdoblja izlaska korisnika iz mjere, pri čemu treba uzeti u obzir da pojedine obrazovne aktivnosti kao što su npr. stjecanje prvog zanimanja mogu trajati i nekoliko godina. U izvještajnom razdoblju provedbom ove mjere pridonijelo se provedbi ukupnih mjera APZ na nacionalnoj razini, te je njezinim korištenjem izravno omogućeno unaprjeđenje znanja i vještina za 24 korisnika koji su preuzeli ugovorne obveze.
Preporuke za naredno razdoblje: S obzirom na važnost obrazovanja i cjeloživotnog učenja, ali i usklađivanja znanja i vještina nezaposlenih iz ciljne skupine s potrebama tržišta rada, u slijedećem razdoblju radit će se na dodatnim promotivnim i informativnim aktivnostima u cilju povećanja broja korisnika mjere.
Mjera 2: Mjera samozapošljavanja
a) aktivnosti mjere: - priprema provedbenih akata za objavu javnog poziva, - objava javnog poziva, - pregled zaprimljenih zahtjeva i njihovo rješavanje u suradnji s predstavnicima nadležnih institucija kroz osnovano stručno povjerenstvo pri nadležnom Ministarstvu, - sklapanje ugovora o korištenju mjere. b) Način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - Kontrola izvršavanja ugovornih obveza.

Realizirano: - broj korisnika mjere: 84 <i>pokazatelji učinka</i> Realizirano: - Praćenje izvršavanja ugovornih obveza provodi se sustavno sukladno pravima i obvezama definiranim u ugovoru sklopljenim s korisnikom mjere. - Korisnici mjere dužni su dostavljati potrebnu dokumentaciju o načinu trošenja ostvarenih poticajnih sredstava, prvenstveno izvješća i potrebne dokaze (npr. račune, kupoprodajne ugovore, pripadajući dokaze o plaćanju, potvrde PU i dr.). - Prva izvješća o korištenju mjere sukladno preuzetim ugovornim obvezama dostavili su svi korisnici tijekom 2016. godine i time dokazali namjensko trošenje prvog dijela poticajnih sredstava. - Ostala izvješća o namjenskom utrošku sredstava očekuju se tijekom 2017. godine, odnosno do isteka ugovornih obveza. Realizirano: - udio korisnika mjere koji su preuzeli ugovorne obveze u odnosu na broj odobrenih: 97,67%
Nositelji/sunositelji: <i>nositelj mjere:</i> MHB <i>sunositelj:</i> MRMS, MPS, HZZ, HUP, HOK
Ciljne skupine/korisnici: nezaposleni HB i nezaposlena djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih HB iz Domovinskog rata.
Izvor financiranja/sufinanciranja: <i>Državni proračun:</i> Planirano: 3.360.000,00 kn - Razdjel 041 – MHB, Glava 04105 MB, aktivnosti A753009 „Zapošljavanje hrvatskih branitelja“, Račun 3721 Realizirano: 3.360.000,00 kn
Ocjena stanja: Javni poziv za zaprimanje zahtjeva za korištenje ove mjere bio je objavljen u razdoblju od 06.04. do 05.05.2016. godine, čemu je prethodilo pripremanje provedbenih akata za objavu Javnog poziva. Stručni tim sastavljen od predstavnika nositelja i sunositelja ove mjere rješavao je zaprimljene zahtjeve na sjednici održanoj 27.07.2016. godine, te su za odobrene zahtjeve osoba iz ciljne skupine sklopljeni ugovori o korištenju sredstava u svrhu potpore za samozapošljavanje. Proces sklapanja ugovora s korisnicima trajao je od kolovoza do zaključno prosinca 2016. godine. Kontrola izvršavanja ugovornih obveza obavljala se kontinuirano, sukladno preuzetim ugovornim obvezama i rokovima definiranim Programom provedbe Strategije. Sve predložene aktivnosti mjere su započele i završile sukladno definiranim rokovima u Programu provedbe Strategije. Mjera je provedena u cijelosti te će se nastaviti provoditi i u budućem razdoblju. Rezultati mjere moći će se ocijeniti tek nakon proteka određenog razdoblja izlaska korisnika iz mjere, a uzimajući u obzir da ugovorom preuzete obveze traju godinu dana od potpisivanja ugovora s korisnikom. U izvještajnom razdoblju provedbom ove mjere pridonijelo se provedbi ukupnih mjera APZ na nacionalnoj razini, te je njezinim korištenjem izravno omogućeno zapošljavanje za 84 korisnika koji su preuzeli ugovorne obveze i pokrenuli samostanu djelatnost.
Preporuke za naredno razdoblje: Borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti i nadalje će se pridonositi kroz provedbu ove mjere, a u slijedećem razdoblju radit će se na dodatnim promotivnim i informativnim

aktivnostima u cilju povećanja broja korisnika mjere.
Mjera 3: Mjera potpore za proširenje postojeće djelatnosti
a) aktivnosti mjere: - priprema provedbenih akata za objavu javnog poziva, - objava javnog poziva, - pregled zaprimljenih zahtjeva i njihovo rješavanje u suradnji s predstavnicima nadležnih institucija kroz osnovano stručno povjerenstvo pri nadležnom Ministarstvu, - sklapanje ugovora o korištenju mjere. b) Način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - Kontrola izvršavanja ugovornih obveza. Realizirano: - Praćenje izvršavanja ugovornih obveza provodi se sustavno sukladno pravima i obvezama definiranim u ugovoru sklopljenim s korisnikom mjere. - Korisnici potpora dužni su dostavljati potrebnu dokumentaciju o načinu trošenja ostvarenih poticajnih sredstava, npr. izvješća i potrebne dokaze o uplaćenim doprinosima i isplaćenju plaći zaposlenoj osobi za izvještajno razdoblje, potvrde PU o plaćenim porezima i doprinosima i dr. - Prvo izvješće o korištenju mjere sukladno preuzetim ugovornim obvezama dostavilo je 14,28% korisnika tijekom 2016. godine, dok su za preostale korisnike, sukladno ugovornim obvezama, ista zatražena početkom 2017. godine. pokazatelji učinka Realizirano: - broj zaposlenih osoba iz ciljne skupine: 8.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MHB sunositelj: MRMS, MPS, HZZ, HUP, HOK
Ciljne skupine/korisnici: Nezaposleni HB i nezaposlena djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih HB iz Domovinskog rata. Iznimno, korisnici mogu biti nezaposlena djeca HRVI ili nezaposlena djeca dragovoljaca Domovinskog rata.
Izvor financiranja/sufinanciranja: a) Državni proračun: Planirano: 400.000,00 kn - Razdjel 041 – MHB, Glava 04105 MB, aktivnosti A 753009 „Zapošljavanje hrvatskih branitelja“, Račun 3721 Realizirano: 360.000,00 kn
Ocjena stanja: Javni poziv za zaprimanje zahtjeva za korištenje ove mjere bio je objavljen u razdoblju od 6. travnja do 5. svibnja 2016. godine, čemu je prethodilo pripremanje provedbenih akata za objavu Javnog poziva. Stručni tim sastavljen od predstavnika nositelja i sunositelja ove mjere rješavao je zaprimljene zahtjeve na sjednici održanoj 27. srpnja 2016. godine, te su za odobrene zahtjeve osoba iz ciljne skupine sklopljeni ugovori o korištenju sredstava u svrhu potpore za samozapošljavanje. Proces sklapanja ugovora s korisnicima trajao je od kolovoza do zaključno prosinca 2016. godine. Kontrola izvršavanja ugovornih obveza obavljala se kontinuirano, sukladno preuzetim ugovornim obvezama i rokovima definiranim Programom provedbe Strategije. Predložene aktivnosti mjere su započele i završile sukladno definiranim rokovima u Programu provedbe Strategije. Mjera je provedena u cijelosti te će se nastaviti provoditi i u budućem razdoblju. Rezultati mjere moći će se ocijeniti tek nakon završetka ugovornih obveza koje traju dvije godine od potpisivanja ugovora s korisnikom. U izvještajnom razdoblju

provedbom ove mjere pridonijelo se provedbi ukupnih mjera APZ na nacionalnoj razini, te je njezinim korištenjem izravno omogućeno zapošljavanje za 8 nezaposlenih osoba iz ciljne skupine na najmanji dvije godine kod poslodavaca koji su korisnici ove mjere.

Preporuke za naredno razdoblje:

U slijedećem razdoblju radit će se na dodatnim promotivnim i informativnim aktivnostima u cilju povećanja broja korisnika mjere, te će u slučaju potrebe raspisati veći broj javnih poziva za korištenje ove mjere.

Mjera 4: Mjera potpore radu zadruga hrvatskih branitelja

a) aktivnosti mjere:

- priprema provedbenih akata za objavu javnog poziva,
- objava javnog poziva,
- pregled zaprimljenih zahtjeva i procjene ispunjavanja formalnih uvjeta javnog poziva, a potom donošenje konačne odluke o zahtjevima od strane Stručnog tima sastavljenog od predstavnika nositelja i sunositelja ove mjere,
- sklapanje ugovora o korištenju mjere.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- Kontrola izvršavanja ugovornih obveza.

Realizirano:

- Praćenje izvršavanja ugovornih obveza provodi se sustavno sukladno pravima i obvezama definiranim u ugovoru sklopljenim s korisnikom mjere.
- Korisnici potpora dužni su dostavljati potrebnu dokumentaciju o načinu trošenja ostvarenih poticajnih sredstava, prvenstveno izvješća i potrebne dokaze (npr. račune, kupoprodajne ugovore, pripadajuće dokaze o plaćanju i dr.).
- Prva izvješća o korištenju mjere ostvarene tijekom 2016. godine, a sukladno preuzetim ugovornim obvezama, dostavilo je 50% zadruga krajem IV. kvartala 2016. godine, dok je preostalih 50,00% zadruga prva izvješća o namjenskom utrošku sredstava dostavilo početkom 2017. godine.

pokazatelji učinka

Realizirano:

- broj osoba iz ciljne skupine uključenih u rad zadruga: 94
- udio korisnika mjere koji su preuzeli ugovorne obveze za korištenje mjere u odnosu na broj odobrenih zahtjeva: 100%

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MHB

sunositelj: MGPO, MPS, MRMS, HZZ, Referalni centri za zadruge HB

Ciljne skupine/korisnici: nezaposleni HB i nezaposlena djeca smrtno stradali, zatočeni ili nestali HB iz Domovinskog rata.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: 1.500.000,00 kn - Razdjel 041 – MHB, Glava 04105 MB, aktivnosti A 753009 „Zapošljavanje hrvatskih branitelja“, Račun 3811

Realizirano: 1.500.000,00 kn

Ocjena stanja:

Javni pozivi za zaprimanje zahtjeva za korištenje ove mjere bili su objavljeni u razdoblju od 06.04. do 05.05.2016. godine te od 30.08. do 28.09.2016. godine, čemu je prethodilo pripremanje provedbenih akata za objavu Javnih poziva. Nakon pregleda zaprimljenih zahtjeva i procjene ispunjavanja formalnih uvjeta iz Javnih poziva, Stručni tim sastavljen od predstavnika nositelja i sunositelja ove mjere rješavao je zahtjeve zaprimljene po prvom javnom pozivu na sjednicama održanim 22.07. i 3.08.2016. godine, a zahtjeve zaprimljene po

drugom javnom pozivu na sjednicama održanima 04.11. i 18.11.2016. godine. S korisnicima čiji zahtjevi su odobreni sklopljeni su ugovori o korištenju novčane potpore za rad zadruga HB, čemu je prethodio obilazak na terenu od strane Referalnih centara za zadruge HB onih korisnika za koje je Stručni tim predložilo sklapanje ugovora. Proces sklapanja ugovora s korisnicima obavljen je u kolovozu 2016. godine, odnosno u studenom 2016. godine za korisnike čiji zahtjevi su odobreni temeljem drugog javnog poziva. Kontrola izvršavanja ugovornih obveza obavljala se kontinuirano, sukladno preuzetim ugovornim obvezama i rokovima definiranim Programom provedbe Strategije.

Predložene aktivnosti mjere su započele i završile sukladno definiranim rokovima u Programu provedbe Strategije u 2016. godini. Prilikom provedbe mjere nije bilo poteškoća, planirani broj zahtjeva predviđen za pozitivno rješavanje kroz javne pozive je ujedno i odobren, a svi podnositelji zahtjeva kojima je odobreno korištenje mjere preuzeli su ugovorne obveze, te je mjera u potpunosti realizirana. U izvještajnom razdoblju provedbom ove mjere omogućeno je socijalno uključivanje za 94 osobe iz ciljne skupine.

Preporuke za naredno razdoblje:

U slijedećem razdoblju mjera će se nastaviti provoditi na jednak način kao i do sada.

Mjera 5: Mjera sufinanciranja projekata zadruga hrvatskih branitelja ugovorenih u okviru programa Europske unije

a) aktivnosti mjere:

- priprema provedbenih akata za objavu javnog poziva,
- objava javnog poziva,
- pregled zaprimljenih zahtjeva i procjene ispunjavanja formalnih uvjeta u suradnji s predstavnicima nositelja i sunositelja ove mjere kroz osnovan stručni tim.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- Kontrola izvršavanja ugovornih obveza.

način praćenja provedbe

Realizirano:

- S obzirom da nije bilo zaprimljenih, niti odobrenih zahtjeva po ovoj mjeri, u izvještajnom razdoblju nije postojala potreba praćenja izvršavanja ugovornih obveza.

pokazatelji učinka

Realizirano:

- broj osoba zadruga korisnika mjere – 0.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MHB

sunositelj: MGPO, MPS, MRMS, HZZ, MRRFEU, Referalni centri za zadruge HB

Ciljne skupine/korisnici: nezaposleni HB i nezaposlena djeca smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih HB iz Domovinskog rata.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: 1.000.000,00 kn - Razdjel 041 – MHB, Glava 04105 MB, aktivnosti A 753009 „Zapošljavanje hrvatskih branitelja“, Račun 3811

Realizirano: 0,00 kn

Ocjena stanja:

Javni poziv za zaprimanje zahtjeva za korištenje ove mjere objavljen je u razdoblju od 09.05. do 30.09.2016. godine, čemu je prethodilo pripremanje provedbenih akata za objavu Javnog poziva. U razdoblju trajanja Javnog poziva nije zaprimljen niti jedan zahtjev za korištenje mjere.

Ova mjera je osmišljena u okviru Programa stručnog osposobljavanja i zapošljavanja HB i djece smrtno stradalih, zatočenih ili nestalih HB za razdoblje 2014.-2017. godine radi pružanja podrške zadrugama HB koje svoje projekte prijavljuju za korištenje sredstava iz

fondova EU. Naime, namjera MHB kroz ovu mjeru bila je pružiti pomoć prijaviteljima na natječaje za EU fondove u svrhu osiguravanja dijela sufinanciranja projekta, za koje prijavitelj samostalno mora osigurati sredstva, a uzimajući u obzir činjenicu kako je to jedan od najvećih izazova s kojima se potencijalni prijavitelji susreću. S obzirom na činjenicu da je postupak prijave i natječajne procedure na EU fondove složen i dugotrajan, kao i da zadruge HB tek pripremaju projekte, te osiguravaju materijalne i ljudske kapacitete za njihovu provedbu, nije se niti očekivao veliki broj zahtjeva.

Preporuke za naredno razdoblje:

U slijedećem razdoblju radit će se na dodatnim promotivnim i informativnim aktivnostima u cilju povećanja broja korisnika ove mjere, organizirat će se informativne tribine i konvencije, okrugli stolovi, predložit će se financiranje projektne dokumentacije zadruga za prijavu na natječaje EU, a u provedbu informativnih i promotivnih aktivnosti na terenu bit će uključeni i Referalni centri.

Glavna strateška aktivnost:

2.2.5. Praćenje provedbe zapošljavanja osoba koje imaju prednost pri zapošljavanju sukladno posebnim zakonima

Mjera 1: Nadzor nad provedbom zakonskih propisa prema kojima se ostvaruje pravo prednosti kod prijama u državnu službu

a) aktivnosti mjere:

- redovita kontrola zakonitosti sadržaja javnih natječaja za prijam u državnu službu na neodređeno vrijeme prije objave u Narodnim novinama (MU provjerava je li u tekstu javnog natječaja navedeno na koji se način ostvaruje prednost pri zapošljavanju u državnim tijelima sukladno posebnim zakonima),
- redovita kontrola zakonitosti sadržaja oglasa za prijam u državnu službu na određeno vrijeme prije objave na mrežnim stranicama MU (provjera je li u tekstu oglasa navedeno na koji se način ostvaruje prednost pri zapošljavanju u državnim tijelima sukladno posebnim zakonima),
- donošenje Plana prijama u državnu službu za svaku godinu (u I. kvartalu) - posebno se planira broj prijama OSI i pripadnika nacionalnih manjina u državnu službu.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- izrađen Plan prijama u državnu službu u TDU i stručne službe i urede VRH za svaku godinu provedbe mjere,
- broj objavljenih javnih natječaja i oglasa za prijam u državnu službu na web stranicama MU uz prethodnu kontrolu sadržaja i zakonitosti,
- broj imenovanih predstavnika MU u komisije za provedbu javnih natječaja.

Realizirano:

- Izrađen i objavljen Plan prijama u državnu službu u TDU i stručne službe i urede VRH za 2016. godinu, kojim se planirao prijam ukupno 41 državnog službenika - pripadnika nacionalnih manjina i 28 državnih službenika OSI.
- Tijekom 2016. godine proveden je kontinuiran nadzor nad raspisivanjem i provedbom javnog natječaja i internog oglasa u državnoj službi.
- Prethodno je kontroliran tekst javnih natječaja, internih oglasa i oglasa, prije objave u NN odnosno i web stranicama MU i državnih tijela koja provode postupke za:
 - 289 javnih natječaja,
 - 5 internih oglasa,
 - 385 oglasa za zapošljavanje na određeno vrijeme.

Pri navedenoj kontroli osobito se pazi i upozorava tijela da u tekstu javnog natječaja navedu način ostvarivanja prava prednosti pri zapošljavanju sukladno posebnim zakonima.

Tijekom 2016. godine imenovani su predstavnici MU u 294 komisija za provedbu javnih

natječajima i internih oglasa. U svezi provedbe mjere kontinuirano je tijekom 2016. godine pružana stručna pomoć državnim tijelima te davani odgovori na upite građanima.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MU sunositelj: sva državna tijela (TDU, stručne službe i uredi VRH, pravosudna tijela i dr. državna tijela) koja provode postupke zapošljavanja državnih službenika.
Ciljne skupine/korisnici: osobe koje ostvaruju pravo prednosti kod zapošljavanja u državnoj službi temeljem posebnih propisa, posebice OSI te pripadnici nacionalnih manjina.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Redovne aktivnosti MU, odnosno Razdjel 095 Ministarstvo uprave, Glava 09505 Ministarstvo uprave, Aktivnost A830001 Administracija i upravljanje, kao i svih državnih tijela koje ne zahtijevaju dodatna financijska sredstva.
Ocjena stanja: Poslovi se svakodnevno obavljaju u okviru utvrđenog djelokruga, a MU kontinuirano pruža stručnu pomoć državnim tijelima te odgovara na upite građana u svezi sa provedbom mjere. U cilju smanjenja rashodovne strane DPRH, u nekoliko prethodnih godina mogućnosti zapošljavanja u TDU i stručnim službama i uredima VRH su općenito smanjene pa tako i mogućnosti zapošljavanja onih osoba koje imaju prednost pod jednakim uvjetima, a sukladno posebnim zakonima (u razdoblju od 2009. godine nadalje, na snazi su odluke o zabrani novog zapošljavanja državnih službenika i namještenika u TDU, stručnim službama i uredima VRH, uz određene iznimke).
Preporuke za naredno razdoblje: Daljnja kontinuirana provedba i u 2017. godini sukladno Programu provedbe Strategije.
Mjera 2: Promicanje načela nediskriminacije na tržištu rada
a) aktivnosti mjere: - Izrada i provedba obrazovnih i promotivnih aktivnosti usmjerenih na poslodavce o odredbama nacionalnog i EU anti-diskriminacijskog zakonodavstva u području rada i zapošljavanja. b) Način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - podnošenje izvješća o organizaciji i provedbi obrazovnih i promotivnih aktivnosti i - kampanja, - potpisne liste s obrazovnih i promotivnih aktivnosti, - praćenje godišnjih izvješća pučke pravobraniteljice o pojavi diskriminacije, - praćenje stavova javnosti o pojavi diskriminacije, ksenofobije i rasizma kroz izvješća OCD koje djeluju u području suzbijanja diskriminacije. pokazatelji učinka: Kvantitativni: - potpisne liste s obrazovnih i promotivnih aktivnosti, - upitnici za samoprocjenu kompetencija polaznika edukacija, - upitnici za vrednovanje edukacija, - redovito izvješćavanje na internetskim stranicama, u pisanim i elektroničkim medijima, putem mjesečnog Newslettera, na javnim događanjima i sl. Kvalitativni: - prisutnost i raširenost diskriminacije mjerljiva temeljem broja pritužbi na ostvarivanje prava na rad i zasnivanje radnog odnosa na temelju diskriminacije po bilo kojoj osnovi upućenih TDU i OCD koji djeluju u području suzbijanja diskriminacije. Realizirano:

- Radi unapređenja kvalitete rada i kontinuiranog stručnog usavršavanja radnika koji rade neposredno s korisnicima, Zavod je tijekom 2016. organizirao i proveo 6 trodnevni edukacija na temu stjecanja znanja, razvijanja vještina i izgradnje adekvatnih stavova potrebnih u radu s nezaposlenim osobama i poslodavcima, na kojima je sudjelovao 72 polaznika. Na dva trodnevna treninga za rad u teškim situacijama sudjelovalo je 24 savjetnika za zapošljavanje. Dvodnevni trening za osposobljavanje savjetnika za motivacijsko savjetovanje dugotrajno nezaposlenih osoba organiziran je i proveden u 7 regionalnih/područnih ureda, za 86 polaznika – savjetnika koji rade u posredovanju pri zapošljavanju i na poslovima rješavanja o pravima za vrijeme nezaposlenosti.
- Tijekom 2016. godine provedena su pet programa e-učenja (7 grupa u ukupnom trajanju 117 nastavnih sati) na kojima je sudjelovalo 82 radnika Zavoda. Teme ovih usavršavanja radnika su: Bolonjski proces, NSKO³³ i NKZ³⁴, Statistika on-line, EU izvori financiranja projekata u području zapošljavanja, EU politika zapošljavanja i primjeri dobrih praksi i Upravljanje vremenom unutar kojih su također obrađene teme nediskriminacije i poticanja ravnopravnosti na tržištu rada.
- U program uvođenja u posao koji je proveden za 9 skupina polaznika metodom mješovitog učenja u trajanju od po 46 nastavnih sati, uključeno je 101 novozaposlena osoba iz svih regionalnih/područnih ureda Zavoda. Polaznici su tijekom uvodnog dijela ovog temeljnog osposobljavanja usvajali institucionalna znanja iz područja ustroja i organizacije Zavoda, pravne regulative, etičnog poslovanja, tržišta rada te komunikacijskih i dr. vještina potrebne svim radnicima Zavoda.
- Proveden je i prvi program za rukovoditelje na kojemu je sudjelovalo 9 polaznika, koji su usvajali potrebna znanja iz područja vodstva, upravljanja, rješavanja sukoba, komunikacije i timskog rada, donošenja odluka, organizaciji vremena i sl. a koje također uključuju pitanja ravnopravnosti. Program u trajanju 30 nastavnih sati proveden je metodom mješovitog učenja.
- HZZ provodio je aktivnosti informiranja poslodavaca, predstavnika JLRS, predstavnika udruga i ostalih dionika na tržištu rada o diskriminaciji u postupcima zapošljavanja.
- Također na internetskim stranicama HZZ-a kao kontaktno mjesto uspostavljen je Help desk za suzbijanje diskriminacije na tržištu rada namijenjen svim poslodavcima, nezaposlenim osobama i široj javnosti. Help desk je osmišljen kao trajna potpora poslodavcima u primjeni antidiskriminacijskih mjera i politike različitosti. Educirani savjetnici HZZ-a pružaju informacije i savjete o pitanjima vezanim za diskriminaciju na radnom mjestu, za pitanja ravnopravnosti, upravljanja različitostima ljudskih potencijala na radnom mjestu i razumijevanje zakonodavnog okvira sukladno normama međunarodnog i unutarnjeg prava. U obavljanju redovnih poslova savjetnici HZZ-a pridržavaju se temeljnih načela kao što su poštivanje načela jednakosti, uvažavanje individualnih razlika korisnika Zavoda s obzirom na spol, dob, rasu, nacionalnost, etničko porijeklo, kulturu, religiju, tjelesne osobine, seksualnu orijentaciju, jezik te socio-ekonomski status.
- Područni/regionalni i Središnji ured HZZ tijekom 2016. godine proveli su niz aktivnosti osmišljavanja, izrade i provedba obrazovnih i promotivnih aktivnosti usmjerenih na poslodavce, širu društvenu javnost i same OSI o odredbama nacionalnog i EU antidiskriminacijskog i drugog zakonodavstva i politika u području rada i zapošljavanja, posebice OSI.
- U 2016. godini Područni ured Sisak nastavio je sa provedbom projekta „Za Vaše uključivanje“ („FYI“) čiji ciljevi su bili povećati zapošljivost OSI kroz razvoj i provedbu

³³ Metodologija nacionalne standardne klasifikacije obrazovanja (NN, broj 105/01)

³⁴ Nacionalna klasifikacija zanimanja 2010. (NN, broj 14/10)

prilagođenog programa obrazovanja u skladu sa potrebama tržišta rada, rehabilitirati OSI, pripremiti ih za zapošljavanje te poticati njihovo zapošljavanje. Partneri u provedbi projekta bili su: Strukovna škola Sisak, Savez udruga OSI Grada Siska te u ulozi suradnika na projektu Grad Sisak. Najvažniji rezultati projekta vidljivi su u činjenici da je 16 OSI uspješno završilo program osposobljavanja i time steklo nova znanja i radno iskustvo u drvo-modelarstvu, izrađen je novi program osposobljavanja u drvo-modelarstvu u suradnji sa Strukovnom školom, 3 profesora su se obrazovala za rad s OSI, 3 OSI su se zaposlile. Vezano za ostale aktivnosti projekta, 16 osoba s invaliditetom primilo je rehabilitacijske usluge čime su osnaženi za zapošljavanje: u sklopu ovih aktivnosti osnovan je Dnevni centar za OSI, održane su 2 radionice osnovnih vještina, 3 radionice o aktivnom traženju posla, 90 sati praktičnih radionica o drvo-modelarstvu, te je organizirana izložba radova OSI. Također su stvorene nove mogućnosti zapošljavanja OSI u Sisačko-moslavačkoj županiji: provedeno je istraživanje o društvenom poduzetništvu u ovoj županiji, izrađen je poslovni plan za socijalno/društveno poduzeće kao i prodajni plan za proizvode od drveta. Ostvarena je i posjeta društvenom poduzeću Humana Nova kao primjeru dobre prakse u socijalnom/društvenom poduzetništvu. U okviru ovog projekta poslodavci su upoznati sa prednostima zapošljavanja OSI: izrađen je priručnik o zakonodavstvu i zapošljavanju OSI – tzv. Kutija alata za zapošljavanje OSI, priručnik je tiskan u 120 primjeraka i distribuiran u županijama uključenim u projekt, osnovano je 7 mobilnih timova (uredi HZZ) koji su posjetili i informirali ukupno 70 poslodavaca.

- Predstavnici RU Varaždin su u 2016. godini proveli 7 posjeta tvrtki Ducal d.o.o. koja osigurava zaštitno zapošljavanje OSI. Radi se većinom o osobama sa intelektualnim teškoćama koje sukladno svojim psihofizičkim sposobnostima obavljaju jednostavnije poslove (pakiranja, sortiranja i skladištenja tekstilnih proizvoda). Kroz provedene posjete savjetnici HZZ, RU Varaždin, proveli su intervjue sa 40 zaposlenih OSI i upoznali se sa poslovima na kojima rade OSI. Intervjui su provedeni na zahtjev poslodavca u svrhu praćenja uspješnosti rada zaposlenika budući da je veći dio njih bio uključen u psihologijsko-medicinsku obradu u Zavodu kao učenici s teškoćama u razvoju. Svrha intervjuja bila je ispitati zadovoljstvo zaposlenika poslovima koje obavljaju, te procijeniti da li su s obzirom na postojeća zdravstvena ograničenja, u mogućnosti obavljati zadane poslove.
- U veljači 2016. godine u prostorima RU Varaždin održan je sastanak sa predstavnicima Hrvatske udruge paraplegičara i tetraplegičara, vezano uz provedbu projekta pod nazivom SpinAsistent+, Širenje usluge osobne asistencije za OSI, iz ESF. Radilo se o projektu koji je imao za cilj zapošljavanje osoba iz teško zapošljivih skupina i pružanje asistencije OSI. Sastanku su prisustvovala i 24 nezaposlene osobe iz skupine teže zapošljivih, koje su se odazvale na sastanak kako bi se upoznale s ovim projektom i mogućnošću zapošljavanja kroz asistenciju OSI. Nezaposlene osobe upoznate su s projektom i mogućnošću zapošljavanja određenog broja osobnih asistenata, te informirane o daljnjim koracima vezano uz potencijalno zapošljavanje.
- Predstavnici RU Varaždin u rujnu 2016. godine održali su predavanje za članove Udruge gluhoslijepih osoba Varaždinske županije. Predavanje je organizirano u okviru projekta „Socijalizacija i edukacija gluhoslijepih osoba“. Kroz predavanje, predstavnici RU Varaždin obuhvatili su nekoliko tematskih cjelina: profesionalno usmjeravanje učenika i nezaposlenih osoba, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje OSI, poticanje zapošljavanja OSI kroz mjere APZ, primjere dobre prakse u zapošljavanju OSI, te uvid u poslovne procese i aktivnosti koji se provode u HZZ vezano uz zapošljavanje OSI.
- Tijekom 2016. godine Područni ured Zadar je u sklopu Projekta Intowork održao 3 radionice sa 39 poslodavaca (26 poslodavaca iz privatnog sektora i 13 poslodavaca iz državnog/javnog sektora). Svrha ovih radionica bila je informirati poslodavce o

- promjenama propisa u području profesionalne rehabilitacije, mjerama aktivne politike koje provodi HZZ, mjerama za poslodavce koje provodi Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje OSI, pozitivnim iskustvima pri zapošljavanju OSI. U cilju podizanja svijesti javnosti o mogućnostima zapošljavanja OSI, održane su 2 konferencije za medije, 2 televizijske emisije, 2 radio emisije, objavljena su 44 članka na različitim WEB stranicama i 2 članka u Zadarskom listu. U suradnji sa Gradom Zadrom, 13 OSI koje su bile uključene u tečaj za računalnog operatera, obavile su praktični rad na računalima.
- U sklopu Projekta Hearmeout, u kojemu Područni ured Zadar ima ulogu partnera, savjetnik za zapošljavanje OSI bio je uključen u edukaciju iz Znakovnog jezika. Također je održano informiranje za osobe s oštećenjima sluha i poslodavce na kojem je sudjelovalo 20 poslodavaca.
 - RU Zagreb je u ulozi suradnika na projektu zajedno sa Društvom osoba s cerebralnom i dječjom paralizom Grada Zagreba „CeDePe,“ provodio aktivnosti na uključivanju osoba s tjelesnim invaliditetom u obrazovne programe u sklopu Projekta „Start up Program - mogućnosti zapošljavanja i samozapošljavanja osoba s tjelesnim invaliditetom“, osposobljavanje za Web dizajnera + administrativni asistent i Specijalist Internet marketinga i prodaje. U navedene programe osposobljavanja bilo je uključeno 14 OSI iz evidencije HZZ-a.
 - Tijekom 2016. godine RU Zagreb nastavio je sa provedbom profesionalne rehabilitacije/osposobljavanja na radnom mjestu OSI za zvanje pomoćnog kuhara u suradnji s URIHO-m na projektu „Osposobljavanje na radnom mjestu za dugotrajno nezaposlene OSI- pilot projekt za pomoćne kuhare“ u sklopu grant sheme „Poboljšanje pristupa tržištu rada OSI“. U navedeni projekt je uključeno 11 OSI iz evidencije HZZ-a.
 - RU Zagreb sudjelovao je kao partner u provedbi projekta „Osnaživanje kompetencija za zapošljavanje u drogerijama“ koje je kao nositelj projekta proveo Callidus, ustanova za obrazovanje odraslih u suradnji sa poslodavcem DM - drogerie marktom. Projekt je bio usmjeren na edukaciju zaposlenika u drogerijama, trgovinama zdrave hrane i kozmetike. Putem ovog projekta edukaciju je završilo 50 nezaposlenih osoba od kojih je 8 OSI, te su stekli nova znanja i vještine te time povećali svoju konkurentnost na tržištu rada. Također, nezaposlene osobe su stekle novo zanimanje – drogerist, za koje se planira uvrštavanje u Nacionalnu klasifikaciju zanimanja
 - U sklopu projekta „Socijalnom integracijom do zaposlenja“ čiji je nositelj Zadruga Martinov plašt, RU Zagreb je kao partner na projektu proveo selekciju dugotrajno nezaposlenih osoba zainteresiranih za sudjelovanje u Projektu. Uključene su 22 OSI, 10 osoba je nastavilo aktivno sudjelovati na radionicama na temu urbano vrtlarenje, osnaživanja OSI kroz unaprjeđenje socijalnih vještina, samopredstavljanja i drugih vještine potrebnih pri traženju zaposlenja i sl.
 - Preko projekta „Za Vaše uključivanje“, „FYI“ čiji je nositelj HZZ, RU Sisak, a podršku u provedbi projekata između ostalih pružao je i RU Zagreb, informirano je 10 poslodavaca o mjerama APZ i novim zakonskim propisima vezanim uz područje rehabilitacije. Organizirane su posjete i informiranje sljedećih poslodavaca: Dom umirovljenika Medveščak, Frank d.d., Kraš d.d., Argentum d.o.o., Gold partner d.o.o., ZAKS d.o.o., URIHO, Kerschoffset Zagreb d.o.o., Klovićevi dvori, LADA, Savez gluhih i nagluhih grada Zagreba.
 - Predstavnici RU Zagreb održali su niz predavanja na stručnom seminaru za poslodavce „Zapošljavanje OSI, prilika a ne namet“, koji su Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom i HGK tijekom 2016. godine organizirali u šest gradova u Hrvatskoj. Cilj ovih seminara bila je senzibilizacija poslodavaca za zapošljavanje OSI. Aktivni predavači na seminaru bili su predstavnici Instituta za razvoj tržišta rada, Zavod za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje OSI, Centar za profesionalnu rehabilitaciju, te

predstavници poslodavaca koji su pokazali iznimne rezultate u zapošljavanju OSI (FINA).
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: ULJPPNM sunositelj: MRMS, HZZ, udruge poslodavaca, sindikalna udruženja i OCD koje djeluju u području zaštite i promicanja ljudskih prava.
Ciljne skupine/korisnici: predstavnici poslodavaca i sindikata, osobe koje su potencijalno izložene diskriminaciji na tržištu rada
Izvor financiranja/sufinanciranja: a) Državni proračun: Planirano: U provedbi aktivnosti HZZ planirana su i osigurana sredstva u DPRH, Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, A689013 Administracija i upravljanje Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Planirano 90.000,00 kn Realizirano: 63.000,00 kn U provedbi aktivnosti ULJPPNM: planirana su i osigurana redovna sredstva na poziciji ULJPPNM - Razdjel 020 VRH, Glava 02087 Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Aktivnost A681000 Administracija i upravljanje.
Ocjena stanja: U svome radu Zavod primjenjuje <i>Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti</i> ³⁵ , a također u kontekstu diskriminacije <i>Zakon o suzbijanju diskriminacije</i> ³⁶ , kao i <i>Zakon o ravnopravnosti spolova</i> ³⁷ . Glavna zadaća Zavoda je posredovanje pri zapošljavanju, pri čemu je profesionalna uloga djelovati nepristrano u odnosu na nezaposlene osobe i u odnosu na poslodavce. HZZ kroz primjenu odredbi <i>Zakona o radu</i> ³⁸ , Zakona o suzbijanju diskriminacije, Zakona o ravnopravnosti spolova i sl. osigurava provedbu politika jednakih mogućnosti i zaštite od diskriminacije. U tom smislu, Zavod provodi aktivnosti kojima se osigurava jačanje konkurentnosti teže zapošljivih skupina nezaposlenih osoba – mladih, osoba niske razine obrazovanja, dugotrajno nezaposlenih, nezaposlenih osoba iznad 50 godina starosti, osoba romske nacionalne manjine, HB, samohranih roditelja, žrtava obiteljskog nasilja, liječenih ovisnika i dr. Teže zapošljive osobe karakterizira nedovoljna konkurentnost i pokretljivost na tržištu rada radi neadekvatne razine obrazovanja, nedostatka radnog iskustva, godina života, obiteljskih i/ili socijalnih uvjeta. HZZ aktivno sudjeluje i organizira edukacije savjetnika za zapošljavanje o potrebi suzbijanja diskriminacije, poticanja ravnopravnosti i uključivanju različitosti na radnom mjestu. Sve aktivnosti provedene su u cijelosti, sukladno planiranom. U realizaciji planiranih aktivnosti nije bilo prepreka. Sve aktivnosti osmišljavanja, izrade i provedba obrazovnih i promotivnih aktivnosti usmjerenih na poslodavce, širu društvenu javnost i same OSI o odredbama nacionalnog i EU anti-diskriminacijskog i drugog zakonodavstva i politika u području rada i zapošljavanja, posebice OSI, područni/regionalni uredi i Središnji ured HZZ tijekom 2016. godine, proveli su redovito i sukladno predviđenim planovima. Mjera je u skladu s Nacionalnim programom zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. ULJPPNM nije ciljano provodio ovu mjeru u 2016. godini, već je u okviru

³⁵ Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (NN, broj: 80/08, 94/09, 121/10, 25/12, 118/12, 12/13 – pročišćeni tekst, 153/13, 16/17)

³⁶ Zakon o suzbijanju diskriminacije (NN, broj: 85/08, 112/12)

³⁷ Zakon o ravnopravnosti spolova (NN, broj: 82/08)

³⁸ Zakon o radu (NN, broj: 93/14)

izrade izvješća o provedbi Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava podatke prikupljao od nadležnih tijela.

Preporuke za naredno razdoblje:

Predlaže se nastaviti s navedenim mjerama, s posebnim naglaskom na Preporuke UN odbora za prava OSI za razdoblje do 2020.

U tijeku je javno savjetovanje o nacrtu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. i Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2019., te se određene aktivnosti vezane uz provedbu ove mjere mogu planirati u skladu s mjerama iz navedenih dokumenata.

Glavna strateška aktivnost:

2.2.6. Uspostava sustava usklađivanja obrazovanja s potrebama tržišta rada

Mjera 1: Priprema podloga za izradu standarda zanimanja – provedba Ankete o standardu zanimanja

a) aktivnosti mjere:

- Odabir uzorka poslodavaca i zanimanja,
- Provedba istraživanja, obrada i analiza rezultata,
- Izrada podloge za definiranje standarda zanimanja i izrada standarda zanimanja u kojima je država predlagatelj, potrebnih tržištu rada, a što će direktno utjecati na procese obrazovanja i zapošljavanja,
- Provedba godišnje ankete o standardu zanimanja i analiza kompetencija za rad u okviru odabranih zanimanja, analiza rezultata i priprema podloga za razvoj standarda zanimanja, izrada standarda zanimanja i ažuriranje Nacionalne klasifikacije zanimanja.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

način praćenja

- kvartalna izvješća Uredu za financiranje i ugovaranje projekata EU,
- mjesečna izvješća o napretku MRMS,
- vremenske tablice,
- interni online sustav praćenja *Redmine*.

pokazatelji učinka

Realizirano:

- Tijekom 2016. godine provedena je anketa za 25 zanimanja (magistar šumarstva, magistar drvne tehnologije, stolar, tesar, alatničar, autolimar, autolakirer, prvostupnik strojarstva, magistar inženjer strojarstva, zidar, izolater, soboslikar, krovopokrivač, monter suhe gradnje, armirač, voditelj EU projekata, voditelj odjela ljudskih potencijala, slastičar, kuhar, kozmetičar, zaštitar, logoped, savjetnik za profesionalno usmjeravanje, savjetnik za posredovanje u zapošljavanju, radnik s mladima).
- U 2016. godini je ukupno 11 ustanova zatražilo pristup on-line anketi na poslužitelju HZZ te im je pružena individualna pomoć u provedbi ankete.
- U 2016. godini je provedeno ukupno 60 radionica o HKO, rezultatima Ankete o standardu zanimanja i njihovim implikacijama (50 radionica provedeno u Područnim i RU HZZ i u Središnjem uredu, dok je ostalih 10 radionica provedeno za ostale dionike kao npr. u pučkim otvorenim učilištima, srednjim školama, MRMS i sl.)
- U 2016. godini je organizirana radionica za unapređenje metodologije provedbe Ankete o standardu zanimanja koja je okupila dionike iz različitih institucija (MRMS, MZO, HGK, HOK, HZZ, IRO). Na radionici je utvrđena nova unaprijeđena verzija Ankete o standardu zanimanja te je kao takva implementirana u sustav za on-line anketiranje, tj. u Lime Survey.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MRMS

sunositelj: HZZ

Ciljne skupine/korisnici: predlagatelji standarda zanimanja, članovi sektorskih vijeća, članovi radnih skupina za ažuriranje Nacionalne klasifikacije zanimanja, zaposlenici resornih ministarstava (MRMS i MZOS), HZZ, dionici koji su uključeni u konzultacije o relevantnosti pojedinih prijedloga kao i svi sudionici u razvoju HKO i donositelji mjera obrazovanja i osposobljavanja u okviru mjera APZ.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

U 2016. planirana sredstva u okviru operacije „Daljnji razvoj standarda zanimanja“ iznosila su 222.042,47 kn, od toga 188.736,10 kn s izvora 561 (85%) i 33.306,37 kn s izvora 12 (15%). Proračunska pozicija predmetne operacije je Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, Aktivnost T813033 – OP Razvoj ljudskih potencijala. U 2016. HZZ je certificirao sredstva u iznosu od 278.621,78 kn (razlika planiranog i certificiranog iznosa u 2016. nastala je zbog certifikacije dijela troškova iz 2015.).

Državni proračun:

Planirano: U 2016. planirana sredstva iz DPRH - iznosila su 33.306,37 kn.

Realizirano: U 2016. realizirano (certificirano) je 41.793,27 kn.

ostali izvori:

Preostali iznos (od ukupno certificiranih 278.621,78 kn) financiran je iz izvora 561(85%) i iznosi 236.828,51 kn.

Planirano: U 2016. iz sredstava ESF planiran je iznos od 188.736,10 kn.

Realizirano: U 2016. iz sredstava ESF realizirano je odnosno certificirano 236.828,51 kn (razlika planiranog i certificiranog iznosa nastala je zbog certifikacije dijela troškova iz 2015.).

U 2016. planirana sredstva u okviru operacije „Primjena standarda zanimanja u poslovnim procesima HZZ-a i provedba Ankete o standardu zanimanja“ iznosila su 1.285.654,00 kn, od toga 1.092.805,90 kn s izvora 561 (85%) i 192.848,1 kn s izvora 12 (15%). Proračunska pozicija predmetne operacije je Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, Aktivnost T689035 – OP Učinkoviti ljudski potencijali. U 2016. HZZ nije certificirao sredstva jer je, s obzirom na početak operacije (31. 8. 2016.), prvi ZNS poslan u 12. mjesecu. Utrošena sredstva u ranoj fazi provedbe iznose 70.413,83 kn (izvor 561: 59.851,76 kn, izvor 12: 10.562,07 kn).

Državni proračun:

Planirano: U 2016. planirana sredstva iz DPRH iznosila su 192.848,01 kn.

Realizirano: U 2016. nije došlo do certifikacije sredstava, prvo kvartalno izvješće poslano je PT 2 u 12. mjesecu 2016.

ostali izvori:

Planirano: U 2016. iz sredstava ESF planiran je iznos od 1.092.805,90 kn.

Realizirano: U 2016. godini nije došlo do certifikacije sredstava, prvo kvartalno izvješće poslano je PT 2 u 12. mjesecu 2016.

Ocjena stanja:

U ožujku 2015. godine započela je provedba mini ESF projekta „Daljnji razvoj standarda zanimanja“ koji je završen 30.06.2016. godine. Glavni cilj projekta bio je razvoj standarda zanimanja kroz provedbu Ankete o standardu zanimanja. Anketom se prikupljaju podaci od poslodavaca o ključnim poslovima i kompetencijama koje su potrebne za njihovo obavljanje te čine analitičku podlogu za izradu standarda zanimanja. Projektom je bila predviđena provedba ankete za 50 zanimanja. U okviru projekta, HZZ je pružao i savjetodavnu pomoć u provedbi ankete ustanovama koje same izrađuju standarde zanimanja te provode anketu kao

dio predviđene metodologije izrade standarda zanimanja na način da je odobravao pristup anketi na svom poslužitelju kako bi se istraživanje moglo provesti putem Interneta, a ujedno pomagao i u svim ostalim fazama provedbe istraživanja. U svrhu diseminacije rezultata anketa o standardu zanimanja bila je predviđena provedba 60 radionica o rezultatima i njihovim implikacijama za savjetnike za zapošljavanje i profesionalno usmjeravanje u Zavodu, za članove sektorskih vijeća te ostale relevantne dionike tržišta rada.

U rujnu 2016. godine je nastavljena provedba Ankete o standardu zanimanja kroz novi projekt „Primjena standarda zanimanja u poslovnim procesima HZZ i provedba Ankete o standardu zanimanja“. Projekt se financira sredstvima iz ESF u okviru OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.- 2020. u iznosu od 2.082.247,30 kn, a provodi se od rujna 2016. do kolovoza 2018. godine. U sklopu projekta predviđeno je unapređenje metodologije Ankete o standardu zanimanja u suradnji s relevantnim dionicima, što uključuje i doradu anketnog upitnika te prilagodbu sustava za on-line provedbu Ankete. U okviru projekta, HZZ će provesti Anketu o standardu zanimanja za 40 zanimanja iz Nacionalne klasifikacije zanimanja te izraditi 2 prijedloga standarda zanimanja od važnosti za HZZ, odnosno za savjetnika za zapošljavanje i savjetnika za profesionalno usmjeravanje. Kroz implementaciju standarda zanimanja u poslovne procese posredovanja i profesionalnog usmjeravanja HZZ-a te poboljšanje funkcionalnosti aplikacije HZZ, unaprijedit će se rad HZZ s poslodavcima i nezaposlenim osobama. U okviru projekta, provest će se i 50 konzultativnih radionica o implementaciji standarda zanimanja te mogućnosti njihove upotrebe u poslovnim procesima HZZ.

U lipnju 2016. godine završena je provedba operacije „Daljnji razvoj standarda zanimanja“. Realizirane su sve planirane projektne aktivnosti te je održana završna konferencija. U mjesecu kolovozu iste godine započela je provedba operacije „Primjena standarda zanimanja u poslovnim procesima HZZ i provedba Ankete o standardu zanimanja“. Projektne aktivnosti teku prema planu, dok se certificiranje prvih troškova očekuje u prvom kvartalu 2017. godine.

Preporuke za naredno razdoblje:

Nastavak projekta planiran je u 2 faze kroz 5 godina. Tekuća faza odnosi se na projekt „Primjena standarda zanimanja u poslovnim procesima HZZ i provedba Ankete o standardu zanimanja“ koji je počeo s provedbom u kolovozu 2016. godine. Druga faza planirana je u trajanju od 2 godine s početkom u 2018. godini nakon čega bi uslijedila treća faza u trajanju od 3 godine. Narednim projektima će se nastaviti provedba Ankete o standardu zanimanja i izrada analitičkih podloga za izradu standarda zanimanja.

Glavna strateška aktivnost:

2.2.7. Regionalni razvoj zapošljavanja

Mjera 1: Razvoj i institucionalna podrška lokalnim partnerstvima za zapošljavanje

a) aktivnosti mjere:

- Izrada i provedba programa dodjele bespovratnih sredstava vezanih uz razvoj i jačanje lokalnih partnerstava,
- Provođenje aktivnosti za jačanje lokalnih inicijativa za poticanje zapošljavanja.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- godišnja izvješća o provedbi.

Realizirano:

- broj potpisanih ugovora s uspješnim podnositeljima projektnih prijedloga u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza II: 48 ugovora,
- broj osoba iz ciljane skupine koje su primile pomoć putem ovog natječaja (savjetovanja, osposobljavanje, prekvalifikacije, zapošljavanje),
- broj članova Lokalnih partnerstava za zapošljavanje koji sudjeluju u aktivnostima izgradnje kapaciteta.

Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MRMS sunositelj: HZZ, OCD, neprofitne organizacije, javne institucije (isključujući ministarstva i vladine urede), lokalne i regionalne vlasti, privatne institucije, privatna trgovačka društva, lokalne i regionalne razvojne agencije; zadruge; međunarodne (međuvladine) organizacije, JP(R)S te socijalni partneri
Ciljne skupine/korisnici: nezaposlene osobe, gospodarski subjekti, obrazovne institucije (visokoškolske obrazovne institucije i ustanove za obrazovanje odraslih), asocijacije poduzetnika, obrtnika i zadrugara, lokalna partnerstva za zapošljavanje.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: IPA 2007-2013 Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja (Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, Aktivnost T854020) 2014. - 480.000 €, odnosno 3.672.000,00 kn 2015. - 60.000 €, odnosno 459.000,00 kn 2016. - 60.000 €, odnosno 459.000,00 kn Realizirano: U 2016. godini završeno je 48 projekata u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza II. ostali izvori: IPA 2007-2011 Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - 2.673.250,00 eura (Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, Aktivnost T854020) Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, Aktivnost T813033 OP Razvoj ljudskih potencijala utrošena su sredstva u iznosu od 2.256.752,91 kn za projekte koje provode regionalni i područni uredi Zavoda, a koji su financirani iz ovog izvora, odnosno iz ESF. IPA 2007-2013 Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - 3.400.000,00 eura (Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, Aktivnost T854020) Razdjel 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, Aktivnost T813033 OP Razvoj ljudskih potencijala utrošena su sredstva u iznosu od 825.860,93 kn za projekte koje provode regionalni i područni uredi Zavoda, a koji su financirani iz ovog izvora, odnosno iz ESF.
Ocjena stanja: Aktivnosti vezane uz razvoj lokalnih inicijativa za zapošljavanje s ciljem jačanja regionalnoga zapošljavanja kontinuirano se provode. Projekti ugovoreni u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza II doprinose razvoju zapošljavanja kroz pripremu i provedbu inovativnih inicijativa zapošljavanja na lokalnoj razini. U 2016. godini provedeno je ukupno 48 ugovora u okviru programa dodjele bespovratnih sredstava Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja – faza II. U okviru OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020. započeta je izrada sažetaka operacije „Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza III“ ukupne vrijednosti 9.542.483,66 eura/ 73.000.000,00 kn.
Preporuke za naredno razdoblje: Nastaviti s aktivnostima usmjerenim na lokalna partnerstva za zapošljavanje kroz otvorene pozive koji se planiraju u okviru OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.
Glavna strateška aktivnost:
2.2.8. Informiranje i stvaranje uvjeta za mobilnost

Mjera 1: Povezivanje HZZ-a s EURES mrežom radi boljeg informiranja i pomoći pri traženju posla u EU

a) aktivnosti mjere:

- Informiranje i savjetovanje o zapošljavanju u EU.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

način praćenja

- priprema mjesečnih izvješća EURES savjetnika u okviru HZZ i statistička kretanja zabilježena na EURES portalu – europskom portalu za mobilnost pri zapošljavanju

Realizirano:

- priprema mjesečnih izvješća za razdoblje siječanj – prosinac 2016.

pokazatelji učinka:

- broj i udio informiranih nezaposlenih osoba i tražitelja zaposlenja te poslodavaca, vezano uz aspekte mobilnosti

Realizirano:

- 13.907 klijenata (tražitelja zaposlenja i poslodavaca iz RH i drugih CČ EU) informirano i savjetovano, uz podršku EURES savjetnika.
- Intenzivirano je informiranje korisnika o mogućnostima korištenja e-usluga, uključujući portal EURES-a te se kroz provedbu projekta „Your first EURES job 4.0 2015-2017“ čiji je nositelj Ministarstvo rada i socijalne politike Republike Italije, pružila potpora mladim tražiteljima zaposlenja kao i poslodavcima zainteresiranim za zapošljavanje radnika u EU izvan svojih matičnih država kroz informiranje, selekcijske postupke, posredovanje i financiranje.
- Pokrenut je interni newsletter o aktivnostima EURES-a i temama vezanim uz mobilnost, sve u cilju integracije usluga EURES-a u redovne usluge HZZ-a i jačanja kapaciteta radnika HZZ-a za kvalitetnije prepoznavanje potreba krajnjih korisnika (tražitelja posla i poslodavaca).

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MRMS

sunositelj: HZZ

Ciljne skupine/korisnici: nezaposlene osobe i ostali tražitelji zaposlenja, poslodavci.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Sredstva su planirana na Razdjelu 086 Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava, Glava 08625 Hrvatski zavod za zapošljavanje, Aktivnost A689013.

Ostali izvori:

Planirano: Sredstva iz EaSI projekta „Your first EURES job 4.0 2015-2017“, u ukupnom iznosu od 11.955,11 eura za razdoblje od 2015.-2017., od čega nacionalno sufinanciranje od 597,76 eura.

Realizirano:

U 2016. godini realizirano je 46.996,84 kn.

Ocjena stanja:

Navedena mjera je nastavak aktivnosti usmjerenih europskom tržištu rada, u okviru Europske mreže javnih zavoda za zapošljavanje i Europske komisije (EURES), čiji je član HZZ postao danom pristupanja RH EU.

Sama mjera pretpostavlja daljnje jačanje okvira za osiguravanje uvjeta maksimalno transparentnog sustava informiranja, savjetovanja i posredovanja vezano uz sve preduvjete europskog tržišta rada i nacionalne sustave država članica Europskog gospodarskog sustava. Kroz poboljšanje pristupa EURES mreži, umrežavanje s partnerima na nacionalnoj i europskoj razini, te u okviru javnih službi za zapošljavanje, stvaraju se preduvjeti za pružanje kvalitetnih usluga tražiteljima zaposlenja, te jačanje svijesti o svim aspektima mobilnosti.

Provedba aktivnosti odvijala se kontinuirano kroz 2016. godinu, bez poteškoća.

Preporuke za naredno razdoblje:

Vezano uz ESF izrađeni su sažeci za projektne aktivnosti za OPHRD 2014-2020, te se kroz cilj 8.VII Modernizacija ustanova tržišta rada kao što su privatne i javne službe za zapošljavanje treba postići bolja usklađenost s potrebama tržišta rada, uključujući aktivnosti koje povećavaju transnacionalnu mobilnost radne snage kao i programa mobilnosti te bolja suradnja institucija i relevantnih dionika, za jačanje mobilnosti kroz EURES mrežu za koju se iz sredstava ESF-a planira izdvojiti 6.124.000,00 eura.

2.3. Strateško područje: stanovanje i dostupnost energije

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja

Tijekom 2016. godine zabilježen je napredak u sustavu najamnog stanovanja u RH. Tako je u ovom izvještajnom razdoblju zabilježeno povećanje broja stanova danih u najam (ukupno 453 stambene jedinice tijekom 2016. godine).

S ciljem zaštite socijalno ugroženih potrošača od 1. siječnja 2016. godine primjenjuje se nova Uredba o mjesečnom iznosu naknade ugroženog kupca energenata. Prema dostupnim statističkim podacima u razdoblju od 1.1. do 31.12. 2016. godine registrirano je 63.571 korisnika prava na naknadu za ugroženog kupca energenata.

Odjel za upravni nadzor nastavio je sa provedbom upravnog nadzora nad JLS u postupcima priznavanja prava na naknadu za troškove stanovanja. Nadzor se vršio pregledom Odluka o socijalnoj skrbi JLS, te pregledom predmeta upravnog postupka u kojem se odlučivalo o predmetnom pravu. Između ostalog, utvrđeno je da JLS u kojima je proveden nadzor u pravilu priznaju pravo na naknadu za troškove stanovanja, ali u opsegu i visini manjoj od one propisane ZOSS, navodeći najčešće kao razlog nedostatak proračunskih sredstava. U izvješćima o provedenim upravnim nadzorima detaljno se ukazuje na utvrđene nezakonitosti te se izriču mjere radi njihovog uklanjanja, a JLS u naloženom roku dostavljaju Odjelu za upravni nadzor očitovanja o poduzetim mjerama.

MHB u 2016. godini stambeno je zbrinulo 129 stradalnika od kojih je 38 dobilo stan s pravom otkupa, a 91 putem stambenog kredita, te nastavlja dalje provoditi organiziranu stambenu izgradnju ali i preuzimanje stanova od drugih državnih tijela kako bi se što prije i kvalitetno stambeno zbrinula stradalnička populacija.

Napominjemo kako tijekom 2016. godine nisu provedene *Mjera 1: Korištenje stambenih kapaciteta u vlasništvu RH za socijalna pitanja izradom plana korištenja nekretnina za zbrinjavanje socijalno osjetljivih skupina*, kao niti *Mjera 2: Osiguravanje materijalne podrške programima prihvatilišta i nužnog smještaja* unutar Glavne strateške aktivnosti: 2.3.2. Osnivanje i podrška programima prihvatilišta i programima nužnog smještaja, i osnivanje pučkih kuhinja i 2.3.5. Osiguranje prostora i potpora programima stambenih zajednica. Naime, kao što je istaknuto i u prethodnom Izvješću državni stanovi dani na korištenje MDOMSP za ovu namjenu su u iznimno lošem stanju i treba ih u potpunosti uređivati, pa su od 10 stanova, dobivenih u prethodnim godinama za ovu namjenu, tri stana još uvijek u procesu uređivanja, dok je jedan protupravno useljen. Međutim, treba istaknuti kako je tijekom 2016. godine MDOMSP financirao programe i projekte usmjerene smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji u život zajednice socijalno osjetljivih skupina, a među njima bili su i osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita.

2.3. Strateško područje: Stanovanje i dostupnost energije

Nositelj strateškog područja : Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja

Glavna strateška aktivnost:

2.3.1. Unaprijeđenje sustava najamnog stanovanja

Mjera 1: Donošenje programa za izradu modela najamnog stanovanja

a) aktivnosti mjere: - Od 2015. godine sustav najamnog stanovanja u RH unaprijeđen je donošenjem <i>Izmjena i dopuna Zakona o društveno poticanoj stanogradnji</i>³⁹ te <i>Pravilnika o najmu nekretnina iz programa POS-a</i>⁴⁰ b) Način praćenja/pokazatelji učinka: Realizirano: - tijekom 2016. godine objavljeni su javni pozivi za najam stanova iz programa POS na više lokacija (Zagreb, Osijek, Bjelovar, Ogulin, Zadar), - prema Izvješću APN tijekom 2016. u najmu su bila 453 stana.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MGIPU sunositelj: APN, MDOMSP i JLS
Ciljne skupine/korisnici: socijalno osjetljive i ranjive skupine stanovništva u riziku od siromaštva
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: redovne aktivnosti MGIPU, Razdjel 076 Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Glava 07605 Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Aktivnost A576007 Administracija i upravljanje.
Ocjena stanja: Provedba aktivnosti je započela u 2015. godini donošenjem zakonskog okvira Izmjenama i dopunama Zakona o društveno poticanoj stanogradnji i Pravilnika o najmu nekretnina, temeljem kojih su raspisani javni pozivi za najam stanova iz programa POS. U izvještajnom razdoblju za 2016. godinu bilježi se povećanje broja stanova danih u najam kojih je 31.12.2016. godine bilo ukupno 453 stambene jedinice.
Preporuke za naredno razdoblje: Spomenuti napredak tijekom 2016. godine očituje se povećanjem broja stanova danih u najam u okviru programa POS, što je ujedno pokazatelj povoljnijeg načina rješavanja stambenog pitanja. Ovisno o daljnim aktivnostima vezanim uz program POS postoji mogućnost daljnjeg unaprjeđenja sustava najamnog stanovanja.
Glavna strateška aktivnost: 2.3.2. Osnivanje i podrška programima prihvatilišta i programima nužnog smještaja, i osnivanje pučkih kuhinja i 2.3.5. Osiguranje prostora i potpora programima stambenih zajednica
Mjera 1: Korištenje stambenih kapaciteta u vlasništvu RH za socijalna pitanja izradom plana korištenja nekretnina za zbrinjavanje socijalno osjetljivih skupina
a) aktivnosti mjere: - izrada plana potreba stambenih kapaciteta u skladu s planom deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i sa županijskim socijalnim planovima. b) način praćenja: - Praćenje provedbe ugovora o dodjeli nekretnine na korištenje. Realizirano: - U 2016. godini nije bilo aktivnosti vezano uz provedbu ove mjere.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MDOMSP sunositelj: DUDDI, županije, gradovi, nevladine udruge, humanitarne organizacije i vjerske zajednice.
Ciljne skupine/korisnici: beskućnici.
Izvor financiranja/sufinanciranja:

³⁹ Izmjene i dopune Zakona o društveno poticanoj stanogradnji (NN, broj: 26/15)

⁴⁰ Pravilnik o najmu nekretnina iz programa POS-a (NN, broj: 57/15)

Državni proračun: redovne aktivnosti MDOMSP, Razdjel 102 Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Glava 10205 Ministarstvo socijalne politike i mladih, Aktivnost A792007 Administracija i upravljanje.
Ocjena stanja: U 2016. godini nije bilo aktivnosti vezano uz provedbu ove mjere.
Preporuke za naredno razdoblje: /
Mjera 2: Osiguravanje materijalne podrške programima prihvatilišta i nužnog smještaja
a) aktivnosti mjere: - Utvrđivanje potrebnog broja stambenih jedinica i njihove lokacije u svrhu smještaja azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom koje će se tražiti od DUUDI. - Planirana dinamika je 5 stambenih jedinica godišnje u periodu od 2014. do 2020. temeljem Ugovora o dodjeli nekretnina na korištenje. b) način praćenja: - Provedba ove mjere prati se preko broja preuzetih stambenih jedinica od DUUDI-a. pokazatelji učinka: - Broj dobivenih stambenih jedinica na korištenje od DUUDI.
Realizirano: - Kao i tijekom 2015. godine MDOMSP, unatoč planovima da će od DUUDI zatražiti dodatne stanove za smještaj azilanata i stranaca pod supsidijarnom zaštitom, to nije učinilo jer je nastao problem oko uređivanja stanova dobivenih za ovu namjenu u ranijim godinama. - Državni stanovi koje DUUDI daje na korištenje MDOMSP za ovu namjenu su u iznimno lošem stanju i treba ih u potpunosti uređivati. Iako je MDOMSP posao oko uređivanja stanova početkom godine spustilo na CZSS na čijem se području nadležnosti nalaze stanovi, u dijelu koji se odnosi na operativne poslove nije se dobilo na brzini uređivanja stanova, pa su tako od 10 stanova, dobivenih u prethodnim godinama za ovu namjenu, tri stana još uvijek u procesu uređivanja, dok je jedan protupravno useljen.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MDOMSP sunositelj: OCD
Ciljne skupine/korisnici: osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita (azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom).
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: sredstva se osiguravaju unutar redovne djelatnosti MDOMSP, Razdjel 102 Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Glava 10205 Ministarstvo socijalne politike i mladih, Aktivnost A792007 Administracija i upravljanje.
Ocjena stanje: Mjera nije provedena u 2016. godini. Međutim, tijekom 2016. godine MDOMSP je financirao programe i projekata usmjerene smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji u život zajednice socijalno osjetljivih skupina, a među njima bili su i osobe kojima je odobrena međunarodna zaštita. Odobreno je financiranje 3 projekta koja su se odnosila na unapređenje međusektorske suradnje u području integracije osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom, poticanje integracije osoba pod međunarodnom zaštitom kroz razvijanje zanatskih vještina za mikroproizvodnju te na pomoć azilantima pri zapošljavanju.
Preporuke za naredno razdoblje: Mjeru je potrebno redefinirati i razmisлити o svrhovitosti ove mjere budući da su u <i>Akcijskom planu za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita za razdoblje od 2017. do 2019. godine</i> usvojenog od strane Vlade Republike Hrvatske na sjednici održanoj 23. studenog 2017.

godine definirane mjere prema ovoj korisničkoj skupini.
Glavna strateška aktivnost:
2.3.3. Učinkovito gospodarenje energijom u graditeljstvu
Mjera 1: Osiguravanje mjera socijalne zaštite potrošača, posebice socijalno ugroženih potrošača u skladu s održivim i otvorenim energetske tržištima, u svrhu smanjenja siromaštva.
a) aktivnosti mjere: - Donošenje nove Uredbe o mjesečnom iznosu naknade ugroženog kupca energenata, - Osiguravanje daljnje provedbe za pružanje potpore kroz mjesečnu naknadu ugroženog kupca energenata propisanu Zakonom o socijalnoj skrbi. Dostupni podaci pokazatelj su da je trošak toplinske i električne energije najveći trošak kućanstava, a kućanstva koja ih ne mogu plaćati postaju energetske siromašne, stoga se u svrhu smanjenja siromaštva pristupilo izmjenama zakonodavnog okvira. U rujnu 2015. godine, na temelju čl. 34. Zakona o energiji⁴¹, donesena je Uredba o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava⁴², kojom su utvrđeni kriteriji za stjecanje statusa ugroženog kupca energije umreženih sustava i način prikupljanja sredstava kako bi se putem socijalne potpore smanjilo siromaštvo energijom ugroženih kupaca. Navedenom Uredbom uvedena je solidarna naknada koju su dužni uplaćivati kupci električne energije iz kategorije kućanstva u cilju prikupljanja sredstava za isplatu pomoći za opskrbu energijom ugroženih kupaca (visina solidarne naknade iznosi 0,03 kn za svaki kWh potrošene električne energije). Nadalje, u cilju realizacije mjere zaštite socijalno ugroženih potrošača u rujnu 2015. godine Zakonom o socijalnoj skrbi⁴³ uređena je „Naknada za ugroženog kupca energenata“, na koju pravo ostvaruju samci ili kućanstva koja ispunjava kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca koji su propisani propisima kojima se uređuje energetske sektor. Uredba o mjesečnom iznosu naknade ugroženog kupca energenata se primjenjuje od 1. siječnja 2016. godine. Naknada za ugroženog kupca energenata određuje se u iznosu do najviše 200,00 kn mjesečno. b) način praćenja: - Statistička i financijska izvješća. Realizirano: - Donesena nova Uredba o mjesečnom iznosu naknade ugroženog kupca energenata koja se primjenjuje od 01.01.2016. godine. - U razdoblju od 1.1. do 31.12. 2016. godine registrirano je 63.571 korisnika prava na naknadu za ugroženog kupca energenata. - Osigurana je daljnja provedba za pružanje potpore ugroženoj kategoriji stanovništva koja nije u mogućnosti podmirivati troškove električne energije (korisnici ZMN, korisnici osobne invalidnine) kroz naknadu za ugroženog kupca energenata. Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MDOMSP sunositelj: HERA, energetske subjekti, FINA, CZSS Ciljne skupine/korisnici: ugrožene kategorije stanovništva koje nisu u mogućnosti podmirivati troškove električne energije (korisnici ZMN, korisnici osobne invalidnine koji nisu članovi kućanstva korisnika ZMN).

⁴¹ Zakon o energiji (NN, broj: 120/12. i 14/14.)

⁴² Uredba o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava (NN, broj: 95/15.)

⁴³ Zakon o socijalnoj skrbi (NN, broj: 157/13, 152/14, 99/15, 52/16 i 16/17)

Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Naknada za ugroženog kupca energenata financira se iz DPRH putem solidarne naknade. Sredstva prikupljena u svrhu financiranja naknade sa Razdjela 102 Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Glava 10205 Ministarstvo socijalne politike i mladih, Aktivnost A799009 Naknada za ugroženog kupca energenta. Realizirano: Prema dostupnim podacima MDOMSP za period od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine registrirano je 63.571 korisnika prava na naknadu za ugroženog kupca energenata a ukupno utrošenih sredstva za navedeni period iznosi 126.604.106,50 kn.
Ocjena stanja: Zakonski i provedbeni propisi za realizaciju mjere su donesi u cijelosti u 2015. godine te su na taj način osigurani uvjeti za daljnje kontinuirano provođenje mjere.
Preporuke za naredno razdoblje: Daljnje kontinuirano provođenje i praćenje mjere, ocjena stanja analizom utrošenih i pribavljenih sredstava te procjena mogućnosti proširenja kriterija za stjecanje statusa ugroženih kupca i na druge korisnike.
Glavna strateška aktivnost:
<i>2.3.4. Unapređenje standarda stanovanja ranjivih skupina</i>
<i>Mjera 1: Unapređenje standarda stanovanja ostalih ranjivih skupina osiguravanjem podmirivanja troškova stanovanja</i>
a) aktivnosti mjere: - Uspostava nadzora te statističkog praćenja prava iz nadležnosti JP(R)S u svrhu smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti podmirivanjem troškova stanovanja, - Provedba upravnog nadzora radi nadziranja zakonitosti rada JP(R)S nad primjenom odredbi ZOSS koji se odnose na pravo na troškove stanovanja i prava na ogrjev. b) način praćenja: - Kroz obavljanje upravnog nadzora u JP(R)S nadzire se zakonitost rada nad primjenom odredbi ZOSS koje se odnose na pravo na troškove stanovanja i prava na ogrjev. - Statistička izvješća. Realizirano: - U 2016. godini proveden je upravni nadzor nad zakonitošću rada 36 JLS u postupcima priznavanja prava na naknadu za troškove stanovanja (28 gradova i 8 općina), koji su se odnosili na troškove stanovanja pokazatelji učinka - broj gradova i općina koji osiguravaju sredstva: . / . - broj županija koje su osigurale sredstva: 21
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MDOMSP sunositelji: JLS i JP(R)S, CZSS
Ciljne skupine/korisnici: korisnici prava na ZMN
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: redovna sredstva na poziciji MDOMSP, Razdjel 102 Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Glava 10205 Ministarstvo socijalne politike i mladih, Aktivnost A792007 Administracija i upravljanje. Realizirano: u okviru redovitih sredstava MDOMSP za provedbu upravnog nadzora, Razdjel 102 Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Glava 10205 Ministarstvo socijalne politike i mladih, Aktivnost A792007 Administracija i upravljanje.

Ostali izvori: proračun JLS i JP(R)S

Ocjena stanja (obrazloženje):

Odjel za upravni nadzor MDOMSP kontinuirano provodi upravni nadzor nad JLS u postupcima priznavanja prava na naknadu za troškove stanovanja. Nadzor se vršio pregledom Odluka o socijalnoj skrbi JLS, te pregledom predmeta upravnog postupka u kojem se odlučivalo o predmetnom pravu. Nadzorima je utvrđeno da određeni broj JLS nije još uvijek donio Odluku o socijalnoj skrbi, ili je prava iz sustava socijalne skrbi propisao pravilnikom ili je postojala Odluka o socijalnoj skrbi ali ista nije bila usklađivana sa Zakonom o socijalnoj skrbi. Nadzorom je nadalje utvrđeno da JLS u kojima je proveden nadzor u pravilu priznaju pravo na naknadu za troškove stanovanja, ali u opsegu i visini manjoj od one propisane ZOSS, navodeći najčešće kao razlog nedostatak proračunskih sredstava.

Nadzorom su utvrđeni i propusti u primjeni *Zakona o općem upravnom postupku*^[1], te Uredbe o uredskom poslovanju. U izvješćima o provedenim upravnim nadzorima ukazuje se na utvrđene nezakonitosti te se izriču mjere radi njihovog uklanjanja, a JLS u naloženom roku dostavljaju Odjelu za upravni nadzor očitovanja o poduzetim mjerama. Početkom provođenja upravnog nadzora nad pravom na naknadu za troškove stanovanja, utječe se na svijest JLS o tome da su dužne u svojim proračunima prvenstveno osigurati financijska sredstava za one obveze koje imaju po Zakonu o socijalnoj skrbi, a da su svoju socijalnu politiku slobodne provoditi samostalno sukladno potrebama stanovništva na njihovom području. Provedenim kontrolnim nadzorima utvrđeno je da su JLS postupile po prethodno naređenim mjerama.

Preporuke za naredno razdoblje:

Obzirom da su JLS samostalne u svom djelovanju, potrebno je Zakonom o socijalnoj skrbi detaljnije propisati obveze koje im se Zakonom nalažu, kao i način provedbe nadzora MDOMSP nad zakonitosti njihovog rada i sankcije zbog kršenja odredbi Zakona. S obzirom na prethodno utvrđeno nekorisćenje prava zbog neukosti, CZSS se upozoravaju na obvezu da upute korisnike ZMN na obraćanje JLS radi korištenja prava na troškove stanovanja, a također se i neposredno korisnicima daju takve informacije prilikom njihovog obraćanja raznim upitima/predstavkama ovom Ministarstvu.

Mjera 2: Promicanje uklanjanja segregacije te osiguravanje stambenih uvjeta za sve građane uz primjenu načela nediskriminacije

a) aktivnosti mjere:

- osnivanje radne skupine i izrada smjernica za osiguranje jednakog pristupa pri dodjeli stanova s naglaskom na ranjive skupine i promicanje uklanjanja segregacije.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- izvješća nadležnih resornih tijela: MDOMSP, SDUOSZ, MDI, JP(R)S.
- izrađene smjernice za osiguranje jednakog pristupa pri dodjeli stanova ranjivim skupinama.

Realizirano:

- ULJPPNM je svim dionicima distribuirao *Smjernice Europske komisije za države članice o uporabi europskih strukturnih i investicijskih fondova u rješavanju obrazovne i prostorne segregacije* (Guidance for Member States on the use of European Structural and Investment Funds in tackling educational and spatial segregation) te je o istom dokumentu obavijestio upravne odbore OP u kojima sudjeluje (OP ULJP i OP KK).

- Sukladno Programu Vlade Republike za mandat 2016.-2020. u kojem je iskazana spremnost VRH da se nastavi s unaprjeđivanjem postojeće razine zaštite prava nacionalnih manjina, VRH je na sjednici održanoj 24.11.2016. godine donijela *Odluku o izradi operativnih programa nacionalnih manjina*⁴⁴, kojom je u točki 2. zadužila tadašnjeg pomoćnika ministra financija g. Zvonka Šakića da u suradnji s ULJPPNM i drugim nadležnim TDU pripremi operativne programe

^[1] Zakon o općem upravnom postupku (NN, broj: 47/09)

⁴⁴ Odluka o izradi operativnih programa nacionalnih manjina (KLASA: 022-03/16-04, URBROJ: 50301-23/21-16-2)

nacionalnih manjina koji će odrediti mehanizme osiguranja zaštite prava nacionalnih manjina te podrške djelovanju njihovih tijela, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i drugim posebnim propisima. U okviru Nacrta prijedloga operativnih programa nacionalnih manjina, u dijelu programa za romsku nacionalnu manjinu, predloženo je, između ostalog, donošenje Uredbe za pomoć Romima, kojom bi se u području stambenog zbrinjavanja utvrdili modeli pomoći Romima, kriteriji za utvrđivanje korisnika te načini provođenja utvrđenih prava za pojedini model pomoći. ULJPPNM održao je nekoliko sastanaka s resornim tijelima te su se pojavile određene dvojbe u vezi s normativnim okvirom za uređenje prava pripadnika određene nacionalne manjine te glede nadležnosti tijela za izradu prijedloga toga propisa, a o kojima je Ured zatražio stručna mišljenja Ureda za zakonodavstvo i MU. Pribavljena mišljenja, Ured je, radi usklađivanja, uputio Uredu predsjednika VRH i MFiN.

- Također, ULJPPNM je nadležno tijelo za koordiniranje rada Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo i pripadajuće Radne skupine, te sukladno Zakonu o međunarodnoj i privremenoj zaštiti⁴⁵ provodi koordinaciju rada svih ministarstava, nevladinih organizacija i drugih tijela koja sudjeluju u postupku uključivanja u društvo azilanata ili stranaca pod supsidijarnom zaštitom. Slijedom toga u 2016. godini formirana je Radna skupina Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo koja je izradila Nacrt Akcijskog plana za integraciju osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita 2017.–2019., koji je usvojen od strane VRH na sjednici održanoj 23. studenog 2017. godine a sukladno kojem će obvezu smještaja i stanovanja osoba kojima je odobrena međunarodna zaštita preuzeti SDUOSZ i MDI temeljem Plana razmještaja (kao i trenutnim mogućnostima), a kojeg će donositi Radna skupina za operativnu provedbu zadaća Stalnog povjerenstva za provedbu integracije stranaca u hrvatsko društvo.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: ULJPPNM

sunositelji: MDOMSP, SDUOSZ, MDI, MPS, MGIPU, JP(R)S i OCD koje djeluju u području zaštite i promicanja ljudskih prava

Ciljne skupine/korisnici:

djelatnici nadležnih tijela i službi na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini koji su zaposleni na poslovima dodjeljivanja stanova ranjivim skupinama/građanima, s posebnim naglaskom na ranjive skupine građana.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun: utrošeno u okviru redovnih aktivnosti ULJPPNM, Razdjel 020 VRH, Glava 02087 Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Aktivnost A681000 Administracija i upravljanje.

Ocjena stanja:

Iako su poduzete određene aktivnosti uvjeti života i stanovanja ranjivih skupina nisu na odgovarajućoj razini, stoga je potrebna pojačana koordinacija nadležnih tijela na državnoj i lokalnoj razini kako bi se unaprijedili standardi u tom području.

Preporuke za naredno razdoblje:

Pri SDUOSZ je osnovano Povjerenstvo za izradu Zakona o stambenom zbrinjavanju na potpomognutim područjima. ULJPPNM predlaže da se ne osniva posebna Radna skupina za izradu smjernica za osiguranje jednakog pristupa pri dodjeli stanova s naglaskom na ranjive skupine i promicanje uklanjanja segregacije, već da se razmotri mogućnost da se te smjernice izrade u okviru navedenog Povjerenstva. ULJPPNM također predlaže da se prilikom revizije ovog dokumenta, kao glavni nositelj provedbe Mjere 2 odredi SDUOSZ, kao središnje tijelo nadležno za pitanja stambenog zbrinjavanja, a da se ULJPPNM odredi, uz ostala tijela, kao sunositelj provedbe ove

⁴⁵ Zakon o međunarodnoj i privremenoj zaštiti (NN, broj: 70/15)

mjere.
Mjera 3: Provedba ciljeva Apolitika- Arhitektonske politike RH 2013.-2020. Nacionalne smjernice za vrsnoću i kulturu građenja
a) aktivnosti mjere: - praćenje implementacije ciljeva dokumenta Apolitika. b) način praćenja/pokazatelji učinka: - podaci koje prikuplja MGIPU i Izvješće o radu Radne skupine za praćenje implementacije ciljeva dokumenta Arhitektonske politike RH 2013.-2020., Apolitika, Nacionalne smjernice za vrsnoću i kulturu građenja. Realizirano: - Radna skupina za praćenje implementacije ciljeva dokumenta Arhitektonske politike RH 2013.-2020., Apolitika, Nacionalne smjernice za vrsnoću i kulturu građenja, u 2016. godini organizirala je jedan informativno-edukativni modul pod nazivom: „Apolitika i javni zahvati u prostoru-pristupačnost“, koji je održan u Vinkovcima. Unutar jedne od obrađenih tema dan je pregled Izvješća o provedbi Nacionalne strategije izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom 2007.-2015., u smislu osiguranja pristupačnosti građevina i prostora za OSI i smanjene pokretljivosti. Navedena tema se nadovezivala na područje „Stanovanja“, kao i dostupnost stanovanja ranjivim skupinama unutar dokumenta Arhitektonske politike. - MGIPU je na temelju „Programa obnove i saniranja posljedica katastrofe na području Vukovarsko-srijemske županije“ nastavilo je pratiti radove na obnovi stambenih zgrada na tom području koje je bilo pogođeno katastrofalnim poplavama. - Temeljem Programa obnove i saniranja posljedica katastrofe na području Vukovarsko-srijemske županije s danom 08.09.2016. godine donesene su 2.283 Odluke o obnovi stambenih zgrada.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MGIPU
Ciljne skupine/korisnici: osobe pogođene katastrofalnim poplavama na području Vukovarsko-srijemske županije.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: u okviru redovnih aktivnosti MGIPU, Razdjel 076 Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, 07605 Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, Aktivnost A576007 Administracija i upravljanje ministarstvom.
Ocjena stanja: Nastavljeno je sa provedbom Program obnove i saniranja posljedica katastrofe na području Vukovarsko-srijemske županije, koji je donesen i započeo sa svojim aktivnostima u 2014. godini kao rezultat izvanrednog stanja, odnosno katastrofalnih poplava koje su zadesile tu županiju.
Preporuke za naredno razdoblje: Radna skupina za praćenje implementacije ciljeva dokumenta Apolitika nastaviti će s radom, te će između ostalog obrađivati i teme stanovanja.
Glavna strateška aktivnost:
2.3.6. Osiguranje stambenih jedinica za stradalnike iz Domovinskog rata
Mjera 1: Dodjela stambenih kredita i financijske potpore za kupnju prve nekretnine
a) aktivnosti mjere - Provedba dodjele stambenih kredita i financijske potpore za kupnju prve nekretnine. b) Način praćenja/pokazatelji učinka: - ukupan zbroj dodijeljenih stambenih kredita i financijskih potpora i ankete o zadovoljstvu korisnika. U skraćenom upravnom postupku utvrđuje se pravo na dodjelu stambenog kredita i financijske potpore za kupnju prve nekretnine. Lista prvenstva za 2016. godinu primjenjuje se od 01.03.2016.

godine. U 2016. godini na Listi za stambeno zbrinjavanje bilo je 11.728 zahtjeva za stambeno zbrinjavanje dodjelom stambenog kredita te 353 zahtjeva za dodjelu financijske potpore. U 2016. godini riješeno je 348 zahtjeva za dodjelu stana i stambenog kredita te 136 zahtjeva za financijsku potporu. Isplaćeno je 182 stambena kredita i 94 financijskih potpora u ukupnoj vrijednosti 34.921.636,12 kn. Krediti koji su dodijeljeni u 2016. godini, ali u istoj nisu isplaćeni bit će isplaćeni u 2017. godini. U tijeku 2016. godine (I., II., III./IV. kvartal 2016. godine) podnošeni su zahtjevi za stambeno zbrinjavanje i to do 30.11.2016. godine nakon čega se krenulo u bodovanje zahtjeva koje se nastavilo u I. kvartalu 2017. godine.

Realizirano:

- Isplaćeno je ukupno 182 stambenih kredita i 94 financijskih potpora, ankete o zadovoljstvu korisnika nisu pribavljene u 2016. godini već se planiraju za 2017. godini no nije bilo prigovora na dodijeljene stambene kredite ni financijske potpore.
- Isplaćeno je 182 stambena kredita u iznosu od 25.343.852,12 kn.
- Isplaćeno je 94 financijske potpore u iznosu od 9.577.784,00 kn.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MHB

sunositelj: APN, JLS

Ciljne skupine/korisnici: članovi obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga HB iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i članovi uže obitelji umrlog HRVI iz Domovinskog rata (stradalnici iz Domovinskog rata) i dragovoljci iz Domovinskog rata. Dragovoljci iz Domovinskog rata koji nemaju ostvaren status HRVI imaju pravo samo na financijsku potporu, a koji su u obrani suvereniteta RH sudjelovali najmanje dvije godine.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: 40.000.000,00 kn – Razdjel 041 MHB, 04105 Ministarstvo branitelja, Program 4015 A522022 Stambeno zbrinjavanje invalida iz domovinskog rata, FP 0610–5121 „primici od zaduživanja (izvor 81)“.

Realizirano: 34.921.636,12 kn

Ocjena stanja:

Dodjela stambenih kredita nastavak je postojeće mjere koja se provodi dugi niz godina, dok je dodjela financijske potpore za kupnju prve nekretnine mjera koja se provodi od 2014. godine. Kod dodjele stambenih kredita i financijske potpore nije bilo znatnijih problema, osim dostave dokumentacije i to one koja se ne može pribaviti službenim putem već isključivo od stranke. Većom suradnjom, čestim kontaktom i objašnjavanjem strankama da su radi realizacije svog prava dužene isto dostaviti, poteškoće su uklonjene.

Preporuke za naredno razdoblje:

Kontinuirani nastavak provedbe mjere i u 2017. godini.

Mjera 2: Izgradnja stanova za stradalnike iz Domovinskog rata

a) aktivnosti mjere

- Organizirana stambena izgradnja za stradalnike iz Domovinskog rata provodi se u suradnji s APN i ministarstvom nadležnim za graditeljstvo, a na građevinskom zemljištu koje osiguravanju JLS.

b) Način praćenja

- izvješća i ankete o zadovoljstvu korisnika.

pokazatelji učinka:

- broj izgrađenih stambenih jedinica i broj stradalnika koji su stambeno zbrinuti dodjelom stana.

Realizirano:

- Ankete o zadovoljstvu korisnika će se provesti u 2017. godini, a s održanih sastanaka vezanih uz organiziranu stambenu izgradnju sastavljeni su zapisnici odnosno izvješća.

- nastavljene su pripremne radnje radi izgradnje na području Dubrovnika (Mokošica) 108 stanova, Imotski (naselje Bage) 24 stana, Kutina 19 stanova, Podstrana 20 stanova, Makarska 30 stanova i rekonstrukcija 13 stambenih objekata u Stonu. - Održani su sastanci s Gradom Splitom, Splitsko-dalmatinskom županijom te drugim tijelima državne uprave (MGIPU, MDI, Agencija za investicije i konkurentnost, APN) oko priprema za izgradnju 1.500 stanova kraj Splita. - U 2016. godini dodjelom stana ili stambenog kredita za kupnju stana korištenog stana u vlasništvu RH stambeno je zbrinuto 129 stradalnika od kojih je 38 dobilo stan s pravom otkupa, a 91 putem stambenog kredita. Do realizacije otkupa odnosno stambenog kredita, stanove mogu koristiti u najmu. Radi se o stanovima koje su vratili dotadašnji korisnici ili stanovima drugih tijela u kojima su zatečeni korisnici za koje se utvrdilo da ispunjavaju uvjete za stambeno zbrinjavanje putem MHB ili o stanovima koje je MHB prazne i derutne preuzelo od drugih državnih tijela te ih saniralo i dodijelilo novim korisnicima.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MHB sunositelj: APN, JLS
Ciljne skupine/korisnici: članovi obitelji smrtno stradaloga, zatočenoga ili nestaloga HB iz Domovinskog rata, HRVI iz Domovinskog rata i članovi uže obitelji umrlog HRVI iz Domovinskog rata (stradalnici iz Domovinskog rata).
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: 6.000.000,00 kn - Razdjel 041 MHB, 04105 Ministarstvo branitelja, Program 4015 A 522022 FP 0610 – 5121 „primici od zaduživanja (izvor 81)“ Realizirano: 5.137.102,43 kn
Ocjena stanja: MHB dodjeljuje stanove za stradalnike iz Domovinskog rata te je ukupno podijeljeno 129 stana. Sukladno planu nastavljene su projekti organizirane stambene izgradnje.
Preporuke za naredno razdoblje: U slijedećim godinama MHB planira daljnju provedbu organizirane stambene izgradnje ali i preuzimanje stanova od drugih TDU kako bi se što prije i kvalitetno stambeno zbrinula stradalnička populacija.

2.4. Strateško područje: Pristup socijalnim naknadama i uslugama

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Mjere definirane kroz glavne strateške aktivnosti područja *Pristup socijalnim naknadama i uslugama* nastavile su se provoditi i tijekom 2016. godine, čime je nastavljena skrb o najugroženijim i najosjetljivijim skupinama društva.

Vezano uz Jedinstveni centar za naknade (JCN), u prvom tromjesečju 2016. godine, nakon parlamentarnih izbora, došlo je do novog prijedloga koncepta uspostave JCN i realokacije JCN iz UDU. Nakon provedenih analiza odluka o konačnoj lokaciji nikada nije donesena, a nakon izvanrednih parlamentarnih izbora u 2016. godine, inicijalna ideja JCN, unatoč naporima, u praksi se pokazala teško provedivom.

Unutar mjere Osiguravanje humanitarne pomoći u naravi te drugih programa podrške najpotrebitijima - FEAD sve planirane aktivnosti su provedene, te je na Poziv „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva“ potpisano 27 ugovora sa 22 korisnika, dok je na Poziv „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći“, ugovoreno ukupno 35 ugovora sa 13 korisnika.

Proces deinstitucionalizacije domova za djecu i mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djece i mladih s problemima u ponašanju, djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom kojima je osnivač RH u značajnoj je mjeri intenziviran, aktivno se provodio i tijekom 2016. godine te će se kontinuirano provoditi i u narednom razdoblju.

Nastavljena je i sustavna skrb posvećena HB iz Domovinskog rata. U 2016. godine nastavljena je i provedba aktivnosti potrebnih za uspostavu veteranskih centara. Nadalje, psihosocijalni programi koji će se provoditi u veteranskim centrima okvirno su definirani u Studiji predizvodljivosti, no kako bi se utvrdila detaljna slika stanja sustava psihosocijalne skrbi te stvarne potrebe HB i stradalnika Domovinskog rata te članova njihovih obitelji MHB je pokrenulo pripremne radnje za provedbu EU projekta „Program psihosocijalnog osnaživanja HB i stradalnika Domovinskog rata – Faza 1“ koji će među ostalim rezultirati razvojem postojećih i izradom novih mjera psihosocijalnog osnaživanja za ciljnu skupinu.

Radi poboljšanja skrbi o beskućnicima u 2016. godini raspisan je Poziv za prijavu programa i projekata usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji u život zajednice socijalno osjetljivih skupina.

U svrhu poticanja, podržavanja i daljnjeg širenja volontiranja kao važnog elementa razvoja ukupnog socijalnog kapitala zasnovanog na društvu koje vrednuje doprinosu volontiranja i otvara jednake mogućnosti za sudjelovanje na načelima dobrovoljnosti, inkluzivnosti i aktivizma, izrađen je Konačni prijedlog Nacionalnog programa za razvoj volonterstva za razdoblje 2016. – 2019. te Konačni prijedlog Operativnog plana provedbe Nacionalnog programa za razvoj volonterstva, no procedura usvajanja istih nije završena.

2.4. Strateško područje: Pristup socijalnim naknadama i uslugama

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku

Glavna strateška aktivnost:

2.4.1. Unaprjeđenje sustava dodjele socijalnih naknada i potpora programima namijenjenim najpotrebitijim građanima

Mjera 1: Redefiniranje sustava novčanih naknada unaprjeđenjem propisa i integracija novčanih pomoći i usluga na nacionalnoj razini kroz informatičko umrežavanje i razmjenu podataka

a) aktivnosti mjere:

- Izmjene ZOSS vezane za administriranje ZMN u JCN,
- Priprema Operativnog plana ulaganja za razvoj JCN (pregled prostornih infrastrukturnih kapaciteta za fizičku uspostavu JCN; pregled ljudskih kapaciteta UDU za administriranje ZMN i ostalih naknada predviđenih za administriranje u JCN-u),
- Priprema tehničke specifikacije za razvoj i implementaciju informacijskog sustava za upravljanje administriranjem i isplatom naknada u JCN (MISOSS).

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:**način praćenja**

- izvješća i statistički podaci MU o osnivanju JCN
- statistička izvješća MDOMSP i MU

pokazatelji učinka**Realizirano:**

- Potpisan ugovor za Savjetnika za uređenje uredskih prostora u mreži UDU za uspostavu JCN-a,
- Potpisan ugovor s novim IT savjetnikom za nadzor, dizajniranje, razvoj i implementaciju informacijskog sustava za upravljanje administriranjem i isplatom naknada u JCN (MISOSS),
- Potpisan ugovor s konzultantskom tvrtkom za analizu provedbe JCN/OSS.
- Dostavljeno je izvješće o analizi identifikaciji opcija za provedbu JCN:
 - razmotrene su 4 institucije kao institucije pri kojima bise organizirala provedba pojedinih dijelova procesa JCN: UDU, HZZ, CZSS i FINA,
 - obrađena su 3 modela pružanja usluga JCN (model e-usluga, hibridni model i tradicionalni model),
 - zadržan je organizacijski model za obavljanje zaprimanja zahtjeva i administriranja novčanih naknada koji je podijeljen na „front office“ (šalterski pristup), „back office“ (stručna služba) te isplatu.

Nositelji/sunositelji:**nositelj mjere:** MDOMSP**sunositelji:** MU, HZZO, HZZ, HZMO, JLS, JP(R)S, socijalni partneri, MFIN PU, Tim Svjetske banke.**Ciljne skupine/korisnici:** korisnici novčanih naknada iz sustava socijalne skrbi.**Izvor financiranja/sufinanciranja:**

Sredstva su osigurana temeljem Ugovora sa Svjetskom bankom na izvoru 81 – Namjenski primici inozemnog zaduživanja u DPRH. Za ovu namjenu otvorena je aktivnost T788013 – Modernizacija sustava socijalne zaštite, Razdjel 102 Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Glava 10205 Ministarstvo socijalne politike i mladih. Iznos odobren iz zajma Svjetske banke za uspostavu JCN - 12 milijuna eura.

Ocjena stanja:

U prvom tromjesečju 2016. godine, nakon parlamentarnih izbora, došlo je do novog prijedloga koncepta uspostave JCN i realokacije JCN iz UDU. Shodno tome, u travnju 2016. godine je održan međuresorni sastanak (predstavnici MDOMSP, MU, MRMS) te predstavnika Svjetske banke u sklopu Misije Svjetske banke te je predstavljen prijedlog novog koncepta JCN.

Tijekom 2016. godine razmatrala se promjena implementacijskog tijela JCN iz prethodnog UDU na najoptimalnije implementacijsko tijelo (HZZ, CSS, FINA, UDU), a kriteriji za odabir su smanjenje administrativnih troškova za korisnike socijalne pomoći i nezaposlene i uštede u administriranju od strane institucija. Iako je analiza prihvaćena, odluka o konačnoj lokaciji nije donesena. Nakon izvanrednih parlamentarnih izbora u 2016. godini, inicijalna ideja JCN, unatoč naporima, u praksi se pokazala teško provedivom.

Preporuke za naredno razdoblje:

MDOMSP, uz suglasnost uključenih institucija, donijelo je odluku o otkazivanju svih aktivnosti za uspostavu JCN koje se financiraju temeljem Ugovora sa Svjetskom bankom za Projekt

modernizacije sustava socijalne zaštite. MDOMSP je ujedno odredilo i novi smjer u pojednostavljenju administriranja i boljoj kontroli naknada, sukladno NPR, prema kojem bi se uz pomoć pravnih stručnjaka EU i sredstava fondova EU radilo na konsolidiranju naknada te unaprjeđenju postojećeg informacijskog sustava SocSkrb, uz odustajanje od fizičke lokacije JCN kao inicijalno zamišljenog modela.

Mjera 2: Osiguravanje humanitarne pomoći u naravi te drugih programa podrške najpotrebitijima - FEAD (programa financiranih fondovima EU)

a) aktivnosti mjere:

- donošenje OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć (OP I) za FEAD,
- uspostava operativne strukture za provedbu FEAD,
- definiranje ciljnih skupina i nadležnih organizacija za raspodjelu pomoći.

b) Način praćenja/pokazatelj učink:

način praćenja

- godišnja izvješća o provedbi OP FEAD-a,
- izvješća partnerskih organizacija.

Realizirano:

- godišnje izvješće o provedbi OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć, financiranog iz FEAD za 2016. godinu, ispunjen od strane Upravljačkog tijela – MRMS i Posredničkog tijela – MDOMSP, dostavlja se EK, sukladno roku utvrđenom u članku 13. Uredbe 223/2014, odnosno do 30.06.2017.
- izvješća partnerskih organizacija o provedbi – dostavljaju se u obliku Zahtjeva za nadoknadom sredstava koji se redovito dostavljaju u okviru provedbe sklopljenih ugovora.

pokazatelj učink

Realizirano:

- donesen OP FEAD - VRH je na sjednici održanoj 16.07.2015. godine donijela Odluku o potvrđivanju OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014. - 2020.,
- uspostavljena operativna struktura za FEAD – donesena Odluka o tijelima u Sustavu upravljanja, provedbe i kontrole korištenja Fonda europske pomoći za najpotrebitije u okviru OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć na sjednici VRH usvojena je 16.07.2015. godine,
- Agencija za reviziju sustava provedbe programa EU dostavila je 21.12.2016. godine pozitivno mišljenje o usklađenosti Upravljačkog tijela i Tijela za ovjeravanje s kriterijima za imenovanje iz Priloga IV. Uredbe (EU) br. 223/2014. te slijedom navedenog, MRRFEU je u ime države članice donijelo dana 21.12.2016. godine Odluku o određenju Upravljačkog tijela i Tijela za ovjeravanje OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020. MRMS je, sukladno članku 35. Stavku 1. Uredbe (EU) br. 223/2014, u ime države članice obavijestilo EK putem SFC2014 sustava 23.12.2016. godine o određenju Upravljačkog tijela i Tijela za ovjeravanje OP za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014.-2020.,
- u lipnju i srpnju 2016. godine objavljeni su Pozivi za dodjelu bespovratnih sredstva u okviru kojih su definirane ciljne skupine i prihvatljivi prijavitelji za zadane Pozive.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MDOMSP

sunositelj: MRMS, partnerske organizacije, OCD, JLS, JP(R)S

Ciljne skupine/korisnici: najsiromašniji građani u skladu s kriterijima navedenim u OP (nedostatak hrane i/ili teška materijalna deprivacija), najsiromašniji građani u skladu s kriterijima (žene, djeca, nezaposlene osobe, beskućnici, OSI, ostale ranjive skupine) koji se nalaze u stanju potrebe.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: 20.074.518,00 kn Razdjel 102 MDOMSP, Glava 10205 MSPM, Aktivnost T792013 Operativni program za hranu i osnovnu materijalnu pomoć za razdoblje 2014. - 2020. (FEAD);

izvor 561 i 12.

Realizirano: 38.530.070,70 kn

Ocjena stanja:

Planirane aktivnosti koje se odnose na objavu natječaja i sklapanje ugovora su ostvarene. Sukladno navedenom, objavljena su 2 Poziva u okviru kojih je sklopljeno ukupno 62 ugovora:

- 10.06.2016. godine objavljen je Poziv „Osiguravanje školske prehrane za djecu u riziku od siromaštva“, a 29.08.2016. godine potpisano je 27 ugovora sa 22 korisnika u ukupnom iznosu od 13.670.000,00 kn,
- 21.07.2016. godine objavljen je Poziv „Ublažavanje siromaštva pružanjem pomoći najpotrebitijim osobama podjelom hrane i/ili osnovne materijalne pomoći“, a 30.09.2016. godine ugovoreno je ukupno 35 ugovora sa 13 korisnika u ukupnom iznosu od 86.286.590,47 kn.

Preporuke za naredno razdoblje:

Daljnja provedba po planiranim rokovima objave natječaja.

Glavna strateška aktivnost:

2.4.2. Unaprjeđenje dostupnosti, priuštivosti i kvalitete socijalnih usluga

Mjera 1: Razvoj i širenje mreže usluga u zajednici te intenziviranje procesa transformacije i deinstitutionalizacije domova socijalne skrbi

a) aktivnosti mjere:

- izraditi smjernice za domove socijalne skrbi i druge pravne osobe o pružanju usluga izvan ustanova,
- razvijati usluge udomiteljstva (povećanje broja udomiteljskih obitelji, posebno u područjima u kojima ova usluga nije zastupljena u potrebnom opsegu), pružanje podrške udomiteljima,
- izraditi pojedinačne planove transformacije i deinstitutionalizacije domova kojima je osnivač RH/prioritetnih 32,
- izraditi instrumente za praćenje i izvještavanje o provedbi procesa transformacije i deinstitutionalizacije, osiguravanje vanjske i unutarnje evaluacije.

b) način praćenja:

Izrada godišnjeg izvješća o provedbi procesa deinstitutionalizacije 42 doma kojima je osnivač RH koji pružaju uslugu smještaja za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom, a koje sadržava podatke o broju deinstitutionaliziranih osoba s invaliditetom tijekom 2016. godine, podatke o broju korisnika koju su premješteni u drugu ustanovu socijalne skrbi, podatke o broju korisnika koji su tijekom 2016. godine primljeni na smještaj u državne domove za osobe s invaliditetom te podatke o ukupnom broju korisnika usluge smještaja u državnim domovima za osobe s invaliditetom (stanje na dan 31.12.2016. godine).

Izrada godišnjeg izvješća o provedbi procesa deinstitutionalizacije u 23 doma kojima je osnivač RH koji pružaju usluge za djecu i mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi te djecu i mlade s problemima u ponašanju o broju: deinstitutionalizirane djece i mladih tijekom 2016. godine, premještene radi nastavka institucijskog smještaja u drugu ustanovu, ukupnom broju korisnika usluge smještaja.

Realizirano:

S ciljem praćenja provedbe procesa transformacije i deinstitutionalizacije domova za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom kojima je osnivač RH, **izrađeno je godišnje izvješće za 2016. (stanje na dan 31.12.2016.) za:**

- **42 doma kojima je osnivač RH koji pružaju uslugu smještaja za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom** koje sadrži podatke o broju deinstitutionaliziranih osoba s invaliditetom tijekom 2016. godine, podatke o broju korisnika koju su premješteni u drugu ustanovu socijalne skrbi, podatke o broju korisnika koji su tijekom 2016. godine primljeni na smještaj u državne domove za osobe s invaliditetom te podatke o ukupnom broju korisnika usluge smještaja u državnim domovima za osobe s invaliditetom (stanje na dan 31.12.2016.

godine);

- **23 doma kojima je osnivač RH koji pružaju usluge za djecu i mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi te djecu i mlade s problemima u ponašanju** koje sadrži podatke o broju: djece i mladih koji tijekom 2016. godine primljeni na smještaj, deinstitutionalizirane djece i mladih, premještene radi nastavka institucijskog smještaja u drugu ustanovu, ukupnom broju korisnika usluge smještaja (stanje na dan 31.12.2016. godine).

pokazatelji učinka

a) Broj deinstitutionaliziranih osoba s invaliditetom tijekom 2016.

Prema podacima dobivenim od 42 državna doma koji pružaju uslugu smještaja za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom, tijekom 2016. godine deinstitutionalizirano je ukupno 211 osoba s invaliditetom: 52 odrasle osobe s mentalnim oštećenjima te 159 osoba s tjelesnim, intelektualnim i/ili osjetilnim oštećenjima.

Od ukupnog broja deinstitutionaliziranih osoba s invaliditetom tijekom 2016. godine (211), 33 osobe uključene su u program organiziranog stanovanja kojeg pružaju domovi, 15 osoba je unutar procesa regionalizacije uključeno u program organiziranog stanovanja kod drugih pružatelja usluga (organizacije civilnog društva) u matičnoj lokalnoj sredini iz koje potječu i u kojoj su živjeli prije smještaja u ustanovu, 145 osoba vratilo se u svoje biološke obitelji (od čega je najviše mladih s invaliditetom nakon završenog školovanja), 11 osoba smješteno je u udomiteljske obitelji te je 7 osoba započelo samostalan život uz osiguranu stručnu podršku.

Broj deinstitutionalizirane djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi te djece i mladih s problemima u ponašanju tijekom 2016. godine

Tijekom 2016. godine deinstitutionalizirano je ukupno 355 djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi i djece i mladih s problemima u ponašanju od čega 209 djece i mladih bez odgovarajuće roditeljske skrbi i 146 djece i mladih s problemima u ponašanju. Od ukupnog broja deinstitutionalizirane djece i mladih, njih 190 je vraćeno u biološku obitelj prije navršenih 18/21 godine, 38 je uključeno u program organiziranog stanovanja, 87 ih je izmješteno u udomiteljske obitelji, 10 je posvojeno, a 15 ih je započelo samostalno živjeti.

b) Broj korisnika usluge smještaja u 42 državna doma za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom

Krajem 2016. godine u 42 doma za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom kojima je osnivač RH uslugu smještaja koristile su ukupno 3.762 osobe (stanje na dan 31.12.2016. godine) dok su krajem 2015. godine uslugu smještaja u domovima kojima je osnivač RH koristile ukupno 3.833 osobe (stanje na dan 31.12.2015. godine) iz čega proizlazi da se tijekom 2016. godine u državnim domovima za osobe s invaliditetom broj korisnika usluge smještaja smanjio za 71.

S obzirom na intenziviranje procesa deinstitutionalizacije posljednjih nekoliko godina uočava se trend smanjenja broja korisnika usluge smještaja u domovima za djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom kojima je osnivač Republika Hrvatska. U usporedbi s razdobljem prije donošenja „Operativnog plana deinstitutionalizacije i transformacije domova socijalne skrbi i drugih pravnih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi u RH 2014.-2016.“ broj korisnika usluge smještaja u domovima za osobe s invaliditetom kojima je osnivač RH smanjio se za 671 (4.433 korisnika usluge smještaja na dan 31.12.2013. godine te 3.762 korisnika usluge smještaja na dan 31.12.2016. godine).

Broj djece i mladih korisnika smještaja u domovima kojima je osnivač RH za DBORS i DPUP

Prema podacima prikupljenima za potrebu izrade izvješća Svjetskoj banci, smanjen je broj djece i mladih – korisnika smještaja kao institucijskog oblika skrbi za djecu i mlade: na dan 31.12.2015. godine u državnim domovima DBORS i DPUP na smještaju se nalazilo 671 djece i mladih, a 31.12.2016. godine bilo je 588 korisnika.

Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MDOMSP sunositelj: JLS, JP(R)S, ustanove socijalne skrbi, OCD, privatni pružatelji usluga, članovi obitelji/roditelji/skrbnici, udomitelji, MDI, HZZ, MZO
Ciljne skupine/korisnici: djeca i mladi bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djeca i mladi s problemima u ponašanju, djeca s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom (osobe s mentalnim oštećenjima, osobe s tjelesnim, intelektualnim i /ili osjetilnim oštećenjima).
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Proces transformacije i deinstitutionalizacije financira se sredstvima Državnog proračuna kroz preusmjeravanje dijela sredstava za daljnji razvoj i širenje mreže usluga u zajednici sukladno broju deinstitutionaliziranih korisnika svakog pojedinog doma/centra za pružanje usluga u zajednici. Realizirano: Trenutno ne raspolažemo podacima o ukupnom iznosu financijskih sredstava koja su iz DPRH usmjerena financiranju procesa deinstitutionalizacije i prevencije institucionalizacije s posebnim naglaskom na širenje mreže usluga u zajednici budući da nadležne službe MDOMSP ne prate izvršenje na navedeni način. ostali izvori: Pored navedenog za potrebe intenziviranja procesa deinstitutionalizacije koriste se i donatorska sredstva pri čemu, kada govorimo o OSI valja istaknuti <i>Institut Otvoreno društvo</i> koji je u razdoblju od 2013. do 2016. financijski podupirao projekte državnih domova s ciljem dodatnog intenziviranja procesa deinstitutionalizacije u ukupnom iznosu od cca. 4.550.000,00 USD.
Ocjena stanja: Proces deinstitutionalizacije domova za djecu i mlade bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djece i mladih s problemima u ponašanju, djecu s teškoćama u razvoju i odrasle osobe s invaliditetom kojima je osnivač RH u značajnoj je mjeri intenziviran te se aktivno provodio i tijekom 2016. godine te će se kontinuirano provoditi i u narednom razdoblju.
Preporuke za naredno razdoblje: S ciljem dodatnog intenziviranja procesa deinstitutionalizacije domova za djecu s teškoćama u razvoju i odraslih osoba s invaliditetom potrebno je poduzeti odgovarajuće mjere s ciljem smanjenja novih ulazaka u ustanove s posebnim naglaskom na intenziviranje suradnje s CZSS i edukaciju djelatnika CZSS o procesu deinstitutionalizacije. Nadalje, potrebno je osigurati zapošljavanje dodatno potrebnih kadrova u prijelaznom razdoblju do prijave na natječaj ESF, uskladiti „Pravilnik o minimalnim uvjetima za pružanje socijalnih usluga” sa ZOSS u pogledu definiranja usluge organiziranog stanovanja budući da se navedeno održava i na broj potrebnih stručnih radnika, kao i ostalih izvaninstitucijskih usluga s ciljem osiguravanja kvalitete socijalnih usluga, intenzivirati suradnju s MDI s ciljem osiguravanja stambenih prostora potrebnih za provođenje procesa deinstitutionalizacije i transformacije i prijavu na natječaj Europskog fonda za regionalni razvoj, intenzivirati izradu Individualnih planova deinstitutionalizacije i transformacije domova kao jednog od temeljnih preduvjeta za prijavu na natječaj Europskog fonda za regionalni razvoj te unaprijediti informatičku strukturu te oformiti bazu podataka s ciljem praćenja i prikupljanja osnovnih statističkih podataka o postignutim rezultatima.
Mjera 2: Širenje mreže socijalnih usluga koje podupiru socijalnu uključenost i regionalnu ujednačenost, pridonose usklađenju obiteljskog i poslovnog života i zapošljavanju, jačanjem suradnje s mrežama OCD-a
a) aktivnosti mjere: - Objava natječaja za program dodjele bespovratnih sredstava - „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici“ – faza III - sufinanciranog iz ESF, - Objava natječaja za program dodjele bespovratnih sredstava Širenje usluge osobne asistencije za

OSI, sufinanciranog iz ESF, - Sklapanje ugovora s nositeljima projekata odabranih za financiranje u sklopu provedbe natječaja Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza III, sufinanciranih iz ESF, - Sklapanje ugovora s nositeljima projekata odabranih za financiranje u sklopu provedbe natječaja Širenje usluga osobne asistencije za OSI sufinanciranog iz ESF. c) Način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - redovito ažuriranje Plana nabave za OP Razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013. te redovni mjesečni sastanci predstavnika tijela u sustavu upravljanja i kontrole korištenja sredstava iz ESF. pokazatelji učinka Realizirano: - 04.07.2014. godine, u okviru OP za razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013, objavljen je Poziv „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza III“, a od lipnja do rujna 2015. godine potpisano je ukupno 28 ugovora ukupne vrijednosti 32.482.679,38 kn, - 24.12.2014. godine, u okviru OP za razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013, objavljen je Poziv „Širenje usluge osobne asistencije za OSI“, a od listopada do prosinca 2015. godine potpisano je ukupno 51 ugovor ukupne vrijednosti 27.349.953,56 kn, - 22.11.2016. godine u okviru OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020 objavljen je otvoreni trajni Poziv „Razvoj usluge osobne asistencije za OSI“, a do kraja 1. kvartala 2017. godine, očekuje se potpisivanje preko 70 ugovora.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MDOMSP sunositelj: OCD, JLS, JP(R)S, ustanove socijalne skrbi
Ciljne skupine/korisnici: djeca, OSI, radno sposobni korisnici socijalne pomoći, beskućnici, liječeni ovisnici, žrtve obiteljskog nasilja, mladi bez odgovarajuće roditeljske skrbi, mladi s poremećajima u ponašanju, tražitelji azila, azilanti i stranci pod supsidijarnom zaštitom.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Razdjel 102 MDOMSP, Glava 10205 MSPM: Planirano: „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza III“ - 33.058.836,15 kn (K 792011 OP razvoj ljudskih potencijala, prioriteti 2 i 4 - IZVOR 12 – 15%; IZVOR 561 – 85%) „Širenje usluge osobne asistencije za OSI“ - 27.350.090,97 kn (K 792011 OP razvoj ljudskih potencijala, prioriteti 2 i 4 - IZVOR 12 – 15%; IZVOR 561 – 85%) Realizirano: „Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici – faza III“ - 29.428.273,22 kn (K 792011 - IZVOR 12 – 15%; IZVOR 561 – 85%) „Širenje usluge osobne asistencije za OSI“ - 26.958.885,35 kn (K 792011 - IZVOR 12 – 15%; IZVOR 561 – 85%), odnosno sveukupno 56.387.158,57 kuna. Sredstva za ovu mjeru planirana su na aktivnosti K792011 OP razvoj ljudskih potencijala, prioriteti 2 i 4 i A788015 Operativni program konkurentnost i kohezija – infrastruktura – izvori 561 (EU sredstva: 85%) i 12 (DPRH: 15%)
Ocjena stanja: Planirane aktivnosti koje se odnose na objavu natječaja i sklapanje ugovora su ostvarene. Do kraja 2016. godine provedba svih projekata u okviru OP za razvoj ljudskih potencijala 2007.-2013. je završila, dok se odobravanje izvješća u sklopu provedbe projekta nastavilo i u 2017. godini.
Preporuke za naredno razdoblje:

Daljnje provedba po planiranim rokovima objave natječaja sukladno OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

Mjera 3: Podizanje kvalitete socijalnih usluga

a) aktivnosti mjere:

- **Provedba konzultativnih sastanaka s pružateljima usluga kojima je osnivač RH** – u 2016. godini planirano je, u suradnji sa Službom za ugovaranje usluga u mreži socijalne skrbi, održati sastanke sa pružateljima socijalnih usluga kojima je osnivač RH vezano za Pravilnik o standardima kvalitete i izmjene u okviru standarda kvalitete te ulogu standarda kvalitete socijalnih usluga u budućem postupku ugovaranja.
- **Praćenje i vrednovanje standarda kvalitete** – u okviru Pravilnika o standardima kvalitete socijalnih usluga izrađen je Obrazac izvješća za samoprocjenu usklađenosti sa standardima kvalitete. Također, osigurana je posebna e –mail adresa standardikvalitete@mspm.hr na koju pružatelji usluga mogu dostavljati upite vezano za standarde kvalitete. Prema potrebi Ministarstvo pružateljima usluga osigurava i druge oblike podrške u procesu uvođenja standarda kvalitete (terenske posjete, konzultacije...)

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

način praćenja

- Plan/raspored održavanja konzultativnih sastanaka o standardima kvalitete,
- Izvješća pružatelja usluga o usklađenosti sa standardima,
- Komunikacija s timovima za kvalitetu.

Realizirano:

- Tijekom 2016. godine u potpunosti je realiziran plan konzultativnih sastanaka sa pružateljima socijalnih usluga kojima je osnivač RH na kojima su im date informacije vezano za Pravilnik o standardima kvalitete, povratne informacije o analizi izvješća te informacije o ulozi standarda kvalitete u budućem postupku ugovaranja socijalnih usluga.
- Putem e-mail adrese standardikvalitete@mspm.hr, putem telefona te putem osobnih e-mail adresa savjetnika tadašnje Službe za upravljanje kvalitetom i stručno usavršavanje odvija se redovita komunikacija sa pružateljima usluga i njihovim timovima za kvalitetu.

pokazatelji učinka

Realizirano:

Održani su sastanci s ukupno 75 pružatelja socijalnih usluga kojima je osnivač RH od čega je:

- 31 dom socijalne skrbi za OSI i djecu s teškoćama,
- 20 domova socijalne skrbi za odrasle osobe,
- 14 domova socijalne skrbi za djecu bez roditelja ili bez odgovarajuće socijalne skrbi,
- 10 domova za djecu i mladež s problemima u ponašanju.

Zaprimljeno je i analizirano 50 izvješća o samoprocjeni.

Putem e-mail adrese standardi_kvalitete@mspm.hr te putem telefona zaprimljeno je i dogovoreno na više od 100 upita članova tima za kvalitetu.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MDOMSP

sunositelj: Pružatelji socijalnih usluga kojima je osnivač RH

Ciljne skupine/korisnici:

korisnici socijalnih usluga sukladno ZOSS

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Nije bilo troškova jer su konzultativni sastanci održani u Zagrebu u prostorima ustanova kojima je osnivač RH.

Ocjena stanja: Uvođenje standarda kvalitete za svakog pružatelja usluga predstavlja proces koji će se odvijati postupno (24 mjeseca). S obzirom da su pružatelji socijalnih usluga u različitim fazama procesa uvođenja standarda kvalitete ne raspolažemo konkretnim rezultatima mjere. Međutim, činjenicom uvođenja standarda kvalitete stvaraju se uvjeti za transparentnije praćenje i objektivnije mjerenje kvalitete socijalnih usluga.
Preporuke za naredno razdoblje: Preporuka se odnosi na aktivnosti pripreme za vanjsko vrednovanje s obzirom da samo vanjska evaluacija može biti jamac transparentnosti, objektivnosti, ali i održivosti mjere.
Glavna strateška aktivnost:
2.4.3. Briga o sudionicima i stradalnicima ratnih zbivanja
Mjera 1: Odabir lokacija za izgradnju i uspostavu veteranskih centara
a) aktivnosti mjere: - Odabir lokacije za uspostavu prvog veteranskog centra, - Definirati specifične potrebe izabrane lokacije/lokacija te izraditi detaljni opis potrebnih ulaganja (izgradnje/adaptacije/opremanja) – projektni zadatak, - Izraditi glavni i izvedbeni projekt te studiju izvodivosti, - Definirati koordinacijski projektni tim i njihove uloge. b) način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - polugodišnji i godišnji izvještaj, - godišnji Izvještaj o rizicima. Realizirano: Iz polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja MHB vidljivo je kako su u 2016. godini potrošena sredstva predviđena za potrebe odabira lokacija i uspostavu veteranskih centara. pokazatelji učinka - pismo namjere odabranom JLS, - isporučena studija izvodljivosti. Realizirano: - Nakon izrađene studije predizvodljivosti i idejnih projekata i idejnog rješenja za 4 veteranska centra, MHB je u 2016. godini osiguravalo dodatne imovinsko-pravne preduvjete za realizaciju projekta u Šibeniku, Daruvaru, Petrinji i Sinju. - Temeljem izrađenih idejnih projekata i idejnog rješenja, a s obzirom na procjenu značajno većih troškova gradnje i opremanja, MHB je u 2016. godini osiguravalo preduvjete za povećanje ukupne alokacije iz EFRR za provedbu projekta.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MHB sunositelj: predstavnici JLS, MiZ/bolnice
Ciljne skupine/korisnici: braniteljska i stradalnička populacija i ostali korisnici veteranskih centara (HB-i i stradalnici iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji, sudionici Drugog svjetskog rata, vojni i civilni invalidi Drugog svjetskog rata i članovi njihovih obitelji, osobe stradale pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih snaga i mirovnih misija te stradali pirotehničari i civilna populacija u potrebi).
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Razdjel 041 MHB, Glava 04105 Ministarstvo branitelja, A 522028 OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. FP 0490, račun 3237 - Intelektualne i osobne usluge - 47.300,00 kuna (Izvor 12 - Sredstva učešća za pomoći)

Realizirano: Razdjel 041 MHB, Glava 04105 Ministarstvo branitelja, A 522028 OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. FP 0490, račun 3237 - Intelektualne i osobne usluge - 44.801,63 kuna (Izvor 12 - Sredstva učešća za pomoći) ostali izvori: Planirano: Razdjel 041 MHB, Glava 04105 Ministarstvo branitelja, A 522028 OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. FP 0490, račun 3237 - Intelektualne i osobne usluge - 270.000,00 kuna (Izvor 563 – EFRR) Realizirano: Razdjel 041 MHB, Glava 04105 Ministarstvo branitelja, A 522028 OP Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. FP 0490, račun 3237 - Intelektualne i osobne usluge - 253.875,87 kuna (Izvor 563 - EFRR)
Ocjena stanja: MHB je u 2016. godini provodilo pripremne aktivnosti Projekta uspostave veteranskih centara u RH, a prvenstveno vezane uz rješavanje imovinsko-pravnih odnosa te uz postupak javne nabave. Sukladno navedenom, izrada glavnih i izvedbenih projekata odgođena je na 2017. godinu.
Preporuke za naredno razdoblje: U narednom razdoblju predviđena je izrada glavnog i izvedbenog projekta te izrada analize troškova i koristi za sve četiri lokacije, koja će uključivati troškove izgradnje i opremanja centara, kao i troškove provedbe stručnih programa te održavanja centara. Planirani završetak izrade glavnih i izvedbenih projekata te analize troškova i koristi je do kraja 2017. godine.
Mjera 2: Operativna priprema za uspostavu veteranskog centra na odabranoj lokaciji/lokacijama
a) aktivnosti mjere: - Izraditi psihosocijalne programe koji će se provoditi u veteranskim centrima, - Izraditi Pravilnik o veteranskim centrima- II. kvartal 2015. b) Način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - Zapisnici koordinacijskih sastanaka.
Realizirano: U 2016. godini MHB izradilo je i prijavilo operaciju „Program psihosocijalnog osnaživanja HB i stradalnika Domovinskog rata – Faza 1“ u okviru Prioritetne osi 2 „Socijalno uključivanje“, OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020, ukupne vrijednosti 1.692.592,00 kn, za dodjelu bespovratnih sredstava. Projekt obuhvaća analizu postojećeg stanja psihosocijalne pomoći, sveobuhvatnu analizu potreba koja će uključivati znanstveno istraživanje potreba i kvalitete življenja HB i stradalnika te znanstveno istraživanje kojim će se definirati potrebe ove populacije i pojedinih specifičnih podskupina unutar nje, kako bi se na taj način osigurao temelj za osmišljavanje i provedbu novih, visokokvalitetnih i ciljanih usluga. Projekt uključuje i razvoj postojećih i izradu novih programa psihosocijalnog osnaživanja za HB i stradalnike Domovinskog rata te članove njihovih obitelji, a koji će se provoditi i u veteranskim centrima. pokazatelji učinka: - Izrađeni psihosocijalni programi, - Izrađen Pravilnik o veteranskim centrima.
Realizirano: Psihosocijalni programi bit će izrađeni u sklopu EU projekta „Program psihosocijalnog osnaživanja HB i stradalnika Domovinskog rata – Faza 1“, a temeljem provedbe znanstvenog istraživanja. U 2015. godine donesen je Pravilnik o minimalnim uvjetima za početak rada i pružanje usluga ustanova za pružanje podrške i usluga braniteljsko-stradalničkoj populaciji i drugim osobama, čime je u potpunosti ispunjena druga aktivnost iz ove mjere.
Nositelji/sunositelji nositelj mjere: MHB

sunositelj: HZJZ, HZZO, MiZ, MDOMSP, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Studijski centar socijalnog rada, članovi osnovane multidisciplinarne radne skupine u kojoj su predstavnici bolnica, domova zdravlja, domova za starije i nemoćne osobe.
Ciljne skupine/korisnici: braniteljska i stradalnička populacija i ostali korisnici veteranskih centara (HB i stradalnici iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji, sudionici Drugog svjetskog rata, vojni i civilni invalidi Drugog svjetskog rata i članovi njihovih obitelji, osobe stradale pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih snaga i mirovnih misija te stradali pirotehničari i civilna populacija u potrebi).
Izvor financiranja/sufinanciranja: Za 2016. godinu nisu planirana sredstva za provedbu aktivnosti iz ove mjere budući da će se izrada psihosocijalnih programa koji će se provoditi u veteranskim centrima financirati kroz projekte koji započinju 2017. godine, a sufinancirat će se sredstvima iz ESF.
Ocjena stanja: Psihosocijalni programi koji će se provoditi u veteranskim centrima okvirno su definirani u Studiji predizvodljivosti, no kako bi se utvrdila detaljna slika stanja sustava psihosocijalne skrbi te stvarne potrebe HB i stradalnika Domovinskog rata te članova njihovih obitelji više od dva desetljeća od Domovinskog rata, MHB pokrenulo je pripremne radnje za provedbu EU projekta „<i>Program psihosocijalnog osnaživanja HB-a i stradalnika Domovinskog rata – Faza 1</i>“ koji će među ostalim rezultirati razvojem postojećih i izradom novih mjera psihosocijalnog osnaživanja za ciljnu skupinu. Pravilnik o minimalnim uvjetima za početak rada i pružanje usluga ustanova za pružanje podrške i usluga braniteljsko-stradalničkoj populaciji i drugim osobama, donesen je 2015. godine, čime je ispunjena druga aktivnost iz ove mjere.
Preporuke za naredno razdoblje: U sklopu provedbe operacije „<i>Program psihosocijalnog osnaživanja HB i stradalnika Domovinskog rata – Faza 1</i>“ radna će skupina, u suradnji sa zaposlenicima MHB, izraditi prijedlog psihosocijalnih programa koji će se provoditi u veteranskim centrima te se očekuje kako će programi biti izrađeni u 2018. godini.
Glavna strateška aktivnost:
2.4.4. Unapređenje sustava skrbi o beskućnicima
Mjera 1: Poticanje koordinacije među dionicima (JLS, OCD, druga nadležna tijela) te osiguravanje dostupnosti svih potrebnih usluga, a posebice zdravstvene zaštite te usluge smještaja (osim prihvatilišta i prenočišta, osiguravanje trajnijeg oblika nužnog smještaja putem JLS za samostalan život)
a) aktivnosti mjere: - Imenovanje koordinatora u većim gradovima i gradovima sjedištima županija uz redovito održavanje sastanaka s koordinadorima i predstavnicima prihvatilišta i prenočišta i dnevnih boravaka za beskućnike (2x godišnje), - Praćenje stanja na području skrbi o beskućnicima, širenje primjera dobre prakse i predlaganje mjera za poboljšanje skrbi o beskućnicima. - Poticanje gradova sjedišta županija i drugih gradova u kojima je izražen problem beskućništva na pokretanje programa za beskućnike. b) način praćenja/pokazatelji učinka: - evidencija imenovanih koordinatora zaduženih za razvoj politike skrbi o beskućnicima u županijama i velikim gradovima odnosno gradovima sjedištima županija.
Realizirano: - U 2016. godini mjere su provodile organizacije koje vode prenočišta i prihvatilišta.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MSPM

sunositelj: JLS, JP(R)S, organizacije koje vode prenoćišta i prihvatilišta, MiZ, MUP, MRMS, HZZO, HZZ, OCD, CZSS, volonteri
Ciljne skupine/korisnici: beskućnici, naročito mladi i žene.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Sredstva su planirana unutar redovnih sredstava MDOMSP-a, Razdjel 102 MDOMSP, Glava 10205 MSPM, Aktivnost A792007 Administracija i upravljanje.
Ocjena stanja Izješće podnosi Ministarstvo zdravstva: a) Aktivnosti mjere: 1. Privremeno prihvatilište za socijalno ugrožene osobe u objektu Hotel Vis 2 u Dubrovniku – GDCK Dubrovnik pruža uslugu psihosocijalne podrške za beskućnike smještene u prihvatilištu Projekt „Psihosocijalna skrb za beskućnike u objektu privremenog smještaja“ Glavni cilj projekta je, u suradnji s nadležnim institucijama te drugim udrugama i korisnicima Prihvatilišta, osmišljavanje i organiziranje grupnih i individualnih aktivnosti različite tematike i sadržaja (radno - okupacijska terapija, sportske aktivnosti, hortikulturalne aktivnosti, savjetovanje, organizacija slobodnog vremena, «Internet kantun») kako bi se „razbila“ rutina svakodnevice i korisnicima prihvatilišta otvorili novi vidici i interesi, i na kraju ostvarili krajnji cilj, a to je integracija i osnaživanje korisnika prihvatilišta te njihovo trajno zbrinjavanje i povratak u zajednicu. Program se kontinuirano provodi od 11. kolovoza 2014. godine. Ostale aktivnosti: - Korisnicima se pruža usluga obavljanja nužnih popravaka u sobama, koji su se odnosili uglavnom na vodu i struju. - GDCK Dubrovnik pomogao je korisnicima, prema njihovim potrebama, na sljedeći način: nabavljana je hrana, higijenske potrepštine, lijekovi, odjeća, obuća, deke, posteljina, pribor za održavanje čistoće, stolci, hodalica, pelene i dr. Korisnicima su, prema njihovim iskazanim potrebama dodijeljeni i kreveti, madraci, jastuci, popluni, stolovi, stolci, kuhala i peći. Korisnicima je iz donacije podijeljeno i 320 kg mandarina. - Korisnicima se pružala pomoć vezano uz ostvarivanje različitih prava (ispunjavanje obrasca za poreznu upravu; obrasca za jednokratnu novčanu pomoć; zahtjeva za sastanak s Gradonačelnikom; zahtjeva za smještaj u stan u vlasništvu Grada Dubrovnika; pisanje prigovora na rješenje Policijske uprave; pisanje pritužbi Državnom odvjetništvu, pomoć u ostvarivanju prava na zdravstveno osiguranje, pomoć u traženju odvjetnika za rješavanje imovinsko – pravnih pitanja, pisanje pritužbe na rješenje o visini mirovine, pisanje životopisa, zamolbi za posao i dr.). - Obavljen je prijevoz teško pokretne osobe koja nema zdravstveno osiguranje do Doma zdravlja te je bio organiziran monitoring tlaka od strane našeg liječnika – volontera. - Pokrenut je predmet Službe traženja (baka – unuk) koji je još uvijek otvoren. - Od početka listopada povećana je aktivnost s jednom korisnicom koja je teško pokretna te su obavljani kontakti s liječnikom, odlazak kod liječnika po naloge za sanitetski prijevoz, organizirana je patronažna služba, njega i pomoć u kući, nabavka namirnica i dr. Prihvatilište za beskućnike Gradskog društva Crvenog križa Pula Prihvatilište za beskućnike Pula djeluje od travnja 2012. godine kao jedan od programa Gradskog društva Crvenog križa Pula. Prihvatilište pruža usluge privremenog smještaja odraslim osobama beskućnicima s prebivalištem ili uobičajenim boravištem na području Istarske županije. Tijekom

privremenog smještaja korisnicima se osigurava: prihvata, stanovanje, prehrana, nabava prijeko potrebne odjeće i obuće, održavanje osobne higijene, stručna psihosocijalna pomoć, osnovna briga o zdravlju, organizirano provođenje edukativnih i radnih aktivnosti, slobodnog vremena te druge usluge ovisno o potrebama i potencijalima korisnika.

U 2016. godini u prihvatilištu provodila su se dva projekta:

Projekt „Podrška u zajednici - TRIP B“

Projekt financiran iz ESF provodio je Dom za odrasle osobe Vila Maria u partnerstvu s Gradskim društvom Crvenog križa Pula, Udrugom invalida rada Istre, Udrugom za pomoć osobama s mentalnom retardacijom Istarske županije – Pula te Grad Pula kao pridruženi suradnik projekta. Cilj projekta je bio povećanje kvalitete socijalnih usluga, kvalitete života i zapošljivosti osoba u potrebi. U prihvatilištu su preko projekta uvedena dva elementa, i to: usluga psihosocijalne podrške koja je sačinjavala grupni i individualni rad s korisnicima i razvoj kompetencija za tržište rada i podrške poslodavcima. Kroz projekt je uključeno deset korisnika, od njih deset pet korisnika je prošlo obrazovanje za odrasle, i to za; pizza majstora, uzgajivača, sakupljača, prerađivača aromatičnog, ljekovitog i začinskog bilja i engleski jezik.

Projekt „Dnevni boravak“

Projekt je provodilo Prihvatilište za beskućnike Pula, a financiran od MDOMSP koji je za cilj imao doprinijeti smanjenju socijalne isključenosti socijalno osjetljivih skupina kroz aktivnosti dnevnog boravka koje uključuju pružanje novih socijalnih usluga za beskućnike/ce na području Istarske županije. Provedbom projekta uvedeno je niz aktivnosti, povećana kvaliteta života i aktivno uključivanje korisnika u zajednicu, te pojačane socijalne usluge na području Istarske županije.

Prenočište Crvenog križa u Kosnici GDCK Zagreb

Prihvatilište pruža usluge privremenog smještaja beskućnicima s prebivalištem na području Grada Zagreba i odraslim osobama koje se zateknu na području Grada Zagreba izvan mjesta prebivališta ili boravišta, kako slijedi:

- **Prihvat korisnika**

Prihvat korisnika uključuje upoznavanje s korisnikom, uzimanje osnovnih podataka o korisniku poradi vođenja propisane evidencije i dokumentacije, upoznavanje korisnika s radnicima i drugim korisnicima, kućnim redom, s uslugama i prostorijama Prihvatilišta, utvrđivanje i procjenjivanje osnovnih aspekata psihofizičkog i socijalnog statusa korisnika na temelju individualnog plana centra za socijalnu skrb i razgovora s korisnikom te praćenje tijekom razdoblja adaptacije.

- **Usluga stanovanja**

S obzirom da potreba za stanom, odnosno primjerenim stanovanjem ne podrazumijeva samo noćenje nego i druge ljudske potrebe, korisnicima Prihvatilišta je osiguran cjelodnevni boravak tijekom kojeg se prema osobnom afinitetu uključuju u radne aktivnosti, organizirano korištenje radnog vremena ili na neki drugi način koriste zajedničke prostorije.

- **Prehrana**

Prihvatilište će korisnicima osiguravati doručak i večeru, a ručak će konzumirati u pučkoj kuhinji ustanove Dobri dom, u skladu s Odlukom Grada Zagreba o socijalnoj skrbi.

- **Pranje osobne odjeće**

- Odjeća korisnika prati će se jedanput tjedno, a posteljno rublje dva puta tjedno.
- **Usluge socijalnog rada**
Usluge socijalnog rada uključuju: prijem korisnika - upoznavanje s novom sredinom, stručnim osobljem, kućnim redom, obvezama i pravima korisnika; pomoć pri zadovoljavanju svakodnevnih potreba; razvijanje pozitivnih interesa i navika - higijenske i radne navike; podrška u radno-okupacijskim aktivnostima; pomoć pri ishođenju osobnih dokumenata i ostvarivanja zdravstvene zaštite; pružanje stručne potpore za socijalno uključivanje ili reintegraciju – pomoć pri ostvarivanju prava iz sustava socijalne skrbi, pomoć pri zapošljavanju, stručni i savjetodavni rad, suradnja s obitelji korisnika, suradnja s nadležnim centrima za socijalnu skrb i ostalim nadležnim tijelima, izrada individualnog programa rada te davanje prijedloga za primjenu drugih oblika skrbi; individualni i grupni rad, priprema korisnika za izlazak te otklanjanje poteškoća u prilagodbi za druge oblike skrbi; vođenje evidencije i dokumentacije o korisnicima.
- **Pomoć pri socijalnom uključivanju**
Pomoć pri socijalnom uključivanju uključuje: pružanje podrške i savjetovanje; prevencija rizičnih oblika ponašanja; podrška u razvijanju pozitivnih interesa i navika - higijenskih i radnih, poticanje razvijanja primjerenih oblika ponašanja; strukturiranje dnevnih aktivnosti, organiziranje radionica životnih vještina - psiholoških i socijalnih vještina te poticanje na usvajanje istih, organiziranje i provođenje kreativnih radionica te radno-okupacijskih aktivnosti; motiviranje za sudjelovanje u različitim aktivnostima, provođenje sportskih i rekreacijskih, edukacijskih, kulturnih, zabavnih i drugih aktivnosti u svrhu poboljšanja funkcionalnih sposobnosti korisnika; pomoć u zadovoljavanju svakodnevnih potreba i obavljanja svakodnevnih aktivnosti; pomoć pri rješavanju konfliktnih i drugih kriznih situacija, uspostava i održavanje socijalnih odnosa; pomoć pri zapošljavanju.
- **Briga o zdravlju**
Briga o zdravlju u Prihvatilištu uključuje: praćenje općeg zdravstvenog stanja, edukaciju korisnika, osiguranje hitne medicinske pomoći, pružanje prve pomoći u okviru osposobljenosti medicinske sestre, pomoć pri nabavci lijekova, pomoć pri održavanju osobne higijene i druge usluge u cilju zaštite zdravlja korisnika.
- **Slobodno vrijeme i radna okupacija**
Osnovni oblik radne terapije koji se provodi u Prihvatilištu je osposobljavanje i pomaganje korisnicima u obavljanju svakodnevnih aktivnosti koji proizlaze iz obaveza utvrđenih aktom o kućnom redu Prihvatilišta, a odnose se na održavanje osobne higijene i čistoće soba u kojima borave korisnici.
Uključivanje korisnika u radionice u kojima se izrađuju predmeti od glinamola, gipsa, suhog cvijeća, vune, konca i dr. u početku nije naišlo na odaziv korisnika, posebno muškaraca. S vremenom stanje se poboljšalo posebno uključivanjem osoba starije životne dobi koji izrađuju određene predmete.
- **Druge usluge prema individualnim potrebama korisnika**
Korisnicima će se pružati i druge usluge sukladno individualnim potrebama kao što su:
 - prijevoz liječniku korisnika koji ne mogu koristiti javni prijevoz,
 - nabava lijekova i sanitetskog materijala,
 - pomoć pri ishođenju osobnih dokumenata za identifikaciju,
 - pravna pomoć pri pisanju prigovora i žalbi,
 - nabava odjeće i obuće koja se ne nabavi putem donacije,

- pomoć u ostvarivanju prava iz područja zdravstvene i socijalne zaštite,
- pomoć pri povratku u mjesto stalnog prebivališta i dr.

Projekt „Novi početak“

MDOMSP na temelju poziva za prijavu projekata usmjerenih borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, odobrilo je financijsku potporu za jednogodišnji projekt usmjeren razvoju i širenju usluga za beskućnike u lokalnoj zajednici.

Sažetak: Srednjoškolskim obrazovanjem mladih beskućnika, edukacijama za traženje posla, treningom socijalnih vještina, uključivanjem u volonterski rad radno sposobnih korisnika, poboljšat će se njihove radne kompetencije, a zapošljavanje omogućiti socijalno uključivanje.

Ovim projektom nastavljen je projekt Stambena zajednica za mlade beskućnike koji je proveden u 2015. godini.

Projekt „Stambena zajednica za mlade beskućnike“

MDOMSP na temelju poziva za prijavu trogodišnjih programa usmjerenih borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, odobrilo je financijsku potporu za trogodišnji program usmjeren razvoju i širenju usluga za beskućnike u lokalnoj zajednici.

Sažetak programa: Osnivanjem stambene zajednice, mladim beskućnicima poboljšati smještajne uvjete, kroz grupni i individualni rad poboljšati socijalne i radne vještine, zaposliti ih i uključiti u život u zajednici.

Ostale aktivnosti:

- Povodom Svjetskog dana beskućnika održana je Konferencija o beskućništvu u organizaciji Crvenog križa Zagreb, Caritasa zagrebačke nadbiskupije i Hrvatske mreže za beskućnike.
- Tiskan je Vodič za beskućnike u pripremi kojeg je sudjelovao radnik Crvenog križa. Vodič je tiskan u nakladi od 400 primjeraka od kojih je 250 podijeljeno korisnicima Prihvatilišta i dnevnog centra Doma Nade.
- Crveni križ je organizirao Deseti nacionalni susret o beskućnicima. Cilj skupa bio je razmjena znanja i iskustva u radu s beskućnicima, ponajprije radi iniciranja konkretnih promjena za učinkovitiji sustav te jasniju strategiju smanjenja beskućništva u Republici Hrvatskoj.
- U suradnji s Društvom studenata socijalnog rada na Trgu bana Jelačića obilježen je Svjetski dan beskućnika.
- Večera ljubavi - Studenti socijalnog rada i ove su godine priredili božićnu večeru za korisnike Prihvatilišta za beskućnike. Večeri je nazočilo 95 korisnika.
- U 2016. godini, radnici Prihvatilišta su sudjelovali u provedbi zaključaka HMB-a i Nacionalnog susreta koji se odnose na: suzbijanje stigmatiziranja beskućnika, osvješćivanju javnosti o problemima i potrebama beskućnika, davanje primjedbe i prijedloge za zakonska rješenja, davanje prijedloga za provedbene propise u dijelu koji se odnosi na beskućnike i beskućništvo, iniciranje donošenja strategije za borbu protiv siromaštva i socijalne isključenosti, stvaranje mreže „zagovorača“ prava beskućnika, izrade jedinstvene evidencije beskućnika poradi planiranja mjera za njihovu zaštitu na svim razinama uvažavajući propisano vođenje evidencije od strane nadležnog ministarstva za socijalnu skrb i ostvarivanje statusnih prava beskućnika.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

1. **Privremeno prihvatilište za socijalno ugrožene osobe u objektu Hotel Vis 2 u Dubrovniku – GDCK Dubrovnik pruža uslugu psihosocijalne podrške za beskućnike smještene u prihvatilištu**

Interna izvješća i Izvješće o provedbi projekta za 2016. godinu za Grad Dubrovnik.

U Prihvatilištu se na dan 31. prosinca 2016. godine nalazilo **36 osoba** različitog radnog statusa i izvora prihoda. Spolna struktura korisnika Prihvatilišta je sljedeća: 9 je osoba ženskog spola, a 27 osoba muškog spola. Četiri osobe starije je od 65 godina (2 žene i 2 muškarca). Prema obiteljskom statusu u Prihvatilištu su smještene četiri obitelji: jedna peteročlana obitelj, jedna tročlana obitelj; dvije dvočlane obitelji (ukupno 12 osoba) i 24 osobe koje su samci. Prema radnom statusu ima razvojačenih hrvatskih branitelja, hrvatskih ratnih vojnih invalida, umirovljenika, nezaposlenih osoba i osoba pod skrbništvom. A prema izvorima prihoda nalaze se osobe koje primaju zajamčenu minimalnu naknadu, odnosno raniju pomoć za uzdržavanje i osobe koje primaju mirovinu.

U izvještajnom razdoblju obavljeno je **422 razgovora** s korisnicima Prihvatilišta. Razgovori su trajali od desetak minuta do tri sata. Razgovori su vođeni osim u prostorima u Visu 2, sobama korisnika po potrebi i u prostorima GDCK Dubrovnik. Razgovori su uglavnom bili vezani uz: osobne probleme, pojašnjavanje osobne situacije vezane uz smještaj u Prihvatilištu, rješavanje problema s ovisnošću o alkoholu i/ili drogama.

2. Prihvatilište za beskućnike Gradskog društva Crvenog križa Pula

Praćenje provedbe projekta odvijalo se interno, te su za praćenje bili zaduženi voditelj i izvoditelj projekta. Kao mehanizam za upravljanje projektom služili su redovni sastanci tima na kojima se provodila analiza provedenog, razgovaralo o zadovoljstvu korisnika pruženom uslugom, te se radilo na redovnom i sustavnom praćenju napretka u odnosu na planirano. Kroz sve aktivnosti vodila se evidencija o sudjelovanju korisnika i volontera u svim aktivnostima, te razni zapisnici. Sudionici su popunjavali evaluacijske listiće svaka tri mjeseca za svaku pojedinu aktivnost. Također u sklopu programa angažiran je vanjski evaluator koji će za svaku godinu programa pripremiti izvješće.

Kapacitet prihvatilišta je za 11 korisnika, tri ženska i osam muških mjesta. Trenutno se u prihvatilištu nalazi 10 korisnika, a tokom 2016. godine kroz prihvatilište je prošlo **18 korisnika**. Kroz pet godina djelovanja preko 70 korisnika je koristilo usluge prihvatilišta, većini korisnika pri izlazu iz prihvatilišta riješen je status i aktivno su uključeni u lokalnu zajednicu. Uglavnom muška populacija, lošeg psiho-fizičkog stanja, prosjek oko 50 godina, jedan veći dio njih bez osobne iskaznice i osnovnog zdravstvenog osiguranja. Program Prihvatilišta za beskućnike Pula sufinanciran je od Grada Pule i Istarske županije.

3. Prenočište Crvenog križa u Kosnici Gradskog društva Crvenog križa Zagreb

Prijem korisnika

Tijekom 2016. godine zaprimljeno je 105 zahtjeva za privremeni smještaj. Realiziran je smještaj **103 korisnika**, a odbijen je prijem 2 korisnika zbog zdravstvenog stanja i nemogućnosti Prihvatilišta da im osigura odgovarajući skrb.

Usluge socijalnog rada

U okviru ovih usluga važno je istaći slijedeće rezultate:

- po zahtjevima CZSS glede prijema postupilo se u 105 slučajeva,
- za 21 korisnika je ishođena zdravstvena zaštita,
- pomoć pri ishođenju osobnih dokumenata pružena je 25-trojici korisnika,
- pomoć pri ostvarivanju materijalnih prava iz sustava socijalne skrbi (popuna zahtjeva, pisanje preporuka, ishođenje propisane dokumentacije i sl.) pružena je u 108 slučajeva,
- centrima za socijalnu skrb upućeno je 32 prijedloga za primjereniji smještaj korisnika,

- CZSS je upućeno 46 prijedloga za izmjenu i dopunu individualnih planova korisnika,
- podrška i pomoć (pisanje molbe, životopisa, ukazivanje na oglašena radna mjesta) u vezi zapošljavanja pružena je 50 korisnika,
- sudjelovanje u dopuni i izradi individualnih planova korisnika.

Prosječno tijekom dana 9 korisnika zatraži razgovor sa socijalnim radnicama, najčešće zbog potrebe korisnika za razgovorom, ali i traženja pomoći u vezi ostvarivanja prava iz socijalne skrbi, zdravstvenog i mirovinskog osiguranja, pomoć pri ishođenju raznih osobnih dokumenata itd.

Poseban problem je rješavanje pitanja prebivališta/boravišta korisnika za što je korisnicima osigurana cjelovita pomoć posebno pri pribavljanju domovnice i rodnog lista.

Konfliktne situacije su svakodnevne, a rješavaju se razgovorom ili premještajem jednog od korisnika u drugu sobu, a ponekad i prekidom smještaja.

Briga o zdravlju

Veliki problem predstavljaju zdravstveno neosigurane osobe u slučaju bolesti, osobe s mentalnim oštećenjem zbog odbijanja hospitalizacije te osobe ovisne o alkoholu. Tijekom 2016. g. 6 korisnika je upućeno na liječenje od alkohola od čega 4 apstinira.

Vođenje dokumentacije i evidencije o korisnicima

Dokumentacija i evidencija o korisnicima Prihvatišta vodi se sukladno Pravilniku ministarstva nadležnog za socijalnu skrb u elektroničkom obliku u aplikaciji DOMEK i u osobnom dosjeu korisnika.

U 2016. godini pristupilo se izradi nove aplikacije koja bi uz propisano vođenje evidencije i dokumentacije o korisnicima, omogućila izradu potrebnih analiza i izvješća te razmjenu potrebnih informacija s centrima za socijalnu skrb. U rujnu 2015. g., ministrica nadležna za poslove socijalne skrbi donijela je Pravilnik o vođenju evidencije i dokumentacije pružatelja socijalnih usluga. U aplikaciji se sukladno Pravilniku izvršilo usklađivanje te dorade sukladno potrebama Prihvatišta.

Nositelji/sunositelji:

a) Nositelj mjere: MDOMSP

b) Sunositelji: GDCK Dubrovnik, GDCK Pula i GDCK Zagreb, Grad Dubrovnik, Grad Pula, Grad Zagreb, CZSS

Ciljne skupine/korisnici: beskućnici

Izvor financiranja/sufinanciranja:

a) Državni proračun: MDOMSP

b) Ostali izvori: JLP(R)S, GDCK, Europski socijalni fond

- 1. Privremeno prihvatilište za socijalno ugrožene osobe u objektu Hotel Vis 2 u Dubrovniku – GDCK Dubrovnik pruža uslugu psihosocijalne podrške za beskućnike smještene u prihvatilištu**

Projekt „Psihosocijalna skrb za beskućnike u objektu privremenog smještaja“

Izvor financiranja: Grad Dubrovnik, Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo

- 2. Prihvatilište za beskućnike Gradskog društva Crvenog križa Pula**

Projekt „Podrška u zajednici - TRIP B“

Izvor financiranja: Europski socijalni fond, GDCK Pula - partner

Projekt „Dnevni boravak“

Izvor financiranja: MDOMSP

3. Prenočište Crvenog križa u Kosnici Gradskog društva Crvenog križa Zagreb **Prihvatište se financira iz proračuna Grada Zagreba.**

Projekt „Novi početak“

MDOMSP na temelju poziva za prijavu projekata usmjerenih borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, odobrilo je financijsku potporu za jednogodišnji projekt usmjeren razvoju i širenju usluga za beskućnike u lokalnoj zajednici.

Projekt „Stambena zajednica za mlade beskućnike“

MDOMSP na temelju poziva za prijavu trogodišnjih programa usmjerenih borbi protiv siromaštva i socijalne isključenosti, odobrilo je financijsku potporu za trogodišnji program usmjeren razvoju i širenju usluga za beskućnike u lokalnoj zajednici.

Ocjena stanja (obrazloženje):

1. Privremeno prihvatište za socijalno ugrožene osobe u objektu Hotel Vis 2 u Dubrovniku – GDCK Dubrovnik pruža uslugu psihosocijalne podrške za beskućnike smještene u prihvatilištu

Izazovi u provođenju programa u Prihvatilištu jesu: odbijanje korisnika na poziv za zajedničke akcije, nemotiviranost za promjenu ponašanja, ravnodušnost i orijentiranost za novčana primanja od institucija koji se uglavnom raspoređuju za razne oblike ovisnosti. Veliki je problem što je dosta korisnika već naviklo na ovakav tip smještaja jer su smješteni po hotelima još od Domovinskog rata. Ovakav tip smještaja nije poticajan za odlazak iz Prihvatilišta. Također, česti su konflikti među korisnicima zbog raznih razloga, a sam prostor prihvatilišta bez nadzora, otvoren na nekoliko mjesta te se može bez problema ući „sa strane“, prespavati i u njemu boraviti.

2. Prihvatište za beskućnike Gradskog društva Crvenog križa Pula

GDCK Pula od 2013. godine dio je Hrvatske mreže za beskućnike, a od 2015. godine njegov predstavnik izabran je u podpredsjedništvo mreže. Cilj mreže je okupljanje i povezivanje svih pravnih i fizičkih osoba zainteresiranih za rad na unapređenju skrbi o beskućnicima i sličnim socijalno isključenim skupinama građana, promicanje prava beskućnika i aktivno kontinuirano i sustavno zajedničko djelovanje radi uspostave trajnog foruma za zagovaranje prava beskućnika i interesa pravnih osoba koje skrbe o njima.

3. Prenočište Crvenog križa u Kosnici Gradskog društva Crvenog križa Zagreb

Prihvatište je ostvarilo partnerske odnose i uspostavilo suradnju s drugim pružateljima usluga i pomoći beskućnicima na području Grada Zagreba i RH. Radnici Prihvatilišta aktivno sudjeluju u provedbi zajedničkih aktivnosti HMB poradi promicanja prava i unapređenja skrbi o beskućnicima u RH. HMB je članica Federacija nacionalnih organizacija koje rade s beskućnicima (FEANTSA). Stručni radnici Prihvatilišta su nositelji najvažnijih aktivnosti HMB koja je rezultirala uključivanjem Prihvatilišta, odnosno Crvenog križa u kreiranje politike skrbi o beskućnicima na nacionalnoj i europskoj razini.

HMB i Crveni križ Zagreb su jedni od 6 pravnih osoba, osnivača Hrvatske mreže protiv siromaštva koja u okviru svoje programske aktivnosti doprinosi poboljšanju skrbi o beskućnicima i prevenciji beskućništva.

Preporuke za naredno razdoblje:

1. **Privremeno prihvatilište za socijalno ugrožene osobe u objektu Hotel Vis 2 u Dubrovniku – GDCK Dubrovnik pruža uslugu psihosocijalne podrške za beskućnike smještene u prihvatilištu**

Daljnje nastojanje Grada Dubrovnika za rješavanje za uspostavu Prihvatilišta za beskućnike umjesto dosadašnjeg Privremenog prihvatilišta. Planira se kupnja kuće u kojoj bi bilo smješteno Prihvatilište za beskućnike s obzirom da postoji problem s vlasništvom objekta koji se trenutno koristi za smještaj beskućnika.

2. **Prihvatilište za beskućnike Gradskog društva Crvenog križa Pula**

S obzirom da prihvatilište pruža usluga smještaja za cijelu Istarsku županiju (kapacitet za 11 korisnika) evidentno je da postoje potrebe za proširenjem kapaciteta do dvadesetak korisnika, dok se program i pružene usluge ocjenjuju zadovoljavajućim.

3. **Prenočište Crvenog križa u Kosnici Gradskog društva Crvenog križa Zagreb**

Volonteri se rijetko uključuju u volonterski rad u Prihvatilištu zbog dislociranosti. Što se tiče prijevoznih veza, Grad Zagreb je osigurao ZET-ovu liniju koja vozi od Kvaternikovog trga do Zračne luke „Franjo Tuđman“. Očekuje se da bi to moglo potaknuti volontere da se u većem broju uključe u razne aktivnosti.

Ocjena stanja:

U 2016. godini aktivnosti su provodila gradska društva Crvenog križa te je mjera djelomično provedena.

Preporuke za naredno razdoblje: /

Mjera 2: Osiguravanje i unapređenje usluga i programa koji potiču zapošljavanje i potpora programima usmjerenih jačanju beskućnika za samostalni život

a) aktivnosti mjere:

- raspisivanje Poziva za prijavu programa i projekata usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji u život zajednice socijalno osjetljivih skupina.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- analiza izvješća o provedbi financiranih programa.

Realizirano:

- Raspisan je Poziv za prijavu programa i projekata usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji u život zajednice socijalno osjetljivih skupina
- U okviru prioritarnog područja 1. financira se 12 trogodišnjih programa usmjerenih razvoju i širenju usluga za beskućnike u lokalnoj zajednici kao što su: dnevni boravci, stambene zajednice, podrška u integraciji i uključivanju u život zajednice i podrsci pri zapošljavanju i razvoju novih vještina beskućnika i to:
 - Grad Zagreb: 5 programa; Istarska županija: 1 program; Karlovačka županija: 1 program; Primorsko-goranska županija: 2 programa; Osječko-baranjska županija: 1 program; Splitsko-dalmatinska županija: 1 program i Varaždinska županija: 1 program.

Nositelji/sunositelji

nositelj mjere: MDOMSP

sunositelj: JLS, OCD, vjerske zajednice i drugi

Ciljne skupine/korisnici: beskućnici

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun: /

Ostali izvori:

Sredstva iz dijela prihoda od igara na sreću

Planirano: 2.500.000,00 kn - Razdjel 12 MDOMSP, Glava 10205 MSPM, program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A734189 Udruge u socijalnoj skrbi, račun 3721 Naknade građanima i kućanstvima u novcu – IZVOR 41

Realizirano: 1.250.000,00 kn (prva rata) - Razdjel 12 MDOMSP, Glava 10205 MSPM, program 4002 Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A734189 Udruge u socijalnoj skrbi, račun 3721 Naknade građanima i kućanstvima u novcu – IZVOR 41.

Ocjena stanja:

Radi poboljšanja skrbi o beskućnicima u 2016. godini raspisan je Poziv za prijavu programa i projekata usmjerenih smanjenju i prevenciji socijalne isključenosti te socijalnom uključivanju i integraciji u život zajednice socijalno osjetljivih skupina u kojem su beskućnici u 1. prioritetu unutar programskog financiranja (trajanje 36 mjeseci) te se financiraju „Trogodišnji programi usmjereni razvoju i širenju usluga za beskućnike u lokalnoj zajednici kao što su: dnevni boravci, stambene zajednice, podrška u integraciji i uključivanju u život zajednice i usmjereni podršci pri zapošljavanju i razvoju novih vještina beskućnika“

U 2016. godini odobrena je financijska potpora u ukupnom iznosu od 2.500.000,00 kn za 12 trogodišnjih programa usmjerenih razvoju i širenju usluga za beskućnike u lokalnoj zajednici te je sukladno ugovorenim obavezama iste godine za provedbu navedenih programa isplaćena polovica odobrenog iznosa, a ostatak je ostao za realizaciju u 2017. godini.

Preporuke za naredno razdoblje:

Potrebno je nastaviti poticati OCD na veće iskorištavanje dostupnih sredstava usmjerenih beskućnicima, naročito u partnerstvu s JLS.

Glavna strateška aktivnost:

2.4.5. Pružanje potpore programima psihosocijalne zaštite skupinama kojima prijeti socijalna isključenost

Mjera 1: Financiranje višegodišnjih programa kojima je cilj osnaživanje pripadnika ranjivih skupina za njihovo ponovno uključivanje u život i tržište rada

a) aktivnosti mjere:

Osiguravanje financijske potpore za:

- udruge OSI i udruge koje djeluju u korist OSI i
- udruge koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

način praćenja

- polugodišnja i godišnja izvješća.

Realizirano:

- tijekom lipnja 2016. godine dostavljena su izvješća o provedbi druge godine (1.6.2015.- 31.5.2016. godine) programa koja su do kolovoza analizirana,
- do 15.11.2016. godine dostavljena su polugodišnja izvješća za treću godinu provedbe (1.6.2016.- 31.5.2017. godine), koja su tijekom prosinca 2016. godine analizirana.

pokazatelji učinka:

- Za provedbu trogodišnjih programa kojima je cilj osnaživanje pripadnika ranjivih skupina za njihovo ponovno uključivanje u život i tržište rada, financijska potpora odobrena je pet (5) udruga OSI, u ukupnom iznosu od 970.000,00 kn i šest (6) udruga koje se bave socijalno humanitarnom djelatnošću, u ukupnom iznosu od 998.000,00 kn.
- U svakoj (prvoj, drugoj i trećoj) godini provedbe trogodišnjih programa kroz 11 programa vezanih za osnaživanje pripadnika ranjivih skupina za njihovo ponovno uključivanje u život i

tržište rada, uključeno je ukupno 1.000 korisnika.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MDOMSP sunositelj: OCD
Ciljne skupine/korisnici: djeca i mladi bez odgovarajuće roditeljske skrbi, djeca i mladi s problemima u ponašanju, djeca s teškoćama u razvoju i mladi s invaliditetom, odrasle OSI (osobe s dugotrajnim tjelesnim, mentalnim/psihičkim, intelektualnim i osjetilnim oštećenjem), žrtve nasilja u obitelji, beskućnici i druge socijalno ugrožene skupine.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Sredstva su osigurana u DPRH za 2016. godinu u razdjelu 102 MDOMSP glava 10205, program 4006 – Socijalno osnaživanje OSI, Aktivnost A754019 – Odobravanje financijske potpore za programe i projekte usmjerene djeci s teškoćama u razvoju i odraslim OSI, račun 3811- Prihod od igara na sreću – IZVOR 41 i glava 10205, program 4002 - Skrb za socijalno osjetljive skupine, Aktivnost A734189 - Udruge u socijalnoj skrbi, račun 3721- Naknade građanima i kućanstvima u novcu – IZVOR 41. Planirano: 1.968.000,00 kn Realizirano: 1.968.000,00 kn
Ocjena stanja: MDOMSP kroz trogodišnji program “Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju OCD“, koji provode udruge OSI, udruge koje djeluju u korist OSI i udruge koje se bave socijalnom i humanitarnom djelatnošću, u razdoblju od 2014.- 2017. osiguralo je financijske potpore za: - 92 udruge OSI i udruge koje djeluju u korist OSI i - 40 udruga koja se bavi socijalnom i humanitarnom djelatnošću. Za provedbu programa kojima je cilj osnaživanje pripadnika ranjivih skupina za njihovo ponovno uključivanje u život i tržište rada odabrano je 11 udruga, te je za njihovo financiranje osigurano 1.968.000,00 kn za svaku godinu provedbe. Provedba trogodišnjeg programa započela je u 2014. godini i trajat će do 2017. godine. U provedbi nije bilo problema. Rezultati za 2016. godinu nisu mjerljivi jer je treća godina provedbe do 31.05.2017. godine, nakon čega će se kroz analizu izvješća za treću godinu dobiti realna slika provedbe i mjerljivi rezultati.
Preporuke za naredno razdoblje: Nastaviti financiranje i provedbu programa i u narednom razdoblju, tj. do kraja treće godine provedbe (2017. godina) kao i objava novog Poziva za pružanje istih ili sličnih usluga.
Mjera 2: Razvoj volonterstva i dobrosusjedske pomoći
a) aktivnosti mjere: - izrada prijedloga Nacionalnog programa za razvoj volonterstva 2016.-2019., - izrada prijedloga Operativnog plana provedbe Nacionalnog programa za razvoj volonterstva, - poticanje razvoja volonterstva kroz financiranje projekata lokalnih i regionalnih volonterskih centara b) Način praćenja/pokazatelji učinka: - izrađen nacrt Nacionalnog programa za razvoj volonterstva, - potpisani ugovori za financiranje projekata lokalnih i regionalnih volonterskih centara. Realizirano: - Izrađen je nacrt Nacionalnog programa za razvoj volonterstva i upućen na mišljenja nadležnim tijelima te Nacionalnom odboru za razvoj volonterstva. - U odnosu na poticanje razvoja volonterstva kroz financiranje projekata lokalnih i regionalnih volonterskih centara, Ministarstvo je u 2016. godini raspisalo Poziv za prijavu jednogodišnjih projekata lokalnih volonterskih centara temeljem kojeg je odobreno financiranje 15 projekata

lokalnih volonterskih centara u ukupnom iznosu od 1.850.000,00 kuna. - Ministarstvo je tijekom 2015. godini raspisalo poziv za prijavu trogodišnjih programa regionalnih volonterskih centara temeljem kojeg su sklopljeni ugovori za financiranje 4 regionalna volonterska centra: Zagreb, Osijek, Rijeku i Split. - U 2016. godini u tijeku je bila druga godina provedbe programa regionalnih volonterskih centara, a za što je osigurano i isplaćeno 925.028,00 kuna. - Podupiranjem razvoja volonterskih centara u RH, osiguravaju se podržavajući mehanizmi za razvoj volonterstva na lokalnoj razini; volonterski centri okupljaju zainteresirane volontere i usmjeravaju ih na organizatore volontiranja sukladno izraženim interesima, a istodobno pružaju i edukaciju, pomoć i podršku organizatorima volontiranja kako bi što uspješnije organizirali i koordinirali volonterske aktivnosti. Također, volonterski centri osiguravaju kvalitetu volonterskih programa i usluga, promiču vrijednosti volontiranja, promoviraju primjere dobre prakse te poduzimaju druge aktivnosti s ciljem jačanja volonterstva u zajednici u kojoj djeluju.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MDOMSP sunositelj: nositelji i sunositelji mjera određeni prijedlogom Nacionalnog programa za razvoj volonterstva (TDU, JLS, JP(R)S, neprofitne organizacije i dr.)
Ciljne skupine/korisnici: potencijalni volonteri, naročito mlade i starije osobe, korisnici te organizatori volontiranja, (udruge, zaklade i fundacije, ustanove, JLS, JP(R)S, TDU).
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: razdjel 102, glava 10205 MDOMSP, program 4002, Skrb za socijalno osjetljive skupine, A 754006 Razvoj volonterstva u Republici Hrvatskoj, račun 3811, izvor 41 Planirano: 1.850.000,00 kuna za projekte lokalnih volonterskih centara i 925.028,00 kuna za programe regionalnih volonterskih centara Realizirano: 1.850.000,00 kuna za projekte lokalnih volonterskih centara i 925.028,00 kuna za programe regionalnih volonterskih centara
Ocjena stanja: U svrhu poticanja, podržavanja i daljnjeg širenja volontiranja kao važnog elementa razvoja ukupnog socijalnog kapitala zasnovanog na društvu koje vrednuje doprinos volontiranja i otvara jednake mogućnosti za sudjelovanje na načelima dobrovoljnosti, inkluzivnosti i aktivizma, izrađen je Konačni prijedlog Nacionalnog programa za razvoj volonterstva za razdoblje 2016. – 2019. te Konačni prijedlog Operativnog plana provedbe Nacionalnog programa za razvoj volonterstva, proces usvajanja nije završen do kraja 2016. godine. MDOMSP kroz izradu Nacionalnog programa za razvoj volonterstva želi nadograđivati aktivnosti kojima se stvara poticajno okruženje za daljnji razvoj volonterstva, u političkom, društvenom i ekonomskom smislu. U dosadašnjem razdoblju volonterstvo se promatralo isključivo kao sektorska politike u nadležnosti MDOMSP, no kako ono zadire u sektorske politike brojnih drugih tijela i daje svoj doprinos na brojnim područjima društvenog razvoja, ovim programom nastoji se proširiti krug dionika uključenih u njegov razvoj. U odnosu na razvoj volonterstva kroz financiranje projekata lokalnih volonterskih centara i programa regionalnih volonterskih centara, nastavljeno je s dotadašnjom pozitivnom praksom financiranja razvoja volonterskih centara koji su bitan dio volonterske infrastrukture u RH.
Preporuke za naredno razdoblje: Donijeti Nacionalni program za razvoj volonterstva te pripadajući OP i započeti s njegovom provedbom.

2. 5. Strateško područje: Pristup zdravstvenom sustavu

Nositelj strateškog područja: *Ministarstvo zdravstva*

Preustroj i razvoj bolnica u RH, uz regionalnu funkcionalnu integraciju bolničkih ustanova, povećanje kapaciteta dnevnih bolnica, povećanje kapaciteta za kronično liječenje i palijativnu skrb, te razmjerno smanjenje akutnih stacionarnih bolničkih kapaciteta u cilju je povećanja učinkovitosti, djelotvornosti, održivosti i dostupnosti bolničke zdravstvene zaštite.

Cilj ulaganja u razvoj Osnovne mreže telemedicinskih centara je podizanje kvalitete života i zaustavljanje migracija stanovništva na udaljenim područjima te osiguranje uvjeta kojima će se zadržati mlađe stanovništvo na ruralnim područjima uz mogućnost osobnog i profesionalnog usavršavanja kroz upotrebu informacijsko-komunikacijskih sustava. Svrha je smanjiti na najmanju moguću mjeru teškoće u dostupnosti zdravstvenoj zaštiti koje imaju stanovnici otočnih i pojedinih ruralnih područja, gdje je zdravstvena zaštita svedena na povremene dolaske liječnika, uz otežanu opskrbu lijekovima i otežan prijevoz u slučaju hitnosti.

Psihosocijalna potpora socijalno najugroženijem stanovništvu i omogućavanje pravilne prehrane u smislu zadovoljavajuće opskrbe hranjivim i zdravstveno ispravnim namirnicama je preduvjet opstanka i zaštite zdravlja ljudi, otklanjanje socijalne ugroženosti i podizanje kvalitete života socijalno najugroženijeg stanovništva.

Kontinuirano se provode aktivnosti u cilju uspostave sustava praćenja podataka koji sada nedostaju u sustavu i kontinuirane zdravstvene skrbi, promicanja zdravlja, ranog otkrivanja zaraznih i kroničnih nezaraznih bolesti te sprječavanja širenja preventabilnih zaraznih bolesti među ranjivim skupinama kao što su romska djeca i žene Romkinje, te beskućnici, tražitelji azila i stranci koji nezakonito borave u RH smješteni u prihvatilištima, kao i sprječavanje širenja zaraznih bolesti u općoj populaciji.

Zdravlje romske djece treba još uvijek ostati predmet posebne skrbi, imajući na umu loše uvjete života u segregiranim romskim naseljima i područjima s visokom koncentracijom romske populacije te nisku razinu svijesti i znanja za pružanje odgovarajuće skrbi te zaštitu zdravlja djece i načinima prevencije pojave infektivnih bolesti poput hepatitisa i dizenterije, takozvanih „bolesti prljavih ruku“, koje se prenose kontaminiranom hranom i vodom. Također, i zdravlje beskućnika i ilegalnih imigranata u prihvatilištima treba biti predmet posebne skrbi, uzimajući u obzir specifične uvjete života i povremeno vrlo velik broj osoba u prihvatilištima, te da tražitelji azila i stranci koji nezakonito borave u RH dolaze iz različitih zemalja, koje su često visoko rizične za neke teške zarazne bolesti.

Temeljem Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju u 2016. godini uplaćeno je putem Državne riznice sveukupno 480.000.00,00 kn premija DZO za police (875.502) na teret DPRH koje uključuju i osigurane osobe po prihodovnom cenzusu, dok su troškovi zdravstvene zaštite za navedene police u istom razdoblju iznosile 533.234.067,18 kn te zajedno sa procijenjenim troškovima administracije i upravljanja od 32.000.000,00 ukupno iznose 565.234.067,18 kn dakle 85.234.067,18 kn više od uplaćene premije. Od plaćanja sudjelovanja temeljem Zakona o obveznom zdravstvenom osiguranju oslobođeni su osiguranici koji boluju od određenih bolesti. Također, određene kategorije osiguranika direktno su oslobođene plaćanja DZO-a ukoliko ispunjavaju propisane kriterije (prihodovni cenzus), a DZO za njih osigurava se iz Državnog proračuna.

Potreba za daljnjim razvojem sustavne skrbi ratom traumatiziranih osoba proizlazi iz činjenice da je oko 25% stanovnika RH tijekom Domovinskog rata bilo izloženo izravnom ratnom stresu. Dugoročne posljedice koje rat ostavlja na tjelesno i psihičko zdravlje osoba koje su žrtve primarne i sekundarne viktimizacije zahtjeva posebno organiziran sustav skrbi te njegov daljnji razvoj koji uključuje programe psihosocijalne integracije u društvo te poboljšanje

kvalitete življenja ove posebno ranjive socijalne skupine. Dosadašnja iskustva i velik broj zabilježenih intervencija u okviru Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata upućuju na daljnju potrebu kontinuirane i posebno organizirane psihosocijalne i zdravstvene pomoći obzirom na posebnosti pristupa i potrebite pomoći braniteljskoj i stradalničkoj populaciji.

2.5. Strateško područje: Pristup zdravstvenom sustavu i dugotrajna skrb
Nositelj strateškog područja: Ministarstvo zdravstva
Glavna strateška aktivnost:
2.5.1. Zdravstvena zaštita najranjivijih skupina poboljšanjem dostupnosti zdravstvene zaštite
Mjera 1: Reorganizacija bolničkih djelatnosti
a) aktivnosti mjere: - provedba aktivnosti Nacionalnog plana razvoja KBC, KB-a, klinika i OB u RH 2015.-2016., - povećanje kapaciteta dnevne bolnice, povećanje ukupnog broja „obrtaja“ pacijenata u dnevnim bolnicama b) Način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - Redovna i izvanredna izvješća o provedbi, - Osnovano Stručno povjerenstvo za ocjenu usklađenosti EU projekata sa strateškim okvirom u području zdravstva. Realizirano: U okviru OP „Konkurentnost i kohezija“ 2014.-2020. objavljen je Ograničeni poziv na dostavu projektnih prijedloga za dodjelu bespovratnih sredstava pod nazivom "Poboljšanje isplativosti i pristupa dnevnim bolnicama i/ili dnevnim kirurgijama". Ukupna raspoloživa bespovratna sredstva namijenjena su povećanju isplativosti i održivost zdravstvenog sustava u RH kroz poboljšanje učinkovitosti i pristupa dnevnim bolnicama i dnevnim kirurgijama smanjenjem broja prijema na akutne bolničke odjele obuhvaćene Nacionalnim planom razvoja KBC, KB, klinika i općih bolnica u RH od 2015. do 2016. godine za najmanje 10%. pokazatelji učinka: - Povećan broj pacijenata liječenih u dnevnim bolnicama. Realizirano: - MiZ je izdalo ocjene usklađenosti EU projekata sa strateškim okvirom u području zdravstva za 18 bolnica
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MiZ sunositelj: bolničke zdravstvene ustanove i HZZO
Ciljne skupine/korisnici: svi pacijenti, posebno ranjive skupine – djeca, osobe starije životne dobi, palijativni i kronični bolesnici, osobe s duševnim smetnjama
Izvor financiranja/sufinanciranja: a) Državni proračun: Planirano: redovna financijska sredstva za bolničku zdravstvenu zaštitu i specijalističko – konzilijarnu zdravstvenu zaštitu na pozicijama HZZO Realizirano: redovna financijska sredstva za bolničku zdravstvenu zaštitu i specijalističko – konzilijarnu zdravstvenu zaštitu na pozicijama HZZO b) ostali izvori: OP „Konkurentnost i kohezija“ 2014.-2020.

Ocjena stanja:

Provedba aktivnosti mjera definiranih Nacionalnim planom razvoja KBC, KB, klinika i OB u RH 2014.-2016. nije započela tijekom 2014. godine s obzirom da je Hrvatski sabor 27.02.2015. godine donio Nacionalni plan razvoja KBC, KB, klinika i OB u RH s rokom provedbe tijekom 2015.-2016. godine. Stoga se dio aktivnosti predviđenih Nacionalnim planom nije mogao realizirati do kraja 2016. godine te se pristupilo detaljnoj analizi bolničkih kapaciteta kako bi se definirala podloga za donošenje novog Nacionalnog plana za razdoblje 2017.-2020., a kojim bi se osigurao nastavak aktivnosti započetih Nacionalnim planom za razdoblje 2015.-2016. godine.

Preporuke za naredno razdoblje:

Budući je Nacionalni plan razvoja KBC, KB, klinika i OB u RH od 2015. do 2016. godine bio važeći dokument do kraja 2016. godine donijet će se Nacionalni plan razvoja KBC, KB, klinika i OB u RH od 2017. do 2020. kako bi se u javnom interesu osigurala bolja dostupnost zdravstvenih usluga te postigla dugoročna financijska i operativna održivost poslovanja bolnica.

Isti će definirati nastavak aktivnosti vezano uz provedbu mjera Nacionalnog plana za razdoblje 2015.-2016. koje se odnose na načelo funkcionalne integracije, a koja podrazumijeva suradnju odnosno povezivanje bolnica restrukturiranjem kako bi se postigla bolja kvaliteta zdravstvenih usluga, ishodi liječenja, zadovoljstvo korisnika i pružatelja zdravstvenih usluga, te posljedično dugoročna racionalizacija troškova sustava.

Mjera 2: Organizacija i izgradnja osnovne mreže telemedicinskih centara u RH**a) aktivnosti mjere:**

- reorganizacija postojeće mreže telemedicinskih centara,
- otvaranje novih telemedicinskih centara,
- daljnji razvoj telemedicinskih centara u vozilima HMP te integracija sa sustavom hitne medicine kroz TETRA mrežu,
- proširenje programa e-Usavršavanja,
- uvođenje novih telemedicinskih usluga u zdravstveni sustav RH.

b) Način praćenja provedbe:

- Osnovna Mreža telemedicinskih centara,
- Baza podataka u HZTM i registar evidencija za Program e-Usavršavanja,
- Financijski sustav HZZO-a,
- broja osoba u Programu e-Usavršavanja.

Realizirano:

- Prema aktivnostima u Strategiji provedena je reorganizacija Mreže telemedicinskih centara kako bi se pokrila sva područja gdje postoji nedostatan broj zdravstvenih radnika.
- Porast pristupnih telemedicinskih centara za 5 novih.
- Porast specijalističkih telemedicinskih centara za 3 nova.
- Porast broja telemedicinskih usluga sa 14.414 (31.12.2015. godine) na 19.829 (31.12.2016. godine)
- Povećanje područja medicinske struke u dva područja: Radiologija i Neurologija
- Povećanje broja osoba u Programu e-Usavršavanja sa osoba 3.146 (31.12.2015. godine) na 4.330 (31.12.2016. godine), to su uglavnom zdravstveni radnici na otočnim i ruralnim područjima i županijskim odnosno OB.
- Programom e-Usavršavanja ostvarena je mjera zadržavanja zdravstvenih radnika i povećanje efikasnosti i kvalitete u pružanju zdravstvenih usluga.
- Nastavljen je razvoj nove telemedicinske usluge na otočnim područjima iz neurologije, kardiologije i radiologije. Na taj način osigurano je povećanje dostupnosti zdravstvene zaštite i spriječen je odlazak iz radnog mjesta kako bi se ostvarilo pravo na zdravstvenu zaštitu.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MiZ

sunositelj: HZTM, zdravstvene ustanove u osnovnoj mreži telemedicinskih centara, HZZO

Ciljne skupine/korisnici: svi korisnici zdravstvenih usluga, posebno stanovnici koji žive na otocima, ruralnim područjima i PPDS/osobe starije životne dobi i korisnici koji žive na područjima otežane dostupnosti specijalističke skrbi.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Razdjel 096 ministarstvo zdravstva, Glava 09605 Ministarstvo zdravlja, A881001 HZTM Planirano: 5.165.740 kn (tu se misli na cijeli proračun) Realizirano: 4.777.611 kn (tu se misli na cijelu realizaciju, plaće, režijski troškovi, opremanje) Ostali izvori: Sredstva IPA Programa
Ocjena stanja: Provedba mjera nije završila nego se nastavlja do potpune uspostave Osnovne mreže telemedicinskih centara, također uvođenja u redovan rad svih vrsta telemedicinskih usluga u ruralnim, izoliranim ili deficitarnim područjima. Nastale poteškoće riješene su stalnim nadzorom telemedicinskih centara, potpunom podrškom u bilo kojim situacijama, te stalnom brigom o potrebama zdravstvenih radnika koji rade u Osnovnoj mreži. Cilj ulaganja u razvoj Osnovne mreže telemedicinskih centara je podizanje kvalitete života i zaustavljanje migracija stanovništva na udaljenim područjima te osiguranje uvjeta kojima će se zadržati mlađe stanovništvo na ruralnim područjima uz mogućnost osobnog i profesionalnog usavršavanja kroz upotrebu informacijsko-komunikacijskih sustava. Svrha je smanjiti na najmanju moguću mjeru teškoće u dostupnosti zdravstvenoj zaštiti koje imaju stanovnici otočnih i nekih ruralnih područja, gdje je zdravstvena zaštita na njima svedena na povremene dolaske liječnika, uz otežanu opskrbu lijekovima i otežan transport u slučaju hitnosti. Psihosocijalna potpora socijalno najugroženijem stanovništvu i omogućavanje pravilne prehrane u smislu zadovoljavajuće opskrbe hranjivim i zdravstveno ispravnim namirnicama što je preduvjet opstanka i zaštite zdravlja ljudi, otklanjanje socijalne ugroženosti i podizanje kvalitete života socijalno najugroženijeg stanovništva
Preporuke za naredno razdoblje: U narednom razdoblju treba pojačati suradnju svih institucija zdravstvenog sustava, ojačati ulaganja u ruralna i dislocirana područja, pojačati aktivnosti prema mogućnostima EU financiranja, te iskoristiti komparativne prednosti za razvoj zdravstvenog turizma.
Mjera 3: Unapređenje sustava hitne medicinske službe
a) aktivnosti mjere: - izgradnja i organizacija objedinjenog hitnog bolničkog prijema, - uspostava helikopterske hitne medicinske službe i pomorskog prijevoza, - oblikovanje edukacijskih standarda te sudjelovanje u provedbi edukacije i stručnog usavršavanja u djelatnosti hitne medicine. b) način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - praćenje procesa ustrojavanja objedinjenih hitnih bolničkih prijema, - praćenje rada helikopterske hitne medicinske službe, - praćenje provedbe edukacijskih programa cjeloživotnog obrazovanja/trajne izobrazbe u djelatnosti hitne medicine. Realizirano: prema planu. pokazatelji učinka: - broj ustrojenih hitnih bolničkih prijema, broj pacijenata prevezenih helikopterskom hitnom medicinskom službom, - broj provedenih edukacijskih treninga, broj educiranih radnika. Realizirano: - U 2016. godini 7 bolnica provelo je sve pripremne aktivnosti za prijavu na natječaj za

financiranje izgradnje objedinjenih hitnih bolničkih prijema iz EU fondova (ESF), - potpisani su sporazumi o suradnji u provedbi hitnog zračnog medicinskog prijevoza u RH sa MORH i MUP temeljem kojih je prevezeno 879 pacijenata, - u NN objavljeni su standardi „Edukacijski programi u izvanbolničkoj hitnoj medicini“ i „Edukacijski program osnovnih edukacijskih vježbi za radnike koji provode trijažu u djelatnosti hitne medicine“⁴⁶ - organizirano je 110 različitih edukacija i vježbi, koje je uspješno završio 1.591 radnik u djelatnosti hitne medicine.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MiZ sunositelji: HZHM, županijski ZHM, akutne bolnice, JP(R)S, JLS, MORH, MUP, HZZO
Ciljne skupine/korisnici: stanovnici otočnih i ruralnih područja, ali i svi građani RH i turisti
Izvor financiranja/sufinanciranja: a) Državni proračun: Planirano: financijska sredstva za rad HZHM u DPRH – Razdjel 096 Ministarstvo zdravstva, Glava 09605 Ministarstvo zdravlja, A 886001 iznose 195.875,00 kn, proračunska financijska sredstva MORH i MUP kroz redovni rad, financijska sredstva za pružanje hitne medicinske skrbi HZZO-a - izvanproračunski korisnik državnog proračuna RKP: 26362 kroz ugovorenu djelatnost hitne medicine. Realizirano: financijska sredstva za rad HZHM u DPRH na poziciji A 886001 iznose 195.875,00 kn, proračunska financijska sredstva MORH i MUP kroz redovni rad, financijska sredstva za pružanje hitne medicinske skrbi HZZO-a - izvanproračunski korisnik državnog proračuna RKP: 26362 kroz ugovorenu djelatnost hitne medicine. ostali izvori: sredstva iz EU fondova (za sada u fazi pripreme, bez korištenja sredstava u 2016.), sredstva JP(R)S, JLS
Ocjena stanja: Sve zacrtane aktivnosti realizirane su u 2016. godini sukladno objektivnim materijalnim i ljudskim resursima. U narednom razdoblju planira se nastavak svih aktivnosti, od kojih neke ovise o budućim strateškim odlukama MiZ te uvjetima iz natječaja za financiranje iz EU fondova.
Preporuke za naredno razdoblje: Jedna od većih teškoća u realizaciji aktivnosti je razrada projektne dokumentacije za prijavu za financiranje iz sredstava EU, koja je složen i dugotrajan proces koji zahtjeva specifična znanja i ljudske kapacitete kojima HZHM ne raspolaže u dostatnoj mjeri. Općenito su procesi vezani uz projekte EU dugotrajni i zahtjevni u pripremnom i provedbenom pogledu. Stoga bi bilo poželjno kada bi ministarstva bila bolje kapacitirana stručnim kadrom koji u suradnji sa sunositeljima može učinkovito upravljati EU i drugim projektnim procesima.
Mjera 4: Organizacija pomoći za posebno ranjive skupine
a) aktivnosti mjere: - nabava i distribucija paketa humanitarne pomoći socijalno najugroženijem stanovništvu (prehrambeni artikli, higijenski artikli, psihosocijalna pomoć i slično), - organizacija humanitarne pomoći socijalno najugroženijem stanovništvu kojom se osigurava: unaprijeđenje zdravstvenog stanja populacije vezano uz stanja i bolesti povezanih s prehranom, te osigurana pravilna prehrana, osobito u socijalno ugroženim skupinama i za vrijeme kritičnih razdoblja tijekom života, kao što su dojenačka i dječja dob, trudnoća i dojenje, te starost. - kroz psihosocijalnu potporu volontera CK-a i pravilnu prehranu, ostvaruje se unapređenje kvalitete života socijalno najugroženijeg stanovništva. b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

⁴⁶ „Edukacijski programi u izvanbolničkoj hitnoj medicini“ i „Edukacijski program osnovnih edukacijskih vježbi za radnike koji provode trijažu u djelatnosti hitne medicine“ NN, broj: 80/16)

način praćenja - izvješća HCK. pokazatelji učinka - broj podijeljenih paketa humanitarne pomoći, - vrijednost sadržaja podijeljenih paketa humanitarne pomoći. Realizirano: - U 2016. godini zbog nedostatnih sredstava iz sredstava od igara na sreću projekt nije realiziran.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MiZ sunositelj: HCK, ŽDCK, DCK, CZSS, volonteri
Ciljne skupine/korisnici: sve osobe u RH koje se nalaze u potrebi iznad su starosne dobi u kojoj je moguće zapošljavanje (m iznad 65 i ž iznad 60) ili su djeca do 15 godina starosti.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: u 2016. godini projekt nije financiran
Ocjena stanja: Organizacijom pomoći socijalno najugroženijem stanovništvu osigurava se smanjenje socijalnih nejednakosti u zdravlju na cijelom području RH, osigurava se zaštita vulnerabilnih i specifičnih socijalnih grupa stanovništva ublažava se socijalna i zdravstvena ugroženost i podiže kvaliteta prehrane, a time i čuva zdravlje socijalno najugroženijeg stanovništva. Ugovor o suradnji i financijskoj potpori između MiZ i HCK potpisan je 17.12.2015. godine, dok su higijenski paketi su podijeljeni početkom 2016. godine (DPRH: 200.000,00 kn). U 2016. godini zbog nedostatnih sredstava iz sredstava od igara na sreću projekt nije realiziran.
Preporuke za naredno razdoblje: Putem FEAD osigurana je financijska potpora za podjelu paketa hrane i higijene. Distribucija je započela u prvom kvartalu 2017. Higijenski paketi čine manji udio u ukupnom broju paketa. Socijalna ugroženost stanovništva i zdravstvena zaštita dodatno bi se mogla unaprijediti podjelom higijenskih paketa. Postoji daljnja potreba za financijsku potporu MiZ u ovom strateškom području HCK.
Mjera 5: Razvijanje i unaprjeđenje sustava zaštite zdravlja u zajednici za posebno ranjive skupine (osobe s duševnim smetnjama, djeca, Romi, osobe starije životne dobi, sudionici i stradalnici ratnih zbivanja)
a) aktivnosti mjere: - Osmišljavanje i provedba obrazovne aktivnosti za zdravstvene djelatnike na temu suzbijanja diskriminacije i osiguravanja jednakog pristupa zdravstvenim uslugama za sve građane. b) način praćenja: - izrađeni materijali za provedbu obrazovnih aktivnosti, - broj provedenih obrazovnih aktivnosti, - broj sudionika na obrazovnim aktivnostima, - potpisne liste s obrazovnih aktivnosti, - izvješća relevantnih tijela. Realizirano: - ULJPPNM u 2016. godini nije provodio ovu mjeru.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: ULJPPNM sunositelji: MiZ, JLP(R) centara te OCD koje djeluju u području zaštite i promicanja ljudskih prava.
Ciljne skupine/korisnici: zdravstveni djelatnici i građani, s posebnim naglaskom na ranjive skupine građana (osobe s duševnim smetnjama, djeca, Romi, osobe starije životne dobi, sudionici i stradalnici ratnih

zbivanja).
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: redovna sredstva iz Državnog proračuna na pozicijama ULJPPNM VRH, Razdjel 020 VRH, Glava 02087 Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Aktivnost A681000 Administracija i upravljanje.
Ocjena stanja: Mjera je nova i ne naslanja se na druge strategije i programe.
Preporuke za naredno razdoblje: ULJPPNM predlaže da se aktivnosti ove mjere usuglase s aktivnostima koje provodi i/ili planira MiZ u okviru svog djelokruga te razmotri daljnja provedba i sudjelovanje Ureda kao sunositelja mjere u suradnji s MiZ, obrazovnim institucijama i profesionalnim udrugama djelatnika u zdravstvu.
Glavna strateška aktivnost: 2.5.2. Poboljšanje pokazatelja zdravlja
Mjera 1: Promicanje zdravlja i prevencija zaraznih te kroničnih nezaraznih bolesti među ranjivim skupinama
a) aktivnosti mjere: - Osiguravanje pružanja usluga HMP, djelatnosti patronaže beskućnicima u prihvatilištima i pružanja usluga koje su nužne u otklanjanju neposredne opasnosti po život i zdravlje, lijekova i druge neodgodive zdravstvene zaštite na razini primarne zdravstvene zaštite za tražitelje azila i strance koji nezakonito borave u RH, smještenih u Prihvatnim centrima.
b) način praćenja/pokazatelji učinka: - posebna izvješća i stručna mišljenja za potrebe HZJZ, MiZ i HZZO.
Realizirano: - zaključivanje/produžavanje ugovora između MiZ i pružatelja zdravstvene zaštite - DZ Zagreb-Centar, DZ Zagrebačke županije i DZ Kutina - za usluge u djelatnosti opće/obiteljske medicine i pedijatrije - provedba: kontinuirano; - zaključivanje/produžavanje ugovora između MiZ i pružatelja zdravstvene zaštite za usluge dentalne zdravstvene zaštite u hitnim stanjima (za osobe smještene u hotelu Porin u Zagrebu pružaju se u KB Dubrava, a za osobe smještene u Prihvatnom Centru Ježevu osigurat će se odvojenim ugovorom s ugovornim pružateljem dentalne zdravstvene zaštite u DZ Zagrebačke županije, a za područje Kutine u DZ Kutina) – provedba: kontinuirano; - propisivanje lijekova s Osnovne liste lijekova HZZO (na posebno označenim receptima), a lijekovi će se preuzimati isključivo u ugovorenim ljekarnama: za Prihvatni centar Kutina- Ljekarna Nives Miloš, Sisak, Trg kralja Tomislava 9; za Prihvatni centar Ježev - Ljekarne Sruk i Ljekarne Grgošić (Dugo Selo); za Prihvatni centar Porin - Ljekarna Ljubić, Kavur, Šabić, Zagreb, Kauzlarićev prilaz 7- provedba: kontinuirano; - uspostava/nastavak pružanja kontinuirane patronažne skrbi beskućnicima smještenim u prihvatilištima kroz redovite posjete medicinskih sestara patronažne djelatnosti DZ nadležnih na području na kojem su organizirana prihvatilišta za beskućnike – provedba: kontinuirano.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MiZ sunositelji: zdravstveni radnici u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (opća/obiteljska medicina, patronaža, dentalna zdravstvena zaštita), HZJZ, ŽZZJZ-i, ZHMP, HZZO.
Ciljne skupine/korisnici: populacija beskućnika, tražitelja azila i stranaca koji nezakonito borave u RH.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Razdjel 096 Ministarstvo zdravstva, Glava 09605 Ministarstvo zdravlja, A

793007 Zdravstvena zaštita stranaca.
Ocjena stanja: Zdravstvena zaštita tražitelja azila, azilanata i nezakonitih migranata provodi se sukladno <i>Pravilniku o sadržaju zdravstvenog pregleda tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom</i>⁴⁷ i <i>Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti</i>⁴⁸.
Preporuke za naredno razdoblje: Prijedlog uspostave sustavnog praćenja zdravstvenog stanja i provođenja zdravstvene zaštite među navedenim ranjivim skupinama kroz definirane parametre.
Mjera 2: Promicanje, prevencija i zaštita reproduktivnog zdravlja žena romske populacije
a) aktivnosti mjere: Predstavnici HZZJ sudjelovali su tijekom 2016. godine u izradi Akcijskog plana za Rome koji uključuje i prijedlog načina prikupljanja podataka u sustavu zdravstva koji će omogućiti identifikaciju da li je osoba pripadnik romske populacije. b) način praćenja/pokazatelji učinka: Provedba ove mjere biti će moguća tek nakon pune implementacije i provedbe Akcijskog plana za Rome, posebice prijedloga načina prikupljanja podataka u sustavu zdravstva koji će omogućiti identifikaciju osoba romske nacionalnosti. Realizirano: Realizirano će biti moguće prikazati nakon usvajanja Akcijskog plana za Rome i njegove pune implementacije i primjene.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MiZ sunositelji: HZZJ, ŽZZJ, HZZO, djelatnici u primarnoj zdravstvenoj zaštiti (zdravstvena zaštita žena, patronaža) ginekološko-porodni odjeli i SKZZ – dnevne bolnice
Ciljne skupine/korisnici: romska populacija u reproduktivnoj dobi.
Izvor financiranja/sufinanciranja: a) Državni proračun: Planirano: sredstva u okviru redovne djelatnosti, Razdjel 096 Ministarstvo zdravstva, Glava 09605 Ministarstvo zdravlja, Aktivnost A618207. Realizirano: sredstva u okviru redovne djelatnosti, Razdjel 096 Ministarstvo zdravstva, Glava 09605 Ministarstvo zdravlja, Aktivnost A618207.
Ocjena stanja: Tijekom 2016. godine HZZJ je sudjelovao u izradi Akcijskog plana za Rome, no isti još nije usvojen. Donošenje predmetnog Akcijskog plana je nužno za omogućavanje praćenja zdravstvenog stanja romske populacije.
Preporuke za naredno razdoblje: Donošenje Akcijskog plana za Rome kao preduvjeta za praćenje zdravstvenog stanja romske populacije.
Mjera 3: Sprečavanje i suzbijanje epidemija u romskoj populaciji
a) aktivnosti mjere: - U Međimurskoj županiji provedena je kampanja nadoknade cijepljenja romske djece. b) način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja praćenje zdravstveno-statističkih pokazatelja, redovite i posebne publikacije HZZJ, posebna izvješća i stručna mišljenja za potrebe MiZ, MDOMSP, ULJPPNM, ECDC Realizirano:

⁴⁷ Pravilnik o sadržaju zdravstvenog pregleda tražitelja azila, azilanata, stranaca pod privremenom zaštitom i stranaca pod supsidijarnom zaštitom (NN, broj: 39/08)

⁴⁸ Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (NN, broj: 79/07, 113/08 i 43/09)

Svi predviđeni zdravstveno-statistički pokazatelji vezano uz zarazne bolesti su prikupljeni. Međutim, s obzirom da nema zakonske osnove za prikupljanje podataka o zaraznim bolestima prema etničkoj pripadnosti, nismo u mogućnosti procijeniti postoji li razlika u zdravstvenom stanju romske populacije od ostale. Prema izvještajima o epidemijama koje je Služba za epidemiologiju HZJZ zaprimila od nadležnih ŽZZJZ u 2016. godini, protuepidemijska intervencija obavljena je u 4 epidemije uočene među romskom populacijom kako je prikazano u tablici niže:

Županija	Zahvaćena populacija	Uzročnik	Broj oboljelih
Koprivničko-križevačka	obiteljska epidemija u romskoj kući	Trichuris trichiura	7
Grad Zagreb	nekoliko romskih obitelji	Sarcoptes scabiei	9
Grad Zagreb	obiteljska epidemija svraba	Sarcoptes scabiei	5
Grad Zagreb	dvije romske obitelji	Sarcoptes scabiei	13

Osim navedene epidemije helmintijaze, zabilježeno je još 13 epidemija helmintijaze (enterobijaze), koje nisu vezane uz romsku populaciju, a osim navedene tri epidemije svraba, prijavljeno je još 30 epidemija svraba, koje nisu vezane uz romsku populaciju. Na temelju tih podataka ne može se govoriti o znatno većoj zastupljenosti tih bolesti u romskoj populaciji.

Isto tako niti cjepni obuhvati se ne prikupljaju prema etničkoj pripadnosti.

Međimurska županija koja ima najveći udio romske populacije je ciljanim nadzorom nad cjepnim obuhvatima ustanovila niže cjepne obuhvate u romskoj populaciji i provela dodatno cijepljenje romske djece. Izvješće o dodatnom cijepljenju u Međimurskoj županiji dostupno pri HZJZ-u.

pokazatelji učinka:

Realizirano:

- Podizanje cjepnih obuhvata kod romske djece u Međimurskoj županiji.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MiZ

sunositelj: HZJZ, HZZO, ŽZZJZ-i, djelatnosti na razini primarne zdravstvene zaštite, djelatnost za zdravstvenu zaštitu djece, patronažna djelatnost, djelatnost za zdravstvenu zaštitu školske djece i mladih, higijensko-epidemiološka djelatnost.

Ciljne skupine/korisnici: romska populacija.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun: Redovna sredstva na poziciji HZZO u DPRH, stavka A 618209

Planirano:

Realizirano: Pokazatelji nisu dostupni budući da nema uspostavljenog praćenja podataka prema socijalnoj kategoriji osobe.

Ocjena stanja:

Nema pokazatelja koji bi govorili u prilog tome da se zdravstveno stanje romske populacije, u pogledu zaraznih bolesti, bitno razlikuje od zdravstvenog stanja ostalog stanovništva.

Preporuke za naredno razdoblje:

Preporučujemo ukinuti aktivnost „prikupljanje podataka o broju i udjelu romske djece vezano uz primovakcinaciju i revakcinaciju, podataka o oboljelima i umrlima od zaraznih bolesti te epidemijama zaraznih bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom u romskoj populaciji“ jer nema zakonske osnove za prikupljanje podataka o cjepnim obuhvatima i pobolu na temelju etničke pripadnosti.

Glavna strateška aktivnost:

2.5.3. Osiguravanje podmirenja troškova zdravstvenih usluga/naknada osobama koje nisu pokrivenne osnovnim zdravstvenim osiguranjem

Mjera 1: Osiguravanje DZO-a za socijalno ugroženo stanovništvo

a) aktivnosti mjere:

- uspostava pravovremene vjerodostojne evidencije o broju osiguranika koji pravo na DZO ostvaruju temeljem prihodovnog cenzusa umrežavanjem i kontinuiranom dostupnošću podataka PU i HZMO.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

način praćenja

- broj ugovorenih polica.

Realizirano:

- U 2016. godini ugovoreno je ukupno 875.502 polica na teret sredstava DPRH.
- Uspostavljen je redoviti sustav izvještavanja (dnevno, mjesečno).

pokazatelji učinka:

- uspostava vjerodostojnih evidencija o broju osiguranika,
- dnevni/mjesečni izvještaji.

Realizirano:

- Sustavno se radi na tome da se uspostave pravovremene vjerodostojne evidencije o broju osiguranika koji pravo na DZO ostvaruju temeljem prihodovnog cenzusa umrežavanjem i kontinuiranom dostupnošću podataka MFIN PU i HZMO. Podaci se dobivaju informatičkim putem, no potrebna je veća ažurnost u dostavi podataka HZZO radi bržeg rješavanja predmeta.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: HZZO

sunositelj: HZMO, MFIN PU, MSPM, CZSS, MU

Ciljne skupine/korisnici:

Osigurane osobe čiji prihod po članu obitelji u prethodnoj kalendarskoj godini ne prelazi propisani iznos.

U ovoj skupini u ukupnim sredstvima od 555.000.000,00 kn uključene su i osigurane OSI koje imaju 100% oštećenja organizma, odnosno tjelesnog oštećenja prema posebnim propisima, osobe kod kojih je utvrđeno više vrsta oštećenja te osobe s tjelesnim ili mentalnim oštećenjem ili psihičkom bolešću zbog kojih ne mogu samostalno izvoditi aktivnosti primjerene životnoj dobi sukladno propisima o socijalnoj skrbi, osigurane osobe darivatelje dijelova ljudskog tijela u svrhu liječenja, osigurane osobe dobrovoljne davatelje krvi s više od 35 davanja (m), odnosno s više od 25 davanja (ž), osigurane osobe redovite učenike i studente starije od 18 godina.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun: Redovna sredstva na poziciji HZZO-a u DPRH.

Planirano: 555.000.000,00 kn

Realizirano: 480.000.000,00 kn

Ocjena stanja:

U 2016. godini uplaćeno je putem Državne riznice sveukupno 480.000.00,00 kn premije DZO za police (875.502) na teret DPRH koje uključuju i osigurane osobe po prihodovnom cenzusu, dok su troškovi zdravstvene zaštite za navedene police u istom razdoblju iznosili 533.234.067,18 kn te zajedno sa procijenjenim troškovima administracije i upravljanja od 32.000.000,00 ukupno iznose 565.234.067,18 kn dakle 85.234.067,18 kn više od uplaćene premije.

Preporuke za naredno razdoblje:

S obzirom na prethodno iznesene napomene predlaže se u 2017. i 2018. godini povećanje sredstva iz DPRH kako bi se osigurala potrebna zdravstvena zaštita kao i trenutna cijena police

u narednom razdoblju, odnosno u 2017. i 2018. godini.

Glavna strateška aktivnost:

2.5.4. Razvijanje i unapređivanje sustava sveobuhvatne zdravstvene i psihosocijalne skrbi za sudionike i stradalnike ratnih zbivanja

Mjera 1: Pružanje psihosocijalne pomoći kroz provedbu Nacionalnog programa psihosocijalne prevencije i potpore

a) aktivnosti mjere:

MHB je tijekom 2016. godine nastavilo provoditi Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata, Drugog svjetskog rata, te povratnicima iz mirovnih misija, koji je usvojen zaključkom VRH 30.01.2014. godine. Okosnicu Nacionalnog programa predstavljaju županijski PSP centri, dok se zdravstveni dio Nacionalnog programa provodi u RU za psihotraumu (Rijeka, Split i Osijek) i Nacionalnom centru za psihotraumu (Zagreb). Kontinuirana psihosocijalna pomoć provodi se na području cijele RH, kroz 21 PSP centar: u svakoj županiji po jedan, uz iznimku Brodsko-posavske županije na čijem su području aktivna dva centra (u Slavonskom Brodu i Novoj Gradišci) i zajednički Centar za područje Grada Zagreba i Zagrebačke županije. PSP Centri primarno razvijaju i provode programe psihosocijalne prevencije i potpore: stacionarno (kroz svakodnevno organizirana dežurstva u prostorijama centra) te mobilno (timske posjete domu i obitelji stradalnika u slučajevima pro-suicidalnih izjava korisnika, smrti, izrazito lošeg socio-ekonomskog i/ili zdravstvenog stanja te stambenih izvida u cilju ostvarivanja prava na stambeno zbrinjavanje). Pružanjem kontinuirane psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima iz Domovinskog rata nastojao se smanjiti broj suicida, podići opća kvaliteta življenja te stvoriti uvjeti za što uspješnije uključivanje osoba iz ciljnih skupina u društvo.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

način praćenja:

- mjesečna i godišnja izvješća o radu svakog pojedinog PSP centra.

Realizirano:

U radu PSP centara tijekom 2016. godine bila su angažirana 92 stručnjaka različitih profila - psiholozi, socijalni radnici, psihijatri, pravnici te ostali stručnjaci društveno-humanističkog usmjerenja koji su savjetodavnu pomoć i psihosocijalnu podršku stradalnicima pružaju stacionarno (organizirana dežurstva u prostorijama centara) i mobilno (posjete domu i obitelji korisnika). Provedba Nacionalnog programa pratila se putem mjesečnih i godišnjih izvješća o radu svakog pojedinog PSP centra. Zaprimiteljena su i obrađena 252 mjesečna izvješća, kao i 48 mjesečnih izvješća Regionalnih centara i Nacionalnog centra za psihotraumu na temelju kojih je izrađeno i završno izvješće o njihovom radu u 2016. godini.

pokazatelji učinka:

- broj pruženih intervencija i broj korisnika u svakom PSP centru.

Realizirano:

U okviru Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata, Drugog svjetskog rata, te povratnicima iz mirovnih misija u 21 županijskom PSP centru do 31.12.2016. godine pruženo je 41.820 intervencija za 34.241 korisnika (2.103 korisnika obišli su mobilni timovi).

Do 31.12.2016. godine RU za psihotraumu i Nacionalni centar za psihotraumu obavili su ukupno 27.624 pregleda i obrade (broj pregleda i obrada odnosi se na broj prvih pregleda, ambulantnih liječenja, broj bolničkih liječenja, kontrolnih pregleda te broj psiholoških obrada korisnika) te je ukupno primljeno i obrađeno 39.383 korisnika (broj korisnika odnosi se na pacijente koji su pristupili: prvom pregledu, ambulantnom liječenju, kontrolnim pregledima, bolničkom liječenju, liječenju u dnevnim bolnicama ili su se obratili telefonskim putem).

Nositelji/sunositelji:

<i>nositelj mjere:</i> MHB <i>sunositelj:</i> PSP centri (u svakoj županiji te jedan Centar za Grad Zagreb i Zagrebačku županiju), RC za psihotraumu (Rijeka, Split i Osijek), Nacionalni centar za psihotraumu (Zagreb), JLP(R)S.
<i>Ciljne skupine/korisnici:</i> HB i stradalnici iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji, žrtve seksualnog nasilja počinjenog za vrijeme oružane agresije na RH u Domovinskom ratu sudionici Drugog svjetskog rata, vojni i civilni invalidi Drugog svjetskog rata i članovi njihovih obitelji te osobe stradale pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih misija i članovi njihovih obitelji
<i>Izvor financiranja/sufinanciranja:</i> <i>a) Državni proračun:</i> <i>Planirano:</i> 9.380.000,00 kn, Razdjel 041 – MHB, Glava 04105 MB, Aktivnost A753014 „Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata“ <i>Realizirano:</i> 9.097.495,80 kn
<i>Ocjena stanja:</i> Potreba za daljnjim razvojem sustavne skrbi ratom traumatiziranih osoba proizlazi iz činjenice da je oko 25% stanovnika RH tijekom Domovinskog rata bilo izloženo izravnom ratnom stresu. Dugoročne posljedice koje rat ostavlja na tjelesno i psihičko zdravlje osoba koje su žrtve primarne i sekundarne viktimizacije zahtjeva posebno organiziran sustav skrb te njegov daljnji razvoj koji uključuje programe psihosocijalne integracije u društvo te poboljšanje kvalitete življenja ove posebno ranjive socijalne skupine. Dosadašnja iskustva i velik broj zabilježenih intervencija u okviru <i>Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata</i> upućuju na daljnju potrebu kontinuirane i posebno organizirane psihosocijalne i zdravstvene pomoći obzirom na posebnosti pristupa i potrebite pomoći braniteljskoj i stradalničkoj populaciji. Nacionalni program psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata, Drugog svjetskog rata, te povratnicima iz mirovnih misija odvijao se tijekom 2016. godine na čitavom području RH bez većih teškoća. Detaljnija analiza broja korisnika i pruženih intervencija unutar Nacionalnog programa psihosocijalne i zdravstvene pomoći sudionicima i stradalnicima Domovinskog rata, Drugog svjetskog rata te povratnicima iz mirovnih misija pokazuje kako se ne može govoriti o značajnijem padu broja intervencija i korisnika, a tijekom godine nije bilo značajnijih promjena u kategorijama korisnika koji se obraćaju za pomoć niti promjena u potrebama zbog kojih se javljaju. Još uvijek velik broj korisnika koji se obraćaju za pomoć može se tumačiti i kao uspostavljen odnos povjerenja u ovako organiziran sustav, osobito iz razloga što se isti korisnici obraćaju za različite oblike pomoći (npr. osoba koja se ranije obraćala radi dobivanja psihološke potpore kasnije traži pravnu pomoć i dr.).
<i>Preporuke za naredno razdoblje:</i> Kroz provedbu navedene mjere osigurava se kontinuirano praćenje potreba korisnika te njihovih promjena, a aktivnosti u provedbi Nacionalnog programa se prilagođavaju utvrđenim potrebama korisnika. Objektivna evaluacija i učinci svih aktivnosti u Programu te rezultati istraživačkih projekata predstavljaju temelj za donošenje svih važnih odluka u vezi s razvojem programa u budućnosti pa stoga s istima treba nastaviti u slijedećem razdoblju uz istovremeno razvijanje i unaprjeđenje ustroja, sadržaja i metoda rada.
<i>Mjera 2: Zdravstvena skrb u okviru programa za poboljšanje kvalitete življenja hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji</i>
<i>a) aktivnosti mjere:</i> - MHB je tijekom 2016. godine pristupilo cjelokupnoj analizi zdravstvenog stanja HB i njihovih zdravstvenih potreba te donošenju Nacionalne strategije za zaštitu i očuvanje zdravlja HB i stradalnika iz Domovinskog rata.

- Projektni tim za izradu Nacionalne strategije postavio je ciljeve vezane za poboljšanje ukupne kvalitete života HB i stradalnika iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, smanjenje stope pobola i smrtnosti HB, dostupnost i bolju kvalitetu zdravstvenih usluga za braniteljsku populaciju unutar postojećeg zdravstvenog sustava te razvijanje akcijskog plana palijativne skrbi za braniteljsku populaciju.

- U cilju što ranijeg otkrivanja onkoloških, kardiovaskularnih i drugih kroničnih nezaraznih bolesti, u suradnji s MiZ, dogovorena je provedba preventivnih sistematskih pregleda od listopada 2016. godine na području Vukovarsko-srijemske županije kao pilot projekta uzimajući u obzor specifičnosti iste, a obzirom na broj HB na tom području i količinu pretrpljenih razaranja i trauma. Program za provođenje preventivnih sistematskih pregleda HB iz Domovinskog rata-pilot projekt za 2016. usvojen je 12.10.2016. godine Zaključkom VRH. Za nositelje Programa određeni su MHB i MiZ, a sudionici u provedbi su Opća županijska bolnica Vukovar i bolnica hrvatskih veterana i Opća županijska bolnica Vinkovci. U dijelu Programa koji se odnosi na provođenje analize i evaluaciju podataka određen je HZZJ, koji treba izraditi bazu podataka o zdravstvenom stanju osoba koje su pristupile preventivnom sistematskom pregledu.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- praćenje izvršenja ugovornih obveza,
- dostava obrađenih baza podataka o izvršenim zdravstvenim pregledima,
- izvješće o rezultatima istraživanja odnosno zdravstvenom stanju ciljnih skupina.

način praćenja

Realizirano:

- Temeljem donesenog Programa za provođenje preventivnih sistematskih pregleda HB-a iz Domovinskog rata-pilot projekt za 2016. godinu, sklopljen je Sporazum o provođenju programa preventivnih sistematskih pregleda HB iz Domovinskog rata-pilot projekt za 2016. godinu te je isti proveden na području Vukovarsko-srijemske županije u razdoblju od 17.10. do 31.12.2016. godine.
- U 2016. godini Ministarstvo je u suradnji s HZZO pristupilo stvaranju „registra zdravlja“ HB, na način da se u e-kartone doda podatak je li osiguranik HB.
- MiZ je u lipnju 2016. godini odobrilo spajanje podataka MHB i HZZO i to na način da se putem Centralnog zdravstvenog sustava RH baza podataka HZZO spoji s Registrom HB. Primopredaja dijela podataka iz Registra HB, a radi daljnjih aktivnosti izvršena je 11.08.2016. godine.

pokazatelji učinka:

- evidencije korisnika,
- praćenje podataka o odazivu pozvanih osoba,
- udio obavljenih u odnosu na planirani broj pregleda.

Realizirano:

Provedbom Programa za provođenje preventivnih sistematskih pregleda HB iz Domovinskog rata - pilot-projekt za 2016. godinu u Općoj županijskoj bolnici Vukovar i bolnici hrvatskih veterana i Općoj županijskoj bolnici Vinkovci pregledana su 823 HB.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MHB

sunositelj: HZZJ, zdravstvene ustanove, Medicinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Ciljne skupine/korisnici: HB i stradalnici iz Domovinskog rata i članovi njihovih obitelji, žrtve seksualnog nasilja počinjenog za vrijeme oružane agresije na RH u Domovinskom ratu, sudionici Drugog svjetskog rata, vojni i civilni invalidi Drugog svjetskog rata i članovi njihovih obitelji te osobe stradale pri obavljanju vojnih i redarstvenih dužnosti u stranoj zemlji u okviru mirovnih misija i članovi njihovih obitelji.

Izvor financiranja/sufinanciranja:**Državni proračun:**

Planirano: 1.152.000,00 kn - Razdjel 041 – MB, Glava 04105 MB, Aktivnost A 754011 „Poboljšanje kvalitete življenja za obitelji HB i HRVI “

Realizirano: 893.464,72 kn

Ocjena stanja:

Navedena mjera je nastavak već ranije započetih programa za poboljšanje kvalitete življenja za braniteljsku i stradalničku populaciju i postavljenih ciljeva Projektnog tima za izradu Nacionalne strategije zaštite zdravlja HB, vezanih za poboljšanje ukupne kvalitete života HB i stradalnika iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, smanjenje stope pobola i smrtnosti HB, dostupnost i bolju kvalitetu zdravstvenih usluga za braniteljsku populaciju unutar postojećeg zdravstvenog sustava te razvijanje akcijskog plana palijativne skrbi za braniteljsku populaciju. Zbog važnosti ranog otkrivanja bolesti odnosno što ranijeg početka liječenja, u cilju što ranijeg otkrivanja onkoloških, kardiovaskularnih i drugih kroničnih nezaraznih bolesti, u suradnji s MiZ, dogovorena je provedba preventivnih sistematskih pregleda i prije donošenja nacionalne strategije, a pilot-projekt jer uspješno proveden uz dobar odaziv HB.

Preporuke za naredno razdoblje:

Ova mjera, osim što doprinosi prevenciji i ranom otkrivanju potencijalnih bolesti, doprinosi i dugoročno boljoj kvaliteti življenja HB i stradalnika Domovinskog rata te će se nastaviti provoditi u 2017. godini. Također, njihovom provedbom želi se motivirati HB na aktivno sudjelovanje u očuvanju, unapređenju i kontroli svog zdravlja. Nastavak provedbe sistematskih pregleda i znanstvenih istraživanja koja će rezultirati potrebnim kvantitativnim pokazateljima vezanim uz psihosocijalne, ekonomske i zdravstvene uvjete braniteljske populacije utjecat će na kreiranje programa koji će najbolje odgovarati na potrebe braniteljske populacije.

2.6. Strateško područje: Skrb o starijim osobama

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

U cilju unaprijeđenja položaja umirovljenika, osiguranja održivosti mirovinskog sustava i osiguranja socijalne adekvatnosti mirovina, sukladno planiranom, nastavljeno je sa provedbom planiranih mjera unutar strateškog područja Skrb o starijim osobama.

Mjerama se poticalo organiziranje dnevnih aktivnosti te postojeće i nove pružatelje usluga za pružanje izvaninstitucionalnih usluga za starije osobe kroz financiranje projekata i trogodišnjih programa OCD i drugih pružatelja usluga za starije osobe. Kroz organizaciju izvaninstitucijskih usluga starijoj osobi koja živi sama želi se povećati osjećaj sigurnosti, pomoći joj u odluci da što duže ostane živjeti u vlastitom domu uz spoznaju da će u slučaju nužde moći zatražiti i dobiti potrebnu pomoć. Također su se kontinuirano provodile mjere i aktivnosti *Strategije socijalne skrbi za starije osobe u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. - 2016.*, kao i aktivnosti u svrhu izrade strateškog dokumenta za naredno razdoblje.

Osobe starije životne dobi predstavljaju posebno osjetljivu skupinu građana koja je obuhvaćena nizom mjera, te se nastavila provedba, praćenje i vrednovanje *Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013 do 2016.* u kojem su utvrđena prioritetna područja, ciljevi i mjere zaštite i promicanja ljudskih prava u RH između ostalog i za osobe starije životne dobi.

Kroz organizaciju trajne edukacija iz osnova gerontologije, gerijatrije i gerijatrijske zdravstvene njege, kao i edukaciju i reedukaciju stručnjaka različitog profila koji skrbe u zaštiti zdravlja starijih osoba kao i samih starijih osoba s redovitom primjenom semantičkog diferencijala o stavovima prema starijim osobama značajno je unaprijeđena zaštita zdravlja i zdravstvena zaštita za starije osobe kako u institucijskoj tako i izvaninstitucijskoj skrbi.

2.6. Strateško područje: Skrb o starijim osobama

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava

Glavna strateška aktivnost:

2.6.1. Unapređenje kvalitete života starijih osoba i širenje usluga u zajednici

Mjera 1: Razvijanje socijalnih usluga u zajednici namijenjenih najsiriromašnijim osobama

a) aktivnosti mjere:

- Organiziranje dnevnih aktivnosti za starije osobe na razinama mjesnih odbora,
- Poticanje volontiranja starijih osoba u lokalnoj zajednici,
- Poticanje postojećih i novih pružatelja usluga za pružanje izvaninstitucionalnih usluga za starije.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- broj mjesnih odbora odnosno gradskih četvrti u kojima su organizirane dnevne aktivnosti,
- broj uključenih osoba starije životne dobi u volontiranje u lokalnoj zajednici,
- broj pružatelja usluga koji pružaju izvaninstitucijske usluge osobama starije životne dobi.

Realizirano:

- Prema podacima prikupljenim od UDU tijekom 2016. godine u 325 mjesnih odbora odnosno gradskih četvrti su provedene organizirane dnevne aktivnosti za osobe starije životne dobi,
- U RH su u 2016. godini volontirale 2.134 osobe u dobi od 66 i više godina.

Tijekom 2016. godine u Evidenciju pravnih osoba i obrtnika koji pružaju socijalne usluge, a koju vodi MDOMSP upisano je 20 novih pružatelja usluge pomoć u kući.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MDOMSP

sunositelj: UDU, OCD, pružatelji usluga za starije osobe.
Ciljne skupine/korisnici: osobe starije životne dobi.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Razdjel 102 MDOMSP, Glava 10205 MSPM, A 734189 Udruge u socijalnoj skrbi, 1.600.000,00 kn za projekte organiziranja dnevnih aktivnosti Realizirano: Razdjel 102 MDOMSP, Glava 10205 MSPM, A 734189 Udruge u socijalnoj skrbi, 1.600.000,00 kn za projekte organiziranja dnevnih aktivnosti ostali izvori: Sredstava iz dijela prihoda od igara na sreću, Razdjel 102 MDOMSP, Glava 10205 MSPM, A 734189 Udruge u socijalnoj skrbi u iznosu od 10.865.977,00 kn za projekte usmjerene prevenciji socijalne isključenosti, programe halo pomoći i razliku od 1.636.977,00 kn za projekte organiziranih dnevnih aktivnosti.
Ocjena stanja: MSPM pravni prednik MDOMSP je tijekom 2016. godine poticalo organiziranje dnevnih aktivnosti te postojeće i nove pružatelje usluga za pružanje izvaninstitucionalnih usluga za osobe starije životne dobi na način da je financiralo projekte i trogodišnje programe OCD i drugih pružatelja usluga za osobe starije životne dobi. Projekti i trogodišnji programi financirani su iz raspoloživih sredstava DPRH i raspoloživih sredstava iz djela prihoda od igara na sreću. Iz ova dva izvora financirano je ukupno 148 projekata od kojih se 72 odnosilo na organiziranje dnevnih aktivnosti za osobe starije životne dobi usmjerenih povećanju kvalitete života starijih osoba u lokalnoj zajednici i 76 projekta usmjerenih smanjivanju i prevenciji socijalne isključenosti starijih osoba pružanjem onih usluga koje nisu obuhvaćene uslugom pomoć u kući temeljem ZOSS. Ovdje se prvenstveno išlo na pružanje usluge prijevoza starijim osobama slabijih ekonomskih mogućnosti u područjima u kojima javni prijevoz nije dovoljno razvijen. Udaljenost zdravstvenih ustanova i slabo organiziran javni prijevoz starijoj osobi priječe ostvarivanje zdravstvenih usluga što se direktno odražava na kvalitetu njenog života. Kroz 7 trogodišnjih programa potiču se novi pružatelji izvaninstitucijske usluge „halo pomoć“. Usluga „halo pomoć“ treba starijoj osobi koja živi sama povećati osjećaj sigurnosti, pomoći joj u odluci da što duže ostane živjeti u vlastitom domu uz spoznaju da će u slučaju nužde moći zatražiti i dobiti potrebnu pomoć. Projekti i programi su se provodili na području cijele RH. Ovim projektima i programima obuhvaćeno je 45.722 osoba starije životne dobi. Jedan od važnih uvjeta za odabir nekog projekta za financiranje je i broj volontera uključenih u provedbu projekta. U navedenim projektima naglasak je bio na uključivanju starijih osoba u volontiranje. Već duže vrijeme u skrbi o starijim osobama naglasak se stavlja na izvaninstitucionalne usluge koje pomažu da starija osoba što duže ostane u vlastitom domu. Jedna od najznačajnijih izvaninstitucionalnih socijalnih usluga je pomoć u kući koja se sastoji iz više aktivnosti kao što je organiziranje prehrane, obavljanje kućanskih poslova, održavanje osobne higijene i zadovoljavanje drugih svakodnevnih potreba. Tijekom 2016. godine prema podacima prikupljenim od CZSS putem aplikacije SocSkrb 3.389 osoba starijih od 65 godina koristilo je uslugu pomoć u kući temeljem rješenja CZSS. Starije dobne skupine, dakle osobe iznad 75 godina su korisnici ove usluge u 74,62% udjelu. Ukupno 34.179.454,61 kn utrošeno je tijekom 2016. godine za podmirivanje ove usluge. Kako se financijski podaci iskazuju zbirno nije potpuno razvidno koliko sredstava je utrošeno za osobe starije životne dobi, a koliko za druge dobne skupine. Međutim, potrebno je naglasiti da je usluga pomoć u kući ipak dominantno usluga za starije osobe. Također su se kontinuirano provodile mjere i aktivnosti <i>Strategije socijalne skrbi za starije osobe</i>

u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2014. - 2016., kao i aktivnosti u svrhu izrade strateškog dokumenta za naredno razdoblje.

Preporuke za naredno razdoblje:

Nastavak provedbe planiranih aktivnosti.

Mjera 2: Obrazovanje na temu suzbijanja diskriminacije po dobnoj osnovi

a) aktivnosti mjere:

- Provedba kontinuirane izobrazbe relevantnih dionika na temu suzbijanja diskriminacije po dobnoj osnovi.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- izvješća mjerodavnih tijela i OCD koja djeluju u području suzbijanja diskriminacije,
- izrađeni materijali za provedbu obrazovnih aktivnosti,
- broj provedenih obrazovnih aktivnosti,
- broj sudionika na obrazovnim aktivnostima.

Realizirano:

- ULJPPNM zadužen je za koordinaciju provedbe, praćenje i vrednovanje *Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013 do 2016. godine* u kojem su utvrđena prioriteta područja, ciljevi i mjere zaštite i promicanja ljudskih prava u RH. Osobe starije životne dobi predstavljaju posebno osjetljivu skupinu građana koja je obuhvaćena nizom mjera u okviru prioriteta teme „Prava osoba starije životne dobi“. U tijeku je izrada izvješća o provedbi mjera u 2016. godini.
- ULJPPNM je koordinirao izradu nacrt prijedloga *Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2016. do 2021. godine* te *Akcijskog plana za provedbu mjera za razdoblje od 2016. do 2018. godine*. U lipnju 2016. godine provedeno je e-Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću putem državnog portala. Također je od 19. svibnja do 3. lipnja 2017. godine provedeno e-Savjetovanje o na Nacrt Akcijskog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2019. godine. Na sjednici VRH održanoj 1. prosinca 2017. godine usvojen je *Nacionalni plan za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine* i *Akcijski plan za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2019. godine*.
- Djelatnici ULJPPNM sudjelovali su u provedbi ciklusa edukacija na temu antidiskriminacije, ravnopravnosti spolova i pravima OSI u ESI fondovima na *Državnoj školi za javnu upravu*. Edukacijama je bilo obuhvaćeno sveukupno 989 službenika.
- Povodom obilježavanja Međunarodnog dana ljudskih prava u Karlovcu je održana javna tribina u organizaciji Koordinacije za ljudska prava Karlovačke županije na kojoj je djelatnik ULJPPNM održao predavanje o suzbijanju diskriminacije, uključujući i diskriminaciju na osnovu dobi.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: ULJPPNM

sunositelji: MDOMSP, MRMS, JLS, JP(R)S te OCD-i koje djeluju u području zaštite i promicanja ljudskih prava.

Ciljne skupine/korisnici: državni i javni službenici, poslodavci, šira javnost, ODC, mediji/građani, s posebnim naglaskom na starije osobe kao ranjivu skupinu građana.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun: u okviru redovnih aktivnosti ULJPPNM, Razdjel 020 VRH, Glava 02087 Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Aktivnost A681000 Administracija i upravljanje.

Ocjena stanja:

ULJPPNM bi trebao pristupiti vrednovanju ukupne provedbe *Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine* i procjeni učinkovitosti provedenih mjera.

Također, ULJPPNM je nositelj izrade *Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije za razdoblje od 2017. do 2022. godine* i *Akcijskog plana za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije od 2017. do 2019. godine*, a koji će sadržavati i aktivnosti sprječavanja diskriminacije na osnovu dobi.

Preporuke za naredno razdoblje:

Kontinuirani nastavak provedbe mjere.

Mjera 3: Podizanje razine svijesti o zdravom životu/aktivno starenje

a) aktivnosti mjere:

- Trajna edukacija iz osnova gerontologije, gerijatrije i gerijatrijske zdravstvene njege,
- Trajna edukacija i reedukacija stručnjaka različitog profila koji skrbe u zaštiti zdravlja starijih osoba kao i samih starijih osoba s redovitom primjenom semantičkog diferencijala o stavovima prema starijim osobama,
- Provedba redovitih Gerontoloških tribina (prosinac 2016. – 200. gerontološka tribina) i gerontoloških radionica/stvaraonica sa redovitom primjenom sematičkog diferencijala ispitujući stavove stručnjaka o starijim osobama. Edukacija je namijenjena stručnjacima koji skrbe o zaštiti zdravlja starijih osoba (liječnicima, socijalnim radnicima, pravnicima, gerontostomatolozima, medicinskim sestrama, radnim terapeutima, ekonomistima, arhitektima, fizioterapeutima i dr.),
- Inicijativa za uspostavu pravobraniteljstva za starije osobe,
- Provođenje kategorizacijskog postupnika s primjenom gerijatrijske zdravstvene njege kroz četiri stupnja u državnim i privatnim domovima za starije,
- Sudjelovanje u daljnjem razvoju Gerontoloških centara (izvaninstitucijska skrb za starije osobe) pri domovima za starije kako bi se spriječila socijalna izoliranost starijih osoba i omogućio što duži boravak u vlastitoj kući, dnevnih boravaka te odjela za Alzheimerove bolesnike pri domovima za starije.
- aktivnosti HCK:
 - Aktivno zdravo starenje: razvoj Kluba 65, rekreacija, okupaciona terapija, posudba ortopedskih pomagala i sl.,
 - Dnevni boravak i klub za osobe starije životne dobi: podizanje kvalitete života i prevencija socijalne isključenosti.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

način praćenja

- Redovito izvješćivanje iz svakog pojedinačnog doma za starije o primjeni kategorizacijskog postupnika, upitnika kvalitete u domu za starije - putem inovacijskog informacijskog sustava GeroS/CEZIH, provedbenim panelima za praćenje i evaluaciju zdravstvenih potreba i funkcionalne sposobnosti gerontoloških osiguranika i gerijatrijskih bolesnika (negativno zdravstveno ponašanje, funkcionalna sposobnost/fizička pokretljivost i psihička samostalnost, revizija lijekova u starijih >3 lijeka u kroničnog gerijatrijskog bolesnika, stanje uhranjenosti debljina i pothranjenost NRS 2002 /Web servis),
- Izvješća o radu društava Crvenog križa.

pokazatelji učinka

Realizirano:

- Gerontološkojavnozdravstvenom analizom stupnja pokretljivosti kod korisnika starijih od 65 godina u odabranim domovima za starije po dobnim skupinama u RH (N=859, 2014. godine) je utvrđeno:
 - da je sasvim pokretnih korisnika u najvećem udjelu prisutno u dobnoj skupini 70-74 godine (4,07%).
 - ograničeno pokretnih korisnika je u najvećem udjelu u dobnoj skupini 75-79 (9,31%), potom u dobnoj skupini 70-74 godine (8,15%),
 - najveći udio trajno ograničeno pokretnih je u dobnoj skupini 70-74 godine (10,01%),

zatim u dobnoj skupini 65-69 godina (9,20%), - trajno nepokretnih korisnika nalazimo u najvećem udjelu u dobnoj skupini 70-74 (8,15%), potom u dobnoj skupini 75-79 godina (7,10%). - Gerontološkojavnozdravstvena analiza <u>stupnja samostalnosti</u> kod korisnika starijih od 65 godina u odabranim domovima za starije u RH po dobnim skupinama (N=859, 2014. godine) je pokazala: - da je najveći udio sasvim samostalnih korisnika u dobnoj skupini 70-74 godine (4,31%), - udio ograničeno samostalnih korisnika je najveći u dobnoj skupini 70-74 godine (12,69%), zatim u dobnoj skupini 75-79 godina (11,29%), - trajno nesamostalnih korisnika u najvećem udjelu u dobnoj skupini 70-74 godine (13,39%), potom u dobnoj skupini 75-79 godina (13,04%). Iz podataka je vidljiva nužnost primjene mjera s ciljem očuvanja preostale funkcionalne osposobljenosti. - Najučestalija <u>negativna zdravstvena ponašanja</u> kod korisnika u odabranim domovima za starije (N=1010, 2014. godine) su: - neprihvatanje radne terapije (22,67%), - neodržavanje osobne higijene i higijene okoliša (16,93%), - psihička neaktivnost (15,15%). Podaci nameću potrebu za sveobuhvatnom aktivnom primjenom programa, također i u institucijskoj i izvaninstitucijskoj skrbi za starije osobe. U cilju primjene sveobuhvatne zaštite zdravlja starijih osoba, osobito značenje ima utvrđivanje, praćenje, proučavanje te evaluacija zdravstvenih potreba i funkcionalne sposobnosti starije populacije. Dnevni boravak i Klub osoba starije životne dobi (Klub 65+) provodio se u 25 DCK (Biograd, Darda, Daruvar, Donji Miholjac, Dubrovnik, Grubišno Polje, Hvar, Karlovac, Krapina, Križevci, Krk, Ogulin, Opatija, Ozalj, Pazin, Ploče, Pregrada, Slavonski Brod, Valpovo, Virovitica, Vojnić, Vrlika, Zagreb, Zlatar i Županja) za ukupno 2.070 korisnika.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MiZ sunositelji: Referentni centar MiZ RH za zaštitu zdravlja starijih osoba – Služba za javnozdravstvenu gerontologiju Nastavnog ZJZ „Dr. Andrija Štampar“ i Gradski ured za socijalnu zaštitu i OSI; Hrvatsko društvo za gerontologiju i gerijatriju Hrvatskog liječničkog zbora, ZJZ, JP(R)S, OCD, pružatelji usluga skrbi za starije osobe - Državni i privatni domovi za starije, Gerontološki centri, Ustanove za zdravstvenu njegu u kući; 25 društava Crvenog križa.
Ciljne skupine/korisnici: osobe starije životne dobi 65+: ranija starost (65-74), srednja starost (75-84) i duboka starost (>85).
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: HZZO u okviru sredstava za redovne aktivnosti, a sukladno mreži javno zdravstvene djelatnosti (ugovori sa ZJZ). Planirano: Iz redovnih sredstva HZZO za rad timova za javno zdravstvo. Realizirano: Iz redovnih sredstva HZZO za rad timova za javno zdravstvo, MDOMSP, JLP(R)S. ostali izvori: DCK
Ocjena stanja: Na osnovi praćenja i evaluacije zdravstvenih potreba i funkcionalne sposobnosti starijih osoba u ranijoj starosti (65-74), srednjoj starosti (75-84) i dubokoj starosti (stariji od 85) moguće je izraditi i planirati gerontološke i gerijatrijske Programe po županijama RH i Grada Zagreba. Dugoročni cilj je unapređenje zaštite zdravlja i zdravstvene zaštite za osobe starije životne dobi kako u institucijskoj tako i izvaninstitucijskoj skrbi za starije po ciljanim skupinama. Primjenom vodiča - 14 uputa za aktivno zdravo produktivno starenje - hrvatski model - očekivani

rezultati su smanjenje pobola starijih osoba te smanjenje prevalencije funkcionalne onesposobljenosti kao i prevalencije registriranih negativnih zdravstvenih ponašanja kod osoba starijih od 65 godina što bi ujedno pridonijelo smanjenju gerijatrijske potrošnje koja bilježi porast. Očekivani učinak programa je i promjena stavova stručnjaka u interdisciplinarnom timu u zaštiti zdravlja starijih osoba i samih starijih osoba prema starosti i starenju te stalna edukacija svih involviranih primjenom tog modela.

HCK u svojim izvješćima navodi zadovoljstvo korisnika s mogućnostima korištenja predviđenih aktivnosti.

Preporuke za naredno razdoblje:

U ukupnom starijem stanovništvu od 65 godina u RH (N=758.633), Grad Zagreb ima najveći udio od čak 18,3% ukupnog starijeg stanovništva Hrvatske. Prema popisnoj 2011. godini u Gradu Zagrebu ima 480 stogodišnjaka (95-106) što čini najveći udio od 21,81% u odnosu na cijelu RH (N=2.201). Očekivano trajanje života se povećava za muški i za ženski spol te se očekuje da će za žene do 2020. iznositi 80,88 godina, dok će za muškarce iznositi 74,59 godina. Isto tako se procjenjuje da će do 2060. očekivano trajanje života za žene iznositi 85,80 godina dok će za muškarce iznositi 81,36 godina. U cilju smanjenja multimorbiditeta u starijih i pojavnosti "5N" u gerijatrijskog bolesnika (nepokretnost, nesamostalnost, nestabilnost, nekontrolirano mokrenje i negativan ishod liječenja s polipragmazijom), nužna je uspostava i razvoj Gerontoloških centara - izvaninstitucijske skrbi za starije s primjenom geroprofilaktičkih mjera. Svrha je očuvanje funkcionalne sposobnosti starijih osoba i unapređenje zaštite njihovog zdravlja i sprečavanje i odgađanje institucijske skrbi za starije osobe. Prema svim dostupnim istraživačkim gerontološkim izvorima starije osobe žele što je duže moguće boraviti u svom vlastitom domu i zato je otvaranje Gerontoloških centara najprimjerenije rješenje za starije osobe. Starija osoba živi u svojoj vlastitoj kući, a za sve aktivnosti koje ne može samostalno obavljati može koristiti usluge Gerontološkog centra, od aktivnosti osobne higijene i gerijatrijske zdravstvene njege sve do primjene programa aktivnog zdravog starenja uz obilježavajuću primjenu programa primarne, sekundarne, tercijarne i kvartarne prevenciju za starije.

Preporuke HCK za naredno razdoblje su Ojačati razvoj programa Aktivno zdravo starenje i osigurati dodatna financijskih sredstva.

Glavna strateška aktivnost:

2.6.2. Unaprjeđenje položaja umirovljenika

Mjera 1: Praćenje provedbe novog Zakona o mirovinskom osiguranju

a) aktivnosti mjere:

- Provedba Zakon o mirovinskom osiguranju⁴⁹ (ZOMO)

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

način praćenja

Godišnje praćenje statističkih podataka (administrativni izvori podataka Zavoda - baze podataka), publikacija Statističke informacije HZMO i internetska stranica HZMO)

pokazatelji učinka

Realizirano:

- Donesen Zakon o mirovinskom osiguranju.

Udio povećanja visine mirovine u skladu sa usklađivanjem prema formuli - u 2016. godini

- U 2016. godini nastavlja se usklađivanje prema formuli za usklađivanje mirovina (članak 88. stavak 4. ZOMO). Mirovina, odnosno aktualna vrijednost mirovine povećana je od 01.01.2016. godine za 0,46% na osnovi Odluke o aktualnoj vrijednosti mirovine⁵⁰ od

⁴⁹ Zakon o mirovinskom osiguranju (NN, broj: 157/13, 151/14, 33/15, 93/15 i 120/16)

⁵⁰ Odluka o aktualnoj vrijednosti mirovine od 1. siječnja 2016. (NN, broj 25/16)

01.01.2016. godine. Od 01.07.2016. godine aktualna vrijednost mirovine povećana je za 0,35% na osnovi *Odluke o aktualnoj vrijednosti mirovine od 1. srpnja 2016*⁵¹. (NN, broj: 79/16).

Povećanje/smanjenje broja korisnika mirovine koji rade (a kojima je obustavljena isplata mirovine – ZOMO).

- U 2015. godini evidentirana su 2.162 korisnika mirovine, i to 511 korisnika starosne mirovine, 634 korisnika prijevremene starosne mirovine, 338 korisnika invalidske mirovine i 679 korisnika obiteljske mirovine kojima je obustavljena isplata mirovine zbog zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti.
- U 2016. godini evidentirano je 2.349 korisnika mirovine, i to 661 korisnik starosne mirovine, 625 korisnika prijevremene starosne mirovine, 374 korisnika invalidske mirovine i 689 korisnika obiteljske mirovine kojima je obustavljena isplata mirovine zbog zaposlenja ili obavljanja samostalne djelatnosti.

Zaključuje se da se povećava broj korisnika mirovine koji se odlučuju na obustavu isplate mirovine i ponovno zapošljavanje jer je plaća uvijek veća od mirovine, osim što je kod korisnika prijevremene starosne mirovine zabilježen neznatan pad u broju korisnika koji se odlučuju na obustavu isplate mirovine.

Povećanje/smanjenje broja korisnika starosne mirovine koji su ostvarili starosnu mirovinu prema ZOMO i nastavili raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjen ugovor o radu, a kojima nije obustavljena isplata mirovine – ZOMO.

- Na dan 24.12.2015. godine evidentirano je 2.002 korisnika starosne mirovine koji su ostvarili pravo na starosnu mirovinu prema ZOMO i nastavili raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjen ugovor o radu, a nije im obustavljena isplata mirovine.
- Na dan 31.12.2016. godine evidentirano je 2.874 korisnika starosne mirovine koji su ostvarili pravo na starosnu mirovinu prema ZOMO i nastavili raditi do polovice punog radnog vremena uz izmijenjen ugovor o radu, a nije im obustavljena isplata mirovine. I kod ove kategorije korisnika bilježi se povećanje broja korisnika koji ostaju sve duže u svijetu rada.

Povećanje/smanjenje broja korisnika starosne mirovine koji imaju 65 godina života i 40 i više godina mirovinskog staža (ZOMO).

- Na dan 31.12.2015. godine bilo je 92.936 korisnika starosne mirovine ostvarene s navršenih 65 godina života i 40 i više godina mirovinskog staža.
- Na dan 31.12.2016. godine bilo je 94.039 korisnika starosne mirovine ostvarene s navršenih 65 godina života i 40 i više godina mirovinskog staža.

U 2016. godini u odnosu na 2015. godinu povećao se broj korisnika starosne mirovine koji imaju 65 godina života i 40 i više godina mirovinskog staža (ZOMO) za 1.103 korisnika, odnosno za 1,2% više.

Povećanje/smanjenje broja osoba s preostalom radnom sposobnošću vraćenih u svijet rada.

- Osobe s preostalom radnom sposobnošću su korisnici invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnici invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti.
- Na dan 31.12.2015. godine bilo je 5.644 zaposlena korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti.
- Na dan 31.12.2016. godine bilo je 5.439 zaposlenih korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti.

U 2016. godini u odnosu na 2015. godinu smanjen je broj zaposlenih korisnika invalidske

⁵¹ Odluka o aktualnoj vrijednosti mirovine od 1. srpnja 2016. (NN, broj 79/16)

mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti zbog sve veće nekonkurentnosti invalida rada na tržištu rada.

Smanjenje broja korisnika invalidske mirovine (ZOMO).

- Na dan 31.12.2015. godine bilo je ukupno 134.665 korisnika invalidske mirovine.
- Na dan 31.12.2016. godine bilo je ukupno 129.613 korisnika invalidske mirovine.
- Broj korisnika invalidske mirovine u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu smanjen je zbog prevođenja invalidskih mirovina zbog opće nesposobnosti za rad, odnosno zbog potpunog gubitka radne sposobnosti na starosnu mirovinu s navršenom dobi za starosnu mirovinu (članak 175. stavak 8. i članak 58. ZOMO) te zbog smanjenog priljeva novih korisnika.

Povećanje iznosa osnovne mirovine.

- U 2015. godini prosječna osnovna mirovina iznosila je 1.864,19 kn, i to starosna i prijevremena starosna mirovina iznosila je 2.982,26 kn mjesečno, invalidska mirovina 2.024,95 kn mjesečno, a obiteljska mirovina 1.423,28 kn mjesečno.
- U 2016. godini prosječna osnovna mirovina iznosila je 2.076,24 kn, i to starosna i prijevremena starosna mirovina iznosila je 3.463,41 kn mjesečno, invalidska mirovina 2.451,54 kn mjesečno, a obiteljska mirovina 1.475,92 kn mjesečno.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MRMS

sunositelj: HZMO, ZVPRZOI, Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe, socijalni partneri.

Ciljne skupine/korisnici: sadašnji i budući korisnici mirovina.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: Razdjel 086 MRMS, 08620 HZMO - za 2016. godinu na aktivnostima (A688046 Mirovine na temelju osiguranja-Starosne mirovine, A688047 Mirovine na temelju osiguranja-Obiteljske mirovine, A688048 Mirovine na temelju osiguranja-Invalidske mirovine, A688049 Ostala mirovinska primanja (TO i TPNJ)) unutar programa 4102 Mirovine i mirovinska primanja planirani su rashodi za mirovine prema ZOMO u iznosu od 31.423.850.000,00 kn.

Realizirano: 31.419.538.809,00 kn.

Planirano: MRMS - za 2016. godinu na aktivnostima unutar programa 4102 Mirovine i mirovinska primanja planirani su rashodi za mirovine prema ZOMO u iznosu od 31.423.850.000,00 kn.

Realizirano: 31.419.538.809,00 kn.

Ocjena stanja:

ZOMO je stupio na snagu 01.01.2014. godine. Uvedena je mogućnost korištenja starosne mirovine uz rad do polovice punog radnog vremena, mogućnost ostvarivanja prava na mirovinu s 41 godinu staža osiguranja i 60 godina života bez umanjenja mirovine, potiče se duže zadržavanje u svijetu rada osiguranika nakon 60. godine života i 41 godinu efektivnog staža bonifikacijom od 0,15% po mjesecu, ali najviše za 5 godina, bonifikacija zbog kasnijeg odlaska u mirovinu može se ostvariti uz uvjet 35 godina mirovinskoga staža, mogućnost ostvarivanja prava na prijevremenu starosnu mirovinu zbog stečaja poslodavca uz uvjet statusa nezaposlene osobe u trajanju od 2 godine te uvjet dobi za prijevremeno umirovljenje. U pravima iz invalidskog osiguranja promijenjena je definicija invalidnosti u pravo zbog potpunog gubitka radne sposobnosti i zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti uz određivanje poslova koje osiguranik može raditi s namjerom rada prema preostaloj radnoj sposobnosti, uvedena je privremena invalidska mirovina, također je uveden redovni kontrolni pregled svake 3 godine i tzv. izvanredni, iniciran postupkom nadzora i kontrole, a omogućen je prijelaz iz invalidske mirovine na starosnu mirovinu s navršenih 65 godina života u zatečenoj svoti. Redefinirana je

formula za određivanje osnovne mirovine. Mirovine se usklađuju na povoljniji način od dotadašnjeg (70:30, 50:50 ili 30:70, ovisno što je povoljnije), a u slučaju kada je stopa usklađivanja jednaka ili manja od nule, mirovine se neće usklađivati. To znači da se u uvjetima kada padaju potrošačke cijene i/ili plaće u promatranom polugodištu mirovine se neće usklađivati u odnosu na prethodno polugodište. Zakonom o izmjenama i dopunama ZOMO (NN, broj: 33/15), osobe koje su sklopile životno partnerstvo izjednačene su u ostvarivanju prava iz mirovinskog osiguranja s članovima obitelji.

U provedbi ove mjere nije bilo poteškoća. Zakonom o izmjenama i dopunama ZOMO⁵², izvršeno je usklađivanje sa zakonima koji su doneseni tijekom 2014. godine.

Preporuke za naredno razdoblje:

Daljnja kontinuirana provedba ZOMO.

Glavna strateška aktivnost:

2.6.3. Osiguranje održivosti mirovinskog sustava i osiguranje socijalne adekvatnosti mirovina

Mjera 1: Praćenje provedbe novog Zakona o mirovinskom osiguranju

a) aktivnosti mjere:

- praćenje provedbe ZOMO.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- godišnje praćenje statističkih podataka (administrativni izvori podataka Zavoda (baze podataka), publikacija Statističke informacije HZMO i internetska stranica HZMO).

Realizirano:

- Donesen ZOMO.

Povećanje/smanjenje troškova za mirovine i mirovinska primanja u BDP.

- Smanjenje troškova za mirovine i mirovinska primanja u BDP iznosi 0,26%.
- Rashodi za mirovine i mirovinska primanja u 2016. godini iznosili su 36.805.261.849,00 kn (10,72% BDP), a rashodi za mirovine i mirovinska primanja u 2015. godini iznosili su 36.682.068.522,00 kn (10,98% BDP).

Povećanje/smanjenje troškova za mirovine koji se financiraju iz DPRH

- Povećanje troškova za mirovine i dodatke koji se financiraju iz DPRH u 2016. godini iznosi 4,9%, a odnosi se na mirovine ostvarene pod povoljnijim uvjetima i posebnim propisima, izvorna obveza proračuna te na dodatke na mirovine i prihode za pokrivanje nedostatka sredstava zbog uvođenja obveznog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje (II. stup).
- Povećanje troškova za mirovine u 2016. godini u odnosu na prethodnu 2015. godinu, kada je povećanje iznosilo 11,4% manje je jer su u prethodnoj 2015. godini povučena sredstva iz II. mirovinskog stupa u I. mirovinski stup za osiguranike čije je pravo iz mirovinskog osiguranja uređeno posebnim propisom koji uređuje prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba, ili mu se mirovina određuje prema tom propisu, u skladu s Uredbom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN, broj: 93/15).
- Prihodi od doprinosa u 2015. godini iznosili su 20.798.065.064,00 kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja – 55,97% financirano je iz doprinosa za mirovinsko osiguranje, a 44,03% financirano je iz DPRH.
- Prihodi od doprinosa u 2016. godini iznosili su 20.298.162.151,00 kn. Rashodi za mirovine i mirovinska primanja – 54,19% financirano je iz doprinosa za mirovinsko osiguranje, a 45, 81% financirano je iz DPRH.

Povećanje/smanjenje broja korisnika prijevremene starosne i invalidske mirovine.

- Na dan 31.12.2015. godine bilo je 170.715 korisnika prijevremene starosne mirovine.

⁵² Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (NN, broj: 33/15)

- Na dan 31.12.2016. godine bio je 179.931 korisnik prijevremene starosne mirovine. Iz navedenog razvidno je da se i dalje povećava broj korisnika prijevremene starosne mirovine, što je posljedica nepovoljnih gospodarskih prilika. - Na dan 31.12.2015. godine bilo je 134.665 korisnika invalidske mirovine. - Na dan 31.12.2016. godine bilo je 129.613 korisnika invalidske mirovine. Broj korisnika invalidske mirovine u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu smanjen je zbog prevođenja invalidskih mirovina zbog opće nesposobnosti za rad, odnosno zbog potpunog gubitka radne sposobnosti na starosnu mirovinu s navršenom dobi za starosnu mirovinu (članak 175. stavak 8. i članak 58. ZOMO) te zbog smanjenog priljeva novih korisnika. <u>Povećanje/smanjenje prosječne dobi umirovljenja za starosnu mirovinu.</u> - Na dan 31.12.2015. godine prosječna dob korisnika starosne mirovine iznosila je 71 godinu i 7 mjeseci i to za muškarce 72 godine i 8 mjeseci, a za žene 70 godina i 7 mjeseci. - Na dan 31.12.2016. godine prosječna dob korisnika starosne mirovine iznosila je 71 godinu i 10 mjeseci i to za muškarce 72 godine i 9 mjeseci, a za žene 70 godina i 11 mjeseci.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MRMS sunositelj: HZMO, Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe, socijalni partneri
Ciljne skupine/korisnici: osiguranici i korisnici mirovina.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Razdjel 086 MRMS, 08620 HZMO - za 2016. godinu na aktivnostima unutar programa 4102 Mirovine i mirovinska primanja planirani su rashodi za mirovine prema ZOMO u iznosu od 31.423.850.000,00 kn. Realizirano: 31.419.538.809,00 kn, već navedena u prethodnoj mjeri.
Ocjena stanja: Zakonom o mirovinskom osiguranju među ostalim je produžena dobna granica sa 65 na 67 godina starosti nakon 2030. godine za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu i sa 60 na 62 godine za prijevremenu starosnu mirovinu, a bonifikacija zbog kasnijeg odlaska u mirovinu može se ostvariti uz od uvjet 35 godina mirovinskoga staža. Mirovine su razdvojene na dio mirovine ostvarene prema posebnom propisu i na dio mirovine ostvarene na temelju staža pokrivenog doprinosima, uz uvođenje dvostrukog režima usklađivanja mirovina ovisno od toga prema kojim je propisima ostvarena mirovina odnosno dijelovi mirovine nakon razdvajanja. Zakonom o izmjenama i dopuni ZOMO (NN, broj: 120/16) ukinut je institut razdvajanja mirovina i osigurala se primjena jedinstvene aktualne vrijednosti mirovine pri izračunu i usklađivanju svih mirovina i jednaki položaj svih korisnika u pogledu usklađivanja mirovina. Provedba ZOMO prati se kroz izradu statističkih izvješća o osiguranicima i korisnicima mirovine. U provedbi ove mjere nije bilo poteškoća. U cilju održivosti I. mirovinskog stupa donesena je Uredba o izmjeni i dopuni ZOMO (NN, broj: 93/15), kojom se uređuje prijenos sredstava s osobnih računa određenih korisnika mirovina koji su bili članovi obveznog mirovinskog fonda u DPRH. Navedena Uredba prestala je važiti 01.07.2016. godine, u skladu s člankom 4. Zakona o ovlasti VRH da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora (NN, broj: 102/15).
Preporuke za naredno razdoblje: Daljnje kontinuirano praćenje ZOMO.
Mjera 2: Praćenje provedbe izmijenjenog zakonodavnog okvira kapitaliziranog mirovinskog sustava

a) aktivnosti mjere:

- praćenje provedbe *Zakona o obveznim mirovinskim fondovima*⁵³, *Zakona o dobrovoljnim mirovinskim fondovima*⁵⁴ i *Zakona o mirovinskim osiguravajućim društvima*⁵⁵.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

način praćenja

- izvješća.

Realizirano:

Udio broja osiguranika u potportfeljima:

- u veljači 2014. godine, kad je Zakon o obveznim mirovinskim fondovima stupio na snagu, bilo je 1.711.174 članova obveznih mirovinskih fondova,
- u prosincu 2016. godine bilo je 1.784.169 članova (u potportfelju A – 5.369 članova, u potportfelju B – 1.755.823 članova, u potportfelju C – 22.977 članova).

Povećanje/smanjenje broja osiguranika u III. mirovinskom stupu:

- u veljači 2014. godine, kad je Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima stupio na snagu, bilo je 229.828 članova dobrovoljnih mirovinskih fondova (u otvorenim 207.343, a u zatvorenim mirovinskim fondovima 22.485).
- u prosincu 2016. godine bilo je 286.286 članova dobrovoljnih mirovinskih fondova (u otvorenim 257.049, a u zatvorenim mirovinskim fondovima 29.237 članova).

Povećanje razine mirovina ostvarenih iz oba obvezna mirovinska stupa:

- Na dan 31.12.2014. godine prosječna mirovina u I. mirovinskom stupu umanjena za porez i prirez iznosila je 2.238,85 kn prosječno mjesečno.
- Na dan 31.12.2016. godine prosječna mirovina u I. mirovinskom stupu umanjena za porez i prirez iznosila je 2.255,06 kn prosječno mjesečno.
- U 2014. godini prosječna osnovna mirovina iznosila je 1.670,51 kn.
- U 2016. godini prosječna osnovna mirovina iznosila je 2.076,24 kn.
- Dio ovih korisnika ostvario je mirovinu i iz II. stupa koja je na dan 31.12.2016. godine iznosila prosječno 1.065,67 kn.

pokazatelji učinka

Realizirano:

- donesen Zakon o obveznim mirovinskim fondovima
- donesen Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima
- donesen Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima
- u prosincu 2016. godine bilo je 1.784.169 članova obveznih mirovinskih fondova; od toga:
 - u potportfelju A – 5.369 članova,
 - u potportfelju B – 1.755.823 člana,
 - u potportfelju C – 22.977 članova.
- Broj korisnika mirovine s ostvarenim stažem osiguranja s povećanim trajanjem koji su ostvarili pravo na mirovinu iz II. mirovinskog stupa:
 - u 2014. godini bilo je 16 korisnika
 - u 2015. godini bilo je 25 korisnika.
- Broj osiguranika u III. mirovinskom stupu - u prosincu 2016. godine bilo je 286.286 članova dobrovoljnih mirovinskih fondova.
- Povećanje stope doprinosa za II. mirovinski stup - za sada nije realizirano (postupno povećanje doprinosa za II. mirovinski stup razmotrit će se kada nastupe povoljniji gospodarski uvjeti).

Nositelji/sunositelji:

⁵³ Zakon o obveznim mirovinskim fondovima (NN, broj: 19/14, 93/15)

⁵⁴ Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima (NN, broj: 19/14)

⁵⁵ Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima (NN, broj: 22/14)

<i>nositelj mjere:</i> MRMS
<i>sunositelj:</i> MFIN, HZMO, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga, Središnji registar osiguranika, Nacionalno vijeće za umirovljenike i starije osobe, socijalni partneri.
<i>Ciljne skupine/korisnici:</i> osiguranici, članovi obveznih i dobrovoljnih mirovinskih fondova.
<i>Izvor financiranja/sufinanciranja:</i> <i>Državni proračun:</i> <i>Planirano:</i> Za provedbu navedenih zakona nije potrebno osigurati sredstva u DPRH.
<i>Ocjena stanja:</i> U provedbi ove mjere nije bilo poteškoća. Zakon o obveznim mirovinskim fondovima stupio je na snagu 20. veljače 2014. godine. Njime se preciznije uređuju uvjeti za osnivanje i prestanak rada mirovinskih fondova i mirovinskih društava, propisuje nova organizacijska struktura, temeljni kapital i disperzija ulaganja imovine članova te se uređuje sustav upravljanja rizicima, način financiranja, nadzora, revizije i izvještavanja o radu mirovinskih društava. Zakonom su uvedene tri nove kategorije mirovinskih fondova, tzv. potportfelja (A, B i C) prilagođenih kohortama članova prema dobi umirovljenja radi racionalizacije poslovanja i veće zaštite imovine članova u razdoblju neposredno prije umirovljenja. Također je omogućeno sudjelovanje mirovinskih fondova u infrastrukturnim projektima (fondovi kategorije A i B mogu uložiti do 10% neto imovine u pojedini takav projekt, a ukupno najviše 15% u sve takve projekte). Zakonom je izvršeno dodatno usklađivanje s pravnom stečevinom. Uredbom o izmjenama i dopunama Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (NN, broj: 93/15) uređuje se prijenos sredstava s osobnih računa određenih kategorija članova mirovinskih fondova, koji neće steći pravo na mirovinu iz II. mirovinskog stupa, u DPRH (gdje postoji deficit sredstava za tekuće financiranje u sustavu generacijske solidarnosti). Naime, s obzirom na to da se članu obveznog mirovinskog fonda kod kojega nastane djelomični gubitak radne sposobnosti s pravom na invalidsku mirovinu ili pravo na privremenu invalidsku mirovinu prema ZOMO odmah nakon ostvarivanja tog prava sredstva s osobnog računa prenose u DPRH jer mirovinu ostvaruje isključivo u I. mirovinskom stupu, Uredbom je određeno da se ta sredstva u DPRH prenose ranije, a ne pri ostvarivanju prava. Isto se odnosi na članove obveznih mirovinskih fondova koji će pravo iz mirovinskog osiguranja ostvarivati prema posebnom propisu, koji uređuje prava iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba (ili je mirovina određena prema tom propisu), koji također neće moći koristiti mirovinu iz II. mirovinskog stupa, radi korištenja povoljnijih uvjeta za ostvarivanje prava. Takvom članu omogućeno je da se može opredijeliti za ostanak u mirovinskom fondu na temelju izjave, a ako se ne opredijeli, sredstva se prenose u DPRH. Navedena Uredba prestala je važiti 01.07.2016. godine, u skladu s člankom 4. Zakona o ovlasti VRH da uredbama uređuje pojedina pitanja iz djelokruga Hrvatskog sabora (NN, broj: 102/15). Zakon o dobrovoljnim mirovinskim fondovima stupio je na snagu 20.02.2014. godine, preciznije je uređeno osnivanje i poslovanje dobrovoljnih mirovinskih fondova u sklopu dobrovoljnog mirovinskog osiguranja na temelju individualne kapitalizirane štednje, osnivanje i poslovanje mirovinskih društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima, nadzor nad radom i poslovanjem dobrovoljnih mirovinskih fondova, društava za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondovima i depozitara dobrovoljnih mirovinskih fondova te je izvršeno dodatno usklađivanje s pravnom stečevinom EU. Zakon o mirovinskim osiguravajućim društvima stupio je na snagu 27.02.2014. godine. Na cjelovit i sveobuhvatan način uređena je faza isplate mirovina iz obveznog i dobrovoljnog kapitaliziranog mirovinskog osiguranja, definiran je pravni oblik mirovinskog osiguravajućeg društva i propisani su organizacijski zahtjevi koje mora ispunjavati mirovinsko osiguravajuće društvo u skladu sa standardima europskih propisa. Propisana je mogućnost poslovanja društava izvan granica RH, u državama članicama EU. Zakonom se potiče daljnji razvoj i unaprjeđenje dobrovoljnog mirovinskog osiguranja.
<i>Preporuke za naredno razdoblje:</i>

Daljnje kontinuirano praćenje provedbenih zakona.
Mjera 3: Izmjena zakonodavnog okvira staža osiguranja s povećanim trajanjem
a) aktivnosti mjere: - donošenje novog zakona, - uvođenje novog oblika zaštite osoba koje obavljaju za život opasne i teške poslove, - sustav staža osiguranja s povećanim trajanjem prilagodit će se novim okolnostima i uvjetima rada za osobe koje obavljaju osobito teške i za zdravlje i radnu sposobnost štetne poslove, - cjelovito uređenje sustava za život opasnih i osobito teških te za zdravlje i radnu sposobnost štetnih poslova jednim propisom, - osiguravanje maksimalne zaštite zdravlja na radu te bitno smanjenje broja radnika koji pravo na mirovinu mogu ostvarivati pod povoljnijim uvjetima. b) Način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - broj korisnika mirovine sa stažem osiguranja s povećanim trajanjem, - broj korisnika invalidskih mirovina ostvarenih s osnove ozljede na radu, profesionalne bolesti i bolesti vezanih uz posljedice rada na određenim poslovima. pokazatelji učinka - donesen propis, - broj osiguranika koji ostvaruju staž osiguranja s povećanim trajanjem. Realizirano: Rok za donošenje izmjene zakonodavnog okvira pomaknut je na IV. kvartal 2017. godine te će praćenje ove mjere biti moguće od I. kvartala 2018. godine.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MRMS sunositelj: MFIN, MFIN - Carinska uprava, MIZ, MP, MO, MUP, MK, MPPI, MINGO, MPS, MINPO, MGIPU, Ured vijeća za nacionalnu sigurnost, HZMO, Hrvatski zavod za zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, HZZO, HZZ, ZVPRZOI, Središnji registar osiguranika, HANFA, socijalni partneri.
Ciljne skupine/korisnici: osiguranici - radnici zaposleni na osobito teškim i za zdravlje i radnu sposobnost štetnim poslovima. Osobe sa statusom invalidnih osoba sa stažem osiguranja s povećanim trajanjem.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: za provedbu mjere nisu potrebna sredstva iz DPRH.
Ocjena stanja: Rok za donošenje izmjene zakonodavnog okvira pomaknut je na IV. kvartal 2017. godine te praćenje ove mjere nije moguće u 2016. godini.
Preporuke za naredno razdoblje: Donošenje zakona i njegovo praćenje.

2.7. Strateško područje: Borba protiv zaduženosti i financijska neovisnost

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo financija

Nakon višegodišnjeg razdoblja krize, hrvatsko gospodarstvo je u 2015. godini zabilježilo skroman oporavak, a pozitivni gospodarski trendovi intenzivirani su u 2016. godini usred povoljnijih uvjeta zaduživanja na svjetskim tržištima, provođenja procesa fiskalne konsolidacije i stabilizacije duga, povećane potrošnje kućanstava te rasta izvoza potaknutog snažnim doprinosom turističkog sektora. Tako je BDP u 2016. godini realno porastao za 2,9% u odnosu na 2015. godini.

U 2016. godini nastavilo se s jačanjem održivosti javnih financija, jer je stabilnost javnih financija temelj trajnog ekonomskog rasta, ali i ukupne ekonomske stabilnosti.

Promatrano iz perspektive javnih financija, tijekom 2016. godine ostvaren je snažan napredak u procesu fiskalne konsolidacije koji ujedno predstavlja i jednu od obaveza RH u okviru rješavanja procedure prekomjernog proračunskog manjka. Naime, zbog izraženih fiskalnih neravnoteža, Vijeće ministara EU je u siječnju 2014. godine donijelo Preporuke kojima se od RH traži da do kraja 2016. godine smanji svoj proračunski manjak ispod 3% BDP te javni dug dovede na održivu putanju smanjenja. Višegodišnji naponi u tom smislu rezultirali su i značajnim smanjenjem proračunskog manjka s 5,4% u 2014. na 3,4% u 2015. te 0,8% u 2016. godini. Vidljivo međugodišnje smanjenje duga predstavlja najveće smanjenje udjela javnog duga u BDP od početka praćenja statističkih podataka kretanja javnog duga. Odgovorno vođenje fiskalne politike rezultiralo je i smanjenjem rashoda za kamate koji su u 2016. na međugodišnjoj razini smanjeni za 763 milijuna kn. Ovime su se stekli uvjeti za ispunjavanje preporuka Vijeća EU te posljedični izlazak RH iz procedure prekomjernog proračunskog manjka.

Istovremeno, nastavljeno je sa aktivnostima usmjerenim na provedbu *Nacionalnog strateškog okvira financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2015. do 2020. godine*. Tako su nositelji pojedinih mjera, odnosno aktivnosti iz Akcijskog plana za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za 2016. godinu provodili mjere i aktivnosti usmjerene na podizanje financijske pismenosti potrošača, od najmlađe do starije životne dobi. Organizirani su brojni seminari, radionice, stručni skupovi, kvizovi znanja, debate, gostovanja u TV emisijama, a razvijeni su i nadograđeni portali za on-line edukaciju u cilju podizanja razine financijske pismenosti.

Unutar glavne strateške aktivnosti 2.7.3. Ublažavanje posljedica prezaduženosti stanovništva u potpunosti su realizirane obje mjere. Mjera 1: Zakonodavne aktivnosti u financijskom sektoru, koja uključuje zakonodavne aktivnosti koje se odnose na financijski sektor, a donose se sukladno Planu normativnih aktivnosti MFIN i provedene su unutar redovnih aktivnosti Ministarstva, dok je Mjera 2: *Donošenje zakona o stečaju potrošača* u potpunosti realizirana tijekom 2015. godine, te je sa 01.01.2016. godine stupio na snagu *Zakon o stečaju potrošača*⁵⁶.

I u narednom razdoblju nastavlja se provedba aktivnosti koje će doprinijeti fiskalnoj konsolidaciji temeljenoj na smanjenju proračunskog manjka te poticanju ekonomske aktivnosti, čime se pridonosi značajnom smanjenju udjela javnog duga u BDP strogom kontrolom potrošnje, kao i iskorištavanju svakog viška prihoda u odnosu na planirane za daljnje smanjenje proračunskog manjka. Ministarstvo će također nastaviti provedbu aktivnosti koje će doprinijeti unaprjeđenju fiskalnog okvira, poboljšanju proračunskog planiranja, unaprjeđenju sustava financiranja JLP(R)S, poboljšanju upravljanja javnim dugom, kao i osiguranju strože provedbe preporuka državne revizije.

⁵⁶ Zakon o stečaju potrošača (NN, broj: 100/15)

2.7. Strateško područje: Borba protiv zaduženosti i financijska neovisnost Nositelj strateškog područja: Ministarstvo financija
Glavna strateška aktivnost:
2.7.1. Postizanje održivog ekonomskog rasta te nastavak fiskalne konsolidacije
Mjera 1: Dugoročna održivost javnih financija
a) aktivnosti mjere: - Praćenje i evaluacija reformskih mjera (nastavak provođenja reformi predviđenih Nacionalnim programom reformi). b) način praćenja/pokazatelji učinka: način praćenja - praćenje kroz NPR i Program konvergencije. Realizirano: - BDP u 2016. godini porastao je za 2,9% u odnosu na 2015. godinu, - nastavilo se s jačanjem održivosti javnih financija, - ostvaren je snažan napredak u procesu fiskalne konsolidacije, - nastavljeni su napor u prikupljanju prihoda naplatom dosad nenaplaćenih poreznih dugovanja te suzbijanja sive ekonomije putem fiskalizacije i unapređenja sustava kontrole i naplate poreza, - na rashodnoj strani proračuna opće države postignute su značajne uštede u odnosu na prvotno planirane rashode, - u kategoriji intermedijarne potrošnje postignute su planirane uštede prvenstveno na rashodima za usluge, ponajviše intelektualnim i osobnim uslugama te režijskim troškovima, energiji kao i ostalim materijalnim troškovima poslovanja proračunskih korisnika i to ponajviše u sektorima znanosti, pravosuđa te unutarnjih poslova.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MFIN sunositelj: proračunski korisnici
Ciljne skupine/korisnici: svi građani RH odnosno korisnicima DPRH s posebnim naglaskom na ranjive skupine koje se nalaze u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: nije predviđena pozicija u DPRH.
Ocjena stanja: Nakon višegodišnjeg razdoblja krize, hrvatsko gospodarstvo je u 2015. godini zabilježilo skroman oporavak, a pozitivni gospodarski trendovi intenzivirani su u 2016. godini usred povoljnijih uvjeta zaduživanja na svjetskim tržištima, provođenja procesa fiskalne konsolidacije i stabilizacije duga, povećane potrošnje kućanstava te rasta izvoza potaknutog snažnim doprinosom turističkog sektora. Tako je BDP u 2016. godini realno porastao za 2,9% u odnosu na 2015. godinu. U 2016. godini nastavilo se s jačanjem održivosti javnih financija, jer je stabilnost javnih financija temelj trajnog ekonomskog rasta, ali i ukupne ekonomske stabilnosti. Promatrano iz perspektive javnih financija, tijekom 2016. godine ostvaren je snažan napredak u procesu fiskalne konsolidacije koji ujedno predstavlja i jednu od obaveza RH u okviru rješavanja procedure prekomjernog proračunskog manjka. Naime, zbog izraženih fiskalnih neravnoteža, Vijeće ministara EU je u siječnju 2014. godine donijelo Preporuke kojima se od RH traži da do

kraja 2016. godine smanji svoj proračunski manjak ispod 3% BDP-a te javni dug dovede na održivu putanju smanjenja. Višegodišnji naponi u tom smislu rezultirali su i značajnim smanjenjem proračunskog manjka s 5,4% u 2014. na 3,4% u 2015. te 0,8% u 2016. godini. U isto vrijeme, udio javnog duga u BDP bilježio je razinu od 86,6% u 2014., 86,7% u 2015. i 84,2% u 2016. godini. Drugim riječima, vidljivo međugodišnje smanjenje duga predstavlja najveće smanjenje udjela javnog duga u BDP od početka praćenja statističkih podataka kretanja javnog duga. Odgovorno vođenje fiskalne politike rezultiralo je i smanjenjem rashoda za kamate koji su u 2016. godini na međugodišnjoj razini smanjeni za 763 milijuna kn. Ovime su se stekli uvjeti za ispunjavanje preporuka Vijeća EU te posljedični izlazak RH iz procedure prekomjernog proračunskog manjka.

U skladu s navedenim, ukupni prihodi proračuna opće države izvršeni su na razini od 47,6% BDP, što je prvenstveno rezultat gospodarskih kretanja koja su bila znatno bolja od očekivanih, kao i vrlo dobre turističke sezone. Također, nastavljeni su i naponi u prikupljanju prihoda naplatom dosad nenaplaćenih poreznih dugovanja, kao i suzbijanja sive ekonomije putem fiskalizacije te unapređenja sustava kontrole i naplate poreza. Tako su bolju realizaciju imali prihodi od poreza na dobit, posebnih poreza i trošarina, PDV te prihodi od imovine. Značajno povećanje su imali i prihodi od ostalih tekućih i kapitalnih transfera, prije svega zbog pojačane dinamike apsorpcije sredstava iz fondova EU.

Na rashodnoj strani proračuna opće države postignute su značajne uštede u odnosu na prvotno planirane rashode, što je rezultiralo njihovim izvršenjem na razini od 48,4% BDP. U kategoriji intermedijarne potrošnje postignute su planirane uštede prvenstveno na rashodima za usluge, ponajviše intelektualnim i osobnim uslugama te režijskim troškovima, energiji kao i ostalim materijalnim troškovima poslovanja proračunskih korisnika i to ponajviše u sektorima znanosti, pravosuđa te unutarnjih poslova. Kod subvencija najveće uštede odnose se na sektor poljoprivrede, aktivnu politiku zapošljavanja, sektor prometa te gospodarstva. Manje uštede ostvarene su i u području poduzetništva, turizma i znanosti. Na socijalnim naknadama i socijalnim transferima zabilježene su uštede na sanaciji šteta od poplava, naknadama nezaposlenima, aktivnoj politici zapošljavanja, socijalnoj zaštiti, srednjem i visokom obrazovanju te stambenom zbrinjavanju. Planirana trajna ušteda ostvarena je i unutar ostalih tekućih i kapitalnih transfera u sektoru poljoprivrede, pomorstva, kulture, financija, tržišta rada, znanosti, poduzetništva, turizma, regionalnoga razvoja, gospodarstva te graditeljstva. Strukturne uštede postignute su i na rashodima za bruto investicije u kapital, prvenstveno u sustavu obrane, znanosti, zdravstva te gospodarstva.

Ukupne provedene strukturne mjere u svim navedenim kategorijama rashoda rezultirale su ukupnim fiskalnim učinkom od 0,6% BDP.

Provedba dugoročnih mjera fiskalne konsolidacije opisana je u NPR 2017. godine i Programu konvergencije.

Preporuke za naredno razdoblje:

Fiskalna konsolidacija temeljena na smanjenju proračunskog manjka te poticanju ekonomske aktivnosti čime se pridonosi značajnom smanjenju udjela javnog duga u BDP strogom kontrolom potrošnje te iskorištavanju svakog viška prihoda u odnosu na planirane za daljnje smanjenje proračunskog manjka. Unapređenje fiskalnog okvira, poboljšanje proračunskog planiranja, unapređenje sustava financiranja JLP(R)S, poboljšanje upravljanja javnim dugom, osiguranje strože provedbe preporuka državne revizije.

Glavna strateška aktivnost:

2.7.2. Nastavak reforme porezne politike

Mjera 1: Provođenje postupka predstečajne nagodbe

a) aktivnosti mjere:

- donošenje novog Stečajnog zakona.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:**način praćenja****Realizirano:**

Novi *Stečajni zakon*⁵⁷ propisao je postupak predstečajne nagodbe svojim odredbama i od tog datuma se postupci vode pred nadležnim trgovačkim sudom. Odredbe *Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi*⁵⁸ su stupanjem na snagu Stečajnog zakona prestale važiti u dijelu koji se odnosio na postupak predstečajne nagodbe. U razdoblju do stupanja na snagu Stečajnog zakona PU sudjeluje u postupcima predstečajne nagodbe prema Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi te na svojim internetskim stranicama www.porezna-uprava.hr daje informacije fizičkim i pravnim osobama o pravnom okviru postupanja po predstečajnoj nagodbi. Na raspolaganje su stavljeni slijedeći dokumenti:

- obavijest i upozorenje poreznim dužnicima koji su podnijeli prijedlog za predstečajnu nagodbu,
- kriterij za sklapanje sporazuma o prihvatanju plana financijskog restrukturiranja u skraćenom postupku predstečajne nagodbe,
- predstečajna nagodba,
- sporazum o prihvatanju plana financijskog restrukturiranja,
- zahtjev dužnika prema vjerovniku MFIN, PU/ili Carinskoj upravi.

Dopunama u Stečajnom zakonu dorađene su odredbe o predstečajnim nagodbama te je od 01.09.2015. godine vođenje postupaka u nadležnosti trgovačkih sudova.

pokazatelji učinka**Realizirano:**

- objava u NN.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MP

sunositelj: MFIN, FINA, trgovački sudovi.

Ciljne skupine/korisnici: svi građani RH odnosno korisnicima DPRH s posebnim naglaskom na ranjive skupine koje se nalaze u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun: za navedenu mjeru nije predviđena pozicija u DPRH.

Ocjena stanja:

Mjera u smislu donošenja novog Stečajnog zakona je provedena u prethodnom razdoblju, odnosno 2015. godini.

Budući da je u postupcima predstečajnih nagodbi MFIN, PU samo jedan od vjerovnika, ova institucija ne prati predstečajne nagodbe u kojima nije vjerovnik tako da nema vlastite podatke o ukupnom broju i financijskim efektima svih predstečajnih nagodbi kod kojih je u 2016. godini vođen postupak pred FINA.

Preporuke za naredno razdoblje:

Postupci započeti prije 01.09.2015. godine će se dovršiti po odredbama Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi. Novi Stečajni zakon predviđa čitav niz novina u spomenutim postupcima, počevši od nadležnosti trgovačkih sudova u predstečajnim postupcima do uvođenja e-oglasne ploče i obveze korištenja propisanih obrazaca pod prijetnjom odbacivanja podnesaka.

Također, jedna od značajnijih novina je i jasno razlikovanje razloga za pokretanje predstečajnog postupka od razloga za pokretanje stečaja. Dosad takvog razlikovanja nije bilo te se iz istih razloga (nelikvidnost ili insolventnost) moglo tražiti i pokretanje postupka predstečajne nagodbe i stečaja. S obzirom na to da je od 01.09.2015. godine insolventnost tj. nesposobnost za plaćanje

⁵⁷ Stečajni zakon (NN, broj: 71/15.)

⁵⁸ Zakon o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN, broj: 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15, 78/15)

dužnika propisano isključivo kao razlog za otvaranje stečaja, predstečajni postupak će se moći pokrenuti samo dok postoji tzv. prijeteca nesposobnost za plaćanje (dosad je bila razlogom za pokretanje stečaja). Dakle, novi izraz koji se koristi kao razlog za otvaranje predstečajnog postupka je *prijeteca nesposobnost za plaćanje*. Prema novom Stečajnom zakonu smatra se da prijeteca nesposobnost za plaćanje postoji ako dužnik u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje kod FINE ima jednu ili više evidentiranih i neizvršenih osnova za plaćanje.

Rok do kojeg postoji prijeteca nesposobnost za plaćanje sadržan je zapravo u definiranju nesposobnosti za plaćanje kao razloga za otvaranje stečaja. Budući da nesposobnost za plaćanje postoji ako su u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje kod FINE zavedene jedna ili više neizvršenih osnova za plaćanje u razdoblju dužem od 60 dana, dolazi se do jasnog zaključka da će predstečajni postupak biti moguće pokrenuti samo do šezdesetog dana nenaplaćene osnove za plaćanje putem FINE. Ako primjerice nakon tog dana sudu bude podnesen prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka, sud bi s takvim prijedlogom trebao postupati kao da je podnesen prijedlog za otvaranje stečaja.

Mjera 2: Usmjeravanje poreznog opterećenja s rada prema potrošnji i imovini, uvođenje poreza na nekretnine u funkciji rasterećenja cijene rada i financiranja decentraliziranih funkcija, te stavljanja imovine u funkciju

a) aktivnosti mjere:

- ispunjavanje mjera uvođenjem poreza na nekretnine.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- u cilju ispunjenja mjere uvođenjem poreza na nekretnine, utvrđene su aktivnosti vezano uz unaprjeđenje sustava obračuna i naplate komunalne naknade.

Realizirano:

- radna skupina **utvrdila je** zakonske odredbe poreza na nekretnine, dakle što se smatra predmetom oporezivanja, tko je porezni obveznik te na koji način će se utvrđivati visina poreza,
- objava *Zakona o lokalnim porezima*⁵⁹ u NN br.115/16.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MFIN

sunositelj: JLS, MGIPU, DGU

Ciljne skupine/korisnici: obveznici plaćanja komunalne naknade, obveznici plaćanja poreza na kuće za odmor, obveznici plaćanja „direktne“ spomeničke rente.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun: MFIN nije osiguralo dodatna sredstva radi provedbe ove aktivnosti. Sunositelji u 2016. nisu imali troškova radi provedbe aktivnosti.

Ocjena stanja:

U 2016. godini je, u sklopu porezne reforme, formirana radna skupina radi uvođenja poreza na nekretnine, kao mjere preuzete u NPR 2016. godine Radna skupina je **utvrdila** zakonske odredbe poreza na nekretnine, dakle što se smatra predmetom oporezivanja, tko je porezni obveznik te na koji način će se utvrđivati visina poreza.

Preporuke za naredno razdoblje:

U 2017. godini MFIN PU će donijeti akcijski plan kojim će pratiti učinak uvođenja poreza na nekretnine u ukupnim poreznim prihodima od 2018. i dalje. Također će se kroz akcijski plan pratiti i druge aktivnosti vezane uz porez na nekretnine (priprema aktivnosti radi provedbe masovne procjene vrijednosti nekretnina i ažuriranje izvorišnih evidencija o nekretninama).

Glavna strateška aktivnost:

2.7.4. Financijsko obrazovanje građana

Mjera 1: Provedba Nacionalnog strateškog okvira financijske pismenosti potrošača za

razdoblje od 2015. do 2020. godine i donošenje i provedba Akcijskog plana za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za 2016. godinu

a) aktivnosti mjere:

- Provedba Nacionalnog strateškog okvira financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2015. do 2020. godine,
- Donošenje i provedba Akcijskog plana za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za 2016. godinu.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- Financijsko obrazovanje potrošača provodi se mjerama, odnosno aktivnostima propisanim u Akcijskom planu za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za 2016. godinu (u daljnjem tekstu: Akcijski plan), koji je izrađen temeljem Nacionalnog strateškog okvira.
- Akcijskim planom propisane su mjere i aktivnosti usmjerene prema podizanju razine financijske pismenosti svih građana RH.
- S ciljem praćenja provedbe mjera i aktivnosti iz Akcijskog plana osnovana je Operativna radna grupa za praćenje mjera i aktivnosti definiranih Akcijskim planom.

Realizirano:

- Prikaz pokazatelja učinka svih mjera provedenih u 2016. godini dan je u Izvješću o provedbi Akcijskog plana za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za 2016. godinu, a koji će u što skorijem roku biti upućen VRH,
- tijekom 2016. godine nositelji pojedinih mjera, odnosno aktivnosti iz Akcijskog plana provodili su mjere i aktivnosti usmjerene na podizanje financijske pismenosti potrošača, od najmlađe do starije životne dobi,
- organizirani su brojni seminari, radionice, stručni skupovi, kvizovi znanja, debate, gostovanja u TV emisiji „Dobro jutro Hrvatska“, razvijeni i nadograđeni portali za on-line edukaciju u cilju podizanja razine financijske pismenosti,
- uključeni dionici provodili su komunikaciju s potrošačima na dnevnoj bazi,
- izdane su edukativne brošure, izrađen je udžbenik za srednje škole „Moj novac, moja budućnost“, izrađene su različite korisne upute, newsletteri te objavljeni članci i tekstovi u svezi s financijskim opismenjavanjem djece, mladih te roditelja, dostupnih u elektroničkom obliku.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MFIN

sunositelj: MINGPO, MZO, HNB, HANFA, AZOO, FINA, HGK, HUP, HUB, HUO, ZSE, UMFO, ŠTEDOPIS, IRO

Ciljne skupine/korisnici: potrošači u RH, od najmlađe do starije životne dobi.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Planirano: MFIN – za provedbu Akcijskog plana osigurano u DPRH za 2016. godinu - 50.000,00 kuna.

Realizirano: Kako za provedbu aktivnosti iz nadležnosti MFIN nisu bila potrebna financijska sredstva, planirana sredstva nisu utrošena.

Napomena: MGPIO i MZO, odnosno AZOO, osiguravali su potrebna sredstva u okviru svojih redovnih aktivnosti u DPRH za 2016. godinu.

ostali izvori: Ostala tijela uključena u provedbu aktivnosti iz Akcijskog plana osigurala su vlastita sredstva za provedbu mjera i aktivnosti u svrhu financijskog opismenjavanja potrošača.

Ocjena stanja:

Aktivnosti planirane za realizaciju u 2016. godinu su provedene. Nacionalni strateški okvir financijske pismenosti potrošača za razdoblje od 2015. do 2020. godine (u daljnjem tekstu: Nacionalni strateški okvir) izrađen je početkom 2015. godine kao međusektorski okvir za poticanje i unaprjeđivanje djelovanja svih dionika uključenih u provođenje financijskog obrazovanja građana RH kako bi im se osigurala prilika ostvarivanja određene koristi od

financijskog obrazovanja.

Cilj Nacionalnog strateškog okvira jest stvaranje podloge za sustavnu i sveobuhvatnu integraciju financijskog obrazovanja u obrazovne procese, uz poticanje državnih tijela, tijela JLP(R)S, nevladinih organizacija, financijskih institucija i drugih pravnih subjekata, profesionalnih udruga i strukovnih udruženja aktivnih na financijskim područjima, socijalnih partnera te komunikacijskih kanala i mreža na aktivno sudjelovanje u financijskom obrazovanju.

U okviru preostalih sredstva prijelaznog instrumenta Instrument za jačanje kapaciteta (*Transition Facility – Institution Building Envelope*) MFIN se tijekom 2015. godine kandidirao s projektom Twinning Light pod nazivom „*Razvoj programa financijske pismenosti s ciljem podizanja razine financijske pismenosti u RH*“. Svrha projekta je ojačati administrativne kapacitete Sektora za financijski sustav unutar MFIN, pomoću razvijanja procedura, izrade prijedloga aktivnosti usmjerenih jačanju financijske pismenosti i jačanja suradnje s dionicima uključenim u podizanje razine financijske pismenosti u RH. Tijekom 2016. godine nastavljene su proceduralne aktivnosti u vezi s Twinning light projektom te je krajem 2016. godine, nakon izbora twinning partnera - države članice EU, potpisan Twinning Light Ugovor s Finskom (HAUS – finskim institutom za javnu upravu). Provedba aktivnosti iz Twinning Light projekta očekuju se u 2017. godini.

Preporuke za naredno razdoblje:

Za naredno razdoblje predviđena je provedba mjera i aktivnosti Akcijskog plana za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača za 2017. godinu.

2.8. Strateško područje: Uravnoteženi regionalni razvoj

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

U strateškog područja „Uravnoteženi regionalni razvoj“ u 2016. godini nije provedeno sedam mjera, a u provedbi mjera priključila su se i dva nova dionika: Hrvatski crveni križ i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike te se predlaže njihovo uvrštavanje u Program provedbe mjera 2017.-2019. godine.

Nastavljena je provedba mjere „Priprema i provedba pilot projekata fizičke, ekonomske i socijalne regeneracije depriviranih zajednica u slabije razvijenim urbanim i ruralnim područjima“ gdje je proveden Program integrirane fizičke, gospodarske, socijalne regeneracije pilot područja malih gradova na ratom pogođenim područjima kojeg zajednički provode MRRFEU i MRMS integriranim korištenjem sredstava iz EFRR kroz OPKK i ESF kroz Operativni program „Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.“ (OPULJP). U okviru ove mjere povedena je aktivnost - Mapiranje siromaštva i područja sa stambeno-demografskim problemima što uključuje pregled dostupnosti socijalnih i komunalnih servisa, stanje stambenog fonda te socijalnih pokazatelja vezanih uz siromaštvo i socijalnu isključenost (poverty mapping), a temeljem Ugovora o Savjetodavnim uslugama (RAS) s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj u travnju 2016. godine.

U 2016. godini izrađeni su metodološki dokumenti za razvoj modela integrirane regeneracije Programa, analize područja za Beli Manastir s općinom Darda, Benkovac, Petrinju, Vukovar i Knin. Unutar iste mjere, a u okviru aktivnosti - Izrada investicijskih planova (IP) u 5 pilot područja u kolovozu 2016. godine ugovoren je projekt Tehnička pomoć za izradu intervencijskih planova gradovima Beli Manastir (uključujući Dardu), Benkovac, Petrinja i Vukovar.

Aktivnost mjere - Provedba pilot projekata u 5 identificiranih depriviranih područja u 2016. godini nije započela s obzirom da su tijekom 2016. godine bili u izradi IP temeljem kojih se kreće u provedbu. Sve navedene aktivnosti u 2016. godini odvijale su se prema planu, a preporuke za naredno razdoblje idu u smjeru ubrzanja provedbe svih aktivnosti postojećih mjera.

Aktivnosti 2.8.3. Mjera 2, aktivnost 2.8.4. Mjera 1 i aktivnost 2.8.6. Mjera 2 također nisu provedene u 2016. godini iz razloga što je provedba mjera u okviru kojih su predviđene aktivnosti u okviru Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020., kao i u izvornim Pravilnicima, postavljena bez posebnih ograničenja, a naknadno se ipak pokazalo da su ista bila potrebna, a s obzirom na veliki broj potencijalnih korisnika te ograničena sredstva, kao i potrebu intervencije u pravcu smanjenja, a ne daljnjeg povećanja socijalnih razlika te potporama doprinijeti uravnoteženom razvoju i ostanku stanovnika u ruralnim područjima i to češće u svojstvu gospodara-poduzetnika. U cilju boljeg iskorištenja sredstava namijenjenih za realizaciju navedenog Programa ruralnog razvoja kroz pojedine mjere uspostavljena je suradnja s JLP(R)S i LAG-ovima (lokalnim akcijskim grupama) koji će lokalnim razvojnim strategijama kroz odabir projekata sudjelovati u provedbi aktivnosti iz mjera Programa.

Vezano uz glavnu stratešku aktivnost 2.8.3., mjera 1. „Poboljšanje sustava vodoopskrbe i odvodnje s pročišćavanjem otpadnih voda“ pružatelji vodnih usluga od preustroja Ministarstava poljoprivrede je u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša i energetike.

U sklopu nacionalnog programa stambenog zbrinjavanja i obnove, SDUOSZ nastavlja provoditi program obnove te program stambenog zbrinjavanja na i izvan područja posebne državne skrbi. Na područjima posebne državne skrbi mjere se odnose na poticanje demografskog i gospodarskog napretka, završetak programa obnove, povratak prijeratnog

stanovništva i trajno stambeno zbrinjavanje. Izvan područja posebne državne skrbi provodi se mjera stambenog zbrinjavanja povratnika - bivših nositelja stanarskih prava.

2.8. Strateško područje: Uravnoteženi regionalni razvoj

Nositelj strateškog područja: Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Glavna strateška aktivnost:

2.8.1. Povećanje investiranja u depriviranim područjima

Mjera 1: Davanje posebnih uvjeta za prihvatljivost projekata na potpomognutim područjima

a) aktivnosti mjere:

- definiranje uvjeta natječaja kroz dodatne bodove i višu razinu sufinanciranja za potpomognuta područja,
- ocjena projektnih prijedloga,
- odabir projekata,
- dodatne aktivnosti za identifikaciju i pripremu projekata na potpomognutim područjima.

b) način praćenja provedbe:

- broj zaprimljenih zahtjeva.

pokazatelji učinka

- broj donesenih Odluka.

Realizirano:

1) *Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Priprema i provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine“ u modalitetu trajnog poziva*

Realizirano:

Tijekom 2016. godine zaprimljena su 82 zahtjeva/prijava korisnika s traženim iznosom potpore od 1.065.593.902,61 kn.

Obrada natječaja bila je tijekom 2016. godine, a izdano je 26 Odluka o dodjeli sredstava.

2) *Otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava u modalitetu privremenog poziva „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine*

Realizirano:

Krajnji rok podnošenja projektnih prijedloga do 28.04.2017. godine. Obrada natječaja je u tijeku.

3) *Ograničeni postupak dodjele bespovratnih sredstava u modalitetu trajnog Poziva „Promicanje održivog korištenja prirodne baštine u nacionalnim parkovima i parkovima prirode“*

Realizirano: Tijekom 2016. godine zaprimljeno 14 zahtjeva/prijava korisnika s traženim iznosom potpore od 462.170.654,60 kn. Obrada natječaja bila je tijekom 2016. godine u postupku provedbe.

4) *Program održivog razvoja lokalne zajednice (PORLZ) – Poziv za iskaz interesa za sufinanciranje projekata obavljen je 10. ožujka 2016. godine*

Realizirano:

Od ukupno 216 sklopljenih ugovora o sufinanciranju infrastrukturnih projekata JLP(R)S provedeno je 210 projekata koje je Ministarstvo sufinanciralo sa 49,033 milijuna kuna.

5) *Objavljeni pozivi unutar OPULJP u kojima su maksimalan broj bodova dobili nositelji projekata koji su iz županije čiji je indeks razvijenosti ispod 75% prosjeka RH.*

Poticanje rada s darovitim djecom i učenicima na predtercijarnoj razini

Objava poziva: 12.10.2016. godine

6) *Unaprjeđenje pismenosti – temelj cjeloživotnog učenja*

Objava poziva: 29.12.2016. godine

Realizirano: Na natječaj Poticanje rada s darovitim djecom i učenicima na predtercijarnoj

razini bilo je prijavljeno 106 projekata dok je na natječaj Unapređenje pismenosti – temelj cjeloživotnog učenja bilo prijavljeno 207 projekata, pri tome je na natječaj Poticanje rada s darovitom djecom i učenicima na predtercijarnoj razini prihvaćeno je 11 prijavljenih projekata, dok je za natječaj Unapređenje pismenosti u postupku evaluacija prijavljenih projekata.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MRRFEU

sunositelj: MZO

Ciljne skupine/korisnici:

- *Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Priprema i provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine* usmjeren je na tijela javne vlasti (TDU prema Zakonu o sustavu državne uprave⁶⁰, JLP(R)S, Institucije u potpunom javnom vlasništvu, ostala tijela javne vlasti prema indikativnom popisu dostupnom na <http://www.pristupinfo.hr/>), pravne osobe kao vlasnici kulturnih dobara.
- *Otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava u modalitetu privremenog poziva „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine“* usmjeren je na javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima utvrđene člankom 130. Zakona o zaštiti prirode⁶¹ i/ili, JLS, JLP(R)S I/ili OCD i/ili Uredi turističke zajednice i/ili regionalne razvojne agencije osnovane u skladu s člankom 24., stavak 3. Zakona o regionalnom razvoju⁶².
- *Ograničeni postupak dodjele bespovratnih sredstava u modalitetu trajnog Poziva „Promicanje održivog korištenja prirodne baštine u nacionalnim parkovima i parkovima prirode“* usmjeren je na: Nacionalni parkovi, parkovi prirode.
- *Program održivog razvoja lokalne zajednice (PORLZ):* JLP(R)S I,II; III skupine prema indeksu razvijenosti.
- *Poticanje rada s darovitom djecom i učenicima na predtercijarnoj razini* usmjereno je na (potencijalno) darovite učenike osnovnih i srednjih škola, učitelje, nastavnike i stručne suradnike u osnovnim i srednjim školama, te odgojno-obrazovne stručnjake koji rade u javnim institucijama koje su odgovorne za razvoj i provedbu obrazovnih politika.
- *Unaprjeđenje pismenosti - temelj cjeloživotnog učenja* usmjereno je na: odrasle osobe bez završenog osnovnog obrazovanja, odrasle osobe s nižim razinama kvalifikacija uključujući i razinu 4.1. prema Hrvatskom kvalifikacijskom odboru, odrasle osobe u dobi između 15-34 godine bez kvalifikacija (samo sa završenom osnovnom razinom obrazovanja), dugotrajno nezaposlene osobe starije od 34 godine s razinom kvalifikacije koja odgovara razini 1-4.2 prema HKO.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Priprema i provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine

ostali izvori: EFRR: 380.000.000 kn u programskom razdoblju OPKK 2014.-2020.

Otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava u modalitetu privremenog poziva „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine“

ostali izvori: Ukupna dostupna raspoloživa financijska sredstva Europskog fond za regionalni razvoj predviđena za ovaj Poziv iznosi 196.000.000,00 kn, OPKK.

Ograničeni postupak dodjele bespovratnih sredstava u modalitetu trajnog Poziva „Promicanje

⁶⁰ Zakon o sustavu državne uprave (NN, broj: 150/11, 12/13, 93/16, 104/16)

⁶¹ Zakon o zaštiti prirode (NN, broj: 80/13)

⁶² Zakon o regionalnom razvoju (NN, broj: 147/14)

održivog korištenja prirodne baštine u nacionalnim parkovima i parkovima prirode“

ostali izvori: Ukupna dostupna raspoloživa financijska sredstva Europskog fonda za regionalni razvoj predviđena za Poziv iznosi 380.000.000,00 kn, OPKK.

Program održivog razvoja lokalne zajednice (PORLZ)

Državni proračun – 061 MRRFEU, Glava 06105 MRRFEU, Aktivnost K549110 Razvoj potpomognutih područja

Poticanje rada s darovitim djecom i učenicima na predtercijarnoj razini

Državni proračun: Razdjel 080 MZO, Glava 08005 MZOS, K818050 – OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020

Ukupna financijska alokacija - 10.000.000,00 kn

Unaprijeđenje pismenosti - temelj cjeloživotnog učenja

Državni proračun: Razdjel 080 MZO, Glava 08005 MZOS, Aktivnost K818050 – OP Učinkoviti ljudski potencijali 2014-2020

Ukupna financijska alokacija - 26.775.000,00 kn

Ocjena stanja:

Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Priprema i provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine“

Tijekom 2016. godine iz OPKK, Prioritetna os 6 Zaštita okoliša i održivost resursa, Specifični cilj (SC) 6c1 „Povećanje zaposlenosti i turističkih izdataka kroz bolje upravljanje kulturnom baštinom“, raspisan je trajni Poziv na dostavu projektnih prijedloga „Priprema i provedba Integriranih razvojnih programa temeljenih na obnovi kulturne baštine“. Poziv je otvoren do iskorištenja raspoloživih sredstava Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) predviđenih za ovaj Poziv, u iznosu od 380.000.000 kuna. Tijekom 2016. godine zaprimljena su 82 zahtjeva/prijava korisnika s traženim iznosom potpore od 1.065.593.902,61 kn. Obrada natječaja bila je tijekom 2016. godine, a izdano je 26 Odluka o dodjeli sredstava s iznosom potpore od 486.831.250,54 kn.

Također, tijekom 2016. godine odobrena je dodatna alokacija sredstava u iznosu od 523.005.800,16 kn.

Otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava u modalitetu privremenog poziva „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine“

Tijekom 2016. godine iz OPKK, Prioritetna os 6 Zaštita okoliša i održivost resursa, SC 6c2 „Povećanje privlačnosti, edukacijskog kapaciteta i održivog upravljanja odredištima prirodne baštine“ raspisan je Poziv na dostavu projektnih prijedloga za otvoreni postupak dodjele bespovratnih sredstava u modalitetu privremenog poziva „Promicanje održivog razvoja prirodne baštine“, referentna oznaka 6c2.2. Bespovratna sredstva u iznosu od 196.000.000 kn dodjeljuju u modalitetu privremenog poziva koji se osigurava provjera kvalitativnih aspekata projektnih prijedloga uz međusobnu usporedbu projektnih prijedloga, s krajnjim rokom podnošenja projektnih prijedloga do 28.04.2017. godine. Obrada natječaja je u tijeku.

Ograničeni postupak dodjele bespovratnih sredstava u modalitetu trajnog Poziva „Promicanje održivog korištenja prirodne baštine u nacionalnim parkovima i parkovima prirode“

Tijekom 2016. iz OPKK, Prioritetna os 6 Zaštita okoliša i održivost resursa, SC 6c2 „Povećanje privlačnosti, edukacijskog kapaciteta i održivog upravljanja odredištima prirodne baštine“ raspisan je Poziv u ograničenom postupku dodjele bespovratnih sredstava u modalitetu trajnog Poziva „Promicanje održivog korištenja prirodne baštine u nacionalnim

parkovima i parkovima prirode“, referentna oznaka 6c2.1.. Poziv je otvoren do iskorištenja raspoloživih sredstava EFRR predviđenih za ovaj Poziv, u iznosu od 380.000.000 kuna. Tijekom 2016. godine zaprimljeno 14 zahtjeva/prijava korisnika s traženim iznosom potpore od 462.170.654,60 kn. Obrada natječaja bila je tijekom 2016. godine u postupku provedbe.

Program održivog razvoja lokalne zajednice (PORLZ)

Od ukupno 216 sklopljenih ugovora o sufinanciranju infrastrukturnih projekata JLP(R)S provedeno je 210 projekata koje je Ministarstvo sufinanciralo sa 49.033.000,00 kn.

Poticanje rada s darovitom djecom i učenicima na predtercijarnoj razini i Unapređenje pismenosti - temelj cjeloživotnog učenja

Provedba aktivnosti započela je u 2016. godine MZO je tijekom 2016. godine objavio Pozive unutar OPULJP u kojima su maksimalan broj bodova dobili nositelji projekata koji su iz županije čiji je indeks razvijenosti ispod 75% prosjeka RH te je na Poticanje rada s darovitom djecom i učenicima na predtercijarnoj razini prijavljeno 106 projekata od kojih je 11 projekata prihvaćeno te će u narednom razdoblju započeti s predviđenim aktivnostima. Na Natječaj Unapređenje pismenosti – temelj cjeloživotnog učenja prijavljeno je 207 projekata te će se nakon obavljene evaluacije prijavljenih projekata znati broj prihvaćenih projekata.

Preporuke za naredno razdoblje:

U narednom periodu će se prema prijedlogu za Izmjenu kriterija, doprinos uravnoteženom regionalnom razvoju RH ocjenjivati kao jedan od kriterija odabira, čiji će predviđeni težinski faktor iznositi 20% (do sada je iznosio 5%) i sukladno tome dodjeljivati pripadajući broj bodova, odnosno određena bodovna prednost (prema indeksu razvijenosti).

Nadalje, u pripremi su Pozivi gdje će ciljne skupine biti djeca u socio-ekonomsko nepovoljnom položaju u predškolskom odgoju i obrazovanju te djeca/učenici pripadnici romske nacionalne manjine, i to:

- Podrška obrazovanju odraslih polaznika uključivanjem u prioritetne programe obrazovanja, usmjerene unapređenju vještina i kompetencija polaznika u svrhu povećanja zapošljivosti (Poziv objavljen 3.3.2017. godine. Ukupna financijska alokacija - 30.039.000,00 kn),
- Sufinanciranje troškova uključivanja djece u socio-ekonomski nepovoljnoj situaciji u predškolske ustanove (Indikativan datum objave Poziva: rujan 2017. godine, Indikativan iznos financijske alokacije - 33.660.000,00 kn),
- Programska, stručna i financijska potpora obrazovanju djece i učenika pripadnika romske nacionalne manjine (Indikativan datum objave Poziva: rujan 2017. godine, Indikativan iznos financijske alokacije - 15.300.000,00 kn).

Mjera 2: Socijalno poduzetništvo - savjetovanje za pokretanje poslovanja i mentoriranje socijalnih poduzeća

a) aktivnosti mjere:

- Poticanje pokretanja poslovanja socijalnih poduzetnika, pružanjem pomoći onima koji žele započeti poslovni pothvat ili uspjeti u već poduzetom pothvatu.

b) Način praćenja/pokazatelji učinka:

- Broj socijalnih poduzetnika i njihovih zaposlenika.

način praćenja

- Praćenje izvještaja o provedbi natječaja i posebnih programa.

Realizirano:

- Mjera nije provedena u 2016. godini.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MINPO

sunositelj: Poduzetničke potporne institucije, JLS.

Ciljne skupine/korisnici: poduzetničke potporne institucije (PPI) u privatnom ili javnom vlasništvu, koji su sukladno definiciji iz članka 4. Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture⁶³ definirani kao: razvojne agencije, poduzetnički centri, poslovni parkovi, poslovni inkubatori i poduzetnički akceleratori.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

ostali izvori: EFRR - 22.800.000,00 kn

Ocjena stanja:

Mjera nije provedena u 2016. godini.

Vezano uz poduzetničke potporne institucije za koje je Ministarstvo u Mjeri 2. navedeno kao sunositelj napominjemo kako u 2016. godini nisu provedeni programi poticanja poduzetničke infrastrukture financirani iz nacionalnog proračuna.

Međutim Ministarstvo je od 2016. godine uključeno u pripremu poziva za poduzetničku infrastrukturu koji se financiraju iz Europskog fonda za regionalni razvoj, a jedan od poziva je i poziv „Pružanje visokokvalitetnih usluga za MSP-e putem poduzetničkih potpornih institucija (u daljnjem tekstu: PPI), koji je bio otvoren do 1. listopada 2017. godine. Predmet navedenog Poziva je razvoj i povećanje ponude usluga stručne savjetodavne podrške te usluga informiranja za MSP-ove kroz sustav PPI-a. Svrha Poziva je osiguravanje učinkovite pomoći s ciljem učvršćivanja položaja MSP-ova na tržištu, kako bi se smanjila simetrija informacija među MSP-ovima te olakšao pristup poslovnim znanjima i vještinama, partnerima i informacijama ključnim za rast i razvoj poslovanja, te kako bi se unaprijedila gospodarska uspješnost, i stopa preživljavanja MSP-ova.

Za predmetni Poziv osigurano je 22.800.000,00 kuna. Najniža dopuštena ukupna vrijednost potpore koja se može dodijeliti pojedinom projektnom prijedlogu je 100.000,00 kuna, a najviša 600.000,00 kuna. Intenzitet potpore u ukupnim prihvatljivim troškovima projekta iznosi maksimalno 85%. Prihvatljivi prijavitelji po Pozivu su PPI u privatnom ili javnom vlasništvu, koji su sukladno definiciji iz članka 4. Zakona o unapređenju poduzetničke infrastrukture (Narodne novine, broj: 93/13, 114/13 i 41/14) definirani kao razvojne agencije, poduzetnički centri, poslovni parkovi, poslovni inkubatori i poduzetnički akceleratori. Prihvatljive aktivnosti koje se mogu financirati u okviru ovog Poziva su pružanje stručne i savjetodavne podrške (uključivo kroz edukaciju i mentorstvo) i pružanje usluga informiranja MSP-ovima u različitim fazama njihovog razvoja, s posebnim naglaskom na novoosnovane MSP (koji posluju kraće od 3 godine).

Ističemo kako su PPI osnovane prema procjenama svojih osnivača, najčešće jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, temeljem potreba poduzetnika i drugih mogućih korisnika njihovih usluga. PPI u dogovoru sa svojim osnivačima dogovaraju planove i programe rada, ovisno o potrebama poduzetnika unutar lokalne i područne (regionalne) samouprave na području na kojem se nalazi PPI, ovisno o potrebama svih zainteresiranih za njihove usluge.

Slijedom navedenog, usluge savjetovanja za pokretanje poslovanja i mentoriranje socijalnih poduzeća, odnosno socijalnog poduzetništva uključuju se u planove i programe rada PPI u skladu s potrebama koje iskazuju korisnici PPI-a.

MINGPO je do 2014. godine provodilo poticajne programe u kojima su poticaji bili namijenjeni skupinama u nepovoljnom društvenom položaju, primjerice u okviru mjera za zadružno poduzetništvo poticalo se osnivanje i rad socijalnih zadruga, a 2012. godine se provodio i poseban projekt „Socijalno poduzetništvo“. Od 2015. godine provode se programi iz OPKK u kojemu je otvorena mogućnost da se kroz vrednovanje horizontalnih pitanja daju dodatni bodovi skupinama u nepovoljnom položaju. Tako npr. u E-impulsu, natječaju namijenjenom mikro i malim poduzetnicima bodovi se dodjeljuju za promicanje ravnopravnosti žena i muškaraca, skupina u nepovoljnom položaju i zabranu diskriminacije te

⁶³ Zakon o unapređenju poduzetničke infrastrukture (NN, broj: 93/13, 114/13, 41/14)

održivi razvoj. Od 2015. godine sve potpore provode se iz OPKK kojim nije uređeno sudjelovanje zadruga dok se socijalno poduzetništvo sukladno Strategiji potiče mjerama MRMS iz ESF.

Preporuke za naredno razdoblje:

PPI osnovane prema procjenama svojih osnivača, najčešće JLP(R)S, temeljem potreba poduzetnika i drugih mogućih korisnika njihovih usluga.

PPI u dogovoru sa svojim osnivačima dogovaraju planove i programe rada, ovisno o potrebama poduzetnika unutar LP(R)S na području na kojem se nalazi PPI, ovisno o potrebama svih zainteresiranih za njihove usluge.

Usluge savjetovanja za pokretanje poslovanja i MSP, odnosno socijalnog poduzetništva uključuju se u planove i programe rada PPI u skladu s potrebama koje iskazuju korisnici usluga PPI.

Mjera 3: Priprema i provedba pilot projekata fizičke, ekonomske i socijalne regeneracije depriviranih zajednica u slabije razvijenim urbanim i ruralnim područjima

a) aktivnosti mjere

1. Mapiranje siromaštva i područja sa stambeno-demografskim problemima što uključuje pregled dostupnosti socijalnih i komunalnih servisa, stanje stambenog fonda, te socijalnih pokazatelja vezanih za siromaštvo i socijalnu isključenost (poverty mapping),
2. Razvoj modela integrirane regeneracije u suradnji s dionicima – definiranje aktivnosti koje pridonose uključivom rastu i smanjivanju nejednakosti degradiranih područja,
3. Izrada intervencijskih planova u 5 pilot područja,
4. Provedba pilot projekata u 5 identificiranih depriviranih područja.

b) način praćenja provedbe

- neposredno praćenje izvršenja ugovora kao upravljačko tijelo za provedbu ovoga programa i kroz monitoring izvještaje pilot gradova.

Pokazatelji učinka

- završeno mapiranje siromaštva (izrada 'poverty mappinga') s identificiranim depriviranim područjima za program regeneracije,
- razvijen model integrirane regeneracije u suradnji s dionicima,
- izrađeni intervencijski planovi u 5 pilot područja,
- provedeni pilot projekti u 5 identificiranih depriviranih područja.

Realizirano

- **aktivnost 1:** U travnju 2016. godine MRRFEU potpisao Ugovor o Savjetodavnim uslugama (RAS) s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj u trajanju od 17 mjeseci.
- **aktivnost 2:** U okviru projekta Tehnička pomoć MRRFEU u pripremi Programa integrirane, fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima, ugovorenim u studenom 2015. godine u trajanju od 14 mjeseci, u 2016. godini izrađeni su metodološki dokumenti za razvoj modela integrirane regeneracije (Programa integrirane regeneracije), izrađene su analize područja za Beli Manastir s općinom Darda, Benkovac, Petrinju i Vukovar, dorađena je Analiza stanja grada Knina te izrađen intervencijski plan Grada Knina, prihvaćen od strane MRRFEU u rujnu 2016. godine.
- **aktivnost 3:** Projekt Tehnička pomoć za izradu intervencijskih planova gradovima Beli Manastir (uključujući Dardu), Benkovac, Petrinja i Vukovar ugovoren je u kolovozu 2016. godine u trajanju od 7 mjeseci. U 2016. godini pristupilo se izradi 4 intervencijska plana koja su krajem 2016. godine bila u visokoj fazi izrade. Njihova izrada očekuje se u prvom kvartalu 2017. godine. U svrhu kvalitetnije izrade intervencijskih planova, u travnju 2016. godine potpisan je Ugovor o uslugama ex ante evaluacije intervencijskih planova za gradove Beli Manastir (uključujući Dardu), Benkovac, Knin Petrinju i

Vukovar u trajanju od 9 mjeseci te su davali preporuke za unaprjeđenje intervencijskih planova. - aktivnost 4: Provedba pilot projekata u 5 identificiranih depriviranih područja nije realizirana, početak provedbe očekuje se u 2017. godini.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MRRFEU sunositelj: MGIPU, JLS
Ciljne skupine/korisnici: stanovnici lokalnih jedinica u područjima provedbe pilot projekata u 5 gradova s više od 10.000 stanovnika u ranije ratom zahvaćenim područjima s visokim indeksom višestruke deprivacije s naglaskom na socijalno ranjive skupine kao što su Romi, povratnici, izbjeglice i raseljene osobe, HB i obitelji smrtno stradalih HB, te osobe/obitelji u riziku od siromaštva.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: MRRFEU u dijelu sufinanciranja provedbe EFRR programa od najmanje 15% - cca. 18.000.000,00 eura, Razdjel 061 MRREEU, Glava 06105 MRRFEU, K680034 Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. Realizirano: 612.915,13 kn (80.646,46 eura), K680034 Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. ostali izvori: Sredstva EU fondova u okviru EFRR investicijskog prioriteta 9.2. te ESF investicijskog prioriteta 9.4. - cca. 120.000.000,00 eura.
Ocjena stanja: Kako je i planirano, u 2015. godini obavljale su se aktivnosti u cilju pripreme provedbe Programa integrirane fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima. Rezultati su donošenje odluke o odabiru pilot područja od strane MRRFEU i ugovaranje projekta Tehnička pomoć MRRFEU u pripremi Programa fizičke, gospodarske i socijalne regeneracije malih gradova na ratom pogođenim područjima. Aktivnosti mjere provodile su se prema planu i u 2016. godini, a rezultati su potpisivanje Ugovora o Savjetodavnim uslugama (RAS) s Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj, ugovaranje Tehničke pomoći za izradu intervencijskih planova gradovima Beli Manastir (uključujući Dardu), Benkovac, Petrinja i Vukovar te potpisivanje Ugovora o uslugama ex ante evaluacije IP-ova za gradove Beli Manastir (uključujući Dardu), Benkovac, Knin Petrinju i Vukovar. Također je izrađen i od strane MRRFEU-a prihvaćen IP Grada Knina.
Preporuke za naredno razdoblje: Ubrzanja provedbe aktivnosti postojeće mjere. Tijekom 2017. godine potrebno je izraditi i od strane MRRFEU prihvatiti četiri IP za preostala četiri pilot područja, započeti s objavom poziva i provedbom intervencijskih planova, finalizirati razvoj modela integrirane regeneracije te završetkom projekta mapiranja siromaštva unaprijediti metodologiju za izradu pokazatelja višestruke deprivacije.
Glavna strateška aktivnost:
2.8.2. Podizanje dostupnosti socijalnih usluga
Mjera 1: Osiguranje jednakog pristupa socijalnim naknadama i uslugama za građane u depriviranim, marginaliziranim područjima
a) aktivnosti mjere - izrada smjernica za osiguranje jednakog pristupa socijalnim naknadama i uslugama za građane u depriviranim, marginaliziranim područjima, - osigurati jednake uvjete pristupa socijalnim naknadama i uslugama za građane u depriviranim, marginaliziranim područjima.
b) Način praćenja

- Izvješća svih relevantnih dionika. pokazatelj učinka - Izrađene smjernice za osiguranje jednakog pristupa socijalnim naknadama i uslugama za građane u depriviranim područjima. Realizirano: - Mjera nije provedena u 2016. godini.				
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: ULJPPNM sunositelji: MDOMSP, MRMS, HZZ, MRRFEU, JLS, JP(R)S, te OCD koji djeluju u području zaštite i promicanja ljudskih prava.				
Ciljne skupine/korisnici: djelatnici nadležnih tijela i službi na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini koji su zaposleni na poslovima osiguravanja pristupa građanima socijalnim naknadama i uslugama/građani u depriviranim područjima s posebnim naglaskom na ranjive skupine				
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: redovna sredstva na pozicijama ULJPPNM 2016, Razdjel 020 VRH, Glava 02087 Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Aktivnost A513042 Strategija borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u RH (2014.-2020.) – 2.500,00.				
Ocjena stanja: Mjera nije provedena u 2016. godini s obzirom na proračunska i druga ograničenja nositelja te ugrađivanja mjere u aktivnosti financirane sredstvima ESF.				
Preporuke za naredno razdoblje: Tijekom 2017. godine ULJPPNM će u okviru svojih redovnih aktivnosti započeti izradu smjernica za osiguranje jednakog pristupa socijalnim naknadama i uslugama za građane, a prezentacija istih u depriviranim područjima RH bit će dio aktivnosti II faze projekta „Borba protiv diskriminacije“ financiranog iz sredstava ESF. Planirano vrijeme provedbe II faze projekta je 2019.-2021. godine. Tijekom 2018. i 2019. ULJPPNM planira kao sunositelj sudjelovati u provedbi edukacija radnika zaposlenih u sustavu socijalne skrbi o ljudskim pravima i pravu na nediskriminaciju. Prema Akcijskom planu za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije, koji je u procesu javnog savjetovanja, nositelj ove mjere je MDOMSP (poglavlje Socijalna skrb i obitelj, Mjera 2.2.).				
Glavna strateška aktivnost:				
2.8.3. Poboljšanje i dostupnost komunalnih usluga				
Mjera 1. Poboljšanje sustava vodoopskrbe i odvodnje s pročišćavanjem otpadnih voda				
a) aktivnosti mjere - Izgradnja i/ili rekonstrukcija sustava za vodoopskrbu, kanalizaciju i pročišćavanje otpadnih voda.				
b) način praćenja/pokazatelji učinka: - Razvoj i upravljanje vodoopskrbnim sustavom te zaštita voda i mora:				
Realizirano:				
Pokazatelj rezultata (output)	Jedinica	Polazna vrijednost (1.1.2015.)	Realizirano (31.12.2016.)	Ciljana vrijednost (31.12.2017.)
Povećanje broja stanovnika koji imaju mogućnost priključenja na javni	broj stanovnika	0 (3.620.000)	50 000 (3.670.000)	130.000 (3.750.000)

vodoopskrbni sustav				
Dužina izgrađene magistralne ili sekundarne vodoopskrbne mreže izražene u km	km	42.900	43.023	43.2000
Broj izgrađenih vodnih građevina (osim mreže) uključujući i uređaje za kondicioniranje vode	broj	Nema podataka	/	/
Broj javnih isporučitelja vodnih usluga javne vodoopskrbe	broj	180	175	169
Povećanje broja stanovnika koji imaju mogućnost priključenja na sustav javne odvodnje odgovarajućeg stupnja pročišćavanja	broj stanovnika	53.000	65.000	80.000
Povećanje dužine izgrađene magistralne ili sekundarne mreže odvodnje otpadnih voda izraženo u km	km	11.000	11.450	11.800
Povećanje broja izgrađenih vodnih građevina (osim mreže) uključujući i uređaje za pročišćavanje i za zbrinjavanje mulja	broj	815	880	920
Broj pripremljenih projekata s potpunom dokumentacijom za EU	broj	8	24	24
Broj javnih isporučitelja vodnih usluga javne odvodnje	broj	180	175	169
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MZOE sunositelj: Hrvatske vode, pružatelji vodnih usluga				
Ciljne skupine/korisnici: stanovnici JLS u potpomognutim područjima.				
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Za 2016. godinu u Državnom proračunu ukupna planirana sredstva iznosila su 1.143.815.422,00 kn, nakon rebalansa ukupna sredstva iznosila su 905.668.401,00 kn, a izvršenje Državnog proračuna bilo je u iznosu 1.300.861.509,64 kn. U tablici je dan prikaz planiranih sredstava, sredstava nakon rebalansa te utrošenih sredstava razvrstanih po aktivnostima.				
Aktivnost	Program	Iznos (kn)	Iznos nakon rebalansa (kn)	Izvršenje proračuna (kn)

K784039	OP OKOLIŠ PRIORITET II + OP OKOLIŠ PRIORITET III (TA) + Izvor 11	613.554.589,00	284.896.942,00 kn	1.102.481.446,92
K784038	OP KONKURENTNOST I KOHEZIJA 2014.- 2020. PRIORITETI 5 I 6	59.557.500,00	63.631.780,00	3.514.907,82
T784035	PROJEKT ZAŠTITE JADRANA OD ONEČIŠĆENJA IBRD (DOMAĆA KOMPONENTA)	33.000.000,00	31.710.538,00	30.679.552,09
K784041	ISPA PROJEKT ODVODNJE I PROČIŠĆAVANJA OTPADNIH VODA GRADA KARLOVCA	3.370.000,00	5.300.221,00	4.185.602,81
K820056	EIB I CEB	332.200.000,00	372.995.587,00	160.000.000,00
K819050	CEB - OBRANA OD POPLAVA	102.133.333,00	147.133.333,00	0,00

- Razvoj i upravljanje vodoopskrbnim sustavom

Planirana sredstva za 2016. godinu za razvoj i upravljanje vodoopskrbnim sustavom su na aktivnosti A820042 u iznosu 1.100.000,00 kn, a nakon rebalansa 497.561,00 kn te na aktivnosti A784034 u iznosu od 257.939, 00 kn.

U tablici nisu navedena sredstva Hrvatskih voda koji su izvanproračunski korisnici.

ostali izvori:

Fondovi Europske unije (Kohezijski fond), IBRD zajam, EIB/CEB, Hrvatske vode, JLS, komunalna poduzeća

Ocjena stanja:

Aktivnost se odnosi na radnje potrebne za priključenje stanovništva na vodoopskrbnu mrežu radi poboljšanja opskrbe stanovništva pitkom vodom, izgradnju i rekonstrukciju vodoopskrbne mreže i izgradnju uređaja za kondicioniranje vode, izgradnju i rekonstrukciju kanalizacijske mreže u svrhu boljeg priključenja stanovništva i gospodarskih subjekata na sustav odvodnje. Također se odnosi i na izgradnju uređaja za pročišćavanje otpadnih voda u svrhu zaštite voda i očuvanja vodnih resursa u RH što će rezultirati zaštitom i očuvanjem okoliša u cjelini. Unutar navedene aktivnosti u provedbi su infrastrukturni projekti Drniš, Knin, Petrinja, Sisak, Poreč, RVS Osijek, Vukovar, Čakovec, Županja, Vodice – Tribunj - Srima, Osijek, Nova Gradiška i Virovitica.

Uz to, aktivnost se odnosi i na pripremu projekata koji uključuju pripremu studijsko projektne i natječajne dokumentacije potrebne za prijavu projekata izgradnje vodno-komunalne infrastrukture namijenjenih za financiranje u programskom razdoblju 2014-2020.

Aktivnost se u najvećem dijelu realizira u skladu s planiranim.

Preporuke za naredno razdoblje:

U narednom razdoblju na raspolaganju su višestruko veći iznosi sredstava iz EU fondova za provedbu projekata izgradnje i/ili rekonstrukcije sustava za vodoopskrbu, odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda. U pripremi je veliki broj projekata kako bi pravovremeno bili spremni za apliciranje za financiranje sredstvima EU fondova.

Mjera 2. Ulaganja u izradu, poboljšanje ili proširenje svih vrsta male infrastrukture u ruralnim područjima

a) aktivnosti mjere: - Izgradnja i/ili rekonstrukcija sustava za vodoopskrbu, kanalizaciju i pročišćavanje otpadnih voda u naseljima do 2.000 stanovnika. b) način praćenja/pokazatelji učinka: - Dostava izvješća APPRRR Upravljačkom tijelu na mjesečnoj razini o statusu provedbe objavljenih natječaja. - Broj projekata ulaganja u vodoopskrbu, kanalizaciju i pročišćavanje otpadnih voda u naseljima do 2.000 stanovnika. Realizirano: - U 2016. godini nije bilo realiziranih projekata u ovoj mjeri.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MPS sunositelj: APPRRR
Ciljne skupine/korisnici: stanovnici JLS u ruralnim, slabije razvijenim demografski ugroženim područjima s visokom nezaposlenošću
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Razdjel 060, Ministarstva poljoprivrede, Glava 06005 Ministarstvo poljoprivrede kroz program 3004 - Ruralni razvoj unutar aktivnosti A820058 ZPP – Mjere ruralnog razvoja - 15 % udjela, 14.280.000,00 eura u programskom razdoblju 2014.-2020., odnosno 106.007.696,96 kuna sukladno srednjem tečaju HNB-a na dan 2. veljače 2018. godine. ostali izvori: proračun Europske unije, 85% udjela 80.920.000,00 eura u programskom razdoblju 2014.-2020., odnosno 600.710.186,44 kuna sukladno srednjem tečaju HNB-a na dan 2. veljače 2018. godine.
Ocjena stanja: Provedba aktivnosti mjere je započela u 2015. godini kada je odobren Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020. Prvi natječaj za poboljšanje i dostupnost komunalnih usluga, u okviru podmjere 7.2 Ulaganja u izradu, poboljšanje ili proširenje svih vrsta male infrastrukture u ruralnim područjima putem Natječaja za tip operacije 7.2.1. »Ulaganja u građenje javnih sustava za vodoopskrbu, odvodnju, pročišćavanje otpadnih voda« bio je otvoren 5.9.2016.-5.10.2016. godine na koji je zaprimljeno ukupno 108 zahtjeva s traženim iznosom potpore od 463.654.692,28 kn, a administrativna obrada zahtjeva i donošenje odluka bit će realizirane tijekom 2017. godine. S obzirom na veliki broj potencijalnih korisnika i iskazani interes za infrastrukturne projekte tijekom 2016. i 2017. godine, a imajući u vidu ograničena raspoloživa sredstva izvršene su izmjene Pravilnika o provedbi Mjere 07 »Temeljne usluge i obnova sela u ruralnim područjima« iz Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014. – 2020. u pravcu ograničenja broja prijava po korisniku i JLS-u.
Preporuke za naredno razdoblje: Poboljšanje stanja i dostupnosti infrastrukture i temeljnih usluga za ruralno stanovništvo, uključujući slobodno vrijeme i kulturne aktivnosti, također doprinosi dostupnosti i poboljšanju komunalnih usluga te smanjenju siromaštva i socijalne isključenosti. Doprinos pružaju i natječaji podmjere 7.4. te bi se iste moglo uključiti u okviru Programa provedbe Strategije za naredno trogodišnje razdoblje kroz podmjeru 7.4. Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020.
Glavna strateška aktivnost:
2.8.4. Poticanje obrazovanja, zapošljavanja i samozapošljavanja
Mjera 1: Pokretanje nepoljoprivrednih aktivnosti na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima

a) aktivnosti mjere:

Pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima (ulaganja u turizam u ruralnom području, izravnu prodaju proizvoda, u obrte i zanate vezane uz poljoprivredu, šumarstvo, tradiciju, izradu suvenira, preradu proizvoda).

b) način praćenja/pokazatelji učinka

- dostava izvješća APPRRR Upravljačkom tijelu na mjesečnoj razini o statusu provedbe objavljenih natječaja,
- broj korisnika potpore.

Realizirano:

U 2016. nije bilo realiziranih projekata u ovoj mjeri.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MPS

sunositelji: APPRRR

Ciljne skupine/korisnici: poljoprivredna gospodarstva upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava koji vodi APPRRR, a koji provode projekte u okviru JLS kome su registrirani i to u naseljima do 5 000 stanovnika. Kod odabira projekata kroz dodatne bodove prednost će se dati korisnicima iz slabije razvijenih područja te osobama koje su duže nezaposlene.

Izvor financiranja/sufinanciranja:**Planirano:**

Državni proračun: Razdjel 060 Ministarstva poljoprivrede, Glava 06005 Ministarstvo poljoprivrede kroz program 3004 - Ruralni razvoj unutar aktivnosti A820058 ZPP – Mjere ruralnog razvoja - 15 % udjela, 10.441.176,47 eura u programskom razdoblju 2014.-2020., odnosno 77.510.146,61 kuna sukladno srednjem tečaju HNB-a na dan 2. veljače 2018. godine.

ostali izvori: proračun Europske unije, 85 % udjela, 59.166.666,67 eura u programskom razdoblju 2014.-2020., odnosno 439.224.164,19 kuna sukladno srednjem tečaju HNB-a na dan 2. veljače 2018. godine.

Ocjena stanja:

Tijekom 2016. godine nije bilo natječaja po spomenutoj mjeri. Provode se aktivnosti na izmjenama provedbenog pravilnika uključujući i kriterije odabira za spomenutu mjeru Programa ruralnog razvoja RH 2014.-2020. kako bi ista postigla veći učinak na uravnoteženi razvoj, a time i na smanjenje siromaštva i socijalne isključenosti. Prvi natječaj će se provesti tijekom 2017. godine. Tijekom 2015. i 2016. godine za spomenutu ciljnu skupinu raspisani su srodni natječaji za male i mlade poljoprivrednike.

- Na prvi natječaj za podmjeru 6.3. "Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava" (12. 5. - 12.7.2015.) zaprimljeno je 1 475 zahtjeva korisnika s traženim iznosom potpore od 167.934.407,46 kn. Obrada natječaja bila je tijekom 2016. godine, a izdano je 995 Odluka o dodjeli sredstava s iznosom potpore od 113.306.417,04 kn.

- Na prvi natječaj za tip operacije 6.1.1. (5.10.2015. - 23.12.2015.) zaprimljena su 432 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 164.254.327,55 kn. Obrađeni su tijekom 2016. godine, a izdano je 282 Odluke o dodjeli sredstava s iznosom potpore od 107.474.075,00 kuna.

- Drugi natječaj podmjera 6.1. Potpora mladim poljoprivrednicima Mjere 06 – Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja bio je otvoren od 21.12.2016. - 24.2.2017., a zaprimljeno je 813 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom potpore od 306.370.920,00 kuna.

Korisnici spomenutih mjera (obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti, zadruge, trgovačka društva) upisana u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava su ujedno i potencijalni korisnici za natječaj Mjere 1. Pokretanje nepoljoprivrednih aktivnosti na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima u ruralnim područjima, koji će biti objavljen tijekom 2017. godine.

Preporuke za naredno razdoblje:

S obzirom na veliki broj OPG, 96,84% od ukupno 170.551 poljoprivrednih gospodarstava upisanih u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava, koji su ujedno i potencijalni korisnici spomenutih podmjera Mjere 6, te njihov mogući učinak na povećanje zapošljavanja i samozapošljavanja u okviru Programa provedbe strategije za naredno trogodišnje razdoblje potrebno je uključiti i podmjeru 6.1. Potpora mladim poljoprivrednicima te podmjeru 6.3. Potpora razvoju malih poljoprivrednih gospodarstava Mjere 06 - Razvoj poljoprivrednih gospodarstava i poslovanja. Kako je već iskazan višestruko veći interes za spomenute podmjere 6.1. i 6.3. to bi za provedbu istih preraspodjelom sredstava predviđenih za Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020. trebalo osigurati dodatan iznos.

Kroz spomenute natječaje kriterijima odabira potrebno je izbalansirati odnos vrednovanja ulaganja u otoke i u planinska područja te područja sa značajnim prirodnim ograničenjima kao i ostala područja s posebnim ograničenjima sa ostalim područjima u kojima je poljoprivreda prevladavajuća djelatnost, a u svrhu omogućavanja potpore istim radi smanjenja izloženosti riziku od siromaštva i socijalnoj isključenosti.

Mjera 2: Razvoj mikropoduzeća kao dio ulaganja u razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima**a) aktivnosti mjere:**

- Razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti u ruralnim područjima kroz preradu i trženje proizvoda, tradicijske obrte, izradu suvenira, ulaganja u obnovljive izvore energije, pružanje usluga u ruralnim područjima, poljoprivredi i šumarstvu (IT centri, radionice za popravak poljoprivrednih i šumarskih strojeva, dječji vrtići, igraonica za djecu, sportsko-rekreativni centri za mlade i odrasle, veterinarske usluge, pružanje usluga opskrbe stanovništva ruralnih područja, usluga skrbi za starije i nemoćne osobe ili drugo).

b) način praćenja provedbe:

- Dostava izvješća APPRRR Upravljačkom tijelu na mjesečnoj razini o statusu provedbe objavljenih natječaja,
- Broj korisnika potpore.

Realizirano:

- U 2016. godini nije bilo realiziranih projekata u ovom mjeri.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MPS

sunositelji: APPRRR

Ciljne skupine/korisnici: nositelji ili članovi OPG u ruralnom području koji su upisani u registar poljoprivrednih gospodarstava koji vodi APPRRR. Kod odabira projekata kroz dodatne bodove prednost će se dati korisnicima sa slabije razvijenih i demografski ugroženih područja s visokom nezaposlenošću.

Izvor financiranja/sufinanciranja:**Planirano:**

Državni proračun: Razdjel 060 Ministarstva poljoprivrede, Glava 06005 Ministarstvo poljoprivrede kroz program 3004 - Ruralni razvoj unutar aktivnosti A820058 ZPP – Mjere ruralnog razvoja - 15% udjela, 10.441.176,47 eura u programskom razdoblju 2014.-2020.A

ostali izvori: proračun Europske unije, 85% udjela, 59.166.666,67 eura u programskom razdoblju 2014.-2020., odnosno 439.224.164,19 kuna sukladno srednjem tečaju HNB-a na dan 2. veljače 2018. godine.

Ocjena stanja:

Tijekom 2016. godine nije bilo natječaja po spomenutoj mjeri. Isto polazno stanje kao i kod prethodne mjere Pokretanje nepoljoprivrednih djelatnosti na OPG.

Preporuke za naredno razdoblje:

Potporama kroz podmjere 6.1. i 6.3. za male i mlade poljoprivrednike te kroz podmjeru 6.2. povećati osnovu za razvoj nepoljoprivrednih djelatnosti kroz mjeru 6.4.

Mjera 3: Sezonsko zapošljavanje u poljoprivredi putem vrijednosnih kupona**a) aktivnosti mjere:**

- Praćenje prodaje vrijednosnih kupona i broja ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi (sezonskih knjižica),
- Poticanje zapošljavanja sezonskih radnika na privremenim, odnosno povremenim poslovima u poljoprivredi.

b) način praćenja/pokazatelj učinka**način praćenja provedbe:**

- Periodički izvještaji o broju prodanih vrijednosnih kupona i ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi
- Na temelju podataka FINE i NN, izrađeni su mjesečni, odnosno godišnji izvještaji o broju prodanih vrijednosnih kupona i ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi.

pokazatelji učinka:

- broj prodanih vrijednosnih kupona za sezonski rad u poljoprivredi,
- broj ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi (sezonskih knjižica).

Realizirano:

- broj prodanih vrijednosnih kupona: 406.595
- broj poslodavaca koji su kupili vrijednosne kupone: 2.059
- broj ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi (sezonskih knjižica): 20.066

(Napomena: ugovore o radu u poljoprivredi (sezonske knjižice) moguće je prenijeti iz prethodne godine, pa je u periodu od 2012. do 2016. godine ukupno prodano 176.066 ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi).

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MRMS

sunositelji: MFIN, FINA

Ciljne skupine/korisnici: nezaposlene osobe, korisnici mirovina i tražitelji zaposlenja sukladno *Zakonu o poticanju zapošljavanja*⁶⁴

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Provođenje ove mjere ne iziskuje dodatne troškove.

Ocjena stanja:

Tijekom 2016. godine nastavilo se s praćenjem prodaje vrijednosnih kupona i broja ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi (sezonskih knjižica). Korištenjem vrijednosnih kupona (vaučera) pojednostavljen je način sezonskog zapošljavanja u poljoprivredi, čime se utječe na suzbijanje siive ekonomije i sprječavanje socijalne isključenosti nezaposlenih i starijih osoba kroz rad u poljoprivredi. Sezonski radnik može na sezonskim poslovima raditi do 90 dana tijekom kalendarske godine, bez gubitka prava po drugim osnovama sukladno posebnim propisima. Ovom mjerom pojednostavljeno je zapošljavanje na privremenim odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi, s obzirom da taj rad, zbog vremenskih uvjeta, ponekad može trajati dan-dva, a ponekad i duže, ali s prekidima. Dnevnim radnim angažiranjem, u vrijeme kada to poslodavcu s obzirom na vremenske uvjete najviše odgovara i plaćanjem doprinosa kroz takozvani dnevni vrijednosni kupon (neformalno vaučer) se znatan dio dosadašnjeg „crnog tržišta“ rada legalizirao, a poslodavcima se olakšalo zapošljavanje. Najviše vrijednosnih kupona za rad u poljoprivredi u 2016. godini kupili su poslodavci iz djelatnosti bilnogojstva (369.191 vrijednosni kupon ili 90,8%), zatim iz ribarstva (26.474 vrijednosna kupona ili 6,5%) i iz stočarstva (10.930 vrijednosnih kupona ili 2,7%).

⁶⁴ Zakon o poticanju zapošljavanja (NN, broj: 57/12, 120/12, 16/17)

Preporuke za naredno razdoblje:

Nastavak provedbe mjere kroz predviđene aktivnosti.

Glavna strateška aktivnost:**2.8.5. Provedba stambenog programa i poticanje stanovanja u demografski ugroženim područjima****Mjera 1: Nastavak provedbe stambenog zbrinjavanja povratnika, prognanika i izbjeglica s naglaskom na provedbu Zajedničkog regionalnoga stambenog programa****a) aktivnosti mjere:**

- osiguravanje stambenog smještaja: najmom stanova u državnom vlasništvu što uključuje korištenje postojećeg fonda državnih stanova, kupnjom novih stanova u suradnji s apn, gradnjom stambenih zgrada te najam stanova prema korisnicima i prodajom dodijeljenih državnih stambenih objekata po povlaštenim uvjetima,
- osiguravanje poticaja kroz isporuku građevinskog materijala korisnicima za gradnju kuća na zemljištu u vlasništvu korisnika,
- osiguravanje organizirane gradnje ili obnove kuća na zemljištu u vlasništvu korisnika,
- pomoć u lokalnoj zajednici na području stambenog zbrinjavanja, pomoć u kući, tehnička pomoć i pomoć pri ostvarivanju zdravstvene zaštite (aktivnost HCK).

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

Praćenje nacionalnog stambenog programa i obnove:

- izvješća o realizaciji Godišnjeg plana stambenog zbrinjavanja izbjeglica, prognanika, povratnika te bivših nositelja stanarskih prava,
- izvješća o realizaciji Godišnjeg plana stambenog zbrinjavanja ostalih korisnika koji se nalaze na listama prvenstva ureda državne uprave u županijama.

Praćenje izvršenja Regionalnoga stambenog programa

- redovita četveromjesečna izvješća prema CEB, po svim potprojektima za koje je RH sklopila Sporazume o dodjeli bespovratnih sredstava.

Mjesečna i godišnja izvješća društava Crvenog križa putem kojih se prati broj uključenih korisnika i pruženih usluga od strane mobilnih timova.

pokazatelji učinka:

- organizacija i broj obnavljanih oštećenih stambenih objekata,
- broj isplaćenih potpora,
- broj i iznos uložених sredstava u svrhu dovršenja radova obnove objekata,
- broj osiguranih stambenih jedinica,
- broj financiranih priključaka na elektroenergetsku mrežu.

Realizirano:

U 2016. godini ukupno je obnovljeno/izgrađeno 549 stambenih jedinica kroz različite modele: obnovljene su 59 ratom oštećene stambene jedinice,

- isplaćeno je 25 novčanih potpora za stambene jedinice I-III stupnja oštećenja,
- isplaćeno je 36 novčanih potpora u svrhu povrata vlastito uložених sredstava,
- isporučeno je 193 kompleta namještaja i 386 jedinica bijele tehnike.
- obnovljeno je 5 stambenih zgrada u državnom vlasništvu sa 36 stanova te 25 pojedinačnih stanova u državnom vlasništvu te je obnovljeno 6 zgrada (fasada, krovista i vanjska stolarija).
- na područje RH isporučeno je 313 kompleta građevinskog materijala te obavljeno 368 tehničkih pregleda kuća.
- isplaćene su 404 novčane potpore za samogradnju te financirano 268 priključaka na elektroenergetsku mrežu.
- završena je izgradnja objekata komunalne infrastrukture naselja Kunjača u Perušiću (prometnice, oborinska i fekalna odvodnja, vodovod, javna rasvjeta, trafostanice,

niskonaponska elektroenergetska mreža i priključni dalekovod).

- Tijekom 2016. godine sklopljeno je 1.200 ugovora o darovanju stambenih jedinica na PPDS, sklopljeno 199 kupoprodajnih ugovora na PPDS od čega se 14 odnosi na područje Hrvatskog Podunavlja i 122 kupoprodajna ugovora izvan PPDS. Sklopljena su i 153 ugovora o darovanju građevinskog zemljišta. U navedenom razdoblju kupljene su 22 stambene jedinice (stanovi) za stambeno zbrinjavanje povratnika – bivših nositelja stanarskog prava izvan PPDS te 37 stambenih jedinica (kuće i stanovi) za stambeno zbrinjavanje korisnika na PPDS.
- Potpisano je 137 ugovora o isporuci građevinskog materijala sa korisnikom prava u RH.
- U SDUOSZ krajem 2016. godine u statusu prognanika, povratnika i izbjeglica bilo je evidentirano 419 osoba. Početkom 2017. godine provedena je revizija statusa, nakon provedene revizije evidentirano je ukupno 178 osoba u statusu, od toga 83 u statusu izbjeglice, 79 u statusu prognanika, te 16 u statusu povratnika.
- U sklopu Regionalnoga programa stambenog zbrinjavanja tijekom 2016. godine privodi se kraju potprojekt HR2-izgradnja dviju višestambene zgrade u Kninu za 40 potvrđenih obitelji, HR3-Rekonstrukcija i dogradnja Doma za starije i nemoćne osobe u Glini kapaciteta 75 osoba. Radovi na petom potprojektu HR5-izgradnja višestambene zgrade u Benkovcu napreduju prema predviđenom planu. Popisan je sporazum za šesti potprojekt HR6-Obnova, rekonstrukcija ili izgradnja 62 obiteljske kuće te je kupljeno 30 stambenih jedinica u okviru četvrtog potprojekta HR4 na područjima Knina, Obrovca, Drniša, Benkovca, Zagreba i Hrvatske Kostajnice.

Prema izvješću HCK

- mobilni timovi HCK u Kninu, Benkovcu i Sisku na područjima Dalmacije i Banovine pružili su potporu i uslugu za 1.297 korisnika, odnosno 670 obitelji - korisnicima je osigurana pomoć u opremanju kuća i stanova osnovnim namještajem nakon što su ostvarili pravo na stambeno zbrinjavanje, pomoć u hrani i higijenskim potrepštinama te ostalim potrepštinama za opremanje kućanstva. Osim toga pružena im je potpora u rješavanju administrativnih statusnih poslova odnosno osiguravanja pristupa socijalnim i statusnim pravima te ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu, što uključuje i prijevoze na zdravstvene preglede. Najugroženijim skupinama osigurana je potpora u kućanstvu u održavanju čistoće i higijene prostora, kupovina neophodnih namirnica za život, dostava gotovih obroka, pomoć pri administrativnim poslovima vezanim uz ostvarivanje statusa i prava, prijevoza korisnika iz udaljenih sela i zaseoka do nadležnih institucija, opskrbe pitkom vodom i sl.
- Ostvareno je ukupno 3.340 terenskih posjeta, 2.931 usluga pomoći u kući, 2.006 usluga tehničke pomoći, 311 usluga pomoći u zdravstvenoj zaštiti i 33 usluge potpore u kućanstvima starim i teže pokretnim korisnicima

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: SDUOSZ, HCK

sunositelj: MRRFEU, države regije koje su korisnice Zajedničkog regionalnoga stambenog programa, CEB

Ciljne skupine/korisnici: povratnici, izbjeglice i prognanici koji su u procesu povratka; socijalno osjetljive skupine, te osobe/obitelji u riziku od siromaštva na područjima posebne državne skrbi, osobito mlađe obitelji koje nemaju u vlasništvu drugi stambeni objekt.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun:

Proračunske stavke sa kojih se financira provedba mjere su u razdjelu 033 Središnji državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje, Glava 03305 Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje: A761059 skrb o prognanicima, A761060 potpora povratka u BiH, A761070 povrat uloženi sredstava HB, A761004 kapitalna potpora za održivi povratak na području

posebne državne skrbi, K761061 obnova i izgradnja u ratu oštećenih stambenih jedinica, K761062 stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava, K761063 stambeno zbrinjavanje, K761064 upravljanje i gospodarenje državnom imovinom, K761065 uređenje posjedovne i vlasničko-pravne evidencije, K761066 financiranje pojedinačnih komunalnih priključaka, T761058 poticanje obnove kuća I.-III. stupnja oštećenja.

Osim ovih stavaka, izvanredno je tijekom 2014. zbog poplava uvedena dodatna stavka K761072 sanacija šteta od poplava.

Planirano: sveukupno: 172.500.741,00 kn, od toga:

- A761059 skrb o prognanicima – 9.940.000,00 kn, A761060 potpora povratka u BIH – 6.5000.000,00 kn,
- A761070 povrat uloženi sredstava HB – 3.000.000,00 kn,
- A761004 kapitalna potpora za održivi povratak na području posebne državne skrbi – 2.000.000,00 kn
- K761061 obnova i izgradnja u ratu oštećenih stambenih jedinica – 24.054.202,00 kn,
- K761062 stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava – 2.775.000,00 kn,
- K761063 stambeno zbrinjavanje – 64.500.000,00 kn,
- K761064 upravljanje i gospodarenje državnom imovinom – 15.158.750,00 kn,
- K761065 uređenje posjedovne i vlasničko-pravne evidencije – 500.000,00 kn,
- K761066 financiranje pojedinačnih komunalnih priključaka – 3.675.000,00 kn,
- T761058 poticanje obnove kuća I.-III. stupnja oštećenja – 3.158.750,00 kn,
- K761072 sanacija šteta od poplava – 1.353.750,00 kn
- A761069 Regionalni stambeni program – 13.400.000,00 kn,
- A761057 Administracija i upravljanje – 22.485.199,00 kn.

Realizirano: sveukupno: 167.979.500,95 kn, od toga:

- A761059 skrb o prognanicima – 9.480.481,45 kn
- A761060 potpora povratka u BIH – 6.499.973,98 kn,
- A761070 povrat uloženi sredstava HB – 2.939.540,77 kn
- A761004 kapitalna potpora za održivi povratak na području posebne državne skrbi – 2.000.000,00 kn
- K761061 obnova i izgradnja u ratu oštećenih stambenih jedinica – 23.824.202,16 kn,
- K761062 stambeno zbrinjavanje bivših nositelja stanarskog prava – 2.494.853,03 kn,
- K761063 stambeno zbrinjavanje -64.486.504,00 kn,
- K761064 upravljanje i gospodarenje državnom imovinom – 14.849.588,24 kn,
- K761065 uređenje posjedovne i vlasničko-pravne evidencije – 416.861,69 kn,
- K761066 financiranje pojedinačnih komunalnih priključaka – 3.637.924,46 kn,
- T761058 poticanje obnove kuća I.-III. stupnja oštećenja – 2.550.119,79 kn.
- K761072 sanacija šteta od poplava – 1.157.247,50 kn,
- A761069 Regionalni stambeni program – 12.606.898,12 kn,
- A761057 Administracija i upravljanje – 21.035.305,76 kn.

ostali izvori: Inozemne darovnice

Planirano: 64.000.000,00 kn

Realizirano: 40.730.084,31 kn

IPA sredstva osigurana preko CEB koja su izdvojena u regionalni fond - na proračunskoj stavci: A761069 regionalni stambeni program.

IPA sredstva osigurana preko CEB koja su izdvojena u regionalni fond - na proračunskoj stavci: A761069 regionalni stambeni program.

Projekti koje provedi HCK financirani su od strane UNHCR u iznosu od 792.200,00 kn.

Ocjena stanja:

U sklopu nacionalnog programa stambenog zbrinjavanja i obnove, SDUOSZ provodi program

obnove te program stambenog zbrinjavanja na i izvan PPDS. Na PPDS mjere se odnose na poticanje demografskog i gospodarskog napretka, završetak programa obnove, povratak prijeratnog stanovništva i trajno stambeno zbrinjavanje. Izvan PPDS provodi se mjera stambenog zbrinjavanja povratnika - bivših nositelja stanarskih prava.

U sklopu Regionalnoga programa stambenog zbrinjavanja u 2016. godini privodi se kraju potprojekt HR2 - izgradnja dviju višestambene zgrade u Kninu za 40 potvrđenih obitelji, HR3 – Rekonstrukcija i dogradnja Doma za starije i nemoćne osobe u Glini kapaciteta 75 osoba. Potprojekt HR5 Izgradnja višestambene zgrade za 21 obitelj u Benkovcu započet je 5. travnja 2016. godine, a planirani završetak izgradnje je godina dana. U travnju 2016. godine objavljen je i 4. javni poziv za nastavak projekta HR4 za koji je 12. listopada na odobrenje u CEB poslana lista od 16 stambenih jedinica predviđenih za kupnju na PPDS, te u prosincu 2016. godine dodatnih 11 stanova na i izvan PPDS. Do rujna 2016. godine kupljeno je ukupno 8 stambenih jedinica iz 3. javnog poziva.

Dana 14.4.2016. godine Skupština donatora odobrila je novi projekt HR6 *Izgradnja 62 obiteljske kuće na ruralnim područjima*, na lokacijama koje su u vlasništvu korisnika kojima utvrđeno pravo na stambeno zbrinjavanje/obnovu nije realizirano kroz nacionalni program stambenog zbrinjavanja. Sporazum o dodjeli bespovratnih sredstava potpisan je u srpnju 2016. godine. Kraj projekta planiran je u studenom 2017. godine.

U okviru Potpore nacionalnom programu stambenog zbrinjavanja obavljaju se terenske i administrativne prekogranične provjere na temelju natječaja za terenske djelatnike raspisanog u ožujku 2016. godine. SDUOSZ je dostavio početkom lipnja 2016. godine dodatak izvješću o izvodljivosti za Nacionalni program stambenog zbrinjavanja RH u sklopu RHP, kojim se predlaže proširenje projekta HR4 i HR6. Budući da je evaluacijom dosadašnjeg tijeka Programa u RH, Europska Komisija ustvrdila da postoji nedostatak korisnika u procesu povratka iz trećih zemalja u RH. RH je u svom proširenju i nominiranju novih projekata obuhvatila i proces integracije prognanika, povratnika i izbjeglica koji trenutno borave u RH i nemaju riješeno svoje stambeno pitanje. Osim nastavka projekata HR4 i HR6, predložen je i novi projekt: *Organizirana obnova zgrada* (krovišta, vanjske stolarije i fasade) s ciljem poboljšanja kvalitete stanovanja i životnih uvjeta izbjeglica, prognanika i povratnika. Provedba Regionalnoga stambenog programa u 2016. godini je realizirana u skladu s financijskim i vremenskim okvirima za svaki navedeni potprojekt.

Provedba nacionalnog programa stambenog zbrinjavanja i obnove ratom porušenih obiteljskih objekata realizirana je u skladu s Godišnjim planom stambenog zbrinjavanja izbjeglica, prognanika, povratnika te bivših nositelja stanarskih prava, Godišnjim planom stambenog zbrinjavanja ostalih korisnika koji se nalaze na listama prvenstva ureda državne uprave u županijama te u skladu sa osiguranim sredstvima u DPRH i raspoloživim stambenim fondom u državnom vlasništvu.

Prema izvješću HCK: Program se uspješno provodi dugi niz godina. Glavni cilj projekta bio je uspješna reintegracija 1.000 povratnika koji se nalaze u ranjivoj situaciji pružanjem humanitarne pomoći, psihosocijalne podrške, pomoći u ostvarivanju osnovnih prava i usluga te zagovaranje prava korisnika, a sve utemeljeno na prethodnoj procjeni potreba korisnika. S obzirom da je u 2016. godini uključeno ukupno 1.297 korisnika, projekt se smatra uspješnim. Program se u sličnom obliku provodi od 2001. godine te se tijekom godina sustavno djelovalo na području potpore korisnicima koji su uključeni u program stambenog zbrinjavanja povratnika.

Preporuke za naredno razdoblje:

U narednom periodu kroz Nacionalni stambeni program i program obnove očekuje se nastavak realizacije u skladu s osiguranim sredstvima u Državnom proračunu te raspoloživim fondom stambenih jedinica u državnom vlasništvu.

U sklopu Regionalnoga programa stambenog zbrinjavanja, slijedom provedenih postupaka

evaluacije, jedan od zaključaka je da je potrebno osigurati održivost projekata (uključivanjem ekonomskih i socijalno-kulturnih elemenata u iste), uz podršku UNHCR. S tim u svezi, a na temelju Zakona o statusu prognanika i izbjeglica na području RH, svi povratnici imaju pravo na novčanu naknadu prvih šest mjeseci te pravo na zdravstveno osiguranje. Istekom tog roka, ovisno o statusu, mogu konkurirati na tržištu rada, pravo prijave za socijalnu naknadu ili na HZMO. Osim zakonski reguliranih prava u cilju jačanja održivosti projekata, SDUOSZ zajedno s OCD aktivno provodi uključivanje korisnika u svakodnevni život zajednice preko različitih radionica i aktivnosti. U 2016. godini SDUOSZ je raspisao natječaj za nominiranje projekata i aktivnosti za dodjelu kapitalne potpore za održivi povratak na PPDS. U sklopu međunarodne razvojne pomoći SDUOSZ je tijekom 2016. godine, pomogao području povratka u BiH.

Mjera 2. Izrada modela za novi integrirani pristup stambenoj politici na slabije razvijenim i demografski ugroženim područjima RH

a) aktivnosti mjere:

- pregled i analiza postojećeg modela stambenog zbrinjavanja na PPDS s ocjenom dosadašnje provedbe,
- prijedlog novog modela stambenog zbrinjavanja na područjima posebne državne skrbi na slabije razvijenim i demografski ugroženim područjima.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- Izrađen prijedlog novog modela integriranog pristupa stambenoj politici na slabije razvijenim i demografski ugroženim područjima.

način praćenja provedbe:

- Izvješće o provedbi.

Realizirano:

Mjera nije provedena u 2016. godini.

Nositelji/sunositelji:

Nositelj mjere: MRRFEU/ SDUOSZ

Sunositelj: MGIPU, MDOMSP

Ciljne skupine/korisnici: stanovnici slabije razvijenih i demografski ugroženih područja RH.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun: redovna sredstava na poziciji MRRFEU – Razdjel 061 MRRFEU, Glava 06105 MRRFEU, Aktivnost A828001 Administracija i upravljanje.

Ocjena stanja:

Mjera nije provedena iz tehničkih razloga.

Preporuke za naredno razdoblje: /

Glavna strateška aktivnost:

2.8.6. Provedba mjera ruralnog razvoja

Mjera 1: Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva ulaganjem u fizičku imovinu

a) aktivnosti mjere:

- pružanje financijske potpore radi ulaganja u poljoprivredna gospodarstva

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- dostava izvješća APPRRR Upravljačkom tijelu na mjesečnoj razini o statusu provedbe objavljenih natječaja,
- broj gospodarstava koja primaju potporu radi ulaganja u poljoprivredna gospodarstva,
- broj aktivnosti koje primaju potporu radi ulaganja.

Realizirano:

Objava:

1. Natječaj za provedbu podmjere 4.1. »Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva« - provedba operacije 4.1.1. "Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti

poljoprivrednih gospodarstava“ - sektor svinjogojstva i peradarstva od 4.11.2015. do 15.01.2016. godine. 2. Natječaj za provedbu podmjere 4.1. »Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva« - provedba operacije 4.1.1. “Restrukturiranje, modernizacija i povećanje konkurentnosti poljoprivrednih gospodarstava“ - sektor voća i povrća od 04.11.2015. do 15.01.2016. godine. 3. Natječaj za provedbu podmjere 4.1. »Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva« - provedba operacije 4.1.2. “Zbrinjavanje, rukovanje i korištenje stajskog gnojiva u cilju smanjenja štetnog utjecaja na okoliš“ od 27.11.2015. do 18.01.2016. godine. 4. Natječaj za provedbu podmjere 4.1. »Potpora za ulaganja u poljoprivredna gospodarstva« - provedba operacije 4.1.3. “Korištenje obnovljivih izvora energije od 06.06.2016. do 06.10.2016. godine. 5. Natječaj za podmjeru 4.3. »Potpora za ulaganja u infrastrukturu vezano uz razvoj, modernizaciju i prilagodbu poljoprivrede i šumarstva«, tipa operacije 4.3.3. »Ulaganje u šumsku infrastrukturu od 07.12.2015. do 07.06.2016. godine. 6. Natječaj za provedbu podmjere 4.3. »Potpora za ulaganja u infrastrukturu vezano uz razvoj, modernizaciju i prilagodbu poljoprivrede i šumarstva«, provedba tipa operacije 4.3.1. »Investicije u osnovnu infrastrukturu javnog navodnjavanja od 27.07.2016. do 27.10.2016. godine. - U 2016. godini nije bilo realiziranih projekata u ovoj mjeri, naime svi navedeni natječaj su bili u obradi, međutim za iste nisu izdane Odluke o financiranju.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MPS sunositelj: APPRRR
Ciljne skupine/korisnici: obiteljska poljoprivredna gospodarstva, obrti, zadruge, trgovačka društva, proizvođačke grupe i organizacije u ruralnim područjima. Intenzitet potpore povećan je za ulaganja u planinska područja, područja sa značajnim prirodnim ograničenjima i ostala područja s posebnim ograničenjima u kojima je i veća izloženost riziku od siromaštva.
Ocjena stanja: U 2016. godini svi navedeni natječaj su bili u obradi, međutim za iste nisu izdane Odluke o financiranju. Tijekom natječaja za navedene operacije zaprimljen je velik broj zahtjeva za potporu te je to jedan od razloga zašto isti nisu obrađeni tijekom 2016. godine. Provedba aktivnosti mjere započela je u 2016. godini dok je Program ruralnoga razvoja RH 2014.-2020. odobren u 2015. godini. Tijekom 2016. godine objavljena su četiri natječaja iz podmjere 4.1. te dva natječaja iz podmjere 4.3. Programa ruralnog razvoja.
Preporuke za naredno razdoblje: Potrebno je smanjiti maksimalne iznose potpore te tako pružiti mogućnost većem broju manjih (prosječnih) korisnika za korištenje spomenute investicijske mjere. Potrebno je započeti sa raspisivanjem sektorskih natječaja za podmjeru 4.1. iz mjere 4. Programa ruralnog razvoja.
Mjera 2: Potpora za ulaganja u preradu, marketing i/ili razvoj poljoprivrednih proizvoda kroz ulaganja u fizičku imovinu
a) aktivnosti mjere - Povećanje dodane vrijednosti poljoprivrednim proizvodima. b) način praćenja/pokazatelji učinka - dostava izvješća APPRRR Upravljačkom tijelu na mjesečnoj razini o statusu provedbe objavljenih natječaja, - broj poljoprivrednih gospodarstava kojima je dodijeljena potpora, - broj aktivnosti koje primaju potporu radi ulaganja (npr. u poljoprivredna gospodarstva, u obradu i plasiranje na tržište poljoprivrednih proizvoda), - broj uvjetnih grla (UG) po jedinici površine.

Realizirano: - U 2016. nije bilo realiziranih projekata u ovoj mjeri.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MPS sunositelj: APPRRR
Ciljne skupine/korisnici: korisnici su fizičke i pravne osobe koje se bave ili se namjeravaju baviti preradom proizvoda iz Dodatka I Ugovora o EU osim proizvoda ribarstva.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Razdjel 060 Ministarstva poljoprivrede, Glava 06005 Ministarstvo poljoprivrede kroz program 3004 - Ruralni razvoj unutar aktivnosti A820058 ZPP – Mjere ruralnog razvoja - 15 % udjela, 4.2.1. - 13.007.647 eura u programskom razdoblju 2014.-2020. ostali izvori: proračun Europske unije, 85 % udjela, 4.2.1. - 73.710.000 eura u programskom razdoblju 2014.-2020.
Ocjena stanja: Provedba aktivnosti za spomenutu mjeru započela je u 2015. godini kada je i odobren Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020. Tijekom 2016. godine nije raspisan niti jedan natječaj iz podmjere 4.2. tip operacije 4.2.1. Tijekom godine u izradi je bio novi nacrt Pravilnika za provedbu podmjere 4.2., isti je bio i na e-savjetovanju međutim kao takav nije objavljen.
Preporuke za naredno razdoblje: Potrebno je smanjiti maksimalne iznose potpore te tako pružiti mogućnost i većem broju manjih (prosječnih) korisnika korištenje investicijske mjere. Uz raspisivanje sektorskih natječaja potrebno je povećanje ljudskih potencijala u Agenciji za plaćanje kako bi se skratilo vrijeme od objave natječaja do ugovaranja odobrenih projekata te češće objavljivanje natječaja iz spomenute podmjere.
Mjera 3: Poticanje suradnje poljoprivrednih gospodarstava
a) aktivnosti mjere: - Uspostava i rad operativnih skupina unutar EIP, - Uspostava i razvoj kratkih lanaca opskrbe i lokalnih tržišta. b) način praćenja/pokazatelji učinka: - dostava izvješća APPRRR Upravljačkom tijelu na mjesečnoj razini o statusu provedbe objavljenih natječaja, - broj operativnih skupina.
Realizirano: - U 2016. godini nije bilo realiziranih projekata po ovoj mjeri.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: MPS sunositelj: APPRRR
Ciljne skupine/korisnici: Operativne skupine koje čine fizičke i pravne osobe upisane u Upisnik poljoprivrednika osnovane u RH, proizvođačke grupe i organizacije u poljoprivrednom i prehrambeno-prerađivačkom sektoru, fizičke i pravne osobe osnovane u RH.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: Planirano: Razdjel 060 Ministarstva poljoprivrede, Glava 06005 Ministarstvo poljoprivrede kroz program 3004 - Ruralni razvoj unutar aktivnosti A820058 ZPP – Mjere ruralnog razvoja - 10% udjela, 833.333 eura u programskom razdoblju 2014.-2020. ostali izvori: proračun Europske unije, 90% udjela, 7.500.000 eura u programskom razdoblju 2014.-2020.

Ocjena stanja:

Provedba aktivnosti za izradu provedbenog pravilnika za mjeru M 16 Suradnja započela je u 2015. godini kada je i odobren Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020. **U 2016. godini nije bilo aktivnosti po ovoj mjeri.** Objava Pravilnika i natječaja po predmetnoj mjeri planira se u drugoj polovici 2017. godine.

Preporuke za naredno razdoblje:

Uz raspisivanje natječaja potrebno je povećanje ljudskih kapaciteta u Agenciji za plaćanja kako bi se skratilo vrijeme od objave natječaja do ugovaranja odobrenih projekata.

Mjera 4: Prenos znanja i aktivnosti informiranja zaposlenih u sektorima poljoprivrede, prehrane i šumarstva
a) aktivnosti mjere:

- Stručno osposobljavanje ruralnog stanovništva.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- korisnik mjere (Savjetodavna služba) dostavlja Agenciji za plaćanja – kvartalno izvješće o provedenim programima osposobljavanja

Realizirano:

- Tijekom 2016. godine održano je 725 strukovnih osposobljavanja u trajanju od 4.350 sati sa 14.435 polaznika.
- Provedba strukovnog osposobljavanja u operaciji 1.1.2. je započela u zadnjem kvartalu 2016. godine. Tijekom godine održana su 3 strukovna osposobljavanja u trajanju od 65 sati sa 104 polaznika.
- U pripremi, najavi, izvođenju i administriranju tečajeva slijedene su dogovorene interne procedure i procedure zadane od Upravljačkog tijela. Savjetodavna služba koristi elektronski sustav za unošenje podataka o provedbi izobrazbe koji im omogućuje elektronsko administriranje većine pokazatelja. Polaznicima je omogućen ispis potvrde o završenom programu osposobljavanja izravno na mrežnim stranicama Savjetodavne službe.
- Strukovno osposobljavanje je provedeno u svim županijama.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: MPS

sunositelj: APPRRR

Ciljne skupine/korisnici:

Korisnici mjera Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.–2020. i ostalo ruralno stanovništvo koje se bavi proizvodnjom i preradom poljoprivrednih proizvoda, posjednici zemljišta i drugi poljoprivredni gospodarstvenici, odnosno mikro, mala i srednja poduzeća koja djeluju u ruralnim područjima, a u kojima je prisutan najniži stupanj obrazovanja i informiranosti te velika izloženost siromaštvu.

Izvor financiranja/sufinanciranja:**Državni proračun:**

Planirano: Razdjel 060 Ministarstva poljoprivrede, Glava 06005 Ministarstvo poljoprivrede kroz program 3004 - Ruralni razvoj unutar aktivnosti A820058 ZPP – Mjere ruralnog razvoja - 15% udjela, 1.333.333,33 eura u programskom razdoblju 2014.-2020.

ostali izvori: proračun Europske unije, 85% udjela, 12.000.000,00 eura u programskom razdoblju 2014.-2020.

Ocjena stanja:

Provedba aktivnosti na izradi provedbenih pravilnika za spomenutu mjeru započela je u 2015. godini kada je i odobren Program ruralnog razvoja RH 2014.-2020.

Razdoblje provođenja programa osposobljavanja u 2016. godini je od 1.1.2016. do 31.12.2016. godine. Tijekom cijele godine provedeno je strukovno osposobljavanje kroz operaciju 1.1.1. „Strukovno osposobljavanje za višestruku sukladnost, paket mjera poljoprivrede, okoliš i klimatske promjene, ekološki uzgoj“. Polaznici strukovnog osposobljavanja su bili korisnici mjera Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020. tj. mjere 10 „Poljoprivrede, okoliš i klimatske promjene“ i mjere 11 „Ekološki uzgoj“, a sudjelovali su u manjem broju i ostali zainteresirani poljoprivrednici. Krajem godine započela je provedba strukovnog osposobljavanja kroz operaciju 1.1.2. „Strukovno osposobljavanje za poljoprivrednike“, a sudjelovali su većinom korisnici potpore za mlade poljoprivrednike u okviru Izravnih plaćanja.

Preporuke za naredno razdoblje:

Planirano je donošenje Pravilnika provedbe mjere M01 „Prenošenje znanja i aktivnosti informiranja“, Podmjere 1.1. Potpora za strukovno osposobljavanje i aktivnosti stjecanja vještina, tip operacije 1.1.3. „Strukovno osposobljavanje za mlade poljoprivrednike“, tip operacije 1.1.4. „Radionice za subjekte koji su uključeni u kratke lance opskrbe i proizvođačke grupe i organizacije“ i podmjere 1.2.1. „Demonstracijske aktivnosti“ iz Programa ruralnog razvoja RH za razdoblje 2014.-2020.

Mjera 5: Promicanje socijalne uključenosti u ruralnim područjima**a) aktivnosti mjere:**

- osiguravanje kontinuirane i dosljedne primjene antidiskriminacijskih načela u postupanju JLS i JP(R)S.

b) način praćenja/pokazatelji učinka

- potpisne liste s obrazovnih aktivnosti,
- osigurana kontinuirana i dosljedna primjena antidiskriminacijskih načela u postupanju JLS i JP(R)S,
- izrađeni materijali za provedbu obrazovnih aktivnosti,
- broj provedenih aktivnosti,
- broj sudionika na obrazovnim aktivnostima.

Realizirano:

- Mjera nije provedena u 2016. godini s obzirom na proračunska i druga ograničenja nositelja te ugrađivanja mjere u aktivnosti vezane i uz Zakon o suzbijanju diskriminacije.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: ULJPPNM

sunositelji: MU, MDOMSP, MRMS, HZZ, MRRFEU, JLS, JP(R)S, te OCD koji djeluju u području zaštite i promicanja ljudskih prava.

Ciljne skupine/korisnici: djelatnici JLS, JP(R)S, građani ruralnih područja s posebnim naglaskom na socijalno ranjive skupine.

Izvor financiranja/sufinanciranja:

Državni proračun: redovna pozicija ULJPPNM, Razdjel 020 VRH, Glava 02087 Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina, Aktivnost A681000 Administracija i upravljanje.

Ocjena stanja:

Mjera nije provedena u 2016. godini s obzirom na proračunska i druga ograničenja nositelja te ugrađivanja mjere u aktivnosti vezane i uz Zakon o suzbijanju diskriminacije.

Preporuke za naredno razdoblje: ULJPPNM u periodu 2017.-2019. planira osmisliti i organizirati seminare i javne rasprave u lokalnim zajednicama (u suradnji sa županijskim koordinacijama za ljudska prava) vezano uz Zakon o suzbijanju diskriminacije (u skladu s mjerom 2.2. iz poglavlja Uprava i pravosuđe u Akcijskom planu za provedbu Nacionalnog plana za borbu protiv diskriminacije koji je u procesu javnog savjetovanja).
Glavna strateška aktivnost:
2.8.7. Statističko praćenje siromaštva na regionalnoj razini (na razini županija)
Mjera 1: Statističko praćenje siromaštva na razini NUTS 2 regija
a) aktivnosti mjere: - provedba Ankete o dohotku stanovništva. b) način praćenja/pokazatelji učinka: - Nacrt prijedloga Izvješća o izvršenju Godišnjeg provedbenog plana statističkih aktivnosti za 2016. pokazatelji učinka: - Pouzdani statistički pokazatelji o siromaštvu na NUTS2 razini za 2016. godinu. Realizirano: - Anketa o dohotku stanovništva 2016. godine provedena je u cijelosti i prema zadanim rokovima. Uzorak kućanstava na kojima se provodi Anketa u 2016. godini povećan na 11.156 kućanstava kako bi se osigurala reprezentativnost rezultata na NUTS2 razini. - Pokazatelji siromaštva za 2016. godinu objavljuju se u 2017. godini prema Kalendaru objavljivanja statističkih podataka za 2017. godinu.
Nositelji/sunositelji: nositelj mjere: DZS sunositelj: MRRFEU
Ciljne skupine/korisnici: stanovništvo koje je u riziku od siromaštva/tijela državne uprave te područna (regionalna) samouprava koja provode programe poticanja razvitka na potpomognutim i depriviranim područjima.
Izvor financiranja/sufinanciranja: Državni proračun: DZS nije imao dodatnu proračunsku aktivnost za provedbu ove mjere. Provedba Ankete o dohotku stanovništva 2016. godine financira se iz odobrene darovnice Europske komisije za razdoblje od 2015. do 2018. godine, uz sufinanciranje Državnog proračuna od 33%. ostali izvori: Darovnica Europske komisije „Implementation of EU-SILC in Croatia“ za razdoblje od 2015. do 2018. godine.

Ocjena stanja:

Anketa o dohotku stanovništva provodi se redovito u godišnjoj periodici od 2010. godine i obvezni je i referentni izvor podataka koji osigurava praćenje statistike dohotka, siromaštva i socijalne isključenosti. Rezultati istraživanja u potpunosti usporedivi između zemalja članica EU. Pokazatelji siromaštva koje se izračunavaju iz ovog istraživanja reprezentativni su samo na nacionalnoj razini. Zahtjevi za detaljnijim i sveobuhvatnijim pokazateljima o geografskoj rasprostranjenosti siromaštva i socijalne isključenosti rezultirali su naporima DZS da od 2016. osigura reprezentativne podatke na nižim geografskim razinama - NUTS2. Primijenjena je metoda povećanja uzorka kućanstava na kojem se provodi istraživanje. Anketa je u 2016. godini provedena na uzorku od 11.156 kućanstva. Rezultati istraživanja za 2016. godinu objavljeni su u rujnu 2017. godine. Povećanje uzorka značajno povećava troškove istraživanja. Radi osiguranja održivosti mjere u godišnjoj dinamici nužno je od 2019. godine osigurati dostatna sredstva u DPRH. Do 2019. godine provedba istraživanja se financira iz darovnice Europske komisije. Redovno praćenje siromaštva na regionalnoj razini osigurava bolje razumijevanje raspodjele siromaštva i socijalne isključenosti te pomaže donositeljima odluka u definiranju politika za promicanje socijalnog uključivanja, smanjenja siromaštva i ravnomjernog regionalnoga razvoja.

Preporuke za naredno razdoblje:

Podaci na regionalnoj razini važan su izvor informacija za donositelje odluka. Provedba Ankete na povećanom uzorku zahtijeva veće financijske i ljudske resurse. Održivost mjere u budućem razdoblju u najvećem dijelu ovisi o raspoloživim financijskim sredstvima.

Mjera 2: Prikupljanje i agregiranje statističkih podataka za analizu siromaštva na razini županija regija**a) aktivnosti mjere:**

- Provedba znanstvenog projekta za analizu siromaštva na razini županija kombiniranjem administrativnih izvora podataka i mikro podataka statističkih istraživanja,
- Provedba znanstvenog kvantitativnog istraživanja o siromaštvu na odabranim područjima.

b) način praćenja/pokazatelji učinka:

- Sporazum o suradnji DZS i Svjetske banke (Međunarodna banka za obnovu i razvoj), projekt „Mapiranje i izračun geografske raspodjele rizika od siromaštva i socijalne isključenosti za mala područja Republike Hrvatske“.

pokazatelji učinka:

- Pokazatelji siromaštva na razini županija.

Realizirano:

- Provedba projekta definiranog sporazumom tijekom 2016. godine.
- Objavljeni podaci o geografskoj raspodjeli rizika od siromaštva (karta siromaštva RH - poverty mapping), web stranice DZS (www.dzs.hr). Referentno razdoblje na koje se podaci odnose je 2011. godina.

Nositelji/sunositelji:

nositelj mjere: DZS

sunositelj: MRRFEU

Ciljne skupine/korisnici: TDU i JLPS koja provode programe poticanja razvitka na potpomognutim i depriviranim područjima, te stanovništvo koje je u riziku od siromaštva kao krajnji korisnici

Izvor financiranja/sufinanciranja:**Državni proračun:**

Planirano: Razdjel 061 MRRFEU, Glava 06105 MRRFEU, Aktivnost K680034 Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. 722.909,65 kn

Realizirano: 0 kn (plaćanje predviđeno u 2017. godini).

Ocjena stanja:

DZS u suradnji sa Svjetskom bankom (Međunarodna banka za obnovu i razvoj) proveo je u 2016. godine znanstveni projekt pod nazivom „Mapiranje i procjena geografske raspodjele rizika od siromaštva i socijalne isključenosti za mala područja RH“. Ta aktivnost proizlazi iz inicijative koju je pokrenula EK i MRRFEU u suradnji sa Svjetskom bankom (Međunarodna banka za obnovu i razvoj) za procjenom rizika od siromaštva za niža teritorijalna područja, kao što su teritorijalne razine NUTS 2, NUTS 3 ili niže u RH. Glavni cilj projekta bio je razvoj detaljnih georeferentnih podataka o zemljopisnoj raspodjeli siromaštva i socijalne isključenosti za 2011. Navedeni podaci služe kreiranju politika koje su usmjerene na smanjenje siromaštva, promicanje socijalne uključenosti te poticanje regionalnoga razvoja. Kroz projekt je razvijen statistički model koji kombinira podatke iz anketnih istraživanja s podacima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova koji osiguravaju obuhvat podataka za niže teritorijalne razine. Rezultati projekta su objavljeni u listopadu 2016. godinu i dostupni su na web stranicama DZS (www.dzs.hr).

Preporuke za naredno razdoblje:

Detaljni podaci o raspodjeli siromaštva na razni županija prema postavljenom modelu koji je razvijen kroz navedeni projekt mogući su samo nakon provedenog popisa stanovništva, odnosno svakih 10 godina.

ZAKLJUČAK

Treće periodično izvješće pokazuje tijek provedbe Programa, kao i u kojoj je fazi realizacija postavljenih ciljeva i prioriteta Strategije. Kao što su i sami sudionici provedbe istaknuli Strategija i Program provedbe moraju biti podložni promjenama, nadopunjavanjima i korekcijama, ovisno o stanju u društvu i gospodarstvu, te primijećenim problemima, nedostacima u njihovoj provedbi, te uključenosti i nadležnosti pojedinih sudionika.

Na kraju Izvješća ističemo nekoliko osnovnih podataka:

Od ukupno 96 mjera Programa provedbe u potpunosti je realizirano 70 mjera, djelomično je realizirano 6 mjera, nije realizirano 17 mjera, a tri su provedene u prethodnom razdoblju. Provedba Programa nastavljena je i u 2017. godini.

Kod raščlambe svake mjere predstavljen je sažet prikaz provedbe zadanih mjera, kao i načini provedbe i pokazatelji učinka. Uz navođenje ciljanih skupina korisnika, kojima je mjera usmjerena, kao i utrošenih sredstava, navedeni su i problemi i razlozi zbog čega se pojedine mjere nisu realizirale ili su se djelomično realizirale. Za svaku pojedinu mjeru dana je ocjena stanja te preporuke za naredno razdoblje.

Ovdje treba istaknuti da je kod većine mjera naglasak na suradnji više dionika ili jedinica lokalne/regionalne samouprave i tijela državne vlasti, što omogućuje širu primjenu i obuhvaćanje većeg broja korisnika. Kroz analizu mjera primijećeno je kako i dalje postoji potreba za daljnjim uključivanjem i povezivanjem institucija i organizacija na različitim razinama upravljanja, ali i organizacija civilnog društva i građana, što u konačnici dovodi do širenja svijesti i pružanja sveobuhvatne pomoći najpotrebitijim građanima.

Treća godina provedbe Programa potvrdila je da je donošenje Strategije koja je obuhvatila daleko šira područja djelovanja od socijalnih doprinijela povećanju svijesti o broju siromašnih građana, ali i potaknula niz aktivnosti koje su pomogle da se pitanje siromaštva postavi kao prioritet djelovanja, a u borbu protiv siromaštva uključe svi relevantni dionici na različitim razinama društvenog djelovanja.

Za ukupnu aktivnost provedbe Programa u 2016. godini utrošeno je 34.257.053.149,60 kn iz Državnog proračuna, dok je iz ostalih izvora financiranja utrošeno ukupno 2.008.293.665,63 kn.